

FAGOR CNC 8055 T

Programovací manuál

ÚVOD

BEZPEČNOSTNÍ SMĚRNICE

Aby se předešlo škodám na osobách i věcech a dalším škodám, je třeba respektovat následující bezpečnostní opatření.

Do řízení smějí zasahovat jen osoby s licenci firmy Fagor Automation.

Fagor Automation nemůže ručit za škody vzniklé nerespektováním níže uvedených bezpečnostních opatření.

Bezpečnostní opatření k předcházení poškození osob

Před zapnutím zařízení je třeba se ujistit, že je uzemněné.

Aby se předešlo poranění elektrickým proudem, musí být uzemnění bezvadné.

Zařízení se nesmí používat ve vlhkém prostředí.

Aby se předešlo poranění elektrickým proudem, musí být vlhkost vzduchu nižší než 90% (bez kondenzace) a teplota okolí vždy nižší než 45 °C .

Zařízení se nesmí používat v prostředí ohroženém explozí

Aby se předešlo rizikům a škodám, nemusí se zařízení provozovat v prostředí ohroženém explozí.

Bezpečnostní opatření k předcházení poškození věci

Pracovní prostředí

Zařízení je dimenzováno pro provoz v průmyslovém prostředí v souladu s předpisy a směrnicemi Evropského společenství.

Fagor Automation nemůže zodpovídat za škody vzniklé provozováním zařízení v jiném prostředí.

Instalace zařízení na správném místě

Doporučuje se, aby CNC nebyl co možná ve styku s chladicími prostředky, chemickými výrobky, stlačeným vzduchem atd. - tak lze předejít škodám.

Zařízení odpovídá evropským směrnicím v elektromagnetické odolnosti. Přesto se doporučuje, aby zařízení nebylo v dosahu zdrojů elektromagnetického záření.

- Nepřipojujte zařízení s vysokou spotřebou proudu k stejnému napájení.
- V blízkosti zařízení nepoužívejte přenosné vysílače (telefon, jiné vysílače).
- Neprovozujte v blízkosti zařízení nemobilní vysílače.
- V okolí se nemusí vyskytovat vedení vysokého napětí.
- atd.

Podmínky okolí

Provozní teplota se musí nacházet mezi +5 °C a +45 °C.

Skladovací teplota se musí nacházet mezi -25 °C a 70 °C .

Ochrana zařízení

Sít'ový díl

Sít'ový díl obsahuje dvě sít'ové pojistky 3,15 A/250 V (rychlé) pro ochranu napájení.

Osové moduly

Veškeré digitální vstupy a výstupy jsou galvanicky izolovány pomocí optronu mezi CNC a vnějším zařízením.

Na straně sítě jsou chráněny rychlou vnější pojistkou (F(3,15A/250 V proti chybnému připojení sít'ového dílu.

Modul vstupu/výstupu

Veškeré digitální vstupy a výstupy jsou galvanicky izolovány pomocí optronu mezi CNC a vnějším zařízením.

Na straně sítě jsou chráněny rychlou vnější pojistkou (F(3,15A/250 V) proti přepětí (více než 33 VDC) a chybnému připojení sít'ového dílu.

Vstup/výstup modulu čidla

Veškeré digitální vstupy a výstupy jsou galvanicky izolovány pomocí optronu mezi CNC a vnějším zařízením.

Na straně sítě jsou chráněny rychlou vnější pojistkou (F(3,15A/250 V) proti přepětí (více než 33 VDC) a chybnému připojení sít'ového dílu.

Modul ventilátoru

Modul ventilátoru je podle provedení vybaven jednou nebo dvěma vnějšími pojistkami.

Jde o rychlé pojistky (F(0,4 A/250 V k ochraně motoru ventilátoru.

Monitor

Typ pojistky je vždy určen typem monitoru. Údaje jsou patrné na typovém štítku.

Bezpečnostní opatření při opravách



Nezasahujte do zařízení

Zasahovat do zařízení smějí jen osoby zplnomocněné firmou Fagor Automation

Neprovádějte žádné práce na konektorech, pokud je zařízení připojeno k síti

Před prací na konektorech (vstupy/výstupy, signály zpětné vazby atd.) musí být zařízení odpojeno od sítě.

Bezpečnostní symboly

Symboly v příručce



Symbol VÝSTRAHY

V označeném textu jsou uvedeny procesy, které mohou vést k poškození osob nebo věcí. V překladu uvádíme jen vykřičník.

Symboly na přístrojích



Symbol VÝSTRAHY

V označeném textu jsou uvedeny procesy, které mohou vést k poškození osob nebo věcí.



Symbol pro ÚRAZELEKTRICKÝM PROUDEM.

Tento symbol označuje místo, které je pod napětím.



Symbol ZEMNĚNÍ

Tento symbol označuje místo, které musí být pro ochranu osob a přístrojů spojeno s hlavním zemnicím bodem.

SMĚRNICE PRO ZASÍLÁNÍ

Při zasílání monitoru zpět nebo centrální jednotky používejte originální materiál pro zabalení do původního obalu. Jestliže není originální materiál k dispozici, postupujte takto.

1. Opatřte si karton, jehož vnitřní rozměry ve všech třech dimenzích jsou minimálně o 15 cm větší než vnější rozměry přístroje. Materiál kartonu musí mít pevnost 170 kp.
2. K zasílání do Fagor Automation za účelem údržby použijte nálepkou s uvedením majitele, kontaktní osoby, typu přístroje, čísla série a projevy závady včetně krátkého popisu.
3. Přístroj chraňte polyethylenovou fólií nebo podobným materiálem. Při zasílání monitoru zajistěte ochranu obrazovky.
4. Přístroj v kartonu na všech stranách opatřte výstelkou z polyurethanové pěny.
5. Kartón uzavřete lepicí páskou nebo sešívacími svorkami.

PODKLADY PRO CNC SÉRIE FAGOR 8050

- Příručka OEM CNC 8050** Pro výrobce strojů nebo jejich dodavatele pro instalaci a spuštění CNC.
Platí pro modely CNC 8050-M a 8050-T a obsahuje příručku pro instalaci.
- Příručka uživatele CNC 8050-M** Pro finálního uživatele nebo obsluhu CNC
Obsahuje dvě příručky:
Příručka s návodem pro obsluhu s údaji k obsluze CNC
Příručka pro programování s údaji k programování CNC
- Příručka uživatele CNC 8050-T** Pro finálního uživatele nebo obsluhu CNC
Obsahuje dvě příručky:
Příručka s návodem pro obsluhu s údaji k obsluze CNC
Příručka pro programování s údaji k programování CNC
- Příručka softwaru 8050 DNC** Pro použití volitelného softwaru komunikace 8050 DNC.
- Příručka protokolu 8050 DNC** Pro vyvinutí vlastního softwaru komunikace DNC pro 8050.
- Příručka AUTOCAD 8050** Pro vyvinutí vlastních potřebám odpovídajících obrazů CNC a symbolů pomocí AUTOCAD. Příručka obsahuje údaje k sestavení programu Autocad. Příručka obsahuje údaje k vytvoření programu Autocad ke konkrétnímu využití vlastních obrazů a symbolů.
- Příručka FLOPPY DISK** Pro použití disketové jednotky Fagor.

OBSAH PŘÍRUČKY

Programovací příručka pro CNC pro frézky má tyto kapitoly:

Obsah

Nové funkce a modifikace řízení frézek

Úvod

Bezpečnostní směrnice
Směrnice pro zasílání
Podklady pro CNC série FAGOR 8050

Kapitola 1

Přehled
Údaje k zápisu dílčího programu pomocí manuální zápisu klávesnicí nebo DNC
Údaje přes protokol používaný při výměně dat DNC

Kapitola 2

Vytvoření programu
Údaje pro vytvoření dílčího programu a jednotlivých vět
Údaje o jazyku použitém při programování: kódování ISO nebo kultivovaná řeč

Kapitola 3

Údaje o označování os a jeho stanovení
Údaje o stanovení pracovních rovin, jednotek měření a systému programování (absolutně/kroková míra)
Popis systémů souřadnic použitých při programování: kartézské, polární, válcové a úhlové míry kombinované s kartézskými souřadnicemi
Údaje o použití osy zaoblení a definování používání pracovních zón

Kapitola 4

Referenční systémy
Údaje o vytvoření referenčních bodů stroje a nulových bodech v CNC
Údaje o programování referenčního pojezdu a referenčního bodu vyrovnaných souřadnic a o standardním nastavení souřadnic, posunutí nulového bodu a polárních výchozích bodů

Kapitola 5

Programování v kódování ISO
Údaje o programování přípravných funkcí pro rychlost posuvu a konstantní rychlost včetně pomocných funkcí D.S.T.D a M.

Kapitola 6

Řízení dráhy
Údaje o programování rychloposuvu a lineární, cirkulární a helixové interpolaci
Údaje o programování tangenciálního při postavení a pohybu zpět včetně zakulacení rohů a zkosení
Údaje o programování elektronického řezání závitů a pojezdu z dorazem

Kapitola 7

Přídavné pomocné funkce
Údaje o přerušení přípravy věty a programování procesu zpoždění
Údaje o programování obrobků s pravoúhlými rohy, zakulacenými rohy nebo automatickým přechodem poloměru
Údaje o programování dopředné věty, zrcadlení os, změny měřítka, otáčení vzorku a zapnutí a vypnutí elektronického vedení vedlejší osy

Kapitola 8

Kompenzace nástroje
Údaje o programování kompenzace poloměru řezu a délky nástroje

Kapitola 9

Pevné cykly
Údaje o programování jednotlivých pevných cyklů obrábění

- Kapitola 10 Zacházení se sondami
Údaje o realizaci pohybů snímání sondou a programování pevných cyklů snímání sondou
- Kapitola 11 Programování v kultivované řeči
Údaje o veškerých proměnných, symbolech, operátorech atd. používaných při programování v kultivované řeči.
- Kapitola 12 Pokyny pro programování
Údaje o sekvencích řízení používaných v kultivované řeči. Jsou dostupné instrukce tohoto druhu: pro přiřazování, indikaci zapnutí/vypnutí, řízení průběhu, podprogramů včetně vytvoření programů a obrazů.

Dodatky

- A Programování v kódování ISO
- B Interní proměnné CNC
- C Programování kultivované řeči
- D Kódy čidla
- E Stránky k systému - pomoc pro programování

1. PŘEHLED

CNC FAGOR 8050 může být programován jak přímo na stroji (přes panel obsluhy) a přes vnější přístroje (Čítač děrné pásky/pásková jednotka, počítač atd.). Kapacita paměti, kterou má uživatel k dispozici je 128 K lze ji rozšířit na 512 K.

Zápis programu obrobku a hodnot do interních tabulek CNC se provádí takto:

:

* **Zápis přes panel obsluhy** . Po přepnutí do režimu editace nebo do požadované tabulky lze data zapisovat na klávesnici.

* **Zápis pomocí počítače (DNC) nebo externí přístroj** DNC dovoluje výměnu dat s počítačem nebo externím přístrojem, použijí-li se kabely RS232C a RS422.

Při řízení pomocí CNC je nezbytné pro dialog zadat příslušnou tabulku nebo adresář programu obrobku (pomocné programu).

Podle druhu dialogu je třeba nastavit parametr stroje sériové rozhraní "PROTOCOL".

"PROTOCOL" = 0 k dialogu s periferním přístroje,

"PROTOCOL" = 1 k dialogu přes DNC.

1.1 Připojení k rozhraní DNC

CNC nabízí jako volbu možnost k připojení DNC (Distributed Numerical Control - decentrální numerické řízení), takže je možný dialog mezi CNC a počítačem, a to pro tyto funkce:

- * příkazy adresáře a mazání,
- * přenos programů a tabulek mezi CNC a počítačem
- * dálkové řízení stroje,
- * kontrola stavu na moderních systémech DNC.

Chapter: 1 OVERVIEW	Section:	Page 1
-------------------------------	----------	------------------

1.2 PROTOKOL PRO PŘENOS DAT PŘES DNC NEBO PŘES PERIFERNÍ ZAŘÍZENÍ

Tento druh přenosu dat umožňuje provádění programových a tabulkových příkazů pro přenos, organizování adresářů CNC včetně adresářů počítače, kopírování/mazání programů atd., a to přímo z CNC nebo z počítače.

Při přenosu dat je třeba dodržovat tento protokol:

- * Znak "%" umístíte na začátek souboru. Za ním následuje **komentář** až 20 znaků.

Pak následuje, oddělen čárkou ",", atribut (ochranný znak) pro soubor: čtení, modifikaci atd. Ochranný znak lze vložit dle volby a nemusí být programován.

Jako ukončení hlavičky souboru se uvede znak **RETURN (RT)** nebo **LINE FEED (LF)**, oddělený znak čárky ",".

Příklad:

```
%Fagor Automation, MX, RT
```

- * Za hlavičkou se programují datové věty. Programování se provádí dle pravidel uvedených v příručce. Za každou větou se přiřadí oddělení RETURN znak (RT) nebo znak LINE FEED (LF).

Příklad:

```
N20 G90 G01 X100 Y200 F2000 LF  
(RPT N10, N20) N3 LF
```

Při výměně dat s periferním přístrojem musí být přenesen příkaz "konec souboru". Tento příkaz se stanoví pomocí parametrů stroje EOFCHR pro sériový přípoj. Může obsahovat jeden z těchto znaků:

ESC	ESCAPE
EOT	END OF TRANSMISSION (Konec přenosu)
SUB	SUBSTITUTE (Náhrada)
EXT	END OF TRANSMISSION. (Konec přenosu)

2. VYTVOŘENÍ PROGRAMU

Programy CNC (Programy k numerickému řízení) sestávají z řady vět a příkazů.

Tyto věty nebo příkazy se opět skládají ze slov psaných velkými písmeny a číslic.

Pro CNC lze použít tato číselná označení:

- symboly *.+-*
- číslice **0 1 2 3 4 5 6 7 8 9**

Mezi písmeny, číslicí a symboly jsou přípustné mezery; kromě toho mohou číslice, jestliže reprezentují hodnotu nulu, a symboly, jestliže jsou pozitivní, odpadnout.

Číselná hodnota slov může být v programování nahrazena aritmetickým parametrem. Později a při zpracování CNC zamění příslušné aritmetické parametry za jeho jejich hodnoty.

Programování např. CP3 zamění CNC při zpracování programu výraz P3 za jeho numerickou hodnotu, takže pak vyjde X20, X20.567, X-0.003 atd.

2.1 VYTVOŘENÍ PROGRAMU NA CNC

Věty, ze kterých se skládá program, mají tuto strukturu:

Příkaz záhlaví + věta programu + konec záznamu

Chapter: 2 CREATING A PROGRAM	Section:	Page 1
---	----------	------------------

2.1.1 PŘÍKAZ ZÁHLAVÍ

Příkaz záhlaví lze vypustit, ale eventuelně se může skládat z jednoho nebo více zabezpečovacích znaků věty a z čísla věty, a to v tomto pořadí.

ZNAK POTLAČENÍ, /, /1, /2, /3.

Tyto tři znaky potlačení, přičemž /a/1 mají stejný význam, jsou účinné na základě označení BLKSKIP1, BLKSKIP2 a BLKSKIP3.

Jestliže je aktivní jeden z těchto znaků, nejsou věty se znakem potlačení realizovány. Řízení přechází na příslušnou navazující větu.

Věta může obsahovat až 3 znaky potlačení. Ty jsou vyhodnocovány v naprogramovaném pořadí.

Řízení čte 20 vět dopředu - vztaženy jsou k větě, která se realizuje - a vypočte z nich dráhu nástroje.

Podmínky pro potlačení věty jsou vyhodnocovány při čtení příslušné věty, tj. 20 vět před realizací věty.

Jestliže má být znak potlačení analyzován teprve před začátkem provádění, musí být naprogramována vždy v předcházející větě G4.

IDENTIFIKACE VĚTY NEBO IDENTIFIKAČNÍ ČÍSLO N(0-9999)

Identifikace věty slouží k označení příslušné věty; použije se jen k vyhledávání věty nebo ke skokům.

Identifikace věty se skládá z písmene N, následují až 4 číslice (0-9999). Přitom nemusí být zachováno žádné pořadí; čísla lze seřadit libovolně.

Jestliže program obsahuje více vět s týmž číslem, CNC dává přednost vždy větě nejprve označené tímto číslem.

Číslo věty se nemusí programovat. V SOFTKEY je možné automatické číslování pomocí CNC. Programátor potřebuje v tomto případě stanovit pouze první číslo věty a vzdálenosti čísel.

Page 2	Chapter: 2 CREATING A PROGRAM	Section:
-----------	----------------------------------	----------

2.1.2 VĚTY PROGRAMU

Věty se skládají z příkazů v kódování ISO nebo v kultivované řeči.

Programy mohou obsahovat věty napsané v obou jazycích , i když jednotlivá věta má být psána jen v jedné řeči.

2.1.2.1 JAZYK ISO

Tento jazyk je vhodný zvláště pro řízení pohybu os, protože v něm kromě dat rychlosti posuvu lze vyjádřit i informace k podmínkám pojezdu. K informacím a podmínkám patří:

- * funkce přípravy pro pohyby pojezdu k stanovení geometrických podmínek a podmínek obrábění, jako jsou lineární a kruhová interpolace, řezání závitů atd.
- * funkce řízení pro rychlosti posuvu os a počet otáček vřetene,
- * funkce řízení nástroje,
- * pomocná funkce s technickými pokyny.

2.1.2.2 KULTIVOVANÝ JAZYK

Kultivovaný jazyk umožňuje přístup k proměnným pro všeobecný účel a k tabulkám systému a k proměnným systému.

Poskytuje uživateli řadu sekvencí řízení, podobně jako v terminologii jiných řečí, kupř. IF, GOTO, CALL atd.

Kromě toho umožňuje užívání výrazů libovolného druhu (aritmetické, referenční a logické výrazy).

Dále obsahuje pokyny pro vytvoření smyček podprogramů s lokálními proměnnými. Výraz "lokální proměnná" označuje proměnnou, která se identifikuje podprogramem pouze tehdy, pokud je definována.

Navíc vytvářet knihovny podprogramů s užitečnými a vyzkoušenými funkcemi k přístupu z jiných programů.

Chapter: 2 CREATING A PROGRAM	Section:	Page 3
---	----------	------------------

2.1.3 KONEC ZÁZNAMU

Ukončení záznamu lze libovolně formovat; může se skládat z údajů o **četnosti realizace a z vět komentáře**.

ČETNOST PROVÁDĚNÍ, N(0-9999)

Zde uvedené číslo označuje četnost, se kterou se má realizovat příslušná věta.

Věty pojezdu mohou být opakovány jen tehdy, když jsou v okamžiku realizace v režimu modálního podprogramu.

CNC pak provede naprogramovaný pohyb a aktivní operace obrábění (pevný cyklus nebo modální podprogram) s příkázanou četností.

Počet realizací je určen čtyřmístným číslem (0-999) s adresou N.

Jestliže je naprogramováno N0, není aktivní operace obrábění provedena. Realizují se pouze pojezdové pohyby naprogramované ve větě.

VĚTY KOMENTÁŘE

CNC dovoluje vložení libovolných informací do vět ve formě komentářů.

Komentáře jsou vždy umístěny na konec věty; měly by začínat znakem ";".

Jestliže věta začíná znakem ";", platí celý obsah jako komentář a není realizován.

Mezery nejsou přípustné. Věta by měla obsahovat minimálně jeden komentář.

Page 4	Chapter: 2 CREATING A PROGRAM	Section:
-----------	----------------------------------	----------

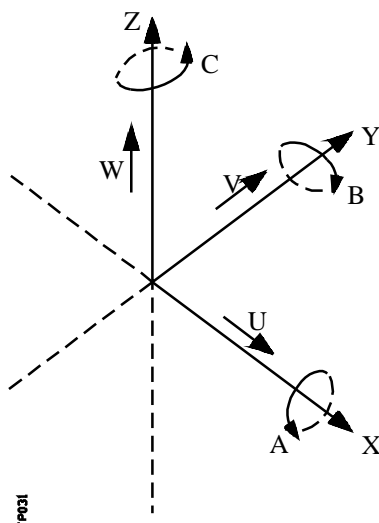
3. SYSTÉMY SOUŘADNIC OS

Úkolem CNC je řízení pohybu a polohování os. K tomu musí být vždy souřadnicemi určena poloha bodu, které se má dosáhnout.

CNC 8050 dovoluje aplikaci souřadnic absolutních, relativních a souřadnic krokové míry v jednom a též programu.

3.1 OZNAČENÍ OS

Osy jsou označovány podle DIN 66217.

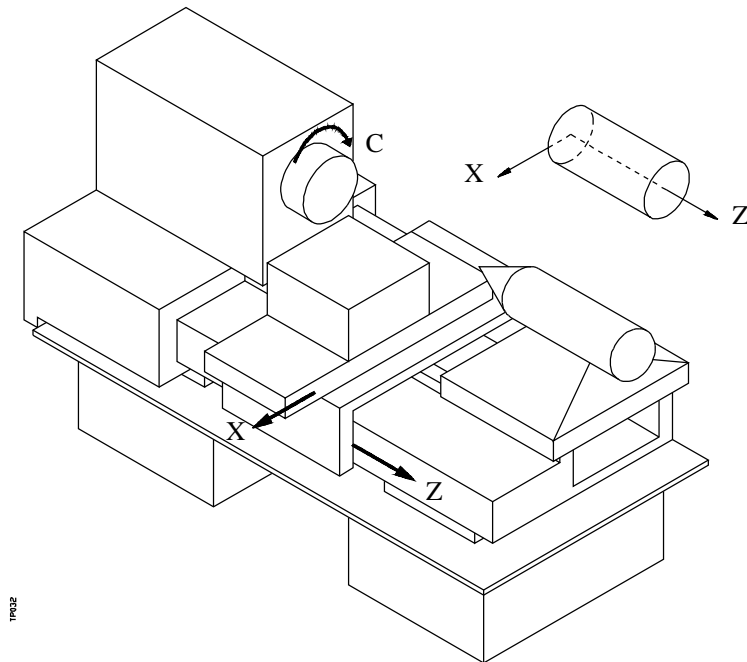


Jednotlivé osy systému os:

- * **X a Y** Tyto osy tvoří hlavní pracovní rovinu stroje, ve které se odehrává hlavních pohybů.
- * **Z** Osa Z probíhá paralelně k ose hlavního stroje; stojí kolmo k hlavní rovině X/Y.
- * **U, V, W** Tyto osy jsou osy pomocné, vždy paralelní s osami X, Y a Z.
- * **A, B, C** Tyto osy jsou osami zaoblení pro osy X, Y a Z.

Chapter: 3 AXES AND COORDINATE SYSTEMS	Section: NOMENCLATURE OF THE AXES	Page 1
--	---	------------------

Následující obrázek ukazuje označení os na příkladu paralelního soustruhu.



TP02E

3.1.1 VÝBĚR OSY

Výrobce stroje může v CNC FAGOR 8050 zvolit 6 os z 9.

Z 6 os musí být minimálně jedna osa PORTAL nebo jednou osou řízenou z PLC.

Kromě by měly všechny osy být správně definovány pomocí parametrů os stroje jako lineární osa a osa zaoblení, které jsou uvedeny v příručce pro spuštění.

V programování os neexistují žádná omezení; interpolace je možná současně až s 6 osami.

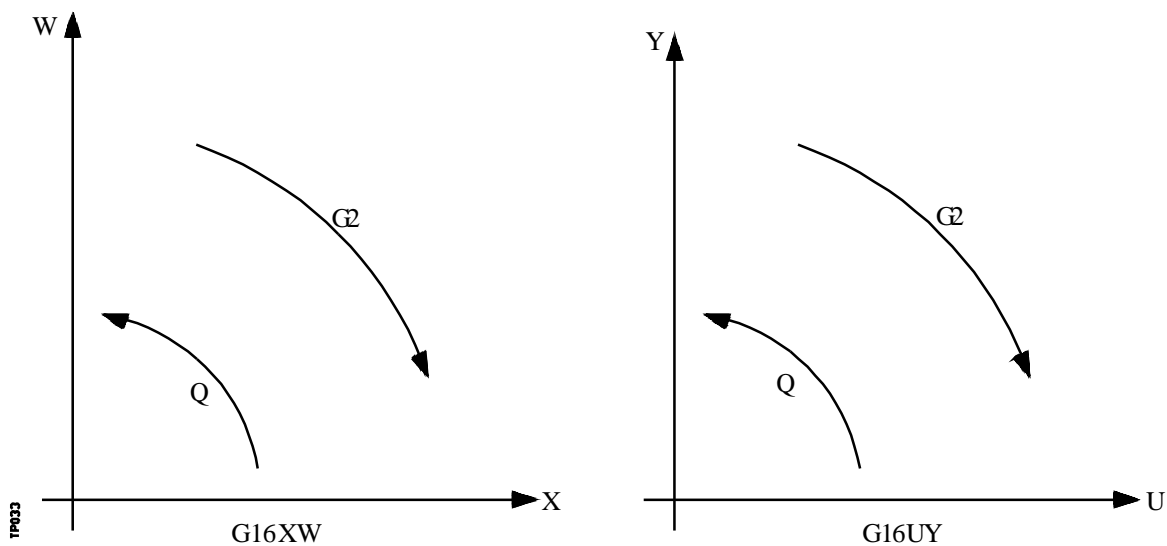
3.2 VOLBA ROVINY (G16, G17, G18, G19)

Volba roviny je nezbytná pro tyto procesy:

- Kruhová interpolace
- Řízené zaoblení rohu
- Tangenciální přistavení a pohyb zpět
- Programování polohy v polárních souřadnicích
- Kompenzace poloměru nástroje
- Korektura délky nástroje

K volbě pracovní roviny jsou dostupné tyto kódy G:

- * **G16 osa1 osa 2** - Volba pracovní roviny plus směru G02/G03 (interpolace kruhu); přitom **osa1** označuje první osu a **osa2** druhou osu.

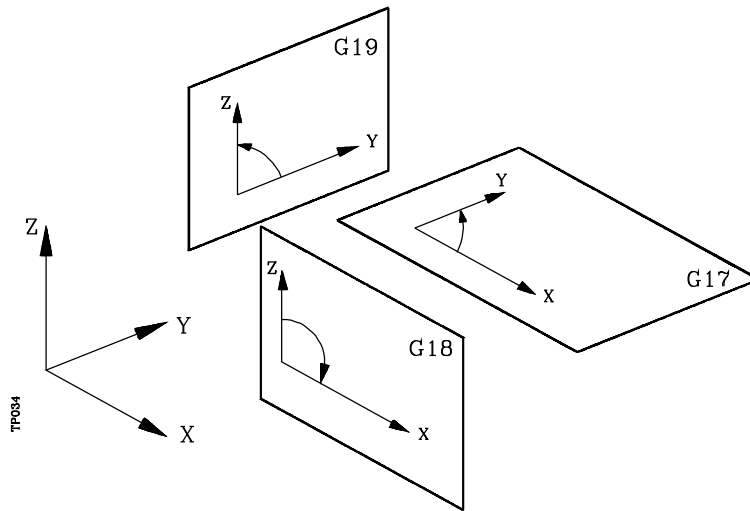


* **G17**. volba roviny XY

* **G18**. volba roviny ZX

* **G19**. volba roviny YZ

Funkce G16, G17, G18 a G19 jsou modální a navzájem se vylučují. Funkce G16 by měla programována v jedné větě programované pro sebe.



Při zapojení provozního napětí a po provedení M02, M30 a po NOUZOVÉM ZASTAVENÍ nebo po procesu RESETOVÁNÍ CNC přejde do všeobecných parametrů stroje definovaných jako pracovní rovina IPLANE.

3.3 ROZMĚRY DÍLU V MM (G71) NEBO PALCÍCH (G70)

Míry mohou být zadávány v programování v mm nebo v palcích.

K definování jednotky míry pro CNC je k dispozici všeobecný parametr stroje INCHES.

Jednotka měření může být kdykoliv změněna během procesu. K tomu účelu jsou k dispozici dvě funkce:

- * G70 - programování v palcích
- * G71 - programování v mm

Podle programování G70 nebo G71 pracuje CNC od příslušného okamžiku průběžně s příslušnou jednotkou měření.

CNC FAGOR 8050 umožňuje zápis číselných hodnot v rozsahu 0,0001 až 9999,999 mm (se znaménkem nebo bez) u metrického programování (mm) (G71), což se označuje jako formát +5,4 a od 0,00001 do 3937,00787 palců (se znaménkem nebo bez) u programování v palcích (G70); což se označuje jako formát +4,5.

Po nastartování a spuštění M02, M30 nebo po NOUZOVÉM ZASTAVENÍ nebo RESETOVÁNÍ, CNC přiřadí jako hlavní základní jednotky palce.

Chapter: 3 AXES AND COORDINATE SYSTEMS	Section: MILLIMETERS(G71)/ INCHES(G70)	Page 5
--	--	------------------

3.4 ABSOLUTNÍ NEBO KROKOVÉ PROGRAMOVÁNÍ (G90, G91)

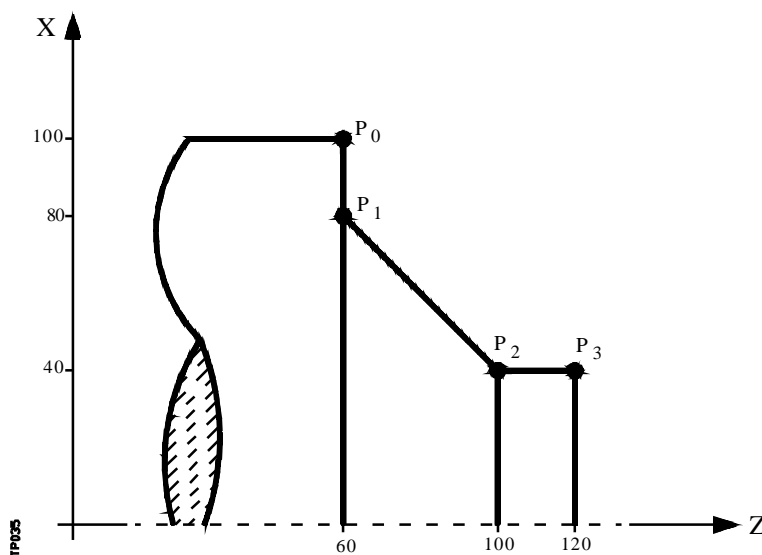
CNC umožňuje programování souřadnic příslušného bodu v absolutních (G90) nebo krokových mírách (G91).

Při práci s absolutními souřadnicemi (G90) se souřadnice bodu vztahují k výchozímu bodu příslušného stanoveného systému souřadnic, často bod obrobku (referenční bod).

Při práci se souřadnicemi krokové míry (relativní souřadnice) (G91) odpovídá příslušná naprogramovaná číselná hodnota pohybu pojezdu po absolvované dráze vztažené k bodu, na kterém se nachází nástroj v daném okamžiku. Znaménko uvádí směr pojezdu.

Funkce G90/G91 jsou modální a vzájemně se vylučují.

Příklad pro programování průměru osy X:



Absolutní souřadnice:

```
G90 X200 Z 60 ; Bod P0
     X160 Z 60 ; Bod P1
     X 80 Z100 ; Bod P2
     X 80 Z120 ; Bod P3
```

Souřadnice krokové míry:

```
G90 X200 Z 60 ; Bod P0
G91 X-40      ; Bod P1
     X-80 Z 40 ; Bod P2
     Z 20     ; Bod P3
```

Při zapnutí provozního napětí pro provedení M02/M03 a také po NOUZOVÉM ZASTAVENÍ nebo po procesu RESETOVÁNÍ řízené přejde do systému G90 nebo G91 definovaného ve všeobecném parametru I SYSTEM.

3.5 PROGRAMOVÁNÍ SOUŘADNIC

CNC FAGOR umožňuje zvolit 6 z 9 možných os X, Y, Z, V, W, A, B, C.

Osy mohou být definovány v parametrech stroje AXISTYPE jako lineární osa, osa lineárního polohování, normální osa zaoblení nebo osa zaoblení ozubení Hirth (polohování v celých stupních).

Aby se programování provedlo vždy nejlepším způsobem, nabízí CNC tyto systémy souřadnic:

- * systém kartézských souřadnic
- * systém polárních souřadnic
- * systém úhlových a kartézských souřadnic

3.5.1 KARTÉZSKÉ SOUŘADNICE

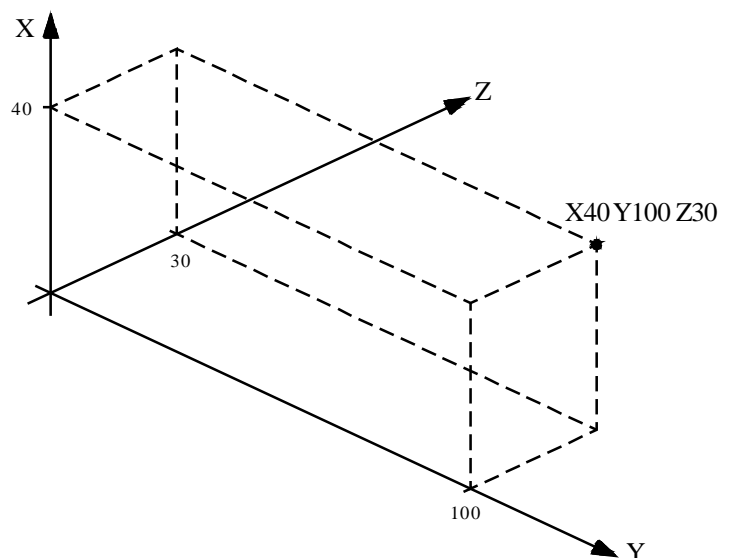
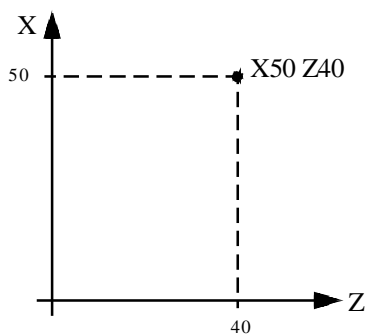
Kartézské souřadnice jsou definovány pomocí dvou os v rovině třemi, čtyřmi nebo pěti osami v prostoru.

Výchozí bod souřadnic, v tomto případě průsečík osa X, Y a Z se nazývá nulový bod.

Poloha jednotlivých bodů stroje se udává ve formě hodnot souřadnic dvou, tří, čtyř nebo pěti osami.

Souřadnice osy se vždy programují s písmeny souřadnic jako adresa (X, Y, Z, U, V, W, A, B, C - vždy v tomto pořadí).

Hodnoty souřadnic jsou uváděny jako absolutní hodnoty nebo hodnoty krokové míry, podle režimu (G90 nebo G91); formát programování zní +5,5.



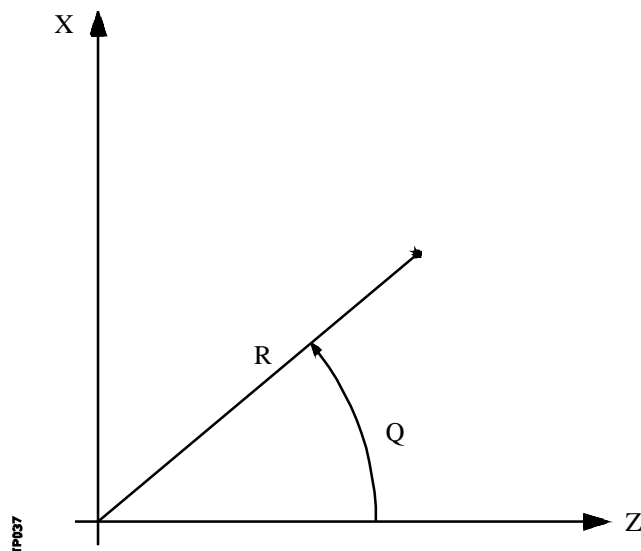
TP036

3.5.2 POLÁRNÍ SOUŘADNICE

V případech, kdy je třeba vytvořit oblouky nebo dodržet úhel, může být jednodušší souřadnice jednotlivých bod uvést v rovině (pro 2 osy současně) jako polární souřadnice.

Referenční bod se zde nazývá **polární výchozí bod**; je to **výchozí bod systému polárních souřadnic**.

Body v tomto systému se definují pomocí.



- **POLOMĚRU (R)**, vzdálenost mezi výchozím bodem a příslušným bodem.

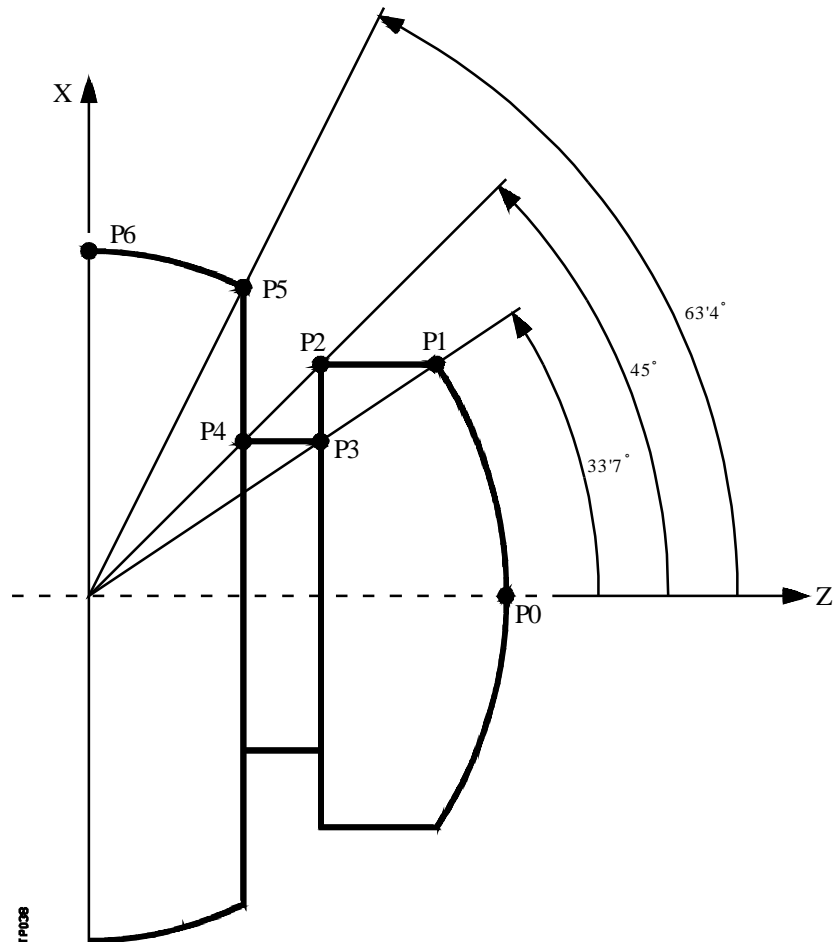
- **ÚHLEM (Q)**, který tvoří první osa a přímka mezi výchozím a příslušným bodem.

Hodnoty **R** a **Q** jsou absolutní anebo inkrementální, podle režimu (G90/G91); formát programování zní R+5,5Q+5,5. Poloměr nesmí obsahovat negativní hodnotu musí být vždy pozitivní.

Hodnoty **R** a **Q** jsou absolutní anebo inkrementální, podle programování G90 nebo G91. Formát programování zní R+5,5Q+5,5.. **Poloměr nemusí být uveden negativní hodnoty, nýbrž jen hodnoty pozitivní.**

Při programování hodnoty Q nad 360 se tato dělí 3600 a pracuje se zbytkem, tj. Q240 odpovídá Q60 a Q240 odpovídá Q60.

Příklad programování pomocí polárního výchozího bodu na výchozím bodu souřadnic.



Absolutní souřadnice

```

G90      R430  Q0   ; bod P0
G03       Q33.7 ; bod P1, na oblouku (G03)
G01      R340  Q45   ; bod P2, na přímce (G01)
G01      R290  Q33.7 ; bod P3, na přímce (G01)
G01      R230  Q45   ; bod P4, na přímce (G01)
G01      R360  Q63.4 ; bod P5, na přímce (G01)
G03       Q90   ; bod P6, in an arc (G03)
    
```

Souřadnice krokové míry

```

G90      R430  Q0   ; bod P0
G91 G03     Q33.7 ; bod P1, na oblouku (G03)
G01     R-90  Q11.3 ; bod P2, na přímce (G01)
G01     R-50  Q-11.3 ; bod P3, na přímce (G01)
G01     R-60  Q11.3 ; bod P4, na přímce (G01)
G01     R130  Q18.4 ; bod P5, na přímce (G01)
G03     Q26.6 ; bod P6, na oblouku (G03)
    
```

Polární výchozí bod může být posunut pomocí funkce G93 (popis následuje); kromě toho se posouvá takto:

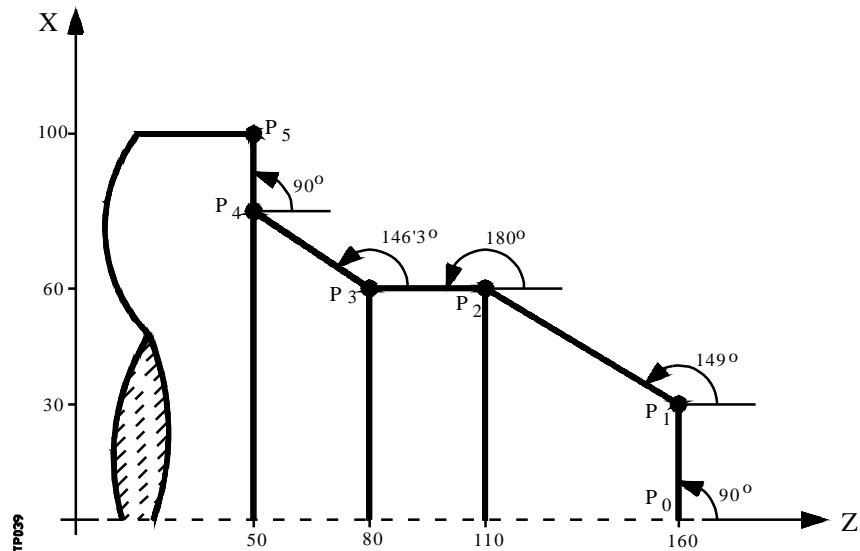
- * Při zapojení provozního napětí a po provedení M02, M30 a po NOUZOVÉM ZASTAVENÍ nebo po procesu RESETOVÁNÍ CNC přejde do systému souřadnic výchozí bodu definovaného ve všeobecném parametru stroje IPLANE pracovní roviny jako výchozího bodu.
- * Při změně pracovní roviny/G16, G17, G18 nebo G19) přejde CNC 8050 do výchozího bodu souřadnic nové pracovní roviny jako do polárního výchozího bodu.
- * U kruhové interpolace (G02, G03), jestliže všeobecná parametr stroje PROGRAMOVE je nastaven na 1, stane střed oblouku novým polárním výchozím bodem.

Page 10	Chapter: 3 AXES AND COORDINATE SYSTEMS	Section: PROGRAMMING OF COORDINATES
-------------------	--	---

3.5.3 KOMBINOVANÝ SYSTÉM ÚHLU A KARTÉZSKÝCH SOUŘADNIC

Body hlavní roviny lze definovat také pomocí jedné kartézské souřadnice a koncového úhlu předchozí dráhy.

Příklad programování poloměru osy X



X0	Z160	; Bod P0
Q90	X30	; Bod P1
Q149	Z110	; Bod P2
Q180	X80	; Bod P3
Q146.3	Z50	; Bod P4
Q90	X100	; Bod P5

K definování prostorových bodů se použijí zbývající souřadnice jako souřadnice kartézské.

3.6 SOUŘADNICE ZAUBLNÍ

Druh souřadnic zaoblání je definován pomocí os parametrů stroje AXISTYPE. Jsou možné tyto druhy os:

normální osy zaoblání
polohovaná osa zaoblání
osa zaoblání Hirth

Souřadnice jsou indikovány v rozsahu od 0 do 359,9999 stupně. Počet desetinných míst v indikaci pro příslušnou osu jsou definovány v parametru os stroje DFORMAT.

Normální osa zaoblání

Při programování v absolutních hodnotách souřadnic (G90) se určuje smysl otáčení a koncová souřadnice hodnotami 359,999.

Jestliže se provádí programování v souřadnicích krokové hodnoty (G91), provádí se podobně jako u lineárních os s libovolnými hodnotami (se znaménkem nebo bez). U příkazů pro pohyb otáčení, který překračuje 360 °, osa provede více pohybů, než je umístěna do příkázaného bodu.

Polohovaná osa zaoblání

Osa je polohována v režimu G90. Není možná kompenzace poloměru (G41, G42).

V programování v hodnotách absolutních souřadnic (G90) jsou povoleny hodnoty od 0 do 359,9999 stupňů (bez znaménka); pohyb nájezdu se provádí nejkratší dráhou.

Jestliže se programování provádí v souřadnicích krokové míry (G91), znaménko udává smysl otáčení; koncová souřadnice může obsahovat libovolnou hodnotu. U příkazů pro smysl otáčení, které překračuje 360 °, osa provede více pohybů otočení, než je umístěna na příkázaný bod.

Osa zaoblání Hirth

Způsobem práce a programováním se osa Hirth blíží práci s polohovanou osou; avšak nepřipouští žádnou desetinnou čárku. Proto lze uvést jen hodnoty polohy v celých číslech.

CNC dovoluje vytvoření více os Hirth, avšak není možné současný pohyb pojezdu více os Hirth.

Page 12	Chapter: 3 AXES AND COORDINATE SYSTEMS	Section: ROTARY AXES
------------	---	-------------------------

3.7 PRACOVNÍ OBLAST

CNC FAGOR 8050 umožňuje stanovení tří pracovních zón nebo oblastí a omezení pohybu pojezdu nástroje v těchto oblastech.

3.7.1 DEFINOVÁNÍ PRACOVNÍCH OBLASTÍ

V rámci pracovní oblasti lze omezit pohyby nástroje ve všech 6 osách, přičemž lze stanovit horní a dolní mezní hodnoty v osách.

G20: Definování dolní meze požadovaného rozsahu

G21: Definování horní meze požadovaného rozsahu

Formát programování je:

G20 K X...C +/- 5.5

G20 K X...C +/- 5.5

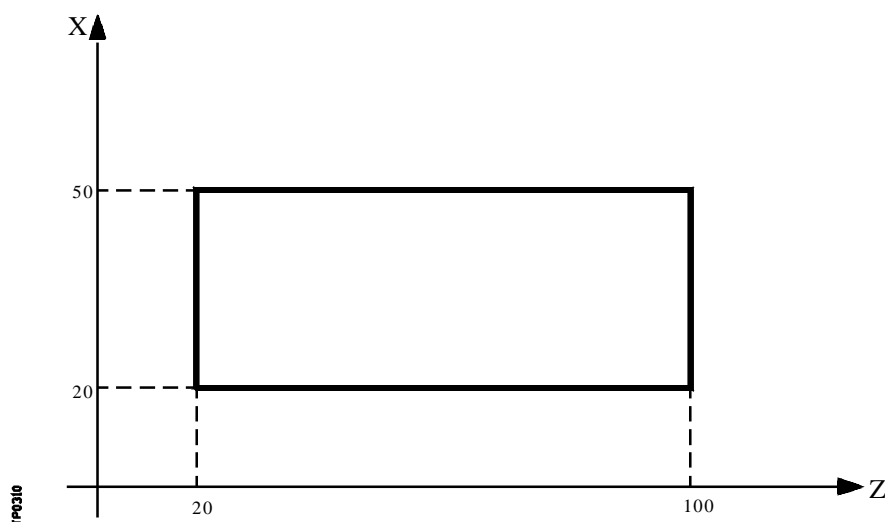
Přičemž:

* **K** Označuje druh zóny obrábění (1,2 nebo 3)

* **X...C** Souřadnice (horní nebo dolní) pro omezení os. Lze je programovat s ohledem na nulový bod stroje.

Není třeba programovat všechny osy; omezení se týká jen definovaných os.

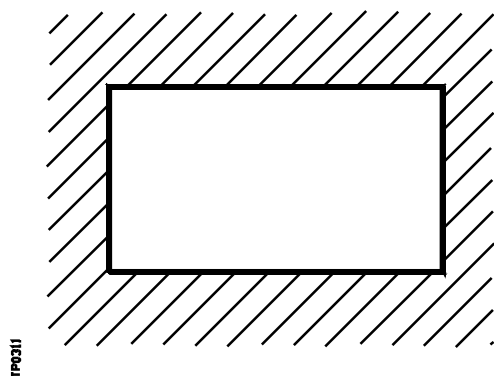
Příklad:



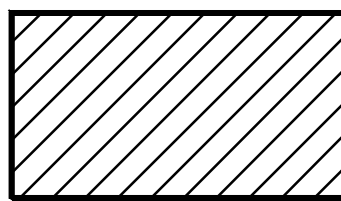
G20 K1 X20 Z20
G21 K1 X50 Z100

3.7.2 DRUH PRACOVNÍCH OBLASTÍ

Pohyby nástroje mohou být omezovány různým způsobem, totiž tím, že opuštění (vně ležící zóny) nebo vniknutí (uvnitř ležící zóny) se v programované zóně potlačí.



S = 1 Uvnitř se nacházející zóna



S = 2 Vně se nacházející zóna

CNC přitom zohlední rozměry nástroje (tabulka korektury nástroje), aby se nepřekročila naprogramovaná mezní hodnota.

Vytvoření zakázaných zón se provádí pomocí funkcí **G22**; formát programování zní:

G22 K S

Příčemž

***K** Označuje druh zóny obrábění (1, 2 nebo 3)

***S** Pracovní oblast aktivováno/dezaktivováno

- S = 0 dezaktivováno
- S = 1 uvnitř ležící zóna aktivována
- S = 2 vně ležící zón aktivována

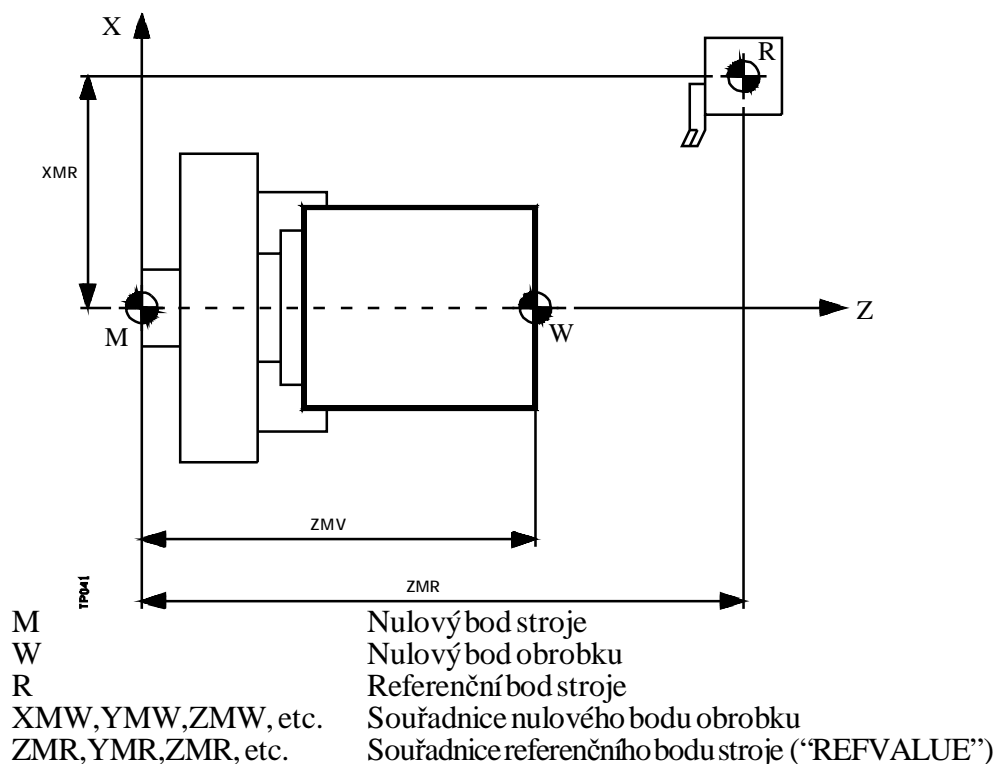
Při zapnutí provozního napětí se veškeré pracovní oblasti dezaktivují. Horní a dolní mezní hodnoty zůstávají nezměněny, takže je lze aktivovat pomocí G22.

4. REFERENČNÍ SYSTÉMY

4.1 REFERENČNÍ BODY

Na stroji CNC musí být definovány tyto výchozí a referenční body:

- * **Nulový bod stroje** - Je stanoven výrobcem stroje a je výchozím bodem systému souřadnic stroje
- * **Nulový bod obrobku** - Je referenčním bodem pro programování rozměrů obrobku. Může být programátorem stanoven libovolně; vzdálenost vůči nulovému bodu stroje odpovídá posuvu nulového bodu.
- * **Referenční bod stroje** - Je stanoven výrobcem stroje a slouží jako bod synchronizace pro systém. Řízení polohuje osy do tohoto bodu, místo nájezdu do nulového bodu stroje, a synchronizuje je s referenčními souřadnicemi definovanými v parametru os stroje REFVALUE.



4.2 REFERENČNÍ NAJETÍ (G74)

U CNC FAGOR 8050 lze referenční pojezd stroje programovat dvojnásobným způsobem:

* REFERENČNÍ POJEZD POMOCÍ JEDNÉ OSY NEBO S VÍCE OSAMI V URČITÉM POŘADÍ

K tomu se programují G74 a poté osy v referenčním pojezdu. Příklad: G74 X Z C Y

CNC vyvolá pojezd všech zvolených os jedním spínačem referenčního bodu (parametr os stroje DECINPU) ve směru stanoveném v parametrech os stroje REFDIRC.

Nejprve se provede pojezd os s rychlostí stanovenou v příslušném parametru osy stroje REFEED1 až ke spínači referenčního bodu.

Pak jsou osy referenčně najety dle naprogramovaného pořadí (až po značkový impuls).

Druhý pojezdový pohyb se provede v ose rychlostí pojezdu stanovenou v příslušném parametru osy stroje "REFEED2" až po dosažení referenčního bodu (tj. až do příchodu impulsu značky).

* REFERENČNÍ POJEZD POMOCÍ PODPROGRAMU

Funkce G74 se programuje v samostatné větě. CNC provede automaticky podprogram s číslem uvedeným ve všeobecném parametru stroje REFPSUB. Tento podprogram obdrží v požadovaném pořadí příkazy k referenčnímu pojezdu.

Ve větách G74 nesmí být žádné další jiné přípravné funkce.

Jestliže se referenční pojezd provádí v JOG módu, nulový bod obrobku se ztratí. V indikaci se objeví souřadnice referenčního bodu stanovené v parametru os stroje REFVALUE. Ve všech ostatních případech zůstává příslušný nulový bod obrobku zachován, takže jsou jeho souřadnice indikovány.

Při provádění příkazu G74 v manuálním zápisu (MDI) závisí indikace souřadnic na režimu: JOG, obrábění nebo simulace (zkušební provoz).

Page 2	Chapter: 4 REFERENCESYSTEMS	Section:
-----------	---------------------------------------	----------

4.3 PROGRAMOVÁNÍ S NULOVÝMI SOUŘADNICEMI STROJE (G53)

Příkaz G53 může být vložen do každé věty s funkcemi řízení dráhy.

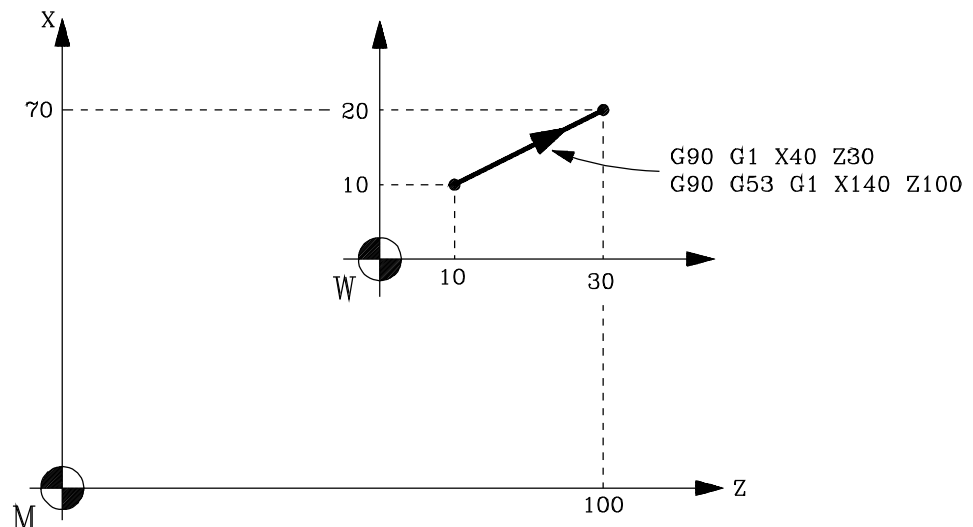
Používá se jen tehdy, když programování souřadnic příslušné věty je nezbytné ve zřeteli k nulovému bodu stroje. Hodnoty souřadnic jsou uvedeny v mm nebo v palcích, podle hodnoty nastavené v obecném parametru stroje INCHES.

Programováním pouze G53 (bez příkazu pojezdu) se vypne momentálně účinné posunutí nulového programu, nezávisle na tom, byly zapsány pomocí G54-G59 nebo pomocí G92. Stanovení nulového bodu pomocí G92 se popíše následně.

Příkaz G53 není modální; se musí vždy, když jsou hodnoty souřadnic vztaženy k nulovému bodu stroje, nově naprogramovat.

Tento příkaz přechodně vyřazuje kompenzaci poloměru a korekturu nástroje.

Příklad programování hodnoty poloměru pro osu X

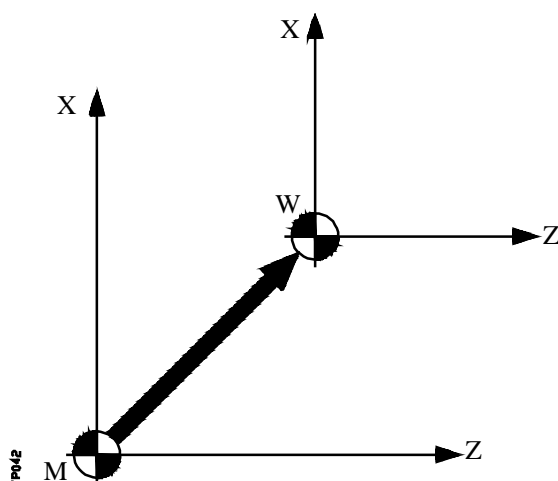


M nulový bod stroje (referenční bod)
W nulový bod obrobku

4.4 STANDARDNÍ NASTAVENÍ SOUŘADNIC A POSUNUTÍ NULOVÉHO BODU

CNC umožňuje provádění posunutí nulového bodu, aby bylo možno použít souřadnice vztahené k rovině obrobku, aniž by se musely modifikovat kvůli programování souřadnice jednotlivých bodů.

Posunutí nulového bodu je definováno jako vzdálenost mezi bodem obrobku (výchozí bod obrobku) a nulovým bodem stroje (výchozí bod stroje).



M Nulový bod stroje
W Nulový bod obrobku.

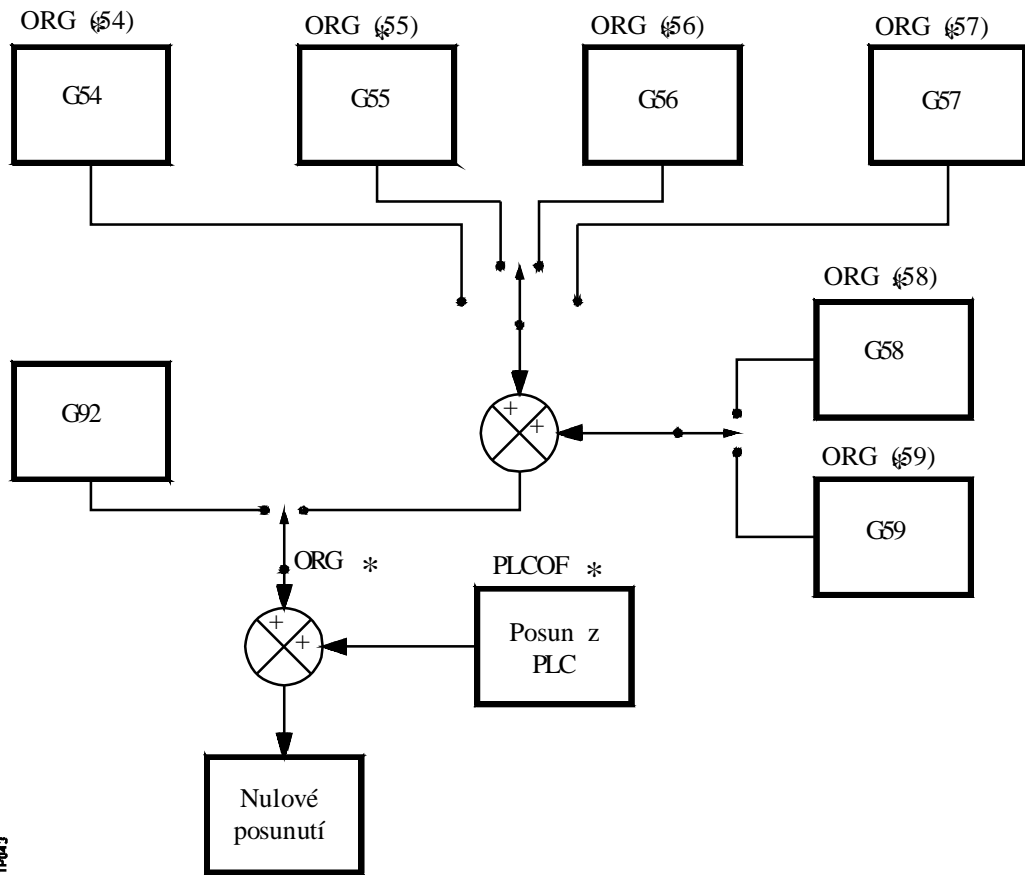
Posunutí nulového bodu lze provést dvojnásobem:

* Pomocí příkazu G92 (standardní nastavení souřadnic) - CNC považuje souřadnice os naprogramovaných dle G92 za nové hodnoty os.

* Pomocí příkazů pro posunutí nulového bodu (G54, G55, G56, G57, G58, G59) - CNC považuje bod relativně posunutý vůči nulovému bodu stroje dle zvolených tabulek za nový bod obrobku.

Obě funkce jsou modální a vzájemně se vylučují; jestliže se příkáže jedna funkce, druhá se deaktivuje.

Kromě toho existuje ještě možnost posunutí nulového bodu pomocí PLC: Jeho hodnoty jsou vždy přičítány k příslušnému aktivnímu posuvu nulového bodu; tento druh posunutí slouží mj. ke korektuře chyb způsobených tepelnou dilatací atd.



TP043

4.4.1 STANDARDNÍ NASTAVENÍ SOUŘADNICE A OMEZENÍ HODNOTY S (G92)

Pomocí G92 lze omezit libovolné hodnoty stanovené pro osy CNC a pro otáčky vřetene.

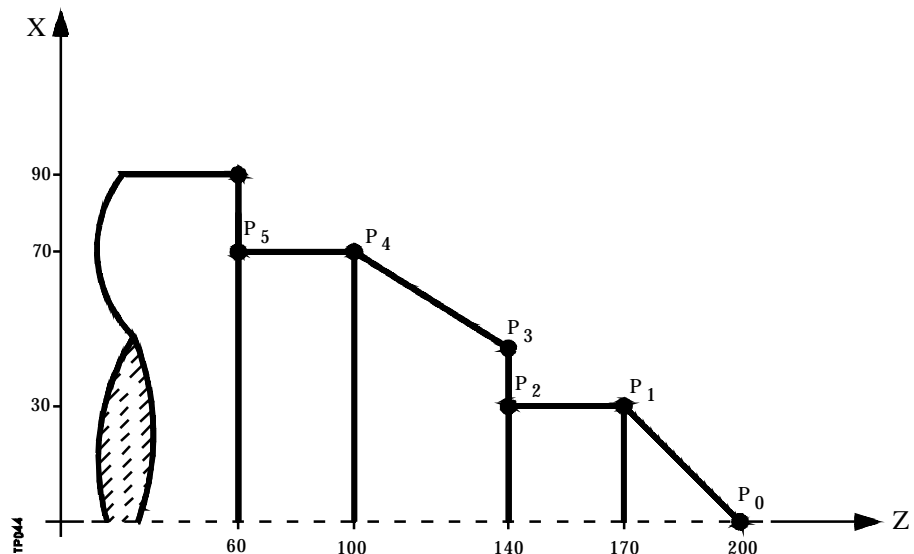
* STANDARDNÍ NASTAVENÍ SOUŘADNIC

U posunutí nulového bodu pomocí G92 považuje CNC souřadnice dle naprogramovaných os v G92 za nové hodnoty osy.

Formát programování je:
G92X...C + 5.5

Hodnoty umístění (souřadnice) se programují jako hodnoty poloměru nebo průměru v souladu s hodnotami nastavenými v parametru os stroje DFORMAT.

Příklad:



```
G90 X50 Z200 ; Polohovaná do P0
G92 X0 Z0 ; standardní nastavení P0 jako nulový bod obrobku
G91 X30 Z-30 ; P1
      Z-30 ; P2
      X20 ; P3
      X20 Z-40 ; P4
      Z-30 ; P5
```

* OMEZENÍ OTÁČEK VŘETENE

Otáčky vřetene se omezují programováním G92S54 na hodnotu udanou S5.4. To znamená, že CNC nepřipustí žádné vyšší S hodnoty než je naprogramovaná maximální hodnota.

Tato maximální hodnota může být překročena jen zápisem přes klávesnici.

4.4.2 POSUNUTÍ NULOVÉHO BODU (G54..G59)

CNC FAGOR 8050 má tabulku posunutí nulového bodu; z této tabulky lze zvolit různé hodnoty posunutí, aby bylo možno posunutí nulového bodu nezávisle na příslušném aktivním posunutí nulového bodu.

Přístup k tabulce se provede přes panel obsluhy CNC (jak je vysvětleno v příručce pro návod k obsluze) nebo programem pomocí příkazů kultivované řeči.

Hodnoty jsou hodnotami poloměru.

Jsou možné dva druhy posunutí nulového bodu:

Absolutní posunutí nulového bodu (G54, G55, G56, G57) - je nezbytné vztážením k nulovému bodu stroje

Aditivní posunutí nulového bodu (G58 G59)

Příkazy G54, G55, G56, G57, G58 a G59 musí být programovány v samostatné větě; jejich účinek je tento:

Při provádění příkazů G54, G55, G56 a G57 aktivuje CNC naprogramované posunutí nulového bodu, které se vztahuje k nulovému bodu stroje, přičemž aktivní posunutí nulového bodu se deaktivuje.

Provedení příkazů G58 a G59 k aditivnímu posunutí nulového bodu jsou hodnoty vždy přičítány k aktivnímu absolutnímu posunutí nulového bodu, přičemž jiné aktivní aditivní posunutí nulového bodu jsou deaktivovány.

Způsob účinku aktivovaných posuvů nulového bodu při zpracování programu jsou patrné z následujících příkladů:

G54	Aktivuje posunutí nulového bodu G54	----->G54
G58	Přičítá posunutí nulového bodu G58	-----> G54+G58
G54	Zruší G58 a přičte G59	-----> G54+G59
G55	Zruší cokoli a přičte G55	->G55

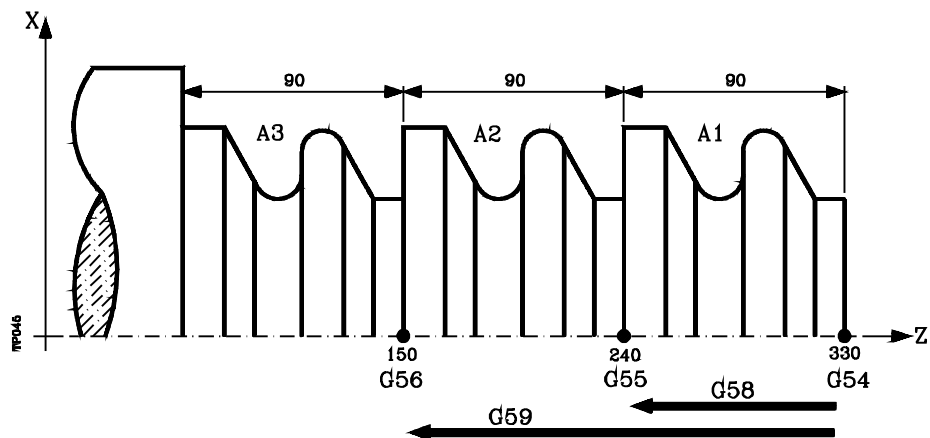
Posunutí nulového bodu zůstává aktivní až do dalšího posunutí nebo do referenčního nájezdu (G74). Není deaktivováno ani vypnutím provozního napětí.

Tato posunutí nulového bodu aktivovatelná pomocí programu jsou velmi užitečná, jestliže se má jedna obráběcí operace opakovat na více místech.

Příklad:

Tabulka posunutí může být inicializována následujícími hodnotami:

G54: X0 Z330
G55: X0 Z240 G58: Z-90
G56: X0 Z150 G59: Z-180



Using absolute coordinates.

G54 ; Applies offset G54
Execution of profile ; Executes profile A1
G55 ; Applies offset G55
Execution of profile ; Executes profile A2
G56 ; Applies G56
Execution of profile ; Executes profile A3

Using incremental coordinates.

G54 ; Applies offset G54
Execution of profile ; Executes profile A1
G58 ; Applies offset G54 + G58
Execution of profile ; Executes profile A2
G59 ; Applies G54 + G59
Execution of profile ; Executes profile A3

4.5 STANDARDNÍ NASTAVENÍ POLÁRNÍCH SOUŘADNIC - UR (G93)

Funkce G93 umožňuje volbu libovolného bodu jako nového výchozího bodu polárních souřadnic.

Musí být formátována v samostatné větě s formátem

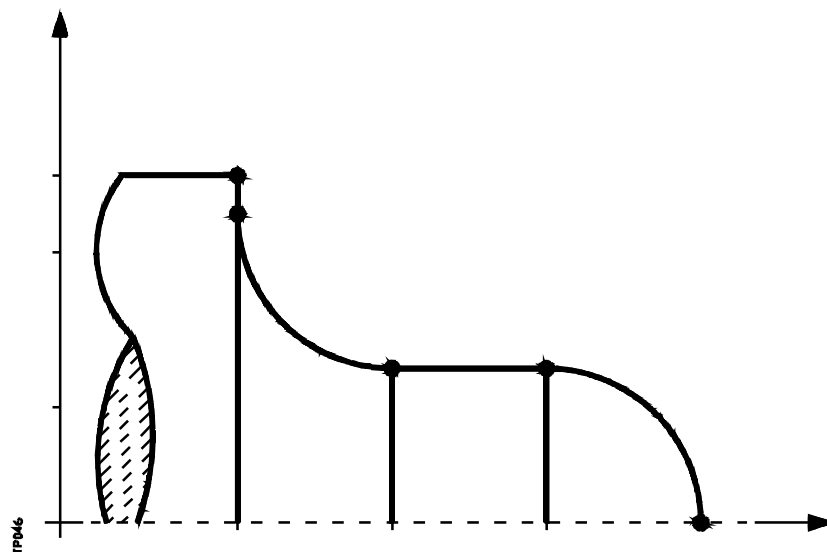
G93 I+5.5 J+5.5

Parametry I a J definují hodnotu první a druhé osy pro nový výchozí bod polárních souřadnic.

Hodnoty se uvádějí jako hodnoty poloměru nebo průměru, a to podle nastavených hodnot v parametrech os stroje DFORMAT.

Příklad pro programování průměru v ose X

Nástroj má být X0 Y0



```
G90 X180 Z50 ; Bod P0
G01 X160 ; Bod P1, na přímce (G01)
G93 I90 J160 ; nastavení P5 jako polární souřadnice výchozího bodu
G03 Q270 ; Bod P2 na oblouku (G03)
G01 Z130 ; Bod P3 na přímce (G01)
G93 I130 J0 ; bod P6 jako nový výchozí bod polárních souřadnic
G02 Q0 ; Bod P4 na oblouku (G02)
```

Jestliže v příslušné větě je naprogramováno jen G93, bod aktuální polohy stroje sestává výchozím bodem polárních souřadnic.

POZOR!

Jestliže se definuje nový bod obrobku, CNC nemodifikuje výchozí bod polárních souřadnic; modifikujte hodnoty proměnných "PRGF" a "PORFS".

Jestliže při volbě všeobecného parametru stroje PRGMOVE je naprogramována kruhová interpolace (G02/G03), nastaví CNC střed oblouku jako nový výchozí bod polárních souřadnic.

Při zapojení, po realizaci M02 nebo M30, po nouzovém zastavení a po resetování CNC použije momentální platný nulový bod obrobku.

Při volbě jiné roviny obrábění (G16, G17, G18, G19) použije CNC nulový bod obrobku příslušné roviny jako výchozí bod polárních souřadnic.

Chapter: 4 REFERENCESYSTEMS	Section:	Page 9
---------------------------------------	----------	------------------

5. KÓDY PROGRAMOVÁNÍ ISO

Věty naprogramované v kódu ISO mohou obsahovat příkazy pro:

Přípravné funkce (**G**)
Souřadnice os (**X... C**)
Rychlost posuvu (**F**)
Otáčky vřetene (**S**)
Číslo nástroje (**T**)
Číslo kompenzace nástroje (**D**)
Pomocné funkce (**M**)

Výše uvedené pořadí by mělo být dodrženo ve všech větách; ovšem nemusí každá věta obsahovat příkazy všech druhů.

CNC FAGOR 8050 dovoluje programování číselných hodnot v rozsahu od 0,00001 do 99999,999 se znaménkem nebo bez v metrickém systému (mm) (G71) s formátem 5.4 nebo v rozsahu od 0,00001 do 3937,00787 v systému palce (G70) se znaménkem nebo bez s formátem 4.5.

Ve větách mohou být také naprogramovány funkce s parametry bez ohledu na čísla etiket a vět. CNC pak nahrazuje při zpracování aritmetický parametr svou hodnotou.

Chapter: 5 PROGRAMMING BY ISO CODE	Section:	Page 1
--	----------	------------------

5.1 PŘÍPRAVNÉ FUNKCE

Přípravné funkce jsou programovány pomocí písmene adresy G a následujícím dvojmístným číslem.

Uvádějí se vždy na začátku věty a pomáhají při ustanovení geometrie a podmínek zpracování pro CNC.

Tabulka funkcí G v CNC:

Funkce	M	D	V	Význam	Oddíl
G00	*	?	*	Rychloposuv (rychlé polohování)	6.1
G01	*	?	*	Lineární interpolace	6.2
G02	*		*	Kruhová (Helix) interpolace ve směru hod. ručiček	6.3
G03	*		*	Kruhová (Helix) interpolace proti směru hod. ručiček	6.3
G04				Prodleva/přerušení při přípravě věty	7.1, 7.2
G05	*	?	*	Zaoblení rohu	7.3.1
G06			*	Střed oblouku v absolutních souřadnicích	6.4
G07	*	?		Pravoúhlý roh	7.3.2
G08			*	Oblouk definovaný k předchozí dráze	6.5
G09			*	Oblouk definovaný třemi body	6.6
G10	*	*		Zrcadlení os vypnuto	7.5
G11	*		*	Zrcadlení osy X	7.5
G12	*		*	Zrcadlení osy Y	7.5
G13	*		*	Zrcadlení osy Z	7.5
G14	*		*	Zrcadlení os v naprogramovaném směru	7.5
G15	*		*	Osa C	6.12
G16	*		*	Volba hlavní roviny ve dvou směrech	3.2
G17	*	?	*	Hlavní rovina X-Y	3.2
G18	*	?	*	Hlavní rovina Z-X	3.2
G19	*		*	Hlavní rovina Y-Z	3.2
G20				Definice dolní mezní hodnoty pro pracovní oblast	3.7.1
G21				Definice horní mezní hodnoty pro pracovní oblast	3.7.1
G22			*	Pracovní oblast aktivována/dezaktivována	3.7.2
G28	*		*	Volba druhého vřetene	5.3
G29	*	*		Volba hlavního vřetene	5.3
G32	*		*	Otáčky "F" jako inverzní funkce času	6.14
G33	*		*	Elektronické řezání závitu	6.11
G36			*	Automatický přechod poloměru	6.9
G37			*	Tangenciální přistavení	6.7
G38			*	Tangenciální pohyb zpět	6.8
G39			*	Kosení	6.10
G40	*	*		Kompenzace poloměru nástroje vypnuta	8.1
G41	*		*	Kompenzace poloměru nástroje vpravo	8.1
G42	*		*	Kompenzace poloměru nástroje vlevo	8.1
G50	*		*	Řízené zaoblení rohů	7.3.3
G51	*		*	Přehled	7.4
G52			*	Najetí až na doraz	6.13
G53			*	Programování vztažené k nulovému bodu stroje	4.3

Funkce	M	D	V	Význam	Oddíl
G54	*		*	Posunutí absolutního nulového bodu 1	4.4.2
G55	*		*	Posunutí absolutního nulového bodu 2	4.4.2
G56	*		*	Posunutí absolutního nulového bodu 3	4.4.2
G57	*		*	Posunutí absolutního nulového bodu 4	4.4.2
G58	*		*	Aditivní posunutí nulového bodu 1	4.4.2
G59	*		*	Aditivní posunutí nulového bodu 2	4.4.2
G60			*	Pevný cyklus vrtání/Řezání závitu axiálně	9.13
G61			*	Pevný cyklus vrtání/Řezání závitu radiálně	9.14
G62			*	Pevný cyklus frézování drážky radiálně	9.15
G63			*	Pevný cyklus frézování drážky axiálně	9.16
G66			*	Pevný cyklus pro nepravidelné výřezy	9.1
G68			*	Zarovnávání nepravidelných výřezů	9.2
G69			*	Komplexní vrtání hlubokých děr	9.3
G70	*	?	*	Programování v palcích	3.3
G71	*	?	*	Programování v mm	3.3
G72	*		*	Všeobecné a speciální faktory změny měřítka	7.6
G74			*	Referenční pojezd	4.2
G75			*	Přistavení čidla až po dotyk	10.1
G76			*	Přistavení čidla při dotyku	10.1
G77	*		*	Vedlejší osa zap.	7.7.1
G78	*	*		Vedlejší osa vyp.	7.7.2
G81			*	Pevný cyklus vrtání	9.4
G82			*	Pevný cyklus vrtání s prodlevou	9.5
G83			*	Jednoduché hloubkové vrtání	9.6
G84			*	Pevný cyklus řezání závitů	9.7
G85			*	Pevný cyklus protahovací cyklus	9.8
G86			*	Pevný cyklus vyvrtání s odstavením do G09	9.9
G87			*	Pevný cyklus pravoúhlých výřezů	9.10
G88			*	Pevný cyklus okrouhlých výřezů	9.11
G89			*	Pevný cyklus vyvrtání s odstavením do G01	9.12
G90	*	?	*	Programování absolutní míry	3.4
G91	*	?	*	Programování krokové míry	3.4
G92				Standardní nastavení souřadnic/Omezení otáček vřetene	4.4.1
G93				Standardní nastavení počátku polárních souřadnic	4.5
G94	*	?		Rychlost posuvu v mm (palcích) za minutu	5.2.1
G95	*	?	*	Rychlost posuvu v mm (palcích) na otáčku	5.2.2
G96	*		*	Konstantní rychlost řezání	5.3.1
G97	*	*		Konstantní rychlost středového bodu nástroje	5.3.2

M znamená "modální", tj. funkce G zůstává po aktivaci aktivní, nekompatibilní funkce se deaktivují.

D znamená "standardní", tj. funkce G se stává aktivní při zapojení provozního napětí a po M02/M30 a po NOUZOVÉM ZASTAVENÍ nebo po RESETOVÁNÍ.

? znamená, že standardní nastavení pro funkci G závisí na hodnotách všeobecného CNC parametru stroje.

V znamená, že kód G je indikován v režimu zpracování a simulace dle podmínek zpracování

Chapter: 5 PROGRAMMING BY ISO CODE	Section: PREPARATORY FUNCTIONS	Page 3
--	--	------------------

5.2 FUNKCE RYCHLOSTI POSUVU (G94, G95)

CNC FAGOR 8050 umožňuje programování rychlosti posuvu os v mm/min a v mm/ot. (posuv za minutu a za otáčku) v metrickém systému a v palcích/min. a v palcích/ot. v palcovém systému.

5.2.1 FUNKCE RYCHLOSTI POSUVU V mm/min. NEBO ot./min. (G94)

Od kódu G94 řídí CNC rychlosti posuvu programované pomocí **F5.5** v mm/min. nebo v palec/min.

Jestliže pohyb pojezdu se programuje pro osu zaoblení, CCNC interpretuje příkaz jako zadaný v °/min.

Při interpolaci mezi osou zaoblení a osou lineární platí rychlost posuvu jako naprogramovaná v mm/min. a pohyb osy zaoblení (naprogramované ve stupních) jako naprogramovaný v mm nebo palcích.

Vztah mezi rychlostí posuvu komponenty osy a naprogramované rychlosti posuvu **F** je stejný jako stejný jako vztah mezi pohybem pojezdu osy a výsledného naprogramovaného pohybu pojezdu.

$$Kf = F \times Da / Dres$$

Přičemž platí: **Kf**: komponenta rychlosti posuvu, **F**: Rychlost posuvu, **Da**: Pohyb pojezdu osy
Dres: Výsledný naprogramovaný pohyb pojezdu

Příklad:

Pro stroj s lineárními osami X a Z a osou zaoblení C, všechny stojí v bodě X0;Z0;C0, je naprogramován tento pohyb pojezdu:

G1 G90 X100 Z20 C270 F10000

Vyplývá:

$$F_x = \frac{F \Delta x}{\sqrt{(\Delta x)^2 + (\Delta y)^2 + (\Delta c)^2}} = \frac{10000 \times 100}{\sqrt{100^2 + 20^2 + 270^2}}$$

$$F_z = \frac{F \Delta y}{\sqrt{(\Delta x)^2 + (\Delta y)^2 + (\Delta c)^2}} = \frac{10000 \times 20}{\sqrt{100^2 + 20^2 + 270^2}}$$

$$F_c = \frac{F \Delta c}{\sqrt{(\Delta x)^2 + (\Delta y)^2 + (\Delta c)^2}} = \frac{10000 \times 270}{\sqrt{100^2 + 20^2 + 270^2}}$$

Funkce G94 je modální, tj. zůstává aktivní, dokud se nevyskytne G95.

Při zapnutí provozního napětí nebo po provedení M02, M30 po NOUZOVÉM ZASTAVENÍ nebo po RESETOVÁNÍ přejde CNC v souladu s hodnotu všeobecného parametru stroje IFEED na G94 nebo na G95.

5.2.2 FUNKCE RYCHLOSTI POSUVU V mm/ot. NEBO palec/ot. (G95)

Od kódu G95 CNC řídí rychlosti posuvu naprogramované pomocí **F5.5** v mm/ot. nebo v palec/ot.

Tato funkce nemá žádný vliv na rychlost posuvu (G00) v mm/min. nebo palec/min. To platí také pro pohyby pojezdu v JOG módu, při kontrole nástroje atd.

Příkaz G95 je modální, tj. zůstává aktivní, dokud se nevyskytne G94.

Při zapnutí provozního napětí nebo po provedení M02, M30 po NOUZOVÉM ZASTAVENÍ nebo po RESETOVÁNÍ přejde CNC v souladu s hodnotu všeobecného parametru stroje IFEED na G94 nebo na G95.

Chapter: 5 PROGRAMMING BY ISO CODE	Section: FEEDRATE FUNCTIONS (G94,G95)	Page 5
--	---	------------------

5.3 VOLBA VŘETENE (G28, G29)

Řízení soustruhu může řídit dvě osy: hlavní vřeteno a druhé vřeteno.
Obě vřetena mohou běžet současně; CNC však řídí vždy jen jedno vřeteno.

Volba se provádí funkcemi G28 a G29.

G28: Volba druhého vřetene

G29: Volba hlavního vřetene

Po zvolení příslušného vřetene může být toto řízení klávesnicí CNC nebo pomocí následujících funkcí:

M3, M4, M5, M19

S****

G33, G94, G95, G96, G97

Obě vřetena mohou běžet jak v otevřené tak v uzavřené regulační smyčce. Jako osu C lze však provozovat jen hlavní vřeteno.

Funkce G28 a G29 jsou modální a nelze je používat současně.

G28 a G29 musí být programovány jednotlivě. Věta může obsahovat pouze jednu z funkcí.

Po zapnutí provozního napětí nebo po provedení M02, M30 po nouzovém zastavení nebo po resetování přejde CNC do funkce G29 (volba hlavního vřetene).

Příklad pro provoz vřeten

Při zapnutí zvolí CNC vždy hlavní vřeteno.

Veškerá manipulace s čidlem a funkce vztažené k vřetenu působí na hlavní vřeteno.

Příklad: S 1000 M3 Hlavní vřeteno běží ve směru otáčení hodinových ručiček s rychlostí 1000/min.

K volbě druhého vřetene je třeba provést funkci G28.

Od teď veškeré manipulace s čidlem a funkce vztažené k vřetenu působí na druhé vřeteno. Hlavní vřeteno si podrží předchozí stav.

Příklad: S 1500 M4 Druhé vřeteno běží proti směru otáčení hodinových ručiček s rychlostí 1500/min. Hlavní vřeteno dále běží rychlostí 1000/min.

K volbě hlavního vřetene se provede funkce G29,

Od teď veškeré manipulace s čidlem a funkce vztažené k vřetenu působí na hlavní vřeteno. Druhé vřeteno si podrží předchozí stav.

Příklad: S 2000 M4 Hlavní vřeteno běží dále ve směru otáčení hodinových ručiček avšak s rychlostí 2000/min.

Page 6	Chapter: 5 PROGRAMMING BY ISO CODE	Section: SPINDLE SELECTION
-----------	---------------------------------------	-------------------------------

5.4 FUNKCE KONSTANTNÍ ŘEZNÉ RYCHLOSTI (G96, G97)

CNC FAGOR 8050 umožňuje pomocí funkcí G96 a G97 programovat rychlost vřetene v mm/min. nebo v min⁻¹ v metrickém anebo v palcovém systému "/min. nebo min⁻¹.

5.4.1 KONSTANTNÍ ŘEZNÁ RYCHLOST (G96)

Jestliže je naprogramovaná funkce G96, platí otáčky vřetene (naprogramované prostřednictvím S5.4) pro CNC jako příkázané v m/min. nebo ft/min. a soustruh pracuje v režimu konstantní řazené rychlosti (CSS).

Doporučuje se otáčky vřetene S5.4 přiřadit ve stejné větě jako G96 a rozsah otáček vřetene (M41, M43, M44) buďto rovněž v téže nebo v předchozí větě.

Jestliže věta naprogramovaná v G96 neobdrží otáčky vřeten S5.4, převezme CNC poslední zvolenou konstantní řeznou rychlost. Jestliže nejsou naprogramovány žádné otáčky vřetene, ani dříve, nebo nebyl příkázán příslušný rozsah otáček vřetene (stupeň převodu), CNC vydá chybové hlášení.

Funkce G96 je modální, zůstává tedy aktivní, dokud se nevyskytne G97.

Při zapnutí provozního napětí nebo po provedení M02, M30 po NOUZOVÉM ZASTAVENÍ nebo po RESETOVÁVNÍ přejde CNC v souladu s hodnotu všeobecného parametru stroje IFEED na G94 nebo na G95.

5.4.2 OTÁČKY VŘETENE V MIN-1 (G97)

Jestliže je naprogramována funkce G97, platí otáčky vřetene (naprogramované pomocí S5.4) pro CNC tak, jak bylo příkázáno v otáčkách za minutu.

Jestliže věta naprogramovaná v G96 nemá otáčky vřetene S5.4, převezme CNC aktuální otáčky jako příkázané.

Funkce G97 je modální, zůstává tedy aktivní, dokud se nevyskytne G97.

Při zapnutí provozního napětí nebo po provedení M02, M30 po NOUZOVÉM ZASTAVENÍ nebo po RESETOVÁVNÍ přejde na G97.

Chapter: 5 PROGRAMMING BY ISO CODE	Section: CONSTANT SPEED FUNCTIONS (G96, G97)	Page 7
--	--	------------------

5.5 DOPLŇKOVÉ FUNKCE

CNC FAGOR 8050 je vybaven těmito doplňkovými funkcemi:

Rychlost posuvu **F**
Otáčky vřetene **S**
Číslo nástroje **T**
Číslo kompenzace nástroje **D**
Pomocné funkce **M**

Ve větách by mělo být dodrženo výše uvedené pořadí, i když věta nemusí obsahovat všechny funkce.

5.5.1 RYCHLOST POSUVU F

Lze naprogramovat rychlost posuvu. Příslušná rychlost je zachována až do naprogramování nové rychlosti.

Je stanovena pomocí adresy F. Podle aktivního režimu G94 nebo G95 se provádí posuv m mm/min. ("/min) nebo v mm/ot. ("/ot.).

Formát programování je 5.5 v metrickém a 4.5 v palcovém systému.

Maximální rychlosti posuvu stroje jsou stanoveny dle os v parametru os stroje MAXFEED. Může být vyvolána pomocí F0 nebo programování F s příslušnou hodnotou.

Naprogramovaná rychlost posuvu F působí v lineární interpolaci (G01) a u kruhové interpolace (G02, G03). Jestliže není k dispozici žádný příkaz F, pracuje CNC s rychlostí posuvu F0. U rychlost posuvu (G00) stroj postupuje rychlostí rychloposuvu stanovenou v parametru osy stroje G00FEED, a to nezávisle na hodnotě naprogramované pomocí F.

Naprogramovaná rychlost posuvu pomocí PLC a DNC může variovat v rozsahu od 0% do 255% a naprogramovaná obsluhou v rozsahu od 0% do 120%.

CNC ovšem indikuje všeobecný parametr stroje MAXFOVR, aby bylo možné omezovat rozsah variace rychlosti posuvu.

V rychloposuvu (G00) je rychlost rychloposuvu fixována na 100%. Lze ji však modifikovat v hodnotě stanovené v parametru stroje RAPIDOVR, a to v rozsahu od 0% do 100%.

Jestliže je aktivní jedna z funkcí G33 (elektronické řezání závitů), G86 (paralelní řezání závitů) a G87 (čelní řezání závitů), nemůže být rychlost posuvu modifikována. Zůstává fixována na 100% naprogramované hodnoty F.

Page 8	Chapter: 5 PROGRAMMING BY ISO CODE	Section: COMPLEMENTARY FUNCTIONS F, S, T, D, M
-----------	--	--

5.5.2 POČET VŘETEN A ORIENTACE VŘETENE (S)

Kód S má dva významy:

a) OTÁČKY VŘETENE

Otáčky vřetene se programují pomocí kódu S5.4 v min-1, jestliže se CNC nachází v režimu G97, nebo v m/min. (stopa/min v palcovém systému), jestliže se CNC nachází v režimu G96.

Maximální otáčky se omezují pomocí parametru vřetene stroje MAXGEAR1, MAXGEAR2, MAXGEAR3 a MAXGEAR4 podle daného stupně převodu.

Je také možné maximální otáčky stanovit pomocí programování za použití funkce G92 S5.4.

Naprogramované otáčky S lze variovat pomocí PLC, DNC nebo tlačítkem SPINDLE "+" a "-" na panelu obsluhy CNC.

Modifikace otáček je možná jen v rozsahu mezi maximální a minimální hodnotou stanovenou parametrem vřetene stroje MINSOVR a MAXSOVR.

Stupeň otáček, okolo něhož lez naprogramovanou hodnotu S pomocí tlačítka SPINDLE "+" a "!" na panelu obsluhy CNC, je stanoven pomocí parametru vřetene stroje SOVRSTEP.

Jestliže je aktivní jedna z funkcí G33 (elektronické řezání závitů), G86 (paralelní řezání závitů) a G87 (čelní řezání závitů), nemůže být rychlost posuvu modifikována. Zůstává fixována na 100% naprogramované hodnoty F.

Chapter: 5 PROGRAMMING BY ISO CODE	Section: COMPLEMENTARY FUNCTIONS F, S, T, D, M	Page 9
--	--	------------------

b) ORIENTACE VŘETENE

Jestliže je naprogramováno M19 a pak S+5.5, znamená to, že kód S+5.5 určuje polohu orientace vřetene ve stupních a že vychází referenčního signálu vřetene vycházejícího z kodéru.

Aby bylo možné použít tuto funkci, je nezbytný rotační kodér na vřetenu stroje.

Jestliže není k dispozici žádný referenční spínač, otáčí se vřeteno otáčkami stanovenými v parametru vřetene stroje REFEEED k místu uvedenému pomocí S+5.5.

Jestliže je k dispozici referenční spínač, otáčí se vřeteno otáčkami stanovenými v parametru vřetene stroje REFEEED1, dokud nespustí spínač a dokud otáčkami zapsanými v parametru vřetene stroje REFEEED2 k místu uvedenému pomocí S+5.5.

Pohyb pojezdu dle REFEEED1 až k referenčnímu spínači se provede vždy tehdy, když je naprogramováno M19, jakmile bylo vřeteno řízeno otevřenou regulační smyčkou (M3, M4, M5). U po sobě jdoucích příkazech M19 nedochází k žádnému pohybu.

Page 10	Chapter: 5 PROGRAMMING BY ISO CODE	Section: COMPLEMENTARY FUNCTIONS F, S, T, D, M
-------------------	--	--

5.5.3 ČÍSLO NÁSTROJE (T)

CNC FAGOR 8050 umožňuje pomocí funkce **T4** volbu nezbytných nástrojů pro jednotlivé obráběcí procesy.

Tato funkce obsahuje tabulku repertoáru nástrojů. Počet uvedených položek je stanoven všeobecným parametrem stroje NPOCEKT. Tabulka obsahuje pro jednotlivé položky:

- * číslo nástroje - obsahu kapsy nebo údaj, zda kapsa je prázdná nebo anulována.
- * rozměry nástroje N u normálního a S u speciálního nástroje.
- * Stav nástroje. A zda=li je dostupný, E zda je opotřebován (překročena životnost) a R pokud byl odmínut.

Kromě toho je k dispozici tabulka nástrojů. Počet položek v této tabulce je stanoven pomocí všeobecného parametru stroje NTOOL. Obsahuje následující údaje pro jednotlivé nástroje:

- * Kompenzace přiřazená danému nástroji:

kód skupiny $0 < n < 200$ —>	normální nástroj
kód skupiny $200 < n < 255$ —>	speciální nástroj
- * Pro daný nástroj vypočtená životnost v minutách aplikace nebo jako četnost aplikace. Zápis se provádí pomocí obecného parametru stroje TOOLMONI.
- * Skutečná životnost příslušného nástroje v minutách aplikace nebo jako četnost aplikace. Zápis se provádí pomocí obecného parametru stroje TOOLMONI.
- * Rozměry nástroje: N u normálních nástrojů a S u speciálních.
- * Stav nástroje. A zda=li je dostupný, E zda je opotřebován (překročena životnost) a R pokud byl odmínut PLC.

5.5.4 ČÍSLO KOMPENZACE NÁSTROJE (D)

Pomocí funkce **D4** lze přiřadit nástrojům požadovanou kompenzaci. Pro volbu nástroje a příslušné kompenzace je třeba naprogramovat T4 D4. Jestliže je naprogramována jen funkce T4, CNC převezme kompenzaci nástroje z tabulky nástroje.

CNC indikuje tabulku kompenzačních nástrojů s položkami stanovenými v obecném parametru stroje NTOSFFSET. Obsahuje pro kompenzaci nástroje toto:

- * Jmenovitou délku nástroje v ose X naprogramovanou jako hodnota poloměru a to v jednotce měření stanovené v obecném parametru stroje INCHES ve formátu X+5.5
- * Jmenovitou délku nástroje v ose Z naprogramovanou jako hodnota poloměru a to v jednotce měření stanovené v obecném parametru stroje INCHES ve formátu Z+5.5
- * Kód místa nástroje (formát F0 až F9), naprogramovaný dle následujícího znázornění.
- * Jmenovitý poloměr nástroje, naprogramovaný v jednotce stanovené v obecném parametru stroje INCHES, a t ve formátu R+5.5.
- * Jmenovitá délka nástroje, naprogramovaná v jednotce stanovené v obecném parametru stroje INCHES, a t ve formátu L+5.5.
- * Opotřebením délky nástroje v ose X, naprogramovaný v jednotce stanovené v obecném parametru stroje INCHES, a t ve formátu I+5.5. CNC připočte hodnotu k jmenovité délce (X) pro výpočet skutečné délky (X+I).
- * Opotřebením délky nástroje v ose Z, naprogramovaný v jednotce stanovené v obecném parametru stroje INCHES, a to ve formátu K+5.5. CNC připočte hodnotu k jmenovité délce (Z) pro výpočet skutečné délky (Z+K).

Jestliže je třeba kompenzace poloměru nástroje (G41, G42), použije CNC pomocí kódu místa nástroje hodnotu R jako hodnotu kompenzace příslušného nástroje.

Jestliže nejsou definovány žádné kompenzace nástroje, pracuje CNC s kompenzační nástroj D0, s X = 0, Z = 0, R = 0, I = 0 a K = 0.

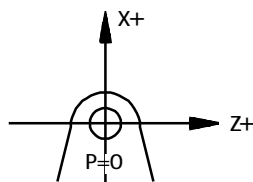
Při zvolení nástroje (aktivní nástroj) provede CNC automaticky kompenzaci délky dle příslušné kompenzace nástroje, aniž by se muselo programovat; provede součet X + I pro osu X a součet Z + I pro osu Z.

Jestliže není aktivní žádný nástroj, neprovede CNC žádnou kompenzaci nástroje.

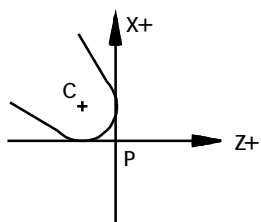
Page 12	Chapter: 5 PROGRAMMING BY ISO CODE	Section: COMPLEMENTARY FUNCTIONS F, S, T, D, M
------------	--	--

KÓDY UMÍSTĚNÍ

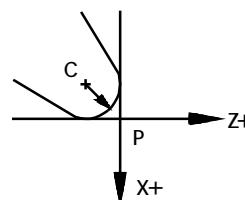
Kód 0a9



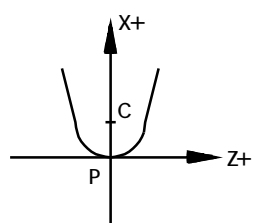
Kód 1



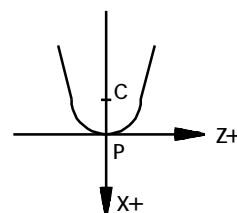
Kód 7



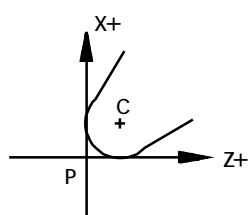
Kód 2



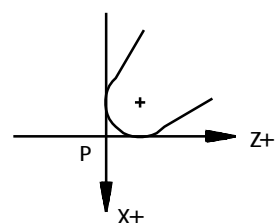
Kód 6



Kód 3

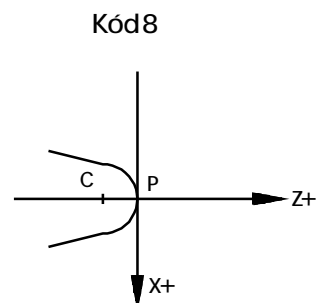
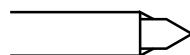
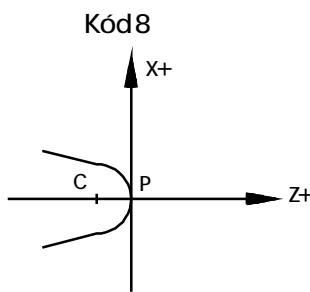
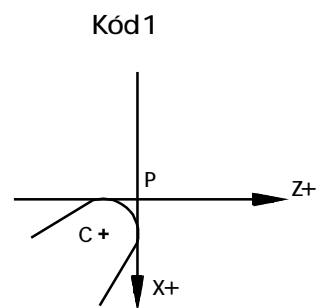
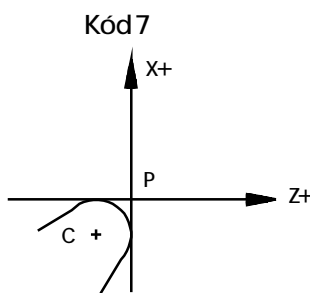
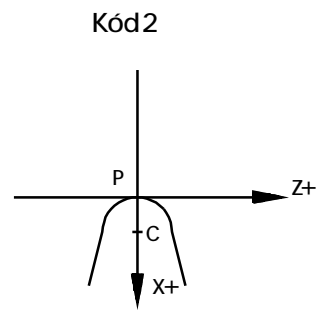
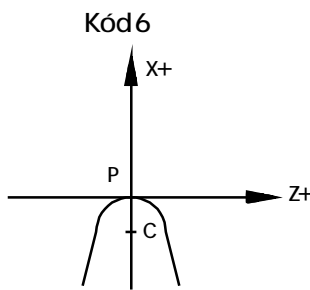
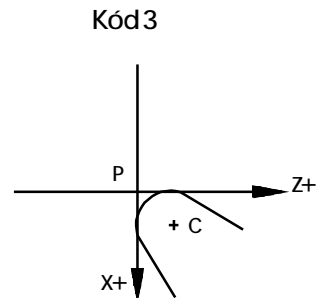
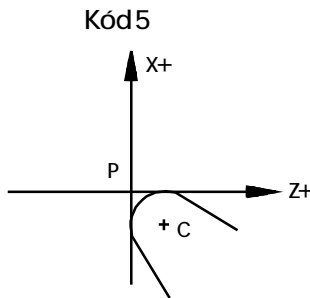
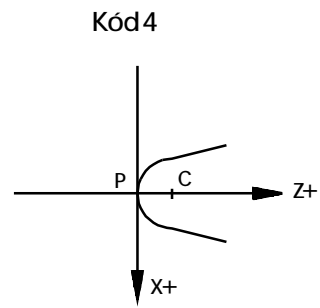
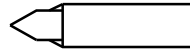
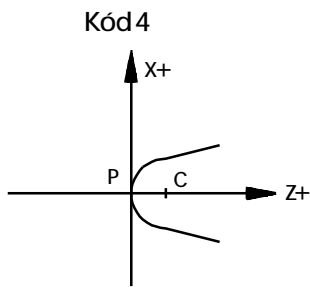


Kód 5



TP051

P: hrot nástroje
C: střed nástroje



TPO52

5.5.5 POMOCNÉ FUNKCE (M)

Pomocné funkce se programují pomocí kódu **M4**. Věta může obsahovat až 7 pomocných funkcí.

Jestliže v jedné větě je více funkcí, provede je CNC podle naprogramovaného pořadí.

CNC indikuje tabulku funkcí M s položkami stanovenými v obecném parametru stroje NMICCFUN. Obsahuje pro každý prvek toto:

- * Číslo (0 -9999) definované pomocné funkce.
- * Číslo příslušného podprogramu přiřazeného pomocné funkci.
- * Indikátor, který určuje, zda se funkce M provede před nebo po větě pojezdu, ve které je naprogramována.
- * Indikátor, který určuje, zda provádění funkce M přeruší přípravu věty.
- * Indikátor, který určuje, zda se funkce M provede také po zpracování příslušného podprogramu.
- * Indikátor, který určuje, zda CNC musí čekat na signál AUX END (signál M je proveden, z PLC), aby se pokračovalo ve zpracování programu.

Jestliže se má provést pomocná funkce M a v tabulce funkcí M není nic jiného definováno, provede se na začátku věty a CNC čeká na signál AUX END, aby se pokračovalo ve zpracování programu.

Některým pomocným funkcím je přiřazen interní význam CNC.

POZOR



Všechny pomocné funkce M s příslušnými Podprogramy musí vždy stát v samostatné větě.

Jestliže se během zpracování podprogramu přiřazeného pomocné funkci M vynoří s tímž kódem M, provede se sice kód M, nikoliv však již přiřazený podprogram.

5.5.5.1 M00. ZASTAVENÍ PROGRAMU

Jestliže CNC narazí v některé větě na kód M00, přeruší program. K opětovnému rozběhu je třeba potvrdit tlačítko CYCLE START.

Doporučuje se tuto funkci zařadit do tabulky funkcí M a definovat tak, že působí po větě, ve které je naprogramována.

5.5.5.2 M01. PODMÍNĚNÉ ZASTAVENÍ PROGRAMU

Tato funkce je identická s funkcí M00, ale působí jen tehdy, když je aktivní signál M01 STOP přicházející z PLC.

5.5.5.3 M02. KONEC PROGRAMU

Tento kód označuje konec příslušného programu. Způsobuje všeobecné resetování CNC (návrat do stavu při zapnutí). Kromě toho spustí funkci M05.

Doporučuje se tuto funkci zařadit do tabulky funkcí M a definovat tak, že působí po větě, ve které je naprogramována.

5.5.5.4 M30. KONEC PROGRAMU A NÁVRAT K ZAČÁTKU PROGRAMU

Tato funkce je identická s funkcí M02, až na to, že se vrátí k první větě programu.

5.5.5.5 M03. OTÁČENÍ VŘETENE VE SMĚRU HODINOVÝCH RUČIČEK

Tento kód způsobí, že se vřeteno otáčí ve směru otáčení hodinových ručiček.

Doporučuje se tuto funkci zařadit do tabulky funkcí M a definovat tak, že působí na začátku věty, ve které je naprogramována.

5.5.5.6 M04. OTÁČENÍ VŘETENE PROTI SMĚRU HOD. RUČIČEK

Tento kód způsobí, že se vřeteno otáčí proti směru otáčení hodinových ručiček.

Doporučuje se tuto funkci zařadit do tabulky funkcí M a definovat tak, že působí na začátku věty, ve které je naprogramována.

5.5.5.7 M05. ZASTAVENÍ VŘETENE

Doporučuje se tuto funkci zařadit do tabulky funkcí M a definovat tak, že působí po větě, ve které je naprogramována.

Page 16	Chapter: 5 PROGRAMMING BY ISO CODE	Section: COMPLEMENTARY FUNCTIONS F, S, T, D, M
------------	--	--

5.5.5.8 M06. VÝMĚNA NÁSTROJE

Tato funkce způsobí, že CNC při aktivním všeobecném parametru stroje TOFFM06 (znamená středisko zpracovávání) vysílá příkazy k měniči nástrojů a aktualizuje tabulku repertoáru nástrojů.

Doporučuje se tuto funkci zařadit do tabulky funkcí M a definovat tak, aby se prováděl podprogram pro výměnu nástroje stroje.

5.5.5.9 M19. ORIENTACE VŘETENE

CNC umožňuje řízení vřetene s otevřenou regulační smyčkou (M3, M4) a s uzavřenou smyčkou (M19).

Aby bylo možné řízení s uzavřenou regulační smyčkou, musí kodér rotace být instalován na vřetenu stroje.

K přepnutí z otevřené regulační smyčky do uzavřené je nezbytný příkaz M19 nebo příkaz M15+5.5.

- * Jestliže vřeteno nemá referenční spínač, mění CNC počet otáček na otáčky stanovené parametrem vřetene stroje REFEEED2, vyčká na impuls značky (nulový bod) a uvede pak vřeteno do polohy definované pomocí S+5.5.
- * Jestliže je vřeteno vybaveno referenčním spínačem, modifikuje CNC otáčky vřetene stanovené parametrem vřetene stroje REFEEED1 a hledá referenční spínač. Pak se mění otáčky na otáčky stanovené parametrem vřetene stroje REFEEED2, vyčká na impuls značky (nulový bod). Nakonec uvede vřeteno do polohy definované pomocí S+5.5.

Jestliže se má provést jen M19, je vřeteno po stisknutí referenčního spínače uvedeno do polohy S0.

Aby se pak vřeteno zorientovalo na jinou polohu naprogramovanou pomocí M19S+5.5, CNC již neprovede vyhledávání nulového bodu, protože regulační smyčka je již uzavřena.

Kód S+5.5 označuje polohu orientace vřetene. Hodnota 5.5 se stále chápe jako hodnota absolutních souřadnic nezávisle na aktuálním aktivním režimu..

Příklad:

S1000 M3	Vřeteno s otevřenou regulační smyčkou
M19 S100	Uzavření regulační smyčky; hledání nulového bodu a umístění (orientace) na 100 °C
M19 S-30	Orientace na -30 °; průběh skrze 0°.
M19 S400	Úplné otočení a umístění na 40 °

5.5.5.10 M41, M42, M43, M44. ZMĚNA ROZSAHU OTÁČEK VŘETENE

CNC FAGOR 8050 nabízí 4 rozsahy otáček (stupně převodu) M41, M42, M43, M44; maximální otáčky jsou stanoveny v parametru vřetene stroje MAXGEAR.1, MAXGEAR2, MAXGEAR3 A MAXGEAR4.

Jestliže je parametr stroje AUTOGEAR stanoven tak, že CNC automaticky mění stupně převodu, CNC automaticky vydává kódy M41 až M44, aniž se to musí naprogramovat.

Jestliže je parametr stroje nastaven na neautomatické přepínání převodu, musí být M41 až M44 naprogramovat při každé příležitosti. Přitom je třeba dbát na to, aby hodnota stanovená v parametru stroje MAXVOLT pro maximální napětí maximálních otáček odpovídala jednotlivým rozsahům otáček (MAXGEAR1 AŽ MAXGEAR4)

5.5.5.11 M45 VEDLEJŠÍ VŘETENO AKTIVNÍHO NÁSTROJE

Aby bylo možné využít tuto pomocnou funkci, je jedna z os stanovena jako vedlejší vřeteno anebo jako aktivní nástroj (všeobecné parametry stroje P0 až P7).

K aktivaci vedlejšího vřetene nebo aktivního nástroje slouží příkaz **M45S+5.5**. Přitom S označuje otáčky v min-1 a znaménko smysl otáčení.

Analogové napětí vydávané z CNC pro příslušné otáčky je ve vztahu k hodnotě stanovené v parametru stroje **MAXSPEED** pro vedlejší vřeteno.

K zastavení vedlejšího vřetena je třeba naprogramovat **M45** nebo **M45S0**.

Jestliže vedlejší vřeteno nebo aktivní nástroj je zapnut, aktivuje CNC všeobecný logický výstup **DM45** (M5548) k PLC.

Kromě toho je možné natavit parametr stroje **SPDLOVR** pro vedlejší vřeteno, aby pomocí interakčního tlačítka na panelu obsluhy bylo možné modifikovat aktuální otáčky vedlejšího vřetene.

Page 18	Chapter: 5 PROGRAMMING BY ISO CODE	Section: COMPLEMENTARY FUNCTIONS F, S, T, D, M
------------	---------------------------------------	--

6. ŘÍZENÍ DRÁHY

Na CNC FAGOR 8050 lze pohyby pojezdu programovat jen pro jednu osu nebo pro více os současně.

Programují se jen ty osy, které jsou nutné pro pohyb pojezdu. Je přitom potřeba zachovat toto pořadí:

X, Y, Z, U, V, W, A, B, C

Hodnoty souřadnic se uvádějí jako hodnoty poloměru nebo průměru podle hodnoty nastavené v příslušném parametru osy stroje DFORMAT.

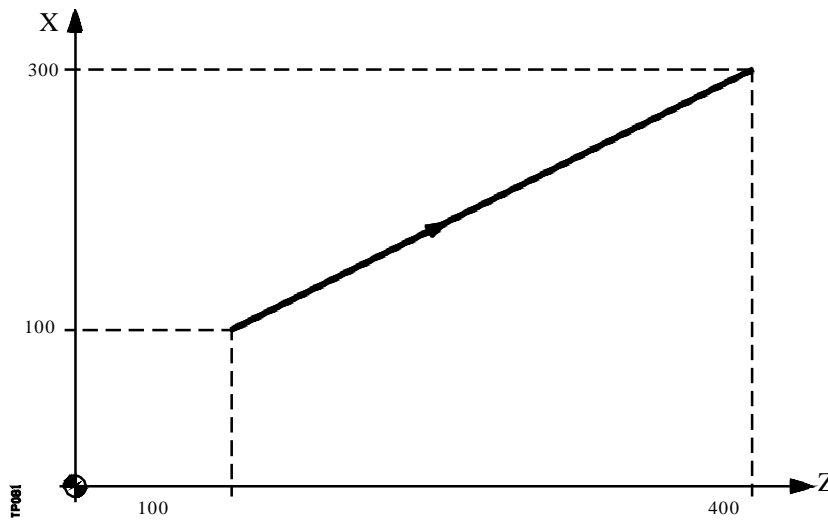
Chapter: 6 PATHCONTROL	Section:	Page 1
----------------------------------	----------	------------------

6.1 POSTUP SE ZRYCHLENÝM POHYBEM (G00)

Pohyby pojezdu, které jsou programovány za G00, se provádějí rychlostí pro rychlý pohyb stanovenou parametrem osy stroje G00FEED.

Nezávisle na počtu os pojezdu tvoří výsledná dráha vždy přímkou mezi bodem spuštění a cílem.

Příklad pro osu X v PROGRAMOVÁNÍ poloměru



X100 Z100 ; Bod spuštění
G00 G90 X300 Z400 ; Naprogramovaná dráha

Pomocí všeobecného parametru stroje RAPIDVR lze stanovit, zda je účinné interakční tlačítko pro posuv (při pojezdu pod G00) (0-100%) anebo zda je rychlost zachována na 100 %.

Jestliže je naprogramováno G00, podrží si platnost poslední příkaz F, tj. jakmile se vyskytne G01, G02 nebo G03, nabude tento příkaz opět účinnosti.

G00 je modální příkaz a je nekompatibilní s G01, G02, G03, G33 a G75. Místo G00 lze naprogramovat také G nebo G0.

Při zapojení provozního napětí a po provedení M02, M30 a po NOUZOVÉM ZASTAVENÍ nebo po procesu RESETOVÁNÍ CNC přejde řízení do G00 nebo G01, podle hodnoty všeobecného parametru stroje IMOVE.

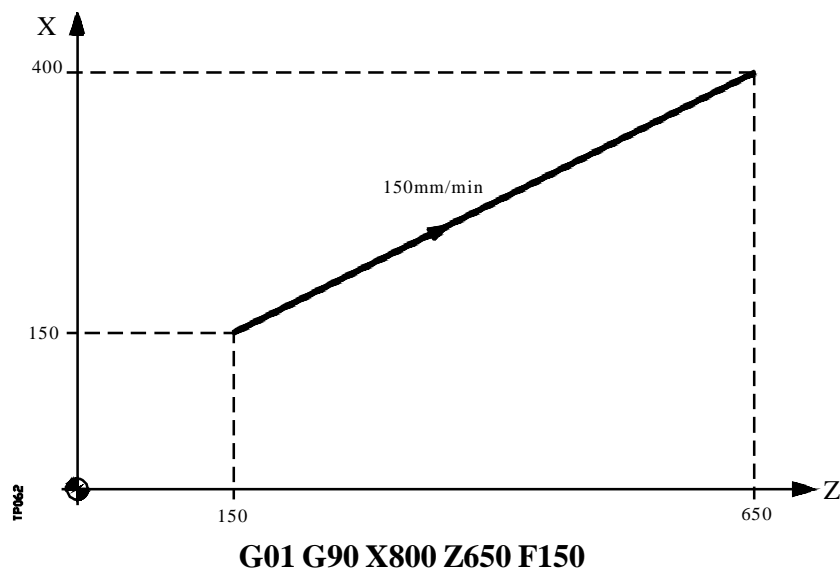
6.2 LINEÁRNÍ INTERPOLACE (G01)

Pohyby pojezdu, které jsou naprogramovány za G01, vytvoří přímkou s rychlostí posuvu naprogramovanou pod F.

Jestliže dochází k pojezdu více os současně, vytvoří zadaná dráha přímkou mezi bodem spuštění a cílem.

Stroj provede pojezd po této dráze s naprogramovanou rychlostí posuvu. CNC vypočte rychlosti pojezdu jednotlivých os tak, aby výsledná rychlost odpovídala této naprogramované hodnotě.

Příklad pro osu X v PROGRAMOVÁNÍ průměru:



Naprogramovaná rychlost posuvu se může pomocí spínače na panelu obsluhy CNC měnit v rozsahu 0% až 120% a z PLC, z DNC nebo programem v rozsahu od 0% do 255%.

Maximální hodnota modifikace pro rychlost posuvu je stanovena v obecném parametru stroje MAXFOVR.

U verzí softwaru 6.06 a vyšších lze programovat v lineárních interpolovaných větách také osy polohy. CNC vypočte rychlost pojezdu pro osu polohy tak, aby cílové souřadnice byly dosaženy ve stejném okamžiku jako osy interpolace.

G01 je modální příkaz a je nekompatibilní s G01, G02, G03, G33 a G75. Místo G00 lze naprogramovat také G nebo G0.

Při zapojení provozního napětí a po provedení M02, M30 a po NOUZOVÉM ZASTAVENÍ nebo po procesu RESETOVÁNÍ CNC přejde řízení do G00 nebo G01, podle hodnoty všeobecného parametru stroje IMOVE.

Chapter: 6 PATH CONTROL	Section: LINEAR INTERPOLATION (G01)	Page 3
-----------------------------------	---	------------------

6.3 KRUHOVÁ INTERPOLACE (G02, G03)

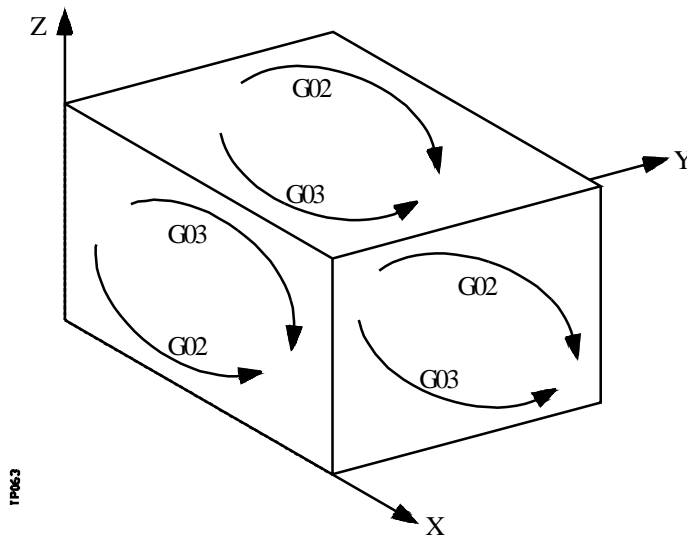
Pro kruhovou interpolaci existují dvě možnosti:

G02: Kruhová interpolace ve směru otáčení hodinových ručiček

G03: Kruhová interpolace proti směru otáčení hodinových ručiček

Pohyby pojezdu naprogramované za G02 nebo G03 se provádějí ve formě kruhové dráhy a s naprogramovanou rychlostí posuvu F.

Směry "ve směru otáčení hodinových ručiček" (G02) a "proti směru otáčení hodinových ručiček" (G03) jsou stanoveny v systému souřadnic podle následujícího obrázku.



Systém souřadnic se vztahuje k pohybům nástroje na obrobku.

Kruhová interpolace se může provádět jen v jedné rovině.

interpolation is as follows :

a) KARTÉZSKÉ SOUŘADNICE

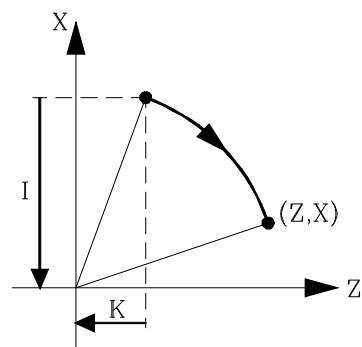
Souřadnice cílového bodu oblouku a poloha středu vůči výchozímu bodu jsou definovány s ohledem na osy pracovní roviny.

Souřadnice středu (ty je třeba programovat i s hodnotou 0) jsou stanoveny adresami I, J a K. Tyto adresy jsou přiřazeny osám takto:

Osy X,U,A → I
Osy Y,V,B → J
Osy Z,W,C → K

Formát programování je:

Rovina XY: G02(G03) X±5.5 Y±5.5 I±5.5 J±5.5
Rovina ZX: G02(G03) X±5.5 Z±5.5 I±5.5 K±5.5
Rovina YZ: G02(G03) Y±5.5 Z±5.5 J±5.5 K±5.5



Pořadí os je třeba vždy dodržet bez ohledu na to, zda příslušnou rovinu a na souřadnice středu.

Rovina AY: G02(G03) Y±5.5 A±5.5 J±5.5 I±5.5
Rovina XU: G02(G03) X±5.5 U±5.5 I±5.5 J±5.5

b) POLÁRNÍ SOUŘADNICE

Zde musí být naprogramovány úhel dráhy Q a vzdálenost mezi výchozím bodem a cílovým bodem (volitelné) pro osy pracovní roviny.

Souřadnice středu s adresou I, J nebo K se uvedou jako hodnota poloměru, přiřazení os je toto:

Osy X,U,A → I
Osy Y,V,B → J
Osy Z,W,C → K

Jestliže střed oblouku není definován, CNC ho umístí na aktuální výchozí bod polárních souřadnic.

Formát programování je tento:

Rovina XY: G02(G03) Q±5.5 I±5.5 J±5.5
Rovina ZX: G02(G03) Q±5.5 I±5.5 K±5.5
Rovina YZ: G02(G03) Q±5.5 J±5.5 K±5.5

c) KARTÉZSKÉ SOUŘADNICE S PROGRAMOVÁNÍM POLOMĚRU

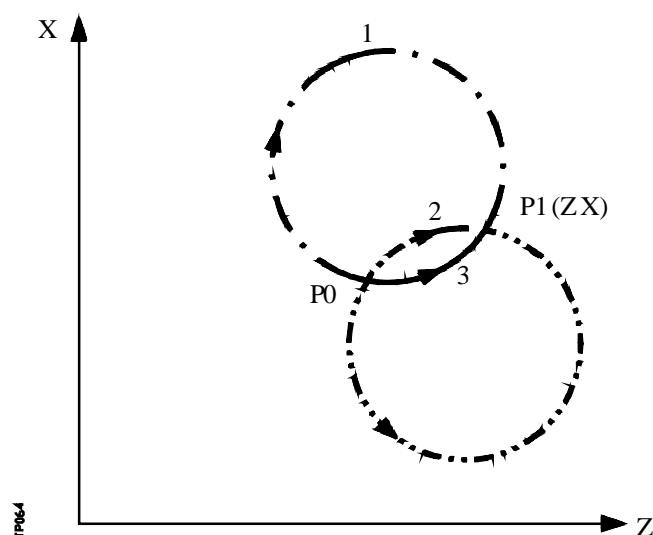
Definují se souřadnice středu oblouku a poloměr **R**.

Formát programování je tento:

Rovina XY: G02(G03) X±5.5 Y±5.5 R±5.5
Rovina ZX: G02(G03) X±5.5 Z±5.5 R±5.5
Rovina YZ: G02(G03) Y±5.5 Y±5.5 R±5.5

Při programování plných kruhů ukazuje CNC chybové hlášení, protože je možný nekonečný počet řešení.

Jestliže je oblouk menší než 180° , je poloměr uveden se znaménkem plus, při více než 180° se znaménkem minus.

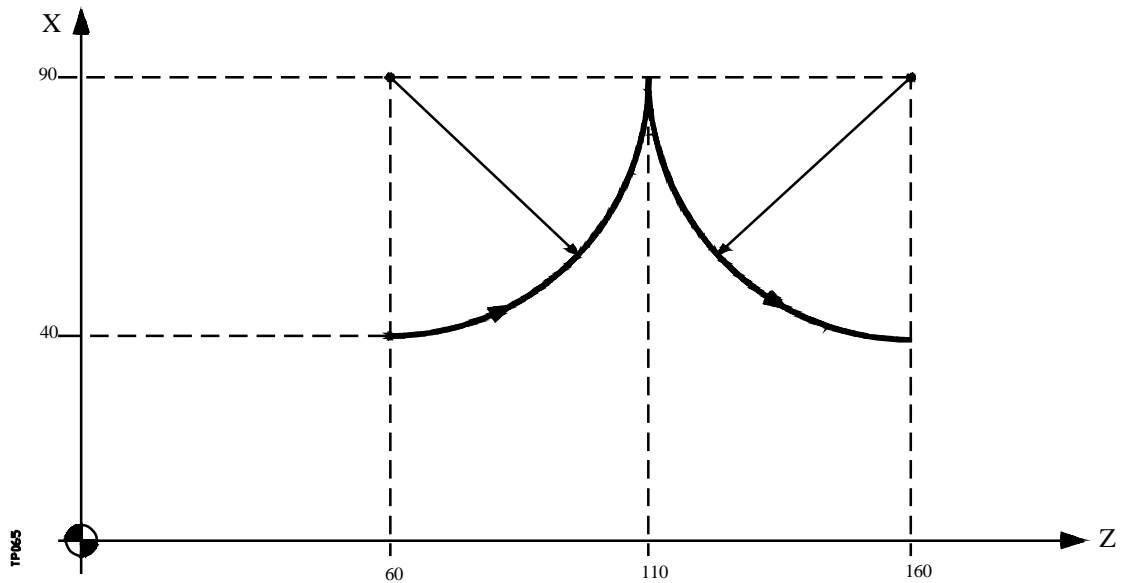


Jestliže P0 je výchozím bodem a P1 cílovým, lze oběma body vést 4 oblouky s týmiž hodnotami.

Příslušný vytvářený oblouk je definován pomocí režimu kruhové interpolace (G02 anebo G03) a znaménkem pro poloměr. Formát programování pro oblouky dle příkladu je.

Oblouk 1	G02	X..	Z..	R	-..
Oblouk 2	G02	X..	Z..	R	+..
Oblouk 3	G03	X..	Z..	R	+..
Oblouk 4	G03	X..	Z..	R	-..

Příklad oblouku s programování poloměru v ose X:



Poté se analyzují jednotlivé druhy programování; zde bod X40 Z60 tvoří výchozí bod.

Kartézské souřadnice:

```
G90 G03 X90 Z110 I50 K0
      X40 Z160 I0 K50
```

Polární souřadnice:

```
G90 G03 Q0 I50 K0
      Q-90 I0 K50
```

Nebo:

G93 I90 J60 ; Definování výchozího bodu polárními souřadnicemi

G03 Q0

G93 I90 J160 ; Nové definování výchozího bodu polárními souřadnicemi

Q-90

Kartézské souřadnice s programováním poloměru

```
G90 G03 X90 Z110 R50
      X40 Z160 R50
```

CNC vypočte pomocí naprogramovaného oblouku poloměry výchozího a cílového bodu. Teoreticky by se oba body měly kryt, avšak v CNC je pro praxi stanovena v obecném parametru stroje CIRINERR maximální přípustná vzdálenost mezi oběma . Při překročení hodnoty CNC vykazuje chybové hlášení.

Naprogramované rychlost posuvu může pomocí spínače na panelu obsluhy CNC měněna v rozsahu od 0% do 120% a z PLC, DNC a z programu v rozsahu od 0% do 225% .

Maximální hodnota modifikace pro rychlost posuvu se stanoví obecném parametru stroje MAXVOFR.

U příslušné hodnoty v obecném parametru stroje PORGMOVE a při příslušném programování kruhové interpolace (G02 nebo G03) CNC zřídí střed oblouku jako nový výchozí bod polárních souřadnic.

Funkce G02 a G03 jsou modální a nejsou navzájem kompatibilní, a to ani s G00, G01 a G33. Mohou být programovány také jako G2 nebo G3.

Při zapojení provozního napětí a po provedení M02, M30 a po NOUZOVÉM ZASTAVENÍ nebo po procesu RESETOVÁNÍ CNC přejde řízení do G00 nebo G01, podle hodnoty všeobecného parametru stroje IMOVE.

Page 8	Chapter: 6 PATHCONTROL	Section: CIRCULARINTERPOLATION (G02/G03)
------------------	----------------------------------	--

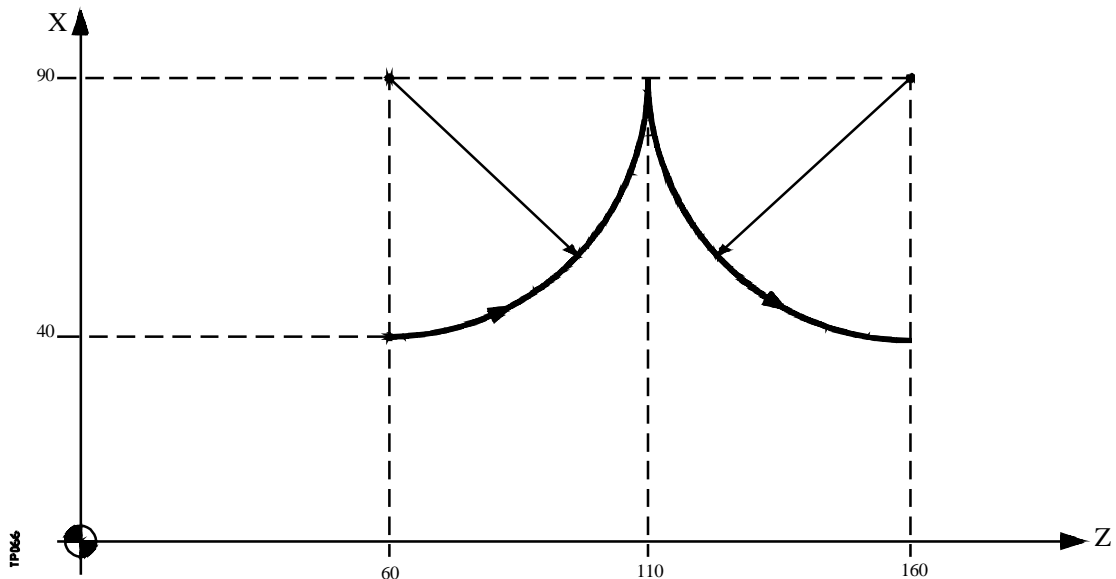
6.4 KRUHOVÁ INTERPOLACE PŘI PROGRAMOVÁNÍ STŘEDU V HODNOTÁCH ABSOLUTNÍCH SOUŘADNIC (G06)

Při připojení funkce **G06** do příslušné věty pro kruhovou interpolaci mohou být souřadnice středu oblouku (I, J, K) naprogramovány v absolutních hodnotách, tj. s ohledem na výchozí bod a nikoliv k výchozímu bodu oblouku.

Souřadnice středu se pak uvedou jako hodnoty poloměru a průměru podle hodnoty stanovené v příslušném parametru stroje DFORAMAT.

Funkce G06 není modální; musí být proto vždy znovu naprogramována, jestliže je třeba uvést souřadnice středu příslušného oblouku v absolutních hodnotách. Místo G06 lze také naprogramovat G6.

Příklad programování hodnoty poloměru v ose X:



Poté jsou analyzovány jednotlivé druhy parametru; zde tvoří bod X40 Z60 výchozí bod oblouku.

Kartézské souřadnice:

```
G90 G06 G03 X90 Z110 I90 K60
      G06 X40 Z160 I90 K160
```

Polární souřadnice:

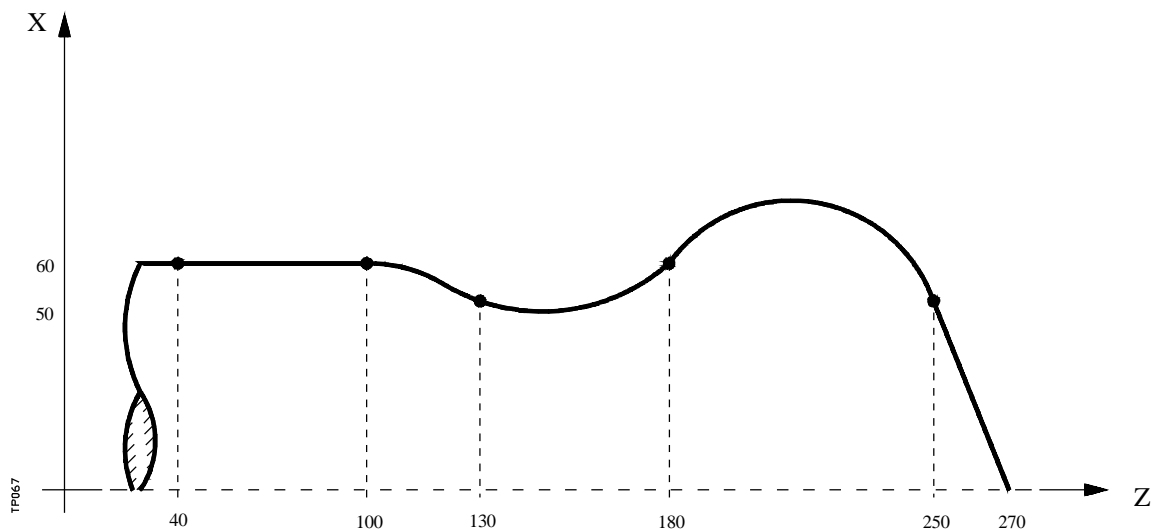
```
G90 G06 G03 Q0 I90 KG0
      G06 Q-90 I90 K160
```

6.5 TANGENCIÁLNÍ PŘIPOJENÍ KRUHOVÉHO OBLUKU K PŘEDCHOZÍ DRÁZE (G08)

Pomocí funkce **G08** mohou být oblouky s tangenciálním připojením k předchozí dráze programovány bez zadání souřadnic středu oblouku (I, J, K).

Přitom se definují jen body oblouku, buďto v polárních nebo kartézských souřadnicích s osami pracovní roviny.

Příklad programování hodnoty poloměru v rovině X.



```
G90 G01 X0 Z270
      X50 Z250
      G08 X60 Z180 ; Oblouk Tangenciální k předchozí dráze
      G08 X50 Z130 ; Oblouk Tangenciální k předchozí dráze
      G08 X60 Z100 ; Oblouk Tangenciální k předchozí dráze
      G01 X60 Z40
```

Funkce G08 není modální; musí být proto vždy programována znovu, jestliže se má vytvořit oblouk tangenciální k předchozí dráze. Místo G08 lze také programovat G8.

U funkce G08 může být předchozí dráha přímka nebo oblouk; není modifikována. Funkce G01, G02 nebo G03 se opět aktivizuje, jakmile se věta provede.

POZOR



Při použití funkce G08 se nesmí vytvořit úplná kružnice, protože je nekonečné množství řešení. CNC podá chybové hlášení.

6.6 KRUHOVÉ OBLOUKY DEFINOVANÉ TŘEMI BODY (G09)

Funkcí **G09** lze definovat oblouky programováním cílového bodu a jednoho pomocného bodu.; (výchozí bod oblouku je výchozím bodem pohybu pojezdu); tj. místo souřadnic středu se programuje libovolný pomocný bod.

Cílový bod oblouku je definován v kartézských nebo polárních souřadnicích; pomocný bod je vždy definován v kartézských souřadnicích pomocí adres I, j nebo K. ty jsou přiřazeny osám takto:

Osy X,U,A → I
Osy Y,V,B → J
Osy Z,W,C → K

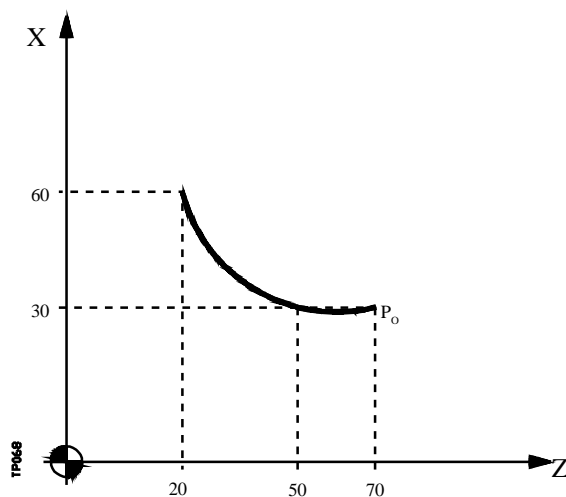
Kartézské souřadnice: G18 **G09** X±5.5 Z±5.5 I±5.5 K±5.5

Polární souřadnice: G18 **G09** R±5.5 Q±5.5 I±5.5 K±5.5

Příklad s P0 jako výchozím bodem oblouku:

Programování poloměru pro souřadnici X: **G09** X60 Z20 I30 K50

Programování průměru pro osu X **G09** X120 Z20 I60 K50



Funkce G08 není modální; musí být proto vždy programována znovu, jestliže se má vytvořit oblouk definovaný třemi body. Místo G09 lze také programovat G9.

Směr pojezdu (G02 nebo G03) nemusí být u G09 uváděn.

Funkce nevede k žádné dodatečné změně programu. Funkce G01, G02 nebo G03 se opět aktivuje, jakmile se věta provede.

POZOR



Při použití funkce G09 se nesmí vytvořit úplná kružnice, protože je nekonečné množství řešení. CNC podá chybové hlášení.

6.7 **HELIKÁLNÍ INTERPOLACE**

Helikální interpolace se skládá z kruhové interpolace na pracovní ploše a pohybu ostatních naprogramovaných os.

Běžně se používá na speciálních strojích, které mají auxiliary osy.

Helikální interpolace je programována větou.

Kruhová interpolace je myšlena funkcemi: G02, G03, G08 or G09.
Posun ostatních os nebo os určujících cíl pohybu.

Příklad kruhové interpolace v rovině YZ a pohyb osy X :

G02 Y Z J K X

Helikální interpolace může být provedena vícekrát, kruhová interpolace a posun může být naprogramován POUZE pro jednu osu.

Helikální stoupání závitu musí být také definován (5.5 formát) použitím písmen I, J, K. Tato písmena jsou přiřazena jednotlivým osám takto:

(I) pro osy X, U, A (J) pro osy Y, V, B (K) pro osy Z, W, C

Příklad kruhové interpolace v rovině YZ a pohyb osy X s helikálním stoupáním závitu 5 mm.

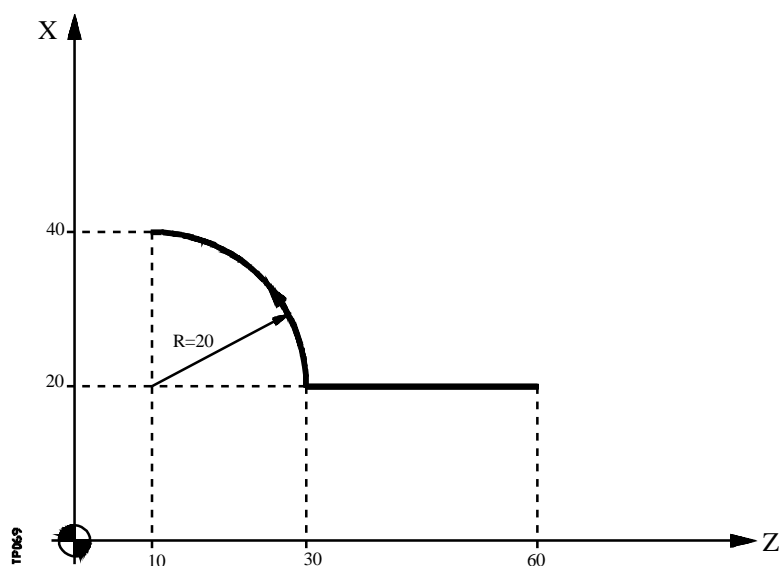
G02 Y Z J K X I5

6.8 TANGENCIÁLNÍ PŘISTAVENÍ NA ZAČÁTKU OPERACE (G37)

Funkcí G37 lze spojit dráhy tangenciálně, aniž by se musely uvádět průsečíky.

Funkce G37 není modální; je proto třeba ji znovu naprogramovat, jestliže má být provedena obráběcí operace s tangenciálním přistavením.

Příklad programování poloměru osy X:

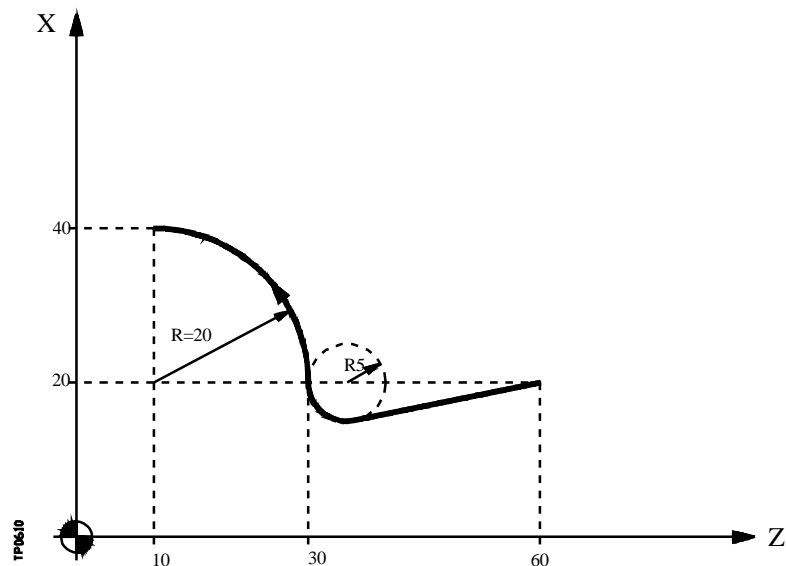


Výchozí bod je X20 Z60 a má se vytvořit oblouk (dráha přistavení je přímka); je třeba naprogramovat:

```
G90 G01 X20 Z30  
G03 X40 Z10 R20
```

Jestliže však v tomto příkladě se má provést přistavení nástroje k obrobku tangenciálně k dráze a nástroj má opsat poloměr 5 mm, je třeba naprogramovat.

```
G90 G01 G37 R5 X20 Z30
      G03 X40 Z10 R20
```



Jak je patrné z obrázku, CNC mění dráhu tak, aby nástroj začal obrábění v tangenciálním přistavení k obrobku.

G37 a hodnota **R** musí být naprogramovány ve větě pro dráhu, která se má modifikovat.

Při všech příležitostech po G37 je třeba přiřadit **R5.5**, aby se označil poloměr oblouku pro tangenciální přistavení k obrobku. Hodnota musí být vždy pozitivní.

Funkce G37 by měla být programována jen ve větách pro přímé pohyby pojezdu (G20 anebo G01). Jestliže se vyskytuje ve větách pohybů pro oblouk (G02 nebo G03), podá CNC chybové hlášení.

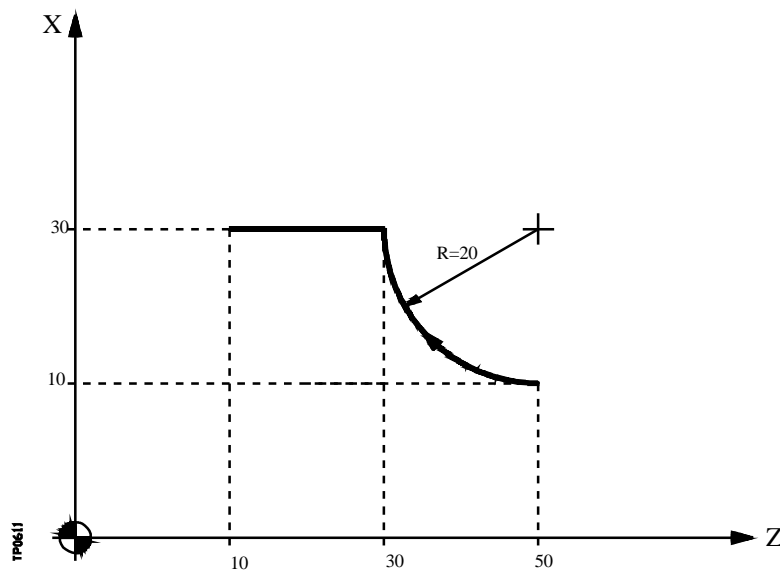
6.9 TANGENCIÁLNÍ ZPĚTNÝ POHYB (ODSTAVENÍ) PO UKONČENÍ PRÁCE (G38)

Funkce **G38** umožňuje ukončení operace obrábění s tangenciálním odstavením nástroje. Dráha by měla být přímka (G00 nebo G01); jinak NC podá chybové hlášení.

Funkce G38 není modální; je třeba ji znovu naprogramovat, jestliže se má provést tangenciální odstavení operace obrábění.

Za G38 vždy stojí hodnota **R5.5**. Ta udává poloměr oblouku, který musí nástroj absolvovat při tangenciálním odstavení od obrobku. Musí být vždy pozitivní.

Příklad programování poloměru pro osu X:

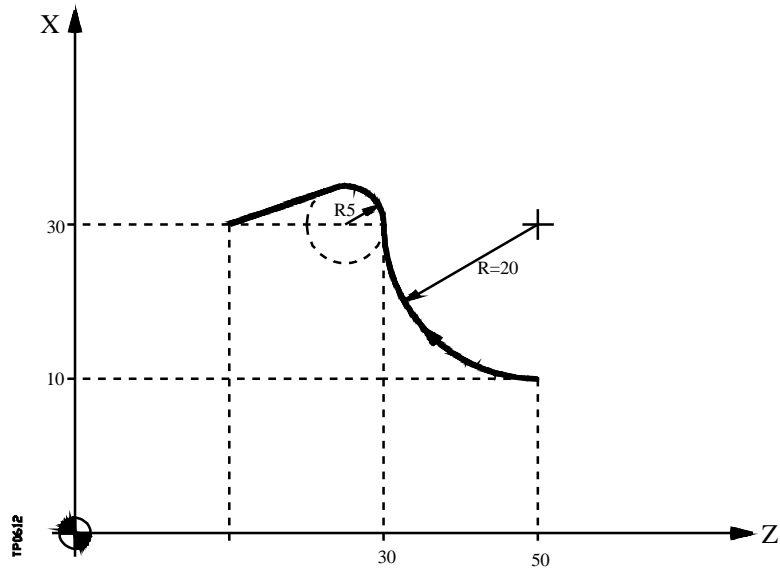


Výchozí bod je X10 Z150 a stroj má absolvovat oblouk (dráha přistavení a odstavení jsou přímky)+ pak je třeba naprogramovat:

```
G90 G02 X30 Z30 R20
      G01 X30 Z10
```

Jestliže však v tomto příkladě se má odstavení nástroje od obrobku provést tangenciálně a nástroj má opsat poloměr 5 m, je třeba naprogramovat:

```
G90 G02 G38 R5 X30 Z30 R20  
G01 X30 Z10
```



6.10 AUTOMATICKÉ ZAObLENÍ ROHŮ (G36)

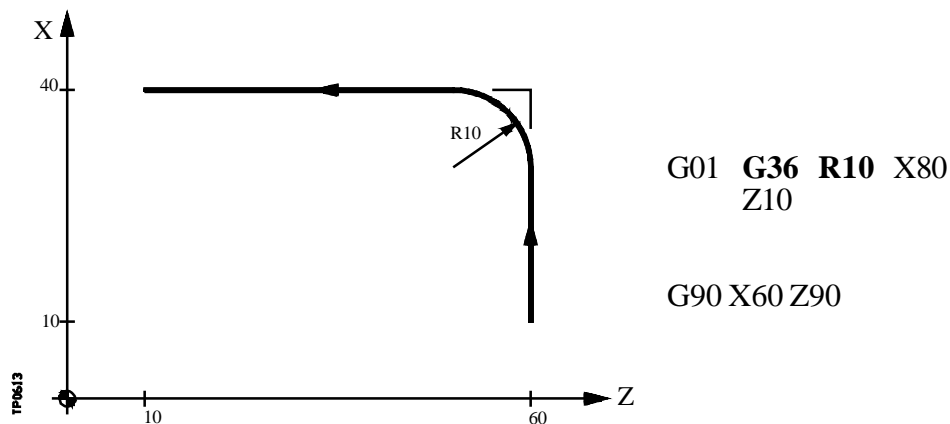
Funkcí G36 lze rohy zaoblovat stanoveným poloměrem, aniž by bylo nutné k tomu vypočítávat středový, výchozí a cílový bod.

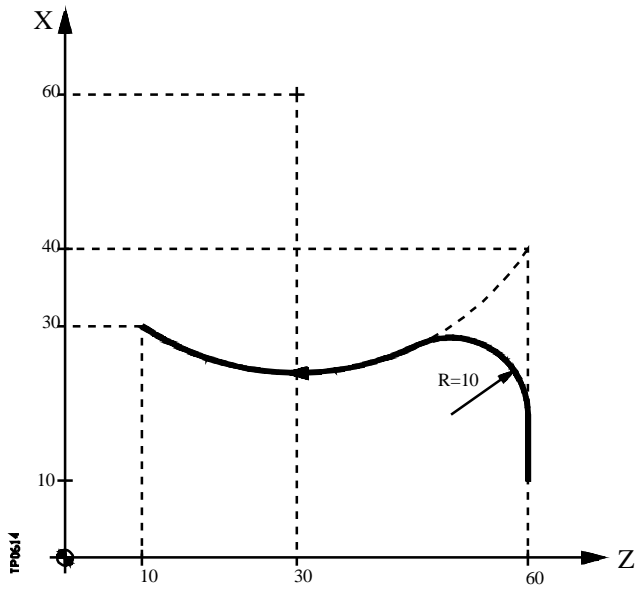
Funkce G36 není modální; je proto nutné ji vždy znovu naprogramovat, jestliže se má provést zaoblení rohu.

Funkce se přiřadí větě, ve které končí pohyb pojezdu pro roh, který má být zaoblen.

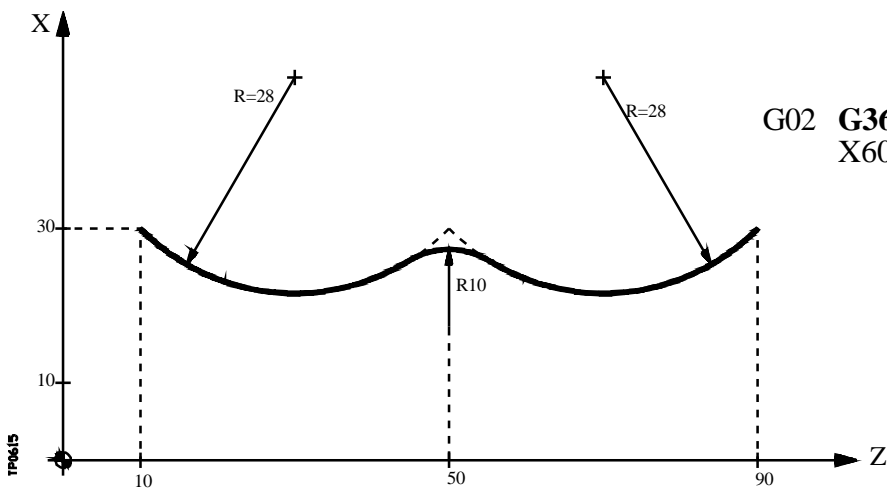
Za funkcí G36 je vždy uvedeno R5.5. Tato hodnota udává poloměr oblouku pro zaoblení rohu. Musí být vždy pozitivní.

Příklad programování průměru osy X:





```
G90 X20 Z60
G01 G36 R10 X80
G02 X60 Z10 I20 K-30
```



```
G02 G36 R10 X60 Z50 R28
X60 Z10 R28
```

6.11 AUTOMATICKÉ ZKOSENÍ HRAN (G39)

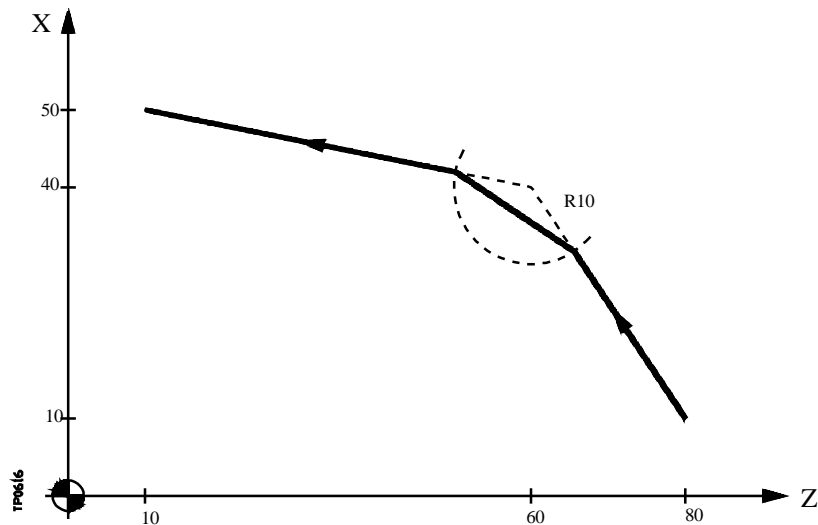
Při obrábění lze funkcí G39 zkosit rohy mezi přímkami, aniž by bylo nutné vypočítávat průsečík.

Funkce G39 není modální; musí se proto vždy znovu naprogramovat, kdykoliv se má provést zkosení.

Funkce se musí přiřadit ve větě, ve které končí pohyb pojezdu pro rod, který má být zkosen. Za funkcí G39 je vždy uvedeno R5.5. Tato hodnota udává poloměr oblouku pro zaoblení rohu.

Musí být vždy pozitivní.

Příklad programování průměru osy X:



```
G90 X20 Z80
G01 G39 R10 X80 Z60
      X100 Z10
```

6.12 ELECTRONICKÉ ŘEZÁNÍ ZÁVITŮ (G33)

Jestliže je vřeteno stroje vybaveno rotačním kodérem, lze řezat závity pomocí vpichovacího nástroje pomocí funkce G33.

Ikdyž se řezání závitů většinou provádí paralelně s jednou osou, CNC FAGOR 8050 umožňuje interpolaci více os (až 6).

Programovací formát:

G33 X....C L Q

X...C ±5.5 Koncový bod závitu

L5.5 Stoupání závitu

Q ±3.5 Volitelné. Indikuje úhlovou pozici vřetene (± 359.9999) odpovídající počátečnímu bodu závitu. Tato funkce umožňuje vícenásobné zadání závitu.

Jestliže není naprogramována, je jí přiřazena hodnota "0".

Upozornění:

Při spuštění funkce G33 a před vlastním elektronickým řezáním závitů, CNC provede vyhledání počátečního bodu a nastaví vřeteno do úhlové pozice nastavené hodnotou parametru Q.

Parametr "Q" je možno použít, pokud parametr pro vřeteno je "M19TYPE=1".

Pokud používáme zaoblení rohu (G05), některé závity mohou být joined seamless on the same part.

When joining several threads, only the first one can have an entry angle (Q).

Stejně tak naprogramovaná rychlost otáček "F" anebo rychlost vřetene nemůže být měněna, pokud je funkce G33 aktivní. Obě hodnoty jsou nastaveny na 100%.

Funkce G33 je modální a nekompatibilní s G00, G01, G02, G03 a G75.

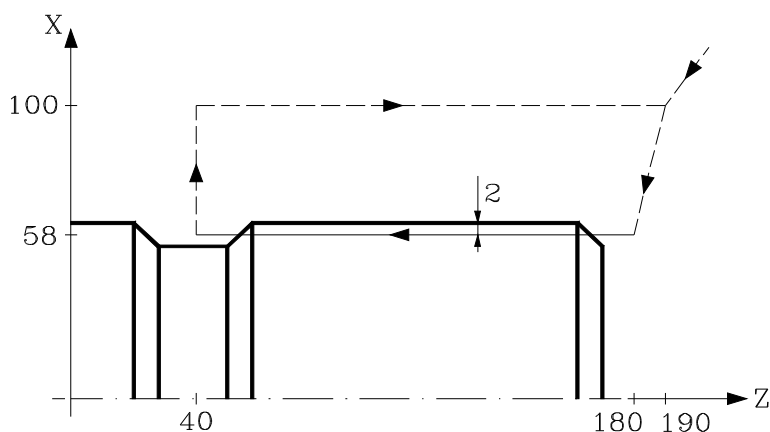
Při zapnutí a po spuštění M02, M30 nebo po NOUZOVÉM ZASTAVENÍ nebo RESETOVÁNÍ, CNC přiřadí pro G00 nebo G01 hodnotu, nastavenou v hlavním parametru "IMOVE".

Page 20	Chapter: 6 PATHCONTROL	Section: THREADCUTTING (G33)
------------	---------------------------	------------------------------------

Příklad programování průměru osy X:

a.- Paralelní závit

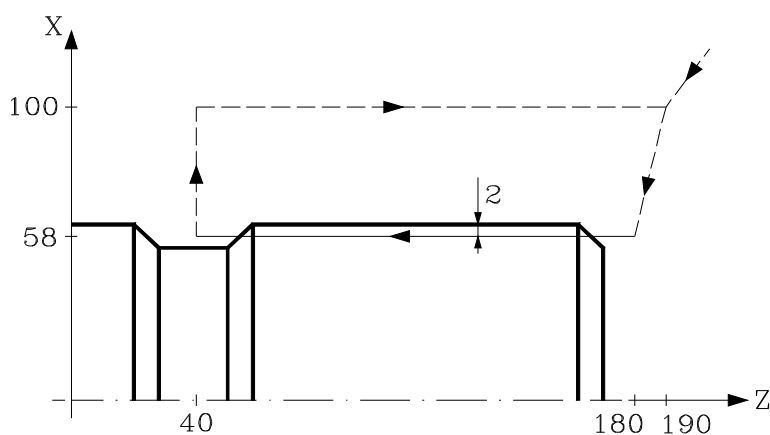
Má být vyříznut závit se stoupáním 5 mm a s hloubkou závitů 2 mm v jednom průchodu.



```
G90 G00 X200 Z190
      X116 Z180
      G33 Z40 L5 ; Řezání závitů
      G00 X200
          Z190
```

b.- Vícenásobný paralelní závit

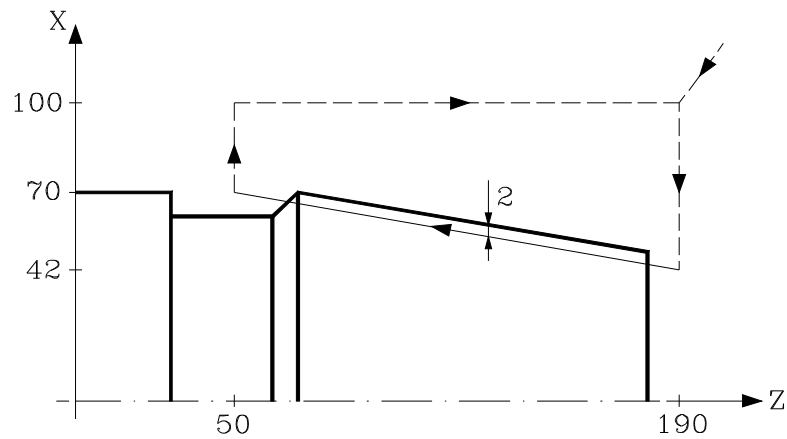
Mají být vyříznuty dva závity. Závity mají úhel 180° a každý má 2 mm hloubku a 5 mm stoupání.



```
G90 G00 X200 Z190
      X116 Z180
      G33 Z40 L5 Q0 ; První závit
      G00 X200
          Z190
      X116 Z180
      G33 Z40 L5 Q180 ; Druhý závit
      G00 X200
          Z190
```

c.- Kuželový závit

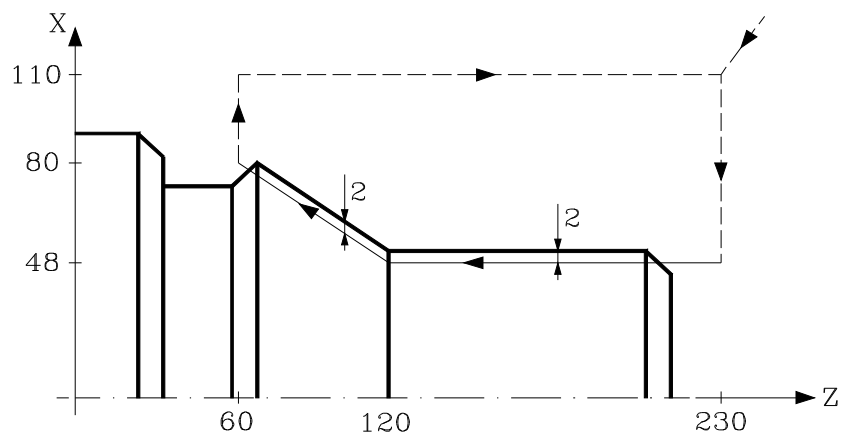
Má se řezat kuželový závit se stoupáním 5 mm s hloubkou závitu 2 mm v jednom průchodu.



```
G90 G00 X200 Z190
      X84
G33 X140 Z50 L5 ; Řezání závitu
G00 X200
      Z190
```

d.- Kombinovaný závit

Kombinace paralelního závitu s kuželovým závitem; stoupání 5 mm; hloubka závitu 2 mm.



```
G90 G05 G00 X220 Z230
      X96
G33 Z120 L5 ; Thread
      X160 Z60 L5 ; Thread
G00 X220
      Z230
```

6.13 AKTIVACE OSY C (G 15)

Přípravná funkce G15 aktivuje osu C, takže obrobky mohou být zpracovány na obvodu a na čelní straně.

Tato funkce potřebuje softwarovou volbu pro 4 nebo 6 os.

Aby bylo možno ji použít, musí jedna z os stroje být zavedena jako osa C (obecný parametr stroj P0 až P7) a definována jako normální osa pro zaoblení (parametr stroje AXISTYPE pro osu C).

Při aktivaci osy C pomocí G15 provede CNC referenční najetí, jestliže bylo vřetenno dříve řízeno otevřenou regulační smyčkou.

Funkce G15 je modální; při aktivaci osy C je také aktivní logický výstup CAXIS (m5955).

Ve větách s G15 nesmí být naprogramovány žádné další funkce.

Po provedení M03, M04, M05 atd. se osa dezaktivuje a je převedena do normálního režimu vřetene (otevřená smyčka).

Jestliže je parametr stroje "PERCAX=NO", CNC vypne funkci C při zapnutí a rovněž po provedení M02 a M30 jakož i při nouzovém zastavení a při resetování.

6.13.1 OBRÁBĚNÍ VÁLCOVÝCH PLOCH

K obrábění válcových ploch je nejprve třeba definovat pomocí funkce **G15R** poloměr obrobku a pak pomocí **G16ZC** určit hlavní rovinu.

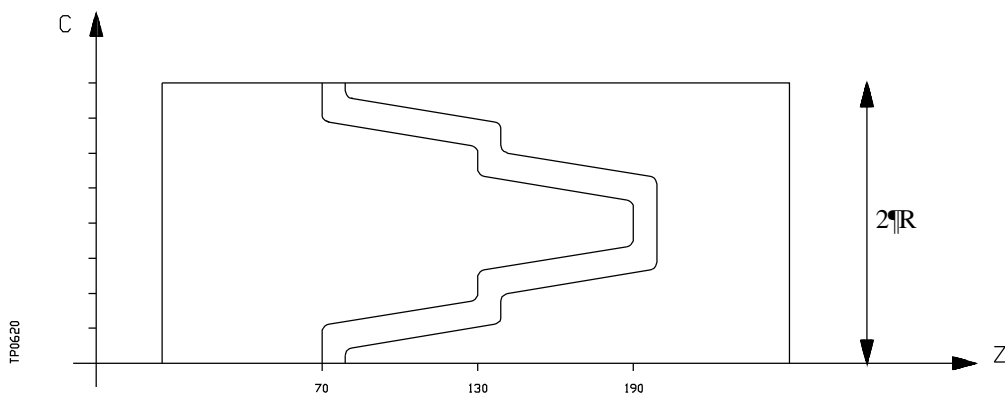
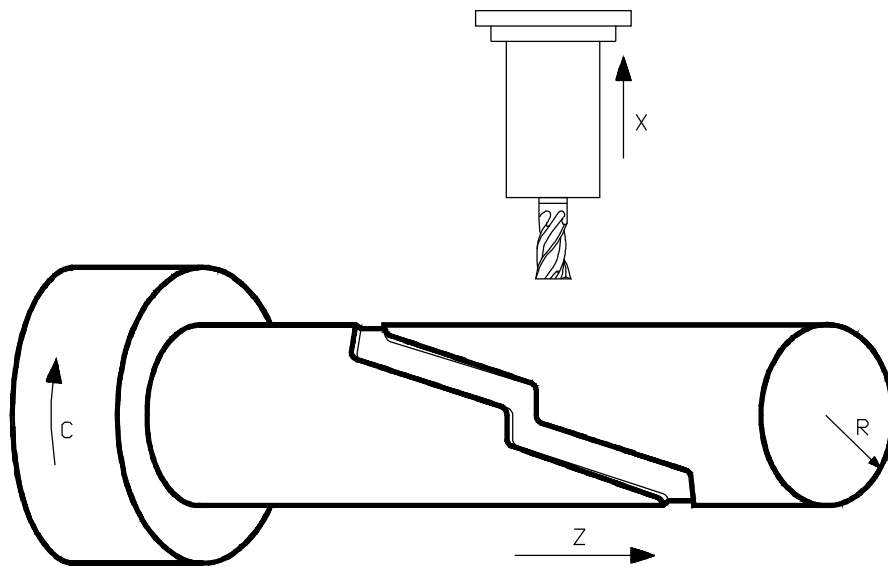
Pak se pomocí lineární a kruhové interpolace a eventuelně pomocí kompenzace poloměru nástroje naprogramuje konečnou konturu.

Osa C se musí naprogramovat jako normální lineární osa, protože CNC vypočte požadované úhlové pohyby pomocí **G15R** na základě zadané hodnoty poloměru.

Ke změně poloměru na libovolném místě programu je třeba opět zapsat **G15R**.

Příklad s programováním průměru; poloměr zpracovávané plochy =R20.

Chapter: 6 PATH CONTROL	Section: ACTIVATE CAXIS (G15)	Page 23
-----------------------------------	---	-------------------



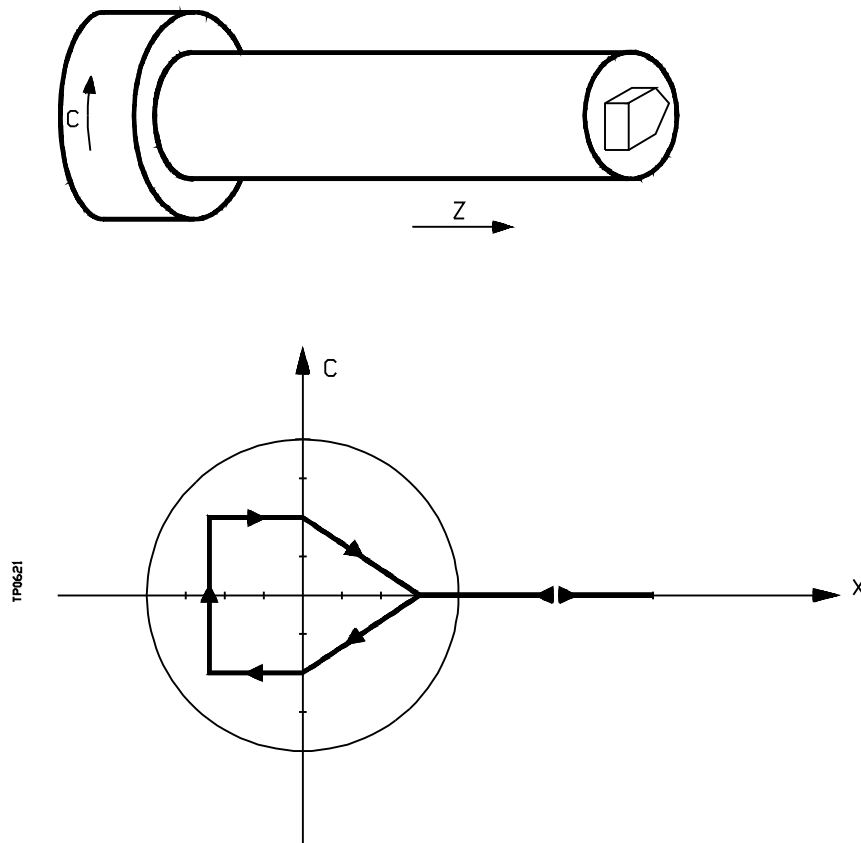
G15 R20 ; Obrábění válcové plochy
G16 ZC
 G90 G42 G01 Z70 C0 ; Umístění do výchozího bodu
 G91 X-4 ; Vpichování
 G90 G36 R3 C15.708
 G36 R3 Z130 C31.416
 G36 R3 C39.270
 G36 R3 Z190 C54.978
 G36 R3 C70.686
 G36 R3 Z130 C86.394
 G36 R3 C94.248
 G36 R3 Z70 C109.956
 G36 R3 C125.664
 G91 X4 ; Odstavení
 M30

6.13.2 OBRÁBĚNÍ ČELNÍCH PLOCH

K obrábění válcových ploch je nejprve třeba uvést funkci **G15** a pak pomocí **G16XC** určit hlavní rovinu.

Pak se pomocí lineární a kruhové extrapolace a eventuelně v případě potřeby i kompenzací poloměru nástroje naprogramuje konečná kontura.

Osa C se naprogramuje jako normální lineární osa; hodnoty přiřazené ose X se pojmají jako hodnoty poloměru, a to bez ohledu na hodnotou nastavenou v parametru stroje **DFORMAT** pro osu X.



```
G15 ; Čelní obrábění
G16XC ; Umístění do výchozího bodu
G0 X30 ; Vpichování
G0 Z-2
G1 G90 X15 F1000
X0 C-10
X-12
C10
X0
X15 C0
X30
G0 Z20
M30 ; Odstavení
```


6.14 *POSTUP AŽ PO DOTYK (G52)*

Funkcí **G52** lze jednu osu programovat tak, že provede pojezd až k dotyku s objektem. Tato možnost může být zajímavá pro tvarovací stroje, pohyblivé koníky, zařízení pro přivádění tyčí atd.

Formát programování zní **G52 X...C+5.5**

Za **G52** se naprogramuje příslušná osa a cílové souřadnice pro pohyb pojezdu.

Osa provede pojezd ve směru naprogramované cílové souřadnice, dokud nenarazí. Jestliže před dosažením cílové souřadnice nedojde k nárazu, zastaví se u ní.

Funkce **G52** není modální; musí proto být naprogramovány vždy znovu, když je to nutné.

Kromě toho způsobuje, že funkce G01 a G40 program dodatečně modifikují. Není kompatibilní s funkcemi G00, G02, G03, G42, G75 a G76.

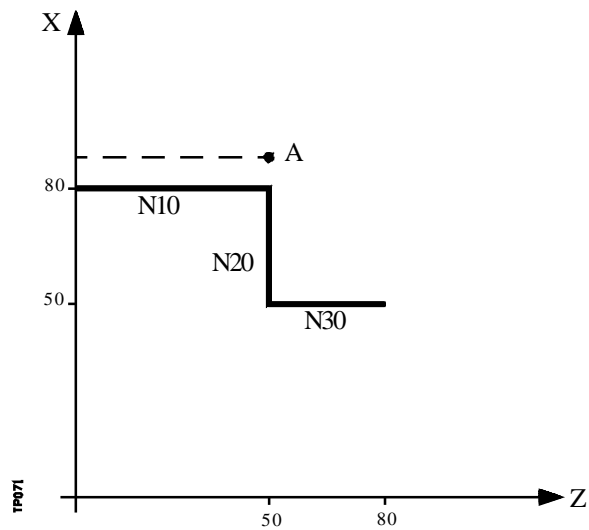
Chapter: 6 PATH CONTROL	Section: FEEDRATEASINVERTED FUNCTIONOFTIME(G32)	Page 27
----------------------------	---	------------

Příklad:

V jednom odstavci s kompenzací G41 jsou tyto příkazy:

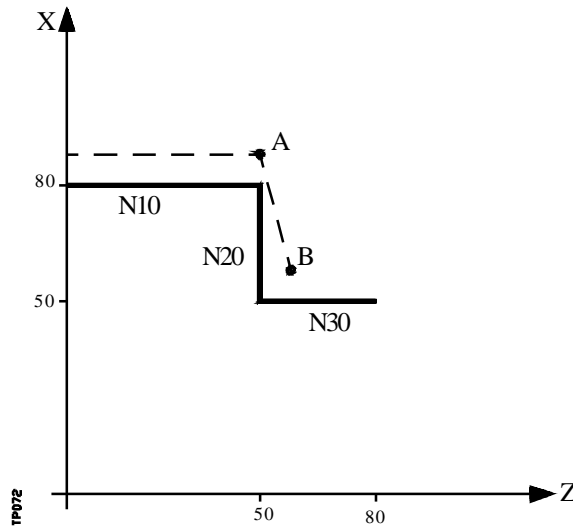
```
.....  
.....  
N10 X80 Z50  
N15 G04  
/1 N17 M10  
N20 X50 Z50  
N30 X50 Z80  
.....  
.....
```

Věta N15 zpozdí přípravu věty, takže zpracování věty N10 končí v bodě A:



Jakmile je zpracována věta N15, začne CNC s další přípravou věty od věty N17.

Jestliže další bod kompenzované dráhy je bod B, provede CNC pojezd nástroje k němu; vytvoří dráhu A-B.



Jak je patrné, výsledná dráha neodpovídá potřebné dráze. Proto by neměla být funkce G04 obsažena v odstavcích programu, ve kterých působí kompenzace.

7.2 PRODLEVA (G04 K)

Pomocí funkce G04K lze naprogramovat proces prodlevy.

Trvání prodlevy se uvádí v setinách vteřiny; formát zní K5(0...99999).

Příklad

```
G04 K50;    Prodleva po dobu 50/100 s (0,5 s)
G04 K200;   Prodleva po dobu 200/100 s (2 s)
```

Funkce G04 není modální; musí být vždy znovu naprogramována, jestliže je třeba proces prodlevy. Místo G04 lze také naprogramovat G4K.

Proces prodlevy začíná na začátku věty, ve které je tato funkce naprogramována.

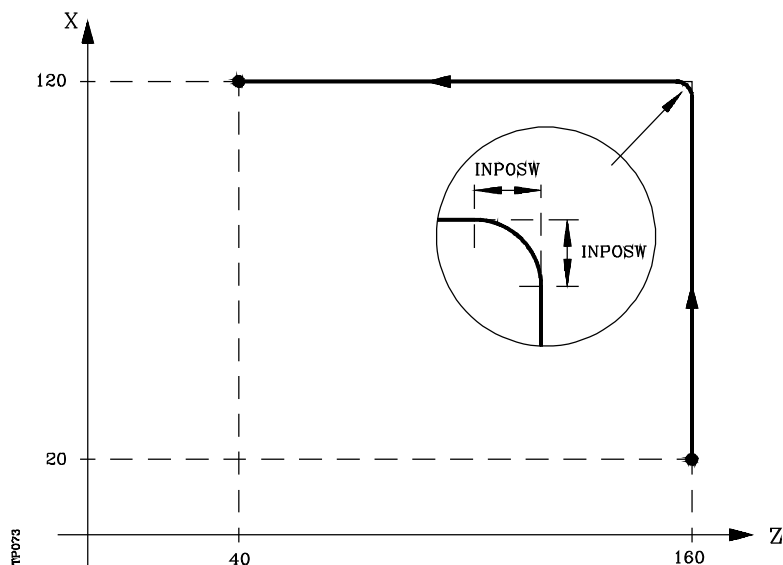
7.3 ROHOVÉ ZPOŽDĚNÍ A ZAOLLENÍ ROHU (G05,G07,G50)

7.3.1 ROHOVÉ ZPOŽDĚNÍ (G07)

Jestliže funkce **G07** (rohové zpoždění) je aktivní, začne CNC se zpracováním následující věty teprve tehdy, když se dosáhne polohy naprogramované v aktuální větě.

Naprogramovaná poloha platí pak jako dosažená, jestliže se příslušná osa nachází v zóně polohy INPOSW pro naprogramovanou polohu.

Příklad:



```
G91 G01 G07 X100 F100  
Z-120
```

Teoretická a praktická kontura souhlasí, takže vzniká ostrý roh, jak je to znázorněno.

Funkce G07 je modální a neslučitelná s G05, G50 a G51. Může být také naprogramována ve formě G7.

Při zapojení provozního napětí a po provedení M02, M30 a po NOUZOVÉM ZASTAVENÍ nebo po procesu RESETOVÁNÍ přejde řízení na G05 nebo G07, podle hodnoty nastavené ve všeobecném parametru stroje ICORNER.

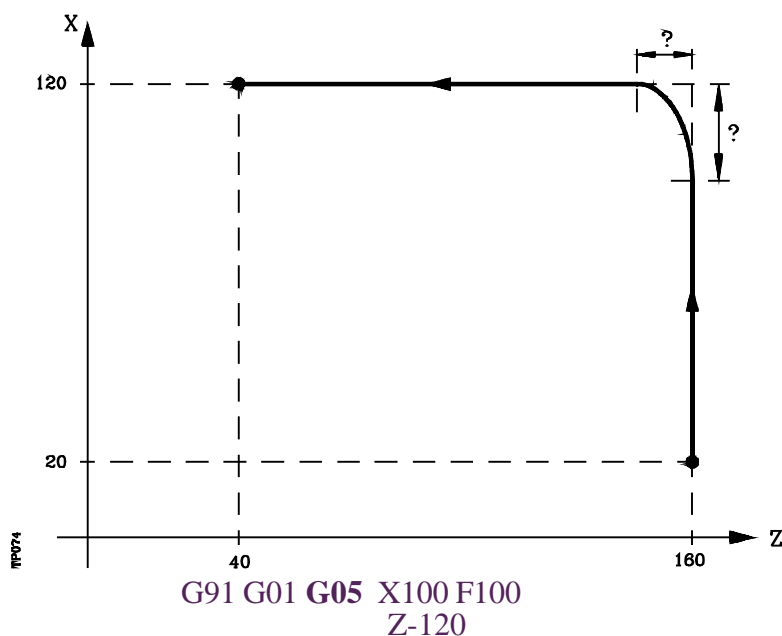
Page 4	Chapter: 7 ADDITIONAL PREPARATORY FUNCTIONS	Section: SQUARE CORNER (G07) ROUND CORNER (G05, G50)
-----------	--	--

7.3.2 ZAObLENÍ ROHU (G05)

Jestliže je aktivní funkce G05 (zaoblení rohu), začne CNC se zpracování následující věty, jakmile se ukončí teoretická interpolace pro aktuální větu.

Vzdálenost k naprogramované poloze na začátku zpracování následující věty závisí na aktuální rychlosti posuvu.

Příklad:



Pomocí této funkce lze zaoblovat rohy, jak je to zobrazeno.

Rozdíl mezi teoretickou a praktickou konturou závisí na naprogramované rychlosti posuvu.

Čím vyšší je rychlost posuvu, o to větší je rozdíl mezi oběma konturami.

Funkce G05 je modální a neslučitelná s G07, G50 a G51. Může být naprogramována také ve formě G5.

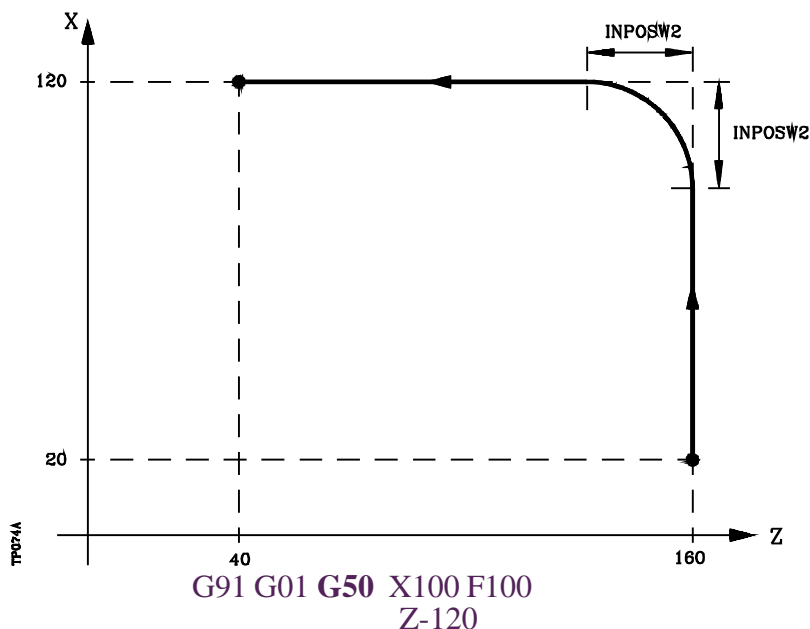
Při zapojení provozního napětí a po provedení M02, M30 a po NOUZOVÉM ZASTAVENÍ nebo po procesu RESETOVÁNÍ přejde řízení na G05 nebo G07, podle hodnoty nastavené ve všeobecném parametru stroje ICORNER.

Chapter: 7 ADDITIONAL PREPARATORY FUNCTIONS	Section: SQUARE CORNER (G07) ROUND CORNER (G05, G50)	Page 5
--	--	-----------

7.3.3 ŘÍZENÉ ZAObLOVÁNÍ ROHU (G50)

Jestliže je aktivní funkce **G50** (řízené zaoblování rohu), CNC po teoretické interpolaci vyčká, dokud osa nedosáhne zóny definované v parametru stroje **INPOSW2** a poté začne se zpracováním následující věty.

Příklad:



Funkce G50 zajišťuje, že rozdíl mezi teoretickou a praktickou drahou je menší, že je stanoveno v parametru stroje **IMPOSW2**.

Rozdíl mezi teoretickou a praktickou konturou ovšem závisí pod funkcí G05 na naprogramované rychlosti posuvu F. Čím vyšší je rychlost posuvu, o to větší je rozdíl mezi oběma konturami.

Funkce G50 je modální a neslučitelná s G05, G07 a G51.

Při zapojení provozního napětí a po provedení M02, M30 a po **NOUZOVÉM ZASTAVENÍ** nebo po procesu **RESETOVÁNÍ** přejde řízení na G05 nebo G07, podle hodnoty nastavené ve všeobecném parametru stroje **ICORNER**.

7.4 PŘEDJÍMAJÍCÍ PŘEHLED (G51)

Obvykle se program skládá z velmi malých příkazů pro pojez (CAM, digitalizace atd.), které se zpracovávají velmi pomalu.

U programů takového druhu lze provádět zpracování pomocí této funkce programování maximální rychlostí.

Doporučuje se při práci s přehledem použít volbu CPU-TURBO, protože CNC musí analyzovat dráhu obrábění předem (až 50 vět), aby vypočetl pro jednotlivé úseky dráhy maximální rychlost posuvu.

Formát programování zní: G51 [A] E

A (0-255) Použije se volitelně, aby stanovila procenta prováděného zrychlení. Jestliže tento příkaz chybí nebo vykazuje hodnotu 0, převezme CNC hodnotou zrychlení stanovenou pro příslušnou osu v parametru stroje.

E (5.5) Maximální přípustná chyba kontury

Parametr "A" umožňuje použít standardní hodnoty pro zrychlení zpracování jiné hodnoty v provozu s přehledem.

Čím menší je hodnota parametru "E", o to nižší je rychlost posuvu.

V provozu s přehledem se doporučuje osy justovat tak, aby byla chyba vlečení byla co nejnižší, protože minimální hodnota chyby kontury odpovídá minimální chybě vlečení.

Při výpočtu rychlosti posuvu os se v CNC použijí tyto hodnoty:

- * naprogramovaná rychlost posuvu
- * oblouky a rohy
- * maximální rychlost posuvu os
- * maximální hodnoty zrychlení

Jestliže během provozu v přehledu nastane některá z následujících podmínek, CNC zbrzdí rychlost v předchozí větě na 0 a vytvoří podmínky zpracování pro přehled opět v další větě pojezdu.

- * věta bez příkazu pojezdu
- * provedení pomocných funkcí (M, S, T)
- * režim jednotlivé věty
- * režim manuálního zápisu (MDI)
- * režim inspekce nástroje

Při spuštění zastavení cyklu, zastavení posuvu atd. v režimu přehledu nezůstává stroj stát bezpodmínečně v momentální větě. Možná je třeba několika dalších vět, aby se stroj zastavil přípustným brzděním.

Funkce G51 je modální a neslučitelná s G05, G07 a G50. Jestliže jsou tyto funkce obsaženy v programu, je funkce G51 odpojena stává se účinnou druhá z funkcí.

Jestliže G51 je aktivní v programu se vyskytne některá z následujících funkcí, CNC vydá chybové hlášení 7 (nepřípustná funkce G).

Chapter: 7 ADDITIONAL PREPARATORY FUNCTIONS	Section: LOOKAHEAD (G51)	Page 7
---	------------------------------------	------------------

- * G23, G26, G27 sledování
- * G33 Elektronické řezání závitů
- * Pojezd až na doraz
- * G74 Referenční pojezd
- * G75, G76 Snímání
- * G95 Posuv na otáčku

Funkce G51 musí stát v samostatné větě bez dalších naprogramovaných dat.

Při zapojení provozního napětí a po provedení M02, M30 a po NOUZOVÉM ZASTAVENÍ nebo po procesu RESETOVÁNÍ přejde řízení na G05 nebo G07, podle hodnoty nastavené ve všeobecném parametru stroje ICORNER.

Page 8	Chapter: 7 ADDITIONAL PREPARATORY FUNCTIONS	Section: LOOKAHEAD (G51)
------------------	---	------------------------------------

7.5 ZRCADLENÍ OS (G10, G11, G12, G13, G14)

G10: Zrcadlení os vypnuto

G11: Zrcadlení na ose X

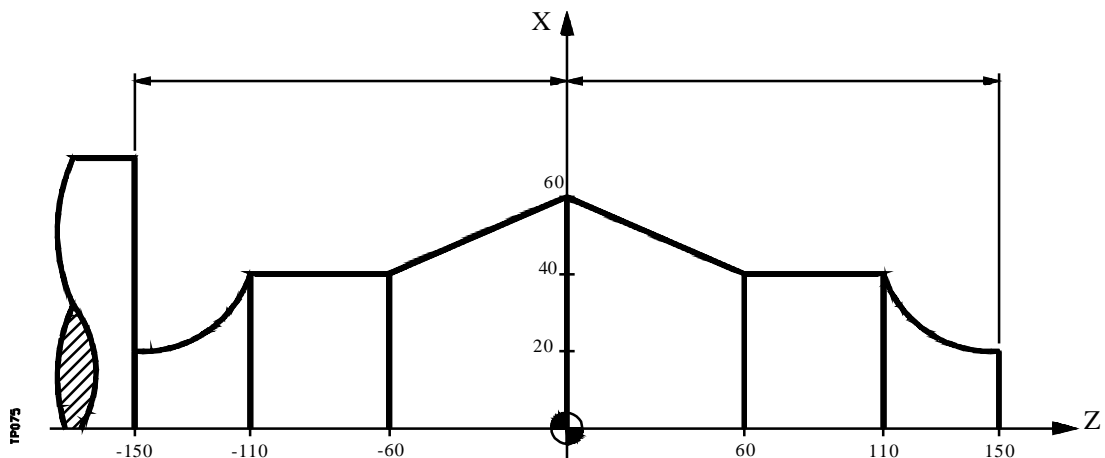
G12: Zrcadlení na ose Y

G13: Zrcadlení na ose Z

G14: Zrcadlení na libovolné ose (X...C) nebo až na 5 osách současně. Příklady:
G14 W G14 X Z A

Při zrcadlení os se provádějí s opačným znaménkem pojezdy těch os, pro které jsou vydány příkazy.

Příklad:



Následující podprogram definuje obrábění obrobku A.

```
G90 G00 X40 Z150
      G02 X80 Z110 R60
      G01 Z60
          X120 Z0
```

Programování pro všechny obrobky by znělo:

```
zpracování podprogramu ; Zpracování A
      G13                ; Zrcadlení na ose Z
      M30                ; Ukončení programu
```

Funkce G11, G12 a G13 jsou modální a neslučitelné s G10.

G11, G12 a G13 mohou být obsaženy v téže větě, protože se vzájemně nevylučují. Funkce G14 musí stát v samostatné větě.

Jestliže je aktivní zrcadlení osy (G11, G12, G13, G14) a pomocí G92 je stanoven nový výchozí bod souřadnic (nulový bod obrobku), nemá zrcadlení os žádný účinek na nový výchozí bod.

Při zapnutí provozního napětí, po provedení M02, M03 a po NOUZOVÉM ZASTAVENÍ nebo po RESETOVÁNÍ přejde řízení do G10.

7.6 ZMĚNA MĚŘÍTKA (G72)

Funkcí G72 lze naprogramované obrobky zvětšovat nebo zmenšovat.

Tímto způsobem lze pomocí jen jednoho programu vytvářet skupiny obrobků, přičemž jsou si tvary podobné, rozměry se liší.

Funkce G72 by měla stát v samostatné větě. Nabízí dvě možnosti.

Změna měřítka ve všech osách
Změna měřítka v určité ose

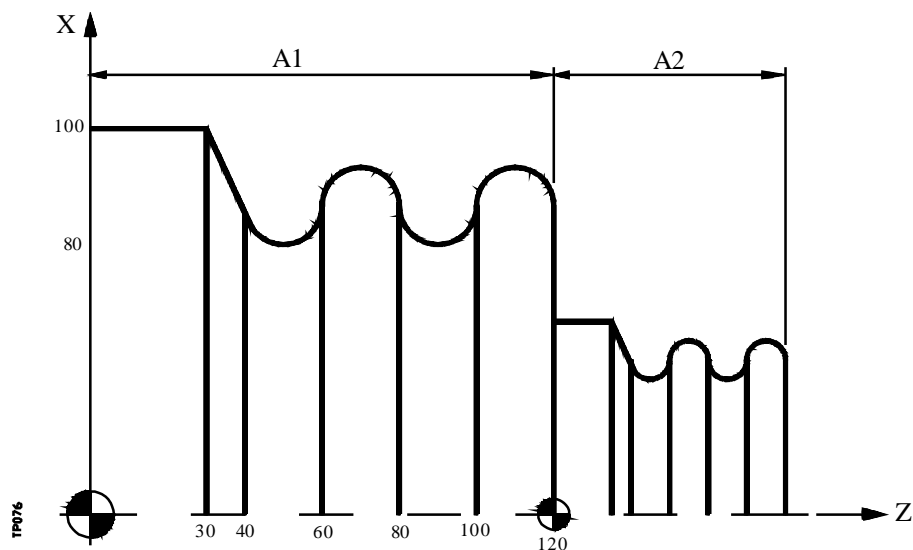
7.6.1 ZMĚNA MĚŘÍTKA VE VŠECH OSÁCH

Formát programu zní:

G72 S5.5

Po G72 se všechny naprogramované hodnoty souřadnic násobí stanoveným faktorem S, dokud není zadán nový faktor měřítka G72 nebo není faktor stanoven 1.

Příklad programování průměru osy X.



Následující podprogram definuje základní provedení obrobku.

```
G90 X200 Z0
G01 X200 Z30
G01 X160 Z40
G03 X160 Z60 I0 K10
G02 X160 Z80 I0 K10
G03 X160 Z100 I0 K10
G02 X160 Z120 I0 K10
```

Programování obrobku by znělo:

```
Vypracování podprogramu ; Obrábění A1
G92 Z0 ; Standardní nastavení souřadnic
; (posunutí nulového bodu)
G72 S0.5 ; Zavedení faktoru měřítka 0,5
Execution of subroutine ; Obrábění A2
G72 S1 ; Faktor měřítka vypnut
M30 ; Ukončení programu
```

7.6.2 ZMĚNA MĚŘÍTKA URČENÝCH OS

Formát programování zní:

G72 X...C 5.5

Po G72 se osy programují s faktorem měřítka.

Věty následující po G72 se zpracovávají takto:

CNC vypočte pohyby pojezdu všech os vztahené k naprogramované dráze a naprogramované kompenzaci.

Pak aplikuje naprogramovaný faktor měřítka na vypočtené hodnoty pro pohyby pojezdu příslušných os.

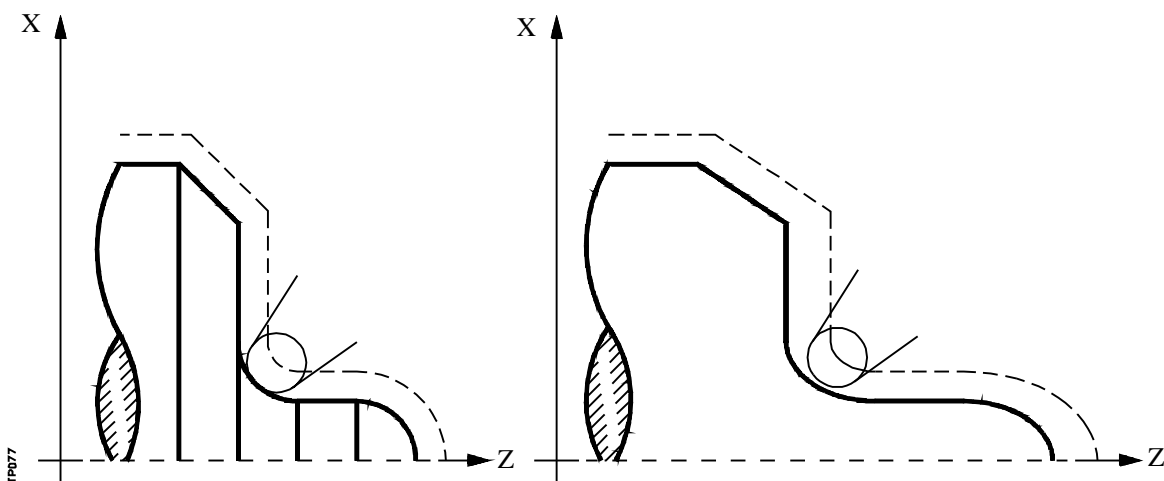
Jestliže změna měřítka platí pro jednu nebo více os, aplikuje CNC příslušný faktor měřítka jak na dráhu pojezdu tak na jeho rychlost.

Jestliže se v jednom programu vyskytnou faktory měřítka obou druhů, totiž faktor pro změnu měřítka pro všechny osy a jiný pro jednu nebo více os, CNC vytvoří u os, které jsou dotřeny oběma faktory, jeden faktor měřítka jako výsledek obou faktorů.

Funkce G72 je modální a ztrácí svou působnost při zapnutí CNC, po provedení M02 nebo M30 a po nouzovém zastavení nebo po resetování.

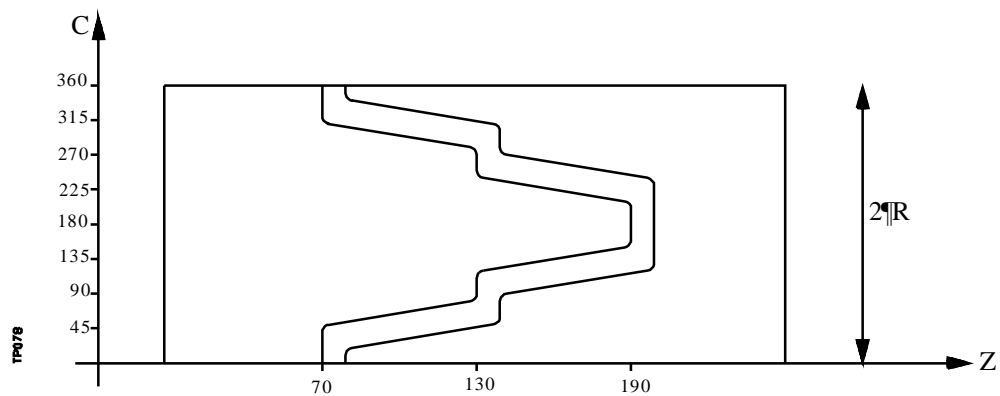
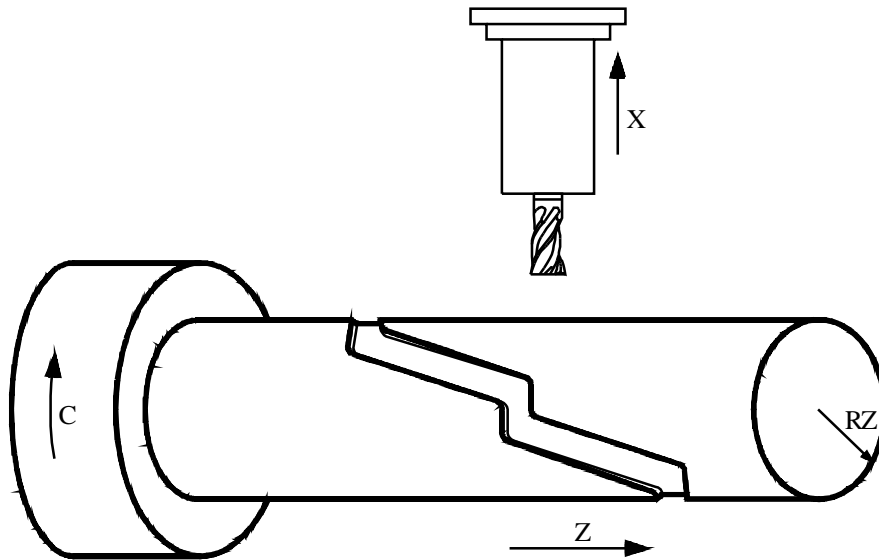
Příklad:

Změna měřítka osy Z a kompenzace poloměru nástroje



Jak je patrné, dráha nástroje se neshoduje s požadovanou drahou, protože vypočtený pohyb pojezdu má měřítko.

Jestliže však u osy zaoblení faktor měřítka odpovídá $360/(2R)$, přičemž R je poloměr obráběného válcového obrobku, může osa být zpracovávána jako lineární a na válcovém obvodu lze naprogramovat libovolné kontury s kompenzací poloměru nástroje.



Příklad programování průměru osy X a poloměru válce R20

Faktor měřítka = $360/2R=2,86$

```
G16 ZC
G90 G42 G01 Z70 C0 ; Umístění výchozí bodu
G91 X-4 ; Vpichování
G72 C2.86 ; Faktor měřítka
G90 G36 R5 C45
G36 R5 Z130 C90
G36 R5 C112.5
G36 R5 Z190 C157.5
G36 R5 C202.5
G36 R5 Z130 C247.5
G36 R5 C270
G36 R5 Z70 C315
G36 R5 C360
G91 X4 ; Odstavení
G72 C1 ; Faktor měřítka vypnut
M30
```

7.7 VEDLEJŠÍ OSY / VYPNUTÍ VEDLEJŠÍCH OS

V CNC FAGOR 8050 může být spolu propojeno více os. Pohyby pojezdu všech os závisí na pohybech pojezdu těch os, se kterými jsou tyto spojeny.

Pro propojení os existují tři možnosti:

Mechanické spojení. Předpokládá ho výrobce stroje a stanoví ho parametrem osy stroje GANTRY.

Pomocí PLC: Způsobuje propojení a rozpojení jednotlivých os pomocí logických vstupních signálů SYNCHRO1, SYNCHRO2, SYNCHRO3, SYNCHRO4 a SYNCHRO5 pro CNC. Příslušné osy jsou propojeny s osou stanovenou v parametru stroje SYNCHRO.

Programem. Tímto způsobem lze funkcí G77 a G78 elektronicky propojit nebo rozpojit více os.

Chapter: 7 ADDITIONAL PREPARATORY FUNCTIONS	Section: SLAVED AXIS	Page 15
---	--------------------------------	-------------------

7.7.1 SPOJENÍ OS (G77)

Funkce G77 dovoluje přiřazení vedlejších os k hlavní ose. Formát programování zní:

G77 < osa 1> < osa 2>< osa 3>< osa 4>< osa 5>

Zde jsou < osa 1>< osa 2>< osa 3>< osa 4>< osa 5> ty osy, které jsou propojeny s < osa 1> jako vedlejší osy. Nejprve musí být definovaný < osa 1> a < osa 2>; programování ostatních os lze provést dodatečně.

Příklad

G77 X Y U ; Osy Y a U se stávají vedlejšími osami osy X.

U elektronického propojení os je třeba se řídit následujícími pravidly.

Lze provádět propojování až po dvou osách:

G77 X Y U ; Osy Y a U se stávají vedlejšími osami osy X.
G77 V Z ; Osa Z se stává vedlejší osou osy X

Jedná a táž osa nemůže současně být propojována s dvěma jinými osami:

G77 V Y ; Osa Y se stává vedlejší osou osy V
G77 X Y ; Chybný signál, protože osa Y je již propojena s osou V

Lze propojovat více os v po sobě jdoucích krocích:

G77 X Z ; Osa Z se propojí s osou X
G77 X U ; Osa U se propojí s osou X —> Osa Z U se propojí s X
G77 X Y ; Osa Y se propojí s osou X —> Osa Y Z U se propojí s X

Spolu propojené páry os nemohou být propojovány s jinými osami:

G77 Y U ; Osa U je propojena s osou Y
G77 X Y ; Chybný signál, protože osa Y je již propojena s osou U

7.7.2 ROZPOJENÍ OS (G78)

Funkce G78 umožňuje odpojení buď všech nebo jen určitých os.

G78	Odpojení všech os
G78 < osa 1> < osa 2>< osa 3>< osa 4>	Jen uvedené os se odpojí

Příklad:

G77 X Y U	; Osy Y a Z jsou spojeny s osou X
G77 V Z	; Osa Z se propojí s osou V
G78 Y	; Osa Y je odpojena, však zůstává spojena osa U s osou X a osa Z s osou V.
G78	; Všechny osy jsou odpojeny

8. KOMPENZACE NÁSTROJE

CNC indikuje tabulku kompenzací nástrojů s položkami stanovenými obecným parametrem stroje NTOFFSET. Obsahuje pro kompenzace nástroje vždy:

- * Jmenovitou délku nástroje v ose X naprogramovanou jako hodnota poloměru a to v jednotce měření stanovené v obecném parametru stroje INCHES ve formátu X+5.5
- * Jmenovitou délku nástroje v ose Z naprogramovanou jako hodnota poloměru a to v jednotce měření stanovené v obecném parametru stroje INCHES ve formátu Z+5.5
- * Kód místa nástroje (formát F0 až F9), naprogramovaný dle následujícího znázornění.
- * Druh nástroje udává formu nástroje a jeho kalibrování. Je definován dle kódu místa F0 až F10. Kódy místa F0 až F9 se smí použít je u kalibrování hrotu nástroje, nikoliv u kalibrování ostří frézy. Pro určení frézy a vrtáku musí být zapsáno F10. Přiřazení kódu místa (F0 až F10) je patrné v následujících vyobrazeních.
- * Jmenovitý poloměr nástroje, naprogramovaný v jednotce stanovené v obecném parametru stroje INCHES, a to ve formátu R+5.5.
- * Opotřebení délky nástroje v ose X, naprogramovaný v jednotce stanovené v obecném parametru stroje INCHES, a t ve formátu I+5.5. CNC připočte hodnotu k jmenovité délce (X) pro výpočet skutečné délky (X+I).
- * Opotřebení délky nástroje v ose Z, naprogramovaný v jednotce stanovené v obecném parametru stroje INCHES, a to ve formátu K+5.5. CNC připočte hodnotu k jmenovité délce (Z) pro výpočet skutečné délky (Z+K).

Jestliže je třeba kompenzace poloměru nástroje (G41, G42), použije CNC pomocí kódu místa nástroje hodnotu R jako hodnotu kompenzace příslušného nástroje.

Jestliže nejsou definovány žádné kompenzace nástroje, pracuje CNC s kompenzací nástroje D0, s $X = 0$, $Z = 0$, $R = 0$, $I = 0$ a $K = 0$.

Při zvolení nástroje (aktivní nástroj) provede CNC automaticky kompenzaci délky dle příslušné kompenzace nástroje, aniž by se muselo programovat; provede součet $X + I$ pro osu X a součet $Z + K$ pro osu Z.

Jestliže není aktivní žádný nástroj, neprovede CNC žádnou kompenzaci nástroje.

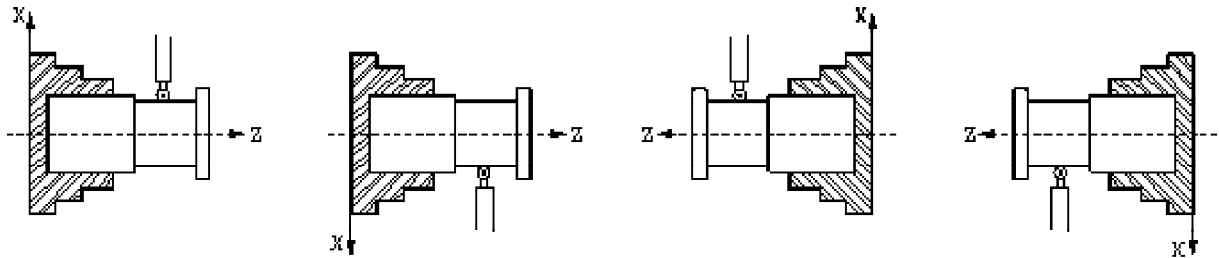
Chapter: 8 TOOL COMPENSATION	Section:	Page 1
--	----------	------------------

CODIGOS DE FORMA

LOCATION CODES

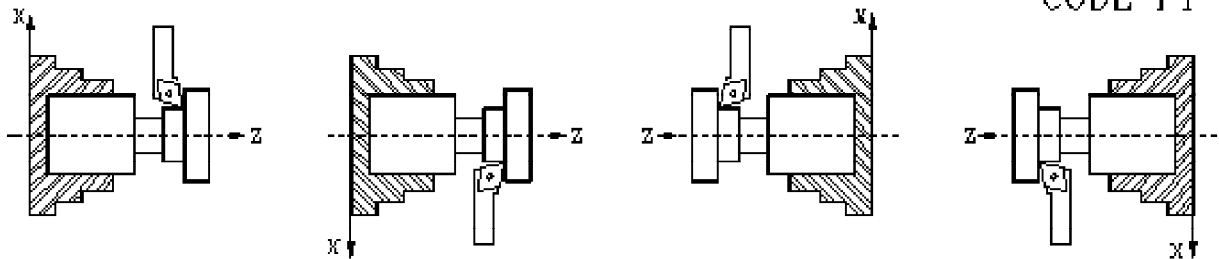
CODIGOS F0 y F9

CODES F0 and F9



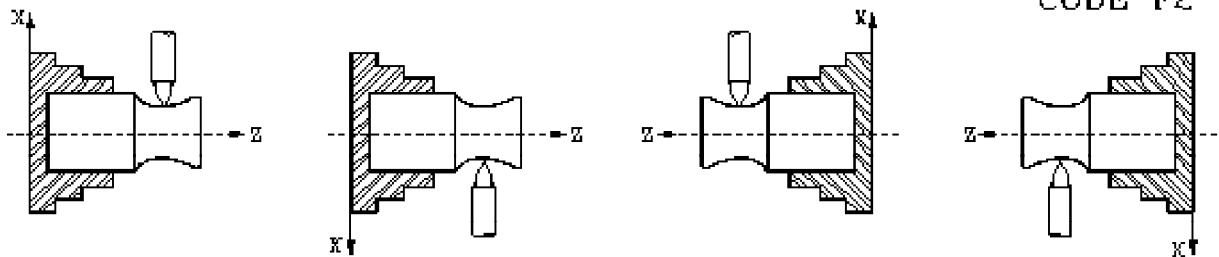
CODIGO F1

CODE F1



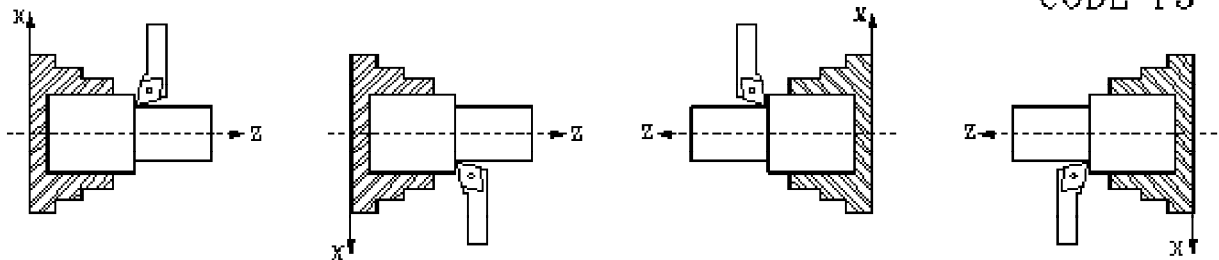
CODIGO F2

CODE F2



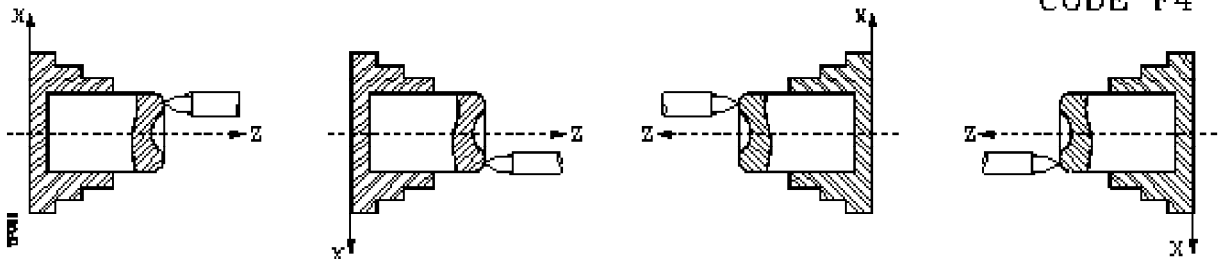
CODIGO F3

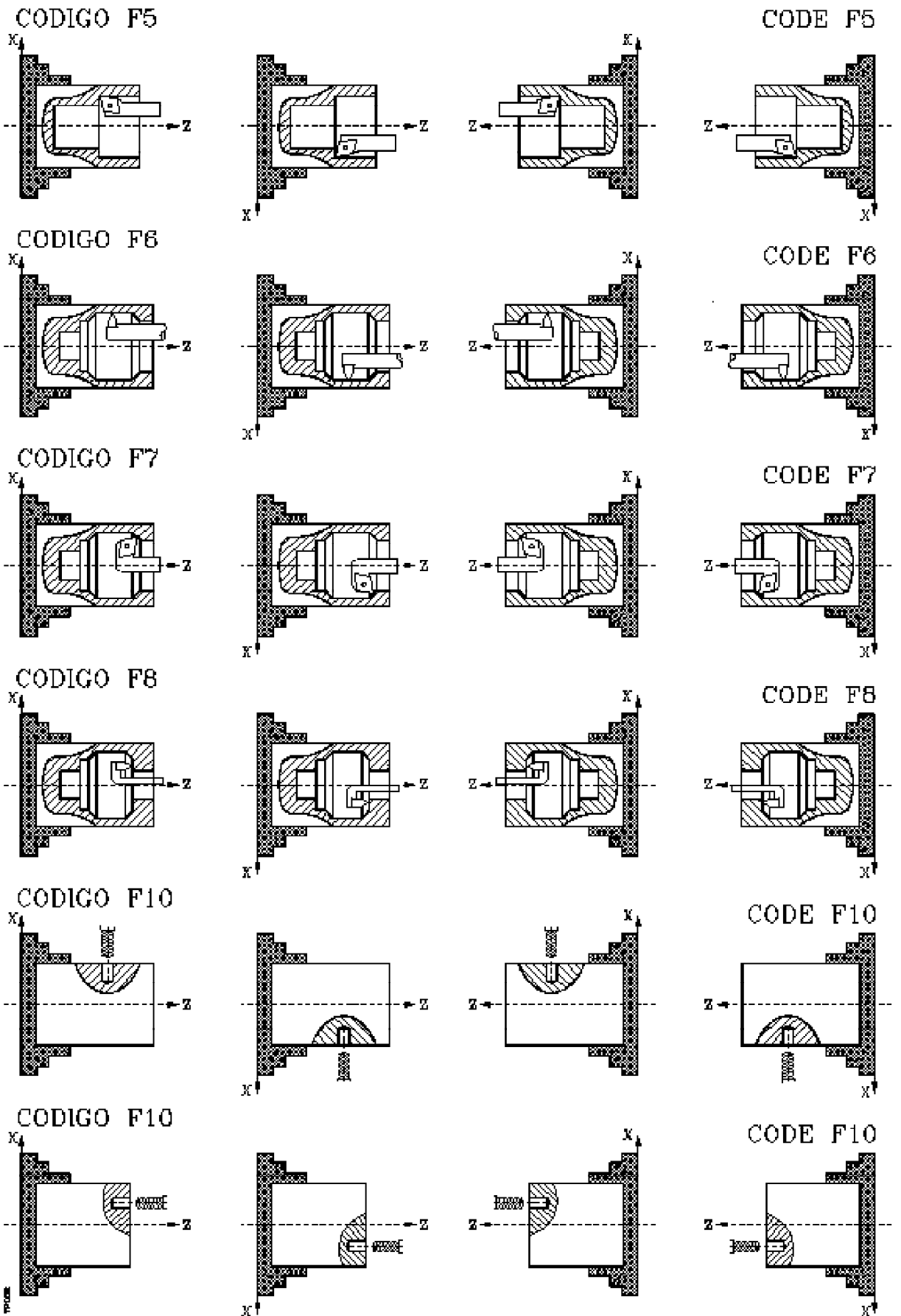
CODE F3



CODIGO F4

CODE F4





8.1 KOMPENZACE POLOMĚRU NÁSTROJE (G40, G41, G42)

U normálních operací obrábění musí být dráha nástroje vypočtena a definována za použití příslušného kódu místa (F) a poloměru (R), aby obrobek získal naprogramované rozměry.

Kompensace poloměru nástroje dovoluje přímé programování kontury obrobku a poloměru nástroje, aniž by přitom bylo třeba zvažovat rozměry nástroje.

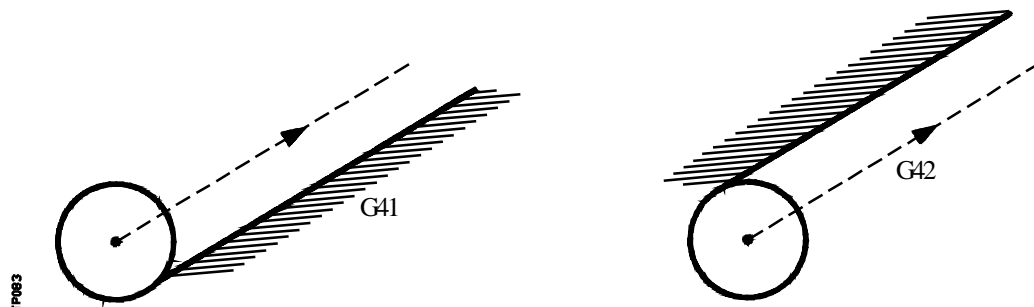
CNC vypočte dráhu, kterou se musí sledovat nástroj, automaticky pomocí kontury obrobku a tabulky hodnot korektury nástroje uložené v paměti pro příslušný nástroj pro daný kód místa a daný průměr.

Pro kompenzaci poloměru nástroje jsou k dispozici tři pomocné funkce:

G40 Kompensace poloměru nástroje vypnuta

G41 Kompensace poloměru nástroje vlevo od obrobku

G42 Kompensace poloměru nástroje vpravo od obrobku



G41: Nástroj stojí vlevo od obrobku vzhledem k směru obrábění.

G42: Nástroj stojí vpravo od obrobku vzhledem k směru obrábění.

Hodnoty nástroje **X, Z, R, L, K** je třeba před započítím obrábění uložit do tabulky nástroje nebo uložit na začátku programu pomocí přiřazení k proměnným **TOX, TOZ, TOF, TOR, TOI, TOK**.

Po zvolení roviny kompenzace pomocí **G6, G17, G18** nebo **G19** funkce začne působit pomocí **G41** nebo **G42**, přičemž hodnota korektury nástroje je definována pomocí **D** nebo pokud není k dispozici, korekturou nástroje zanesenou v tabulce nástrojů pro příslušný nástroj (**T**)-

Funkce **G41** a **G42** jsou modální a vylučující se navzájem. Jsou vypnuty **G40, G04** (přerušeni přípravy věty), **G53** (programování nulového bodu stroje), **G74** (referenční pojezd), pevné cykly obrábění (**G66, G68, G69, G841, G82, G83, G84, G85, G86, G87, G88, G89**), při zapnutí provozního napětí, po provedení **M012/M30** a po nouzovém zastavení a po resetování.

8.2 AKTIVACE KOMPENZACE POLOMĚRU NÁSTROJE

Funkce kompenzace poloměru nástroje musí být po stanovení roviny kompenzace (G16, G17, G18, G19) aktivována pomocí G41 nebo G42.

G41 : Kompenzace poloměru nástroje vlevo od obrobku

G42 : Kompenzace poloměru nástroje vpravo od obrobku

Ve větě s G41 nebo G42 (nebo v předchozí větě) musí být naprogramovány funkce T a D, ale minimálně funkce T pro volbu příslušné hodnoty korektury nástroje z tabulky korektur nástrojů. Jestliže není definována žádná korektura nástroje, pracuje CNC s D0, tedy X0 Z0 F0 R0 I0 K0.

Jestliže je nov zvolenému nástroji přiřazen příkaz O6 a jemu opět přiřazen podprogram, aktivuje CNC kompenzaci poloměru nástroje dle tohoto podprogramu.

Pokud tento podprogram obsahuje v některé větě příkaz G53 (hodnota polohy vztažena k nulovému bodu stroje), CNC nejprve vyřadí z účinnosti naprogramovanou kompenzaci poloměru nástroje (G41, G42).

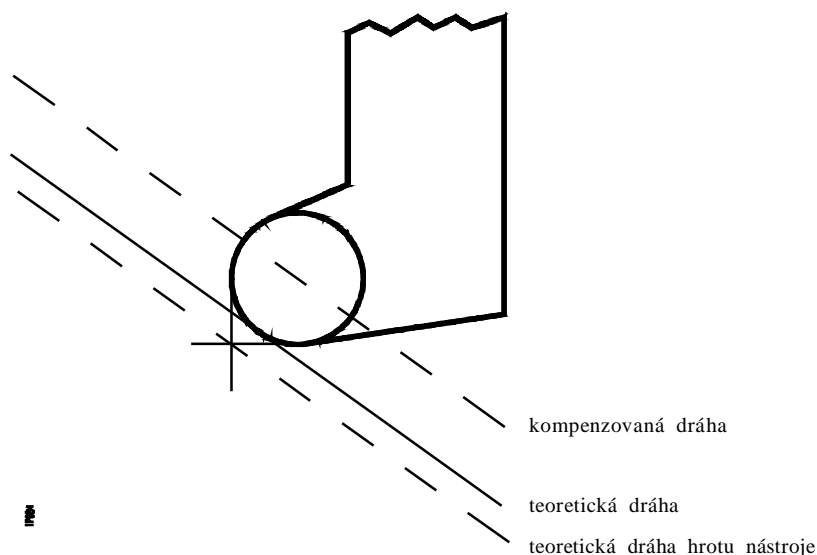
Jestliže je při aktivaci kompenzace poloměru nástroje je aktivní G02 nebo G03, vydá CNC chybové hlášení.

Kompenzace poloměru nástroje (G41, G42) může být aktivována jen tehdy, když je aktivní G00 nebo G01 (přímočarý pohyb pojezdu).

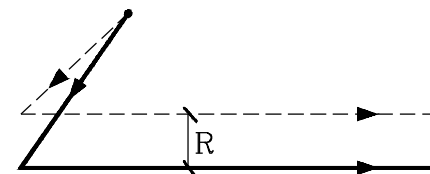
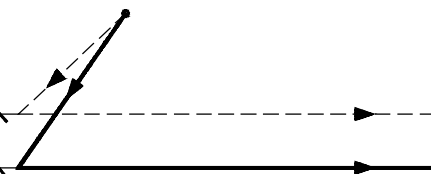
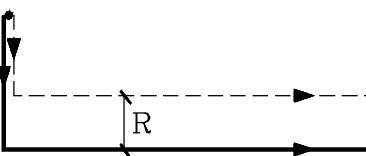
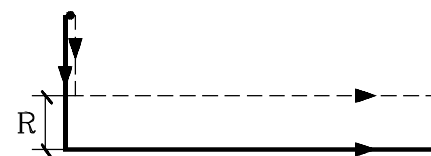
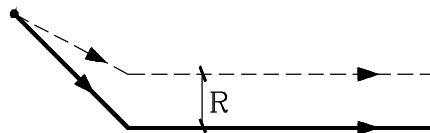
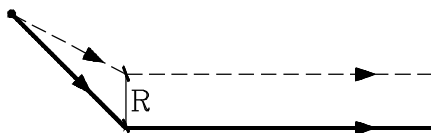
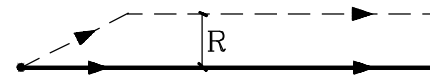
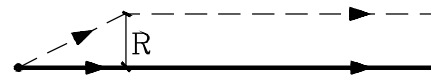
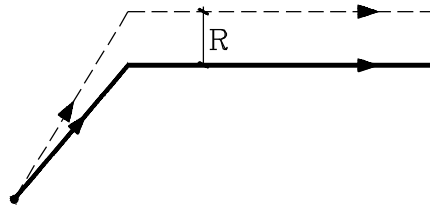
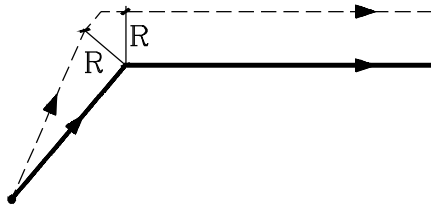
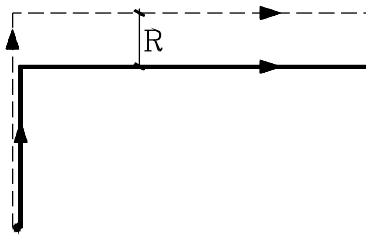
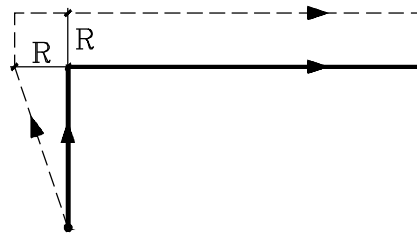
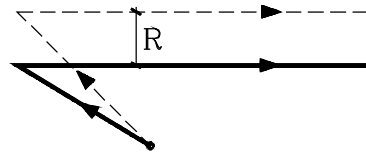
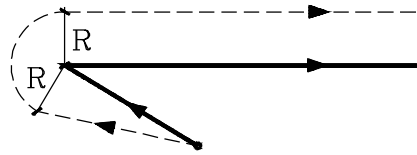
Jestliže je při aktivaci kompenzace poloměru nástroje je aktivní G02 nebo G03, vydá CNC

Na následujících stranách jsou znázorněny různé případy spuštění kompenzace poloměru nástroje. Naprogramovaná dráha odpovídá protažené a kompenzované dráze čárkované linky.

Přitom je třeba zvážit, že kompenzovaná dráha odpovídá dráze středního bodu hrotu nástroje a že obrázek ukazuje teoretickou dráhu.



DRÁHA PŘÍMKA/PŘÍMKA

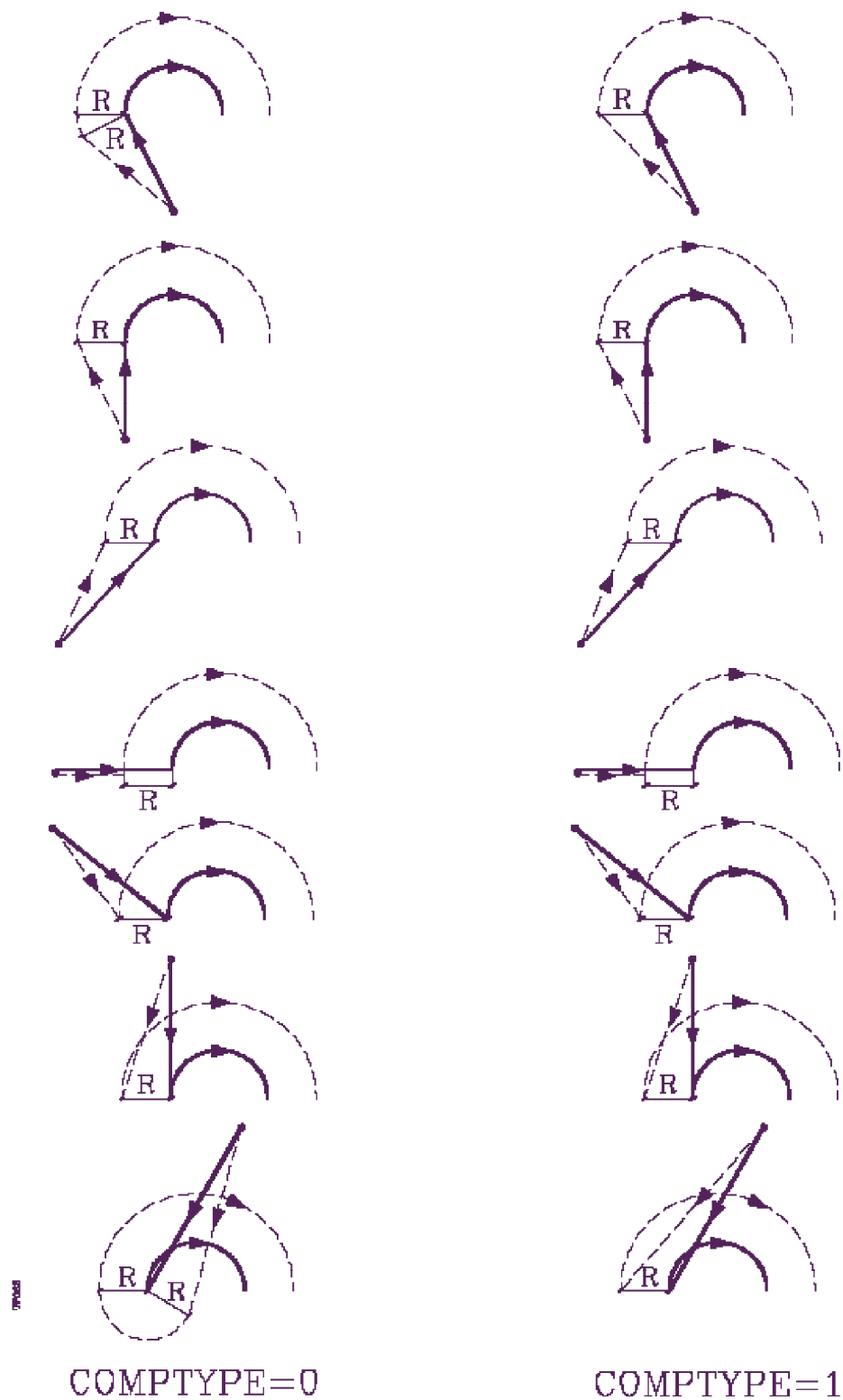


COMPTYPE=0

COMPTYPE=1

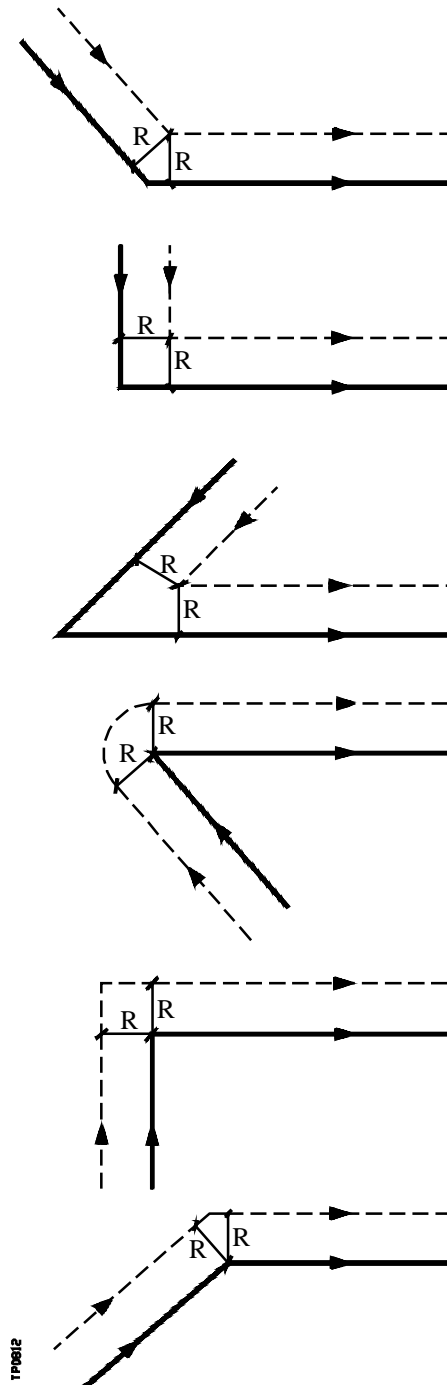
PROB2

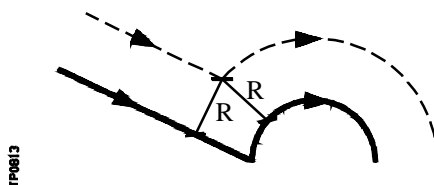
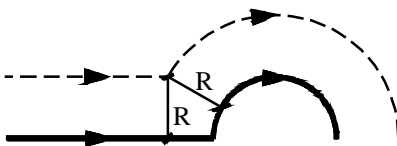
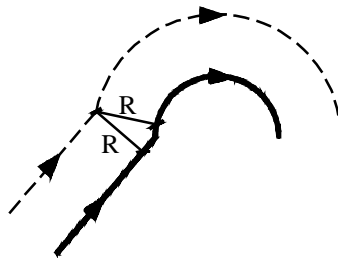
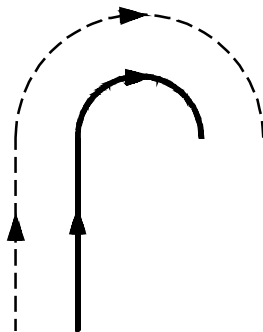
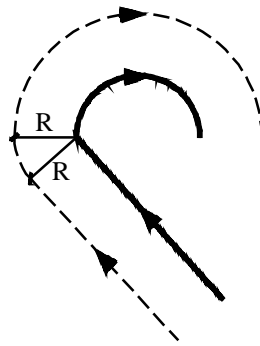
Dráha PŘÍMKA/OBLOUK



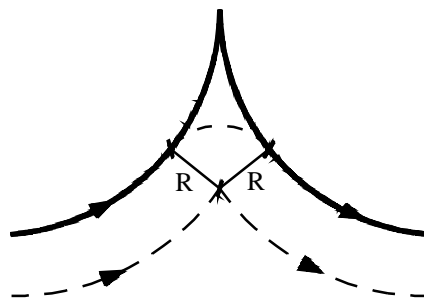
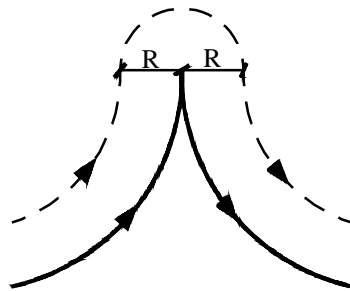
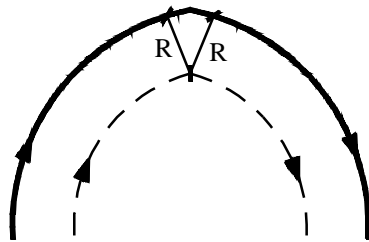
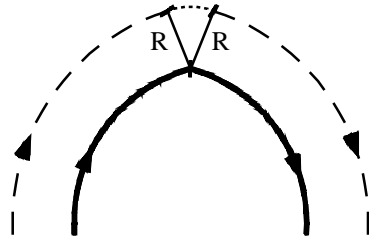
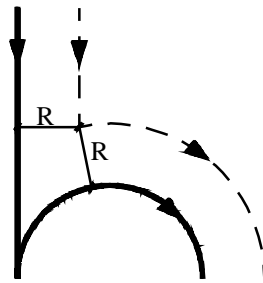
8.3 ROZSAH KOMPENZACE POLOMĚRU NÁSTROJE

Následující obrázky ukazují různé dráhy nástroje při řízení pomocí CNC a při kompenzaci poloměru nástroje.





TP0813



TP087

CNC FAGOR 8050 načte až 20 vět vzhledem k větě ve zpracování, aby vypočetl dráhu.

Jestliže CNC pracuje s kompenzací, musí znát následující naprogramovaný pohyb pojezdu, aby mohl vypočítat dráhu. Z tohoto důvodu nelze naprogramovat více než 17 po sobě následujících vět bez příkazu k pojezdu.

8.4 VYPNUTÍ KOMPENZACE POLOMĚRU NÁSTROJE

Kompenzace poloměru nástroje se vypíná pomocí funkce **G40**.

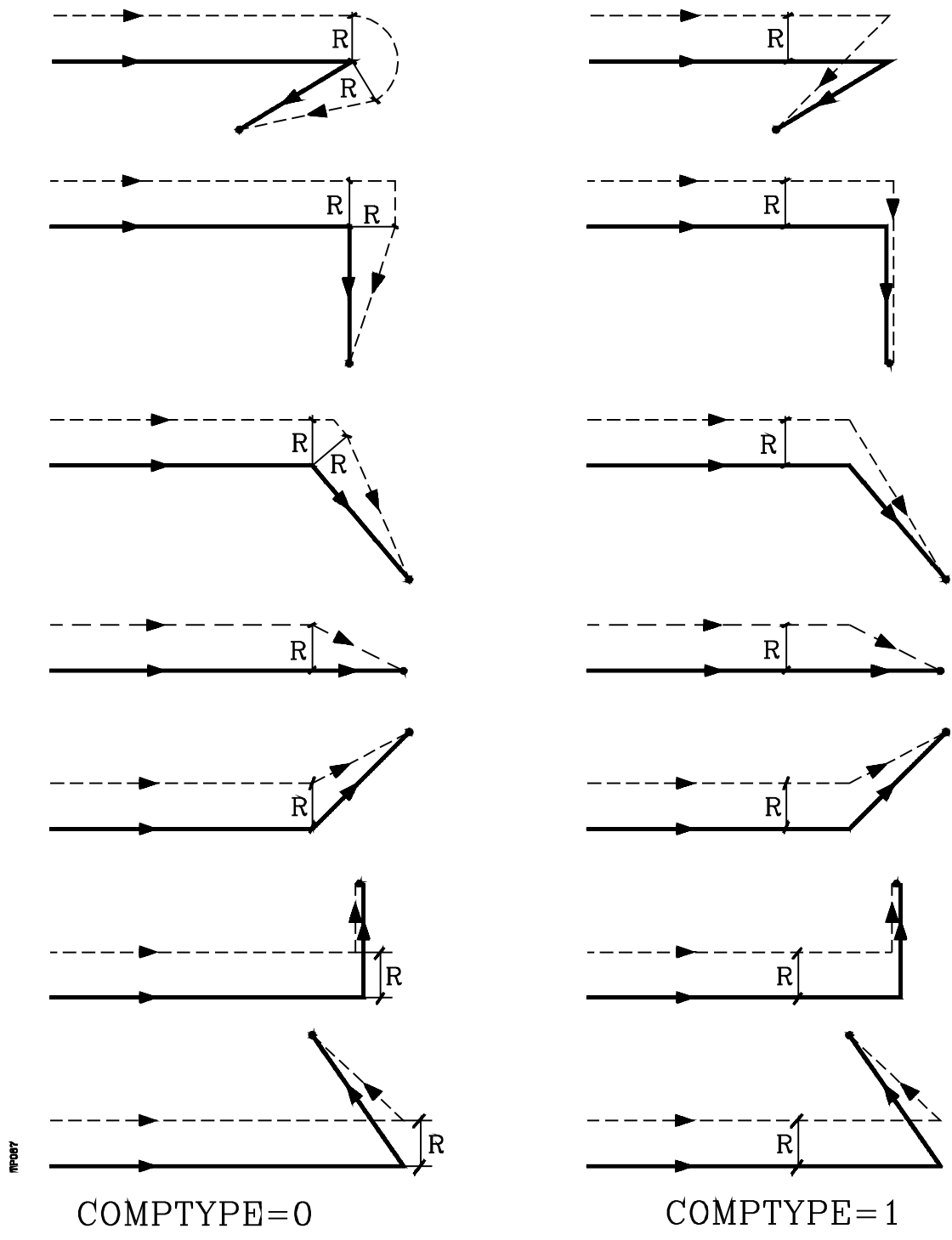
To se může stát jen ve větě pro přímočarý pohyb pojezdu (G00 nebo G01).

Jestliže je aktivní G02 nebo G03 a je naprogramováno G40, CNC spustí chybové hlášení.

Na následujících stranách jsou znázorněny různé případy pro odpojení kompenzace poloměru. Naprogramovaná dráha je znázorněna protaženou a kompenzovanou dráhou čárkované linky.

Chapter: 8 TOOL COMPENSATION	Section: CANCELLING TOOL RADIUS COMPENSATION	Page 11
--	--	-------------------

Dráha PŘÍMKA/PŘÍMKA

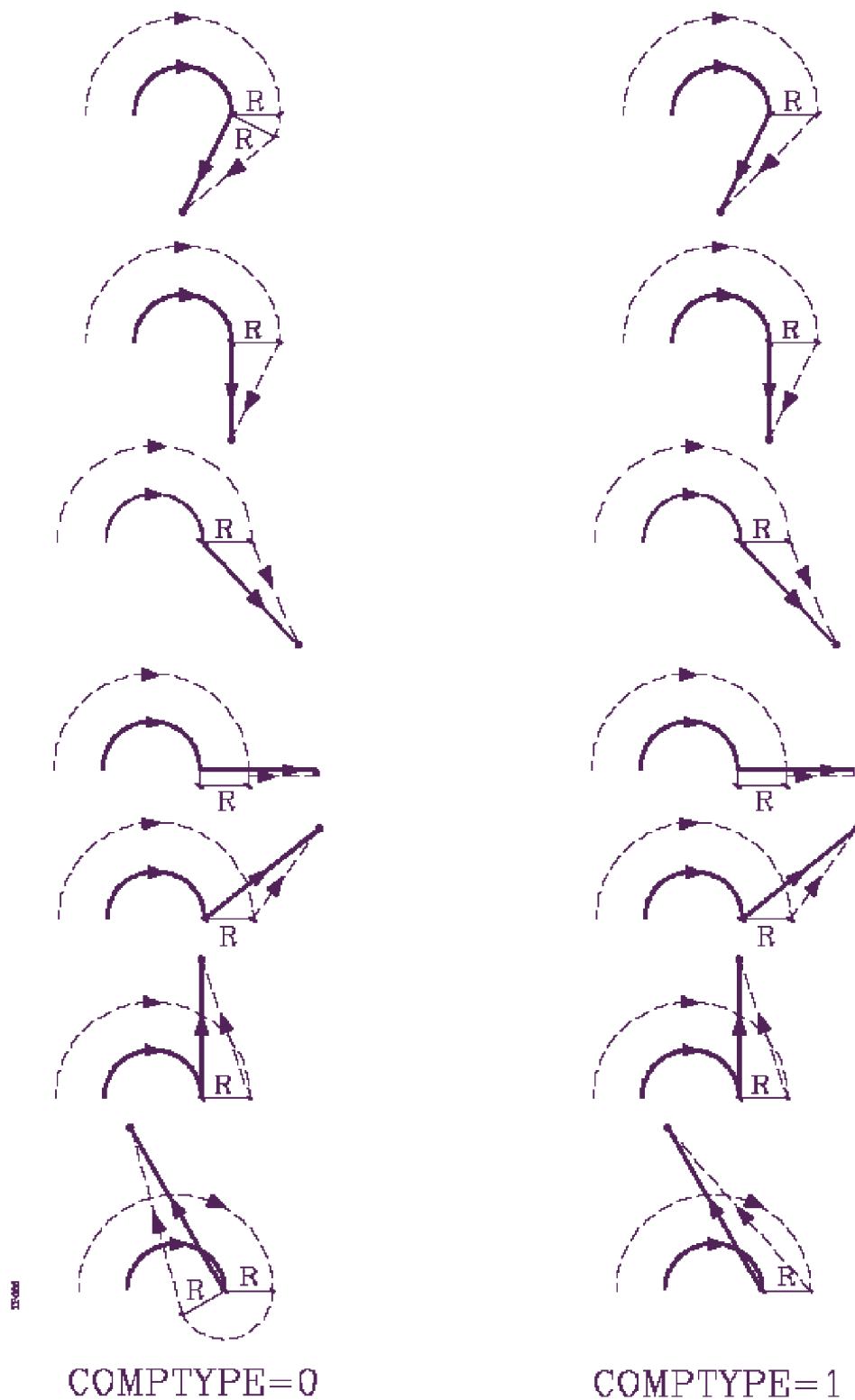


Z0007

COMPTYPE=0

COMPTYPE=1

Dráha OBLOUK/PŘÍMKA

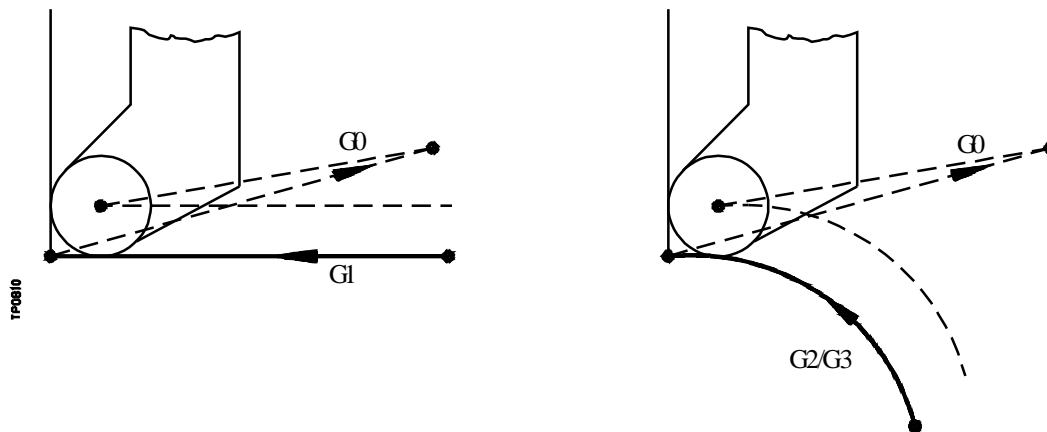


COMPTYPE=0

COMPTYPE=1

8.5 DOČASNÉ VYPNUTÍ KOMPENZACE POLOMĚRU NÁSTROJE POMOCÍ G00

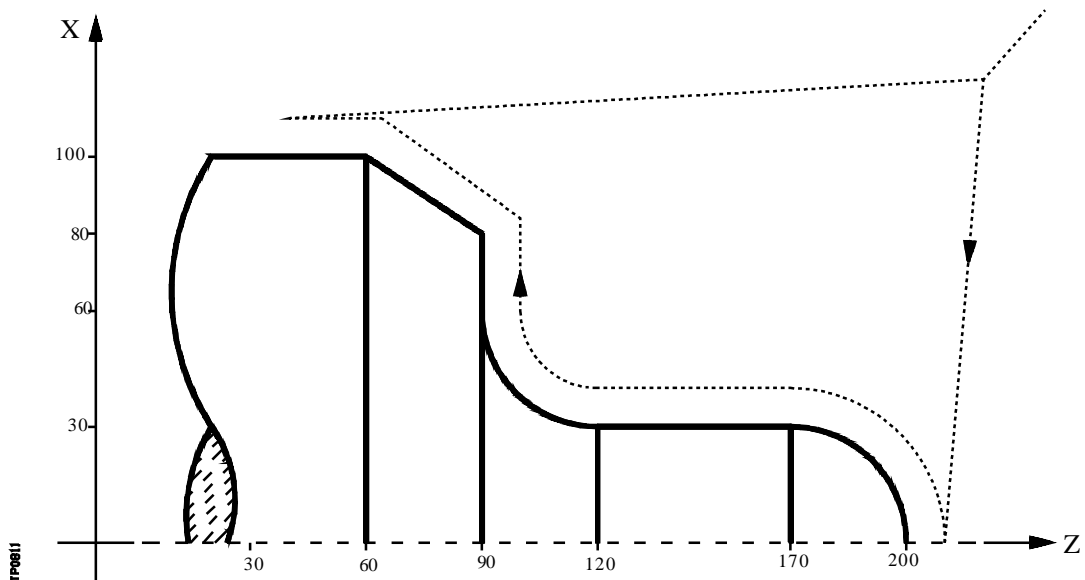
Jestliže CNC přejde z G01, G02, G03 nebo G33 na G00, je kompenzace poloměru nástroje přechodně neúčinná, a sice tak, že nástroj nemůže překročit linii kolmo stojící k dráze dle G01, G02, G03 nebo G33.



Jakmile CNC přejde z G00 opět na G01, G02, G03 nebo G33, je nová věta zpracována dle prvního kompenzovaného bodu, a kompenzace poloměru nástroje pokračuje.

Speciální případ: Jestliže v CNC při přechodu na G00 nejsou k dispozici dostatečná data kompenzace, následuje pohyb pojezdu bez kompenzace poloměru nástroje.

Příklad programování průměru a kompenzace poloměru nástroje.



Naprogramovaná dráha je znázorněna protaženou a kompenzovanou dráhou čárkované linie.

Číslo nástroje : T1
 Číslo korektury nástroje : D1

```

G90 G00 X240 Z220 T1 D1 ; Nástroje, korektura
G42 G01 X0 Z200 ; Kompenzace aktivována
      G03 X60 Z170 I0 K-30
      G01 Z120
      G02 X120 Z90 I30 K0
      G01 X160
           X200 Z30
G40 G00 X240 Z220 ; Kompenzace vypnuta
M30
    
```

8.6 KOMPENZACE NÁSTROJE V LIBOVOLNÉ ROVINĚ

Podle všeobecného parametru stroje "PLACOM" je kompenzace nástroje možná ve všech rovinách anebo jen v rovině Z/X (viz kapitola "Parametry stroje" v příručce pro instalaci).

Je-li "PLACOM=1", kompenzace nástroje ve všech rovinách, pracuje CNC s hodnotami tabulky nástroje takto:

	ZX Rovina	WX Rovina	AB Rovina
Parametr Z a K, osa X	Z Osa	W Osa	A Osa
Parametr X a I, osa Y	X Osa	X Osa	B Osa

9. PEVNÉ CYKLY

CNC umožňuje tyto pevné cykly:

- **G66** Opakování dle vzoru
- **G68** Předhrubování v ose X
- **G69** Předhrubování v ose Z
- **G81** Podélné soustružení s přímými úseky
- **G82** Čelní soustružení s přímými úseky
- **G83** Cyklus vrtání
- **G84** Podélné soustružení s obloukovými úseky
- **G85** Čelní soustružení s obloukovými úseky
- **G86** Paralelní řezání závitů
- **G87** Čelní řezání závitů
- **G88** Vpichování v ose X
- **G89** Vpichování v ose Y

Pevné cykly obrábění pro nástroje s vlastním pohonem

- **G60** Pevný cyklus axiální vrtání/řezání závitů
- **G61** Pevný cyklus radiální vrtání/řezání závitů
- **G62** Pevný cyklus radiálního frézování
- **G63** Pevný cyklus podélného frézování

Příslušný pevný cyklus se definuje funkcí G k určení druhu a příslušným parametrem.

Pevný cyklus může být definován na kterémkoliv místě programu, tj. jak v hlavním programu, tak i v podprogramu.

Jestliže pevný cyklus je přikázán pro jinou rovinu než Z/X, např. G16WX, interpretuje CNC parametr pevného cyklu takto:

Rovina ZX Rovina WX Rovina AB

Parametr Z a příslušné parametry, osa X Osa Z Osa W Osa A

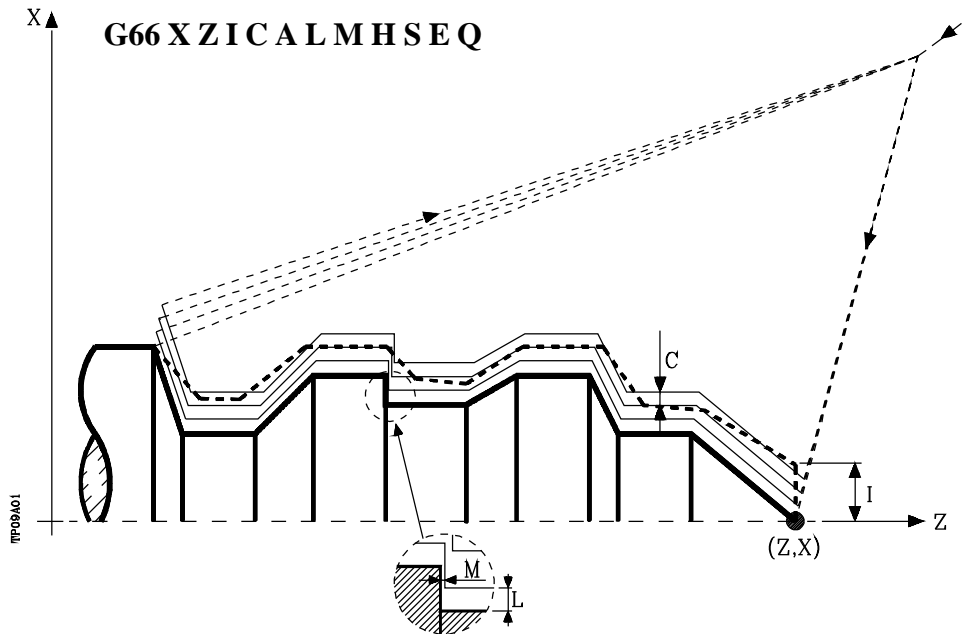
Parametr X a příslušné parametry, osa Y Osa X Osa X Osa B

Chapter: 9 CANNED CYCLES	Section:	Page 1
------------------------------------	----------	------------------

9.1 G66. OPAKOVÁNÍ DLE VZORKU

U tohoto cyklu se naprogramovaná kontura vytváří ve více průchodech stejného druhu.

Formát programování zní:



X±5.5 Definice souřadnice X výchozího bodu kontury. Programování musí být provedeno v absolutních hodnotách a v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).

Z±5.5 Definice souřadnice Z výchozího bodu kontury. Programování musí být provedeno v absolutních hodnotách.

I5.5 Definice přídatku dohotovení, tj. přesah, který je třeba ještě odstranit. Příklad se uvádí jako hodnota poloměru a je přídatkem X nebo Z, dle hodnoty v parametru "A".

Jestliže "H" má jinou hodnotu než "0" a "T" není větší než hodnota přídatku na dokončení (L nebo M), provádí se jen průchod načisto.

C5.5 Definice přistavení. Hodnota se programuje jako hodnota poloměru, pro přistavení v X nebo Z dle hodnoty parametru "A".

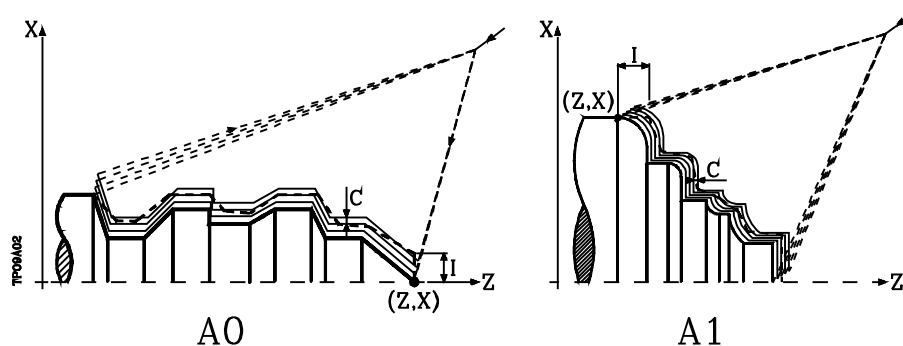
U programování s hodnotou 0 spustí CNC chybové hlášení.

U programování od hodnoty 0 spustí CNC chybové hlášení.

A1 Definice osy stroje

U programování z "A0" je osa Z hlavní osou. "I" označuje přídavek na dokončení v "X" a "C" přistavení v X.

U programování z "A1" je osa X hlavní osou. "I" označuje přídavek pro dokončení v Z a "C" přistavení v Z.



Jestliže parametr A není naprogramován, závisí hodnoty "I" a "C" na rozměrech nástroje.

Jestliže je délka nástroje delší než v Z, platí hodnota "I" jako přídavek v X a hodnota "C" jako přistavení v X.

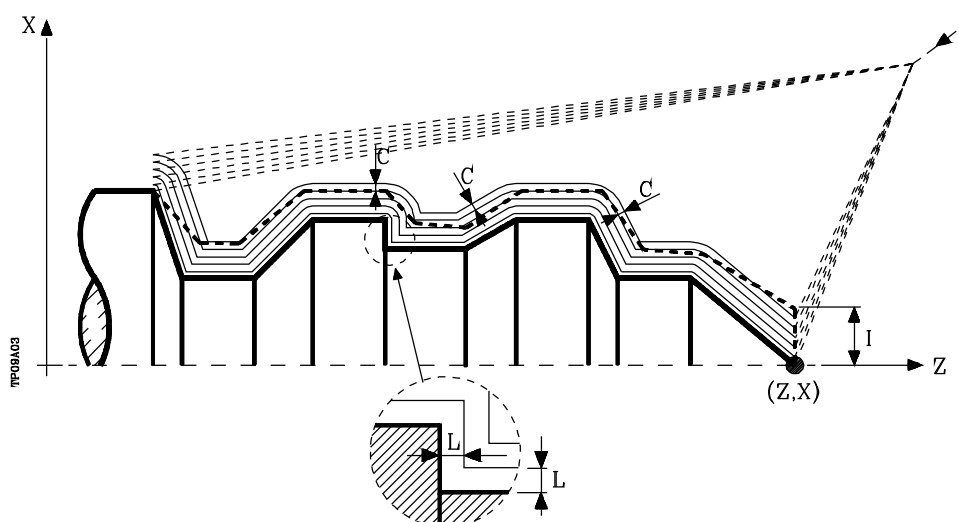
Jestliže je délka nástroje v Z větší než v X, platí hodnota "I" jako přídavek v Z a hodnota "C" jako přistavení v Z.

L5.5 Definice přídavku na dokončení v X: Je udán jako hodnota poloměru; jestliže není naprogramován, platí hodnota 0.

M±5.5 Definice přídavku na dokončení v Z.

Jestliže "L" nebo "M" je negativní, provede se průchod načisto se zakulacením rohu /G05). Jestliže jsou obě hodnoty pozitivní, provede průchod načisto se rohovým zpožděním (G07).

Jestliže "M" není naprogramováno, odpovídají přídavky v X a Z hodnotě uvedené v parametru "L". Tato hodnota platí i pro průchody předhrubování, přičemž u průchodů je dodržena míra "C".



H5.5 Definice rychlosti posuvu pro průchod načisto.

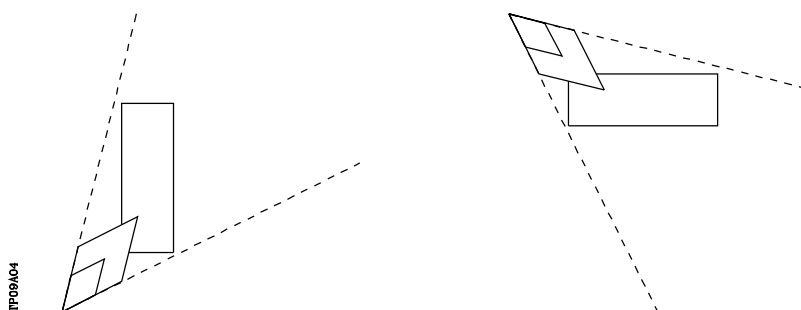
Jestliže hodnota není naprogramována nebo vykazuje velikost 0, neprovede se žádný průchod načisto.

- S4** Definice čísla etikety pro první větu k popisu geometrie kontury.
- E4** Definice čísla etikety pro poslední větu k popisu geometrie kontury.
- Q6** Definování čísla programu s geometrickým popisem profilu. Parametr je volitelný; jestliže není zvolen, v CNC se předpokládá, že profil je již definován v programu, který cyklus obsahuje.

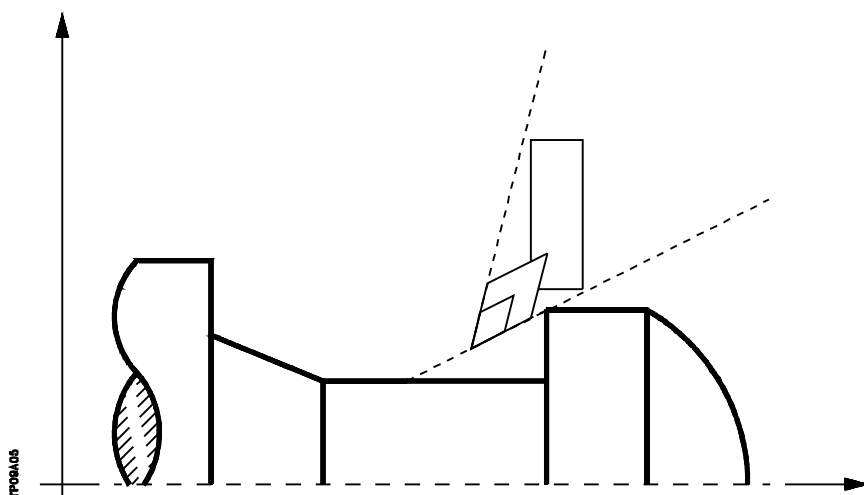
Základní způsob funkce:

- * Kontura se vytvoří po analýze naprogramované kontury a v závislosti na nástroji. Jestliže to není možné, vytvoří se kontura, která je naprogramované nejbližší.

K tomu musí nástroj provést pojezd v úhlu odpovídajícím úhlu řezání, aniž by kolidoval s obrobkem.



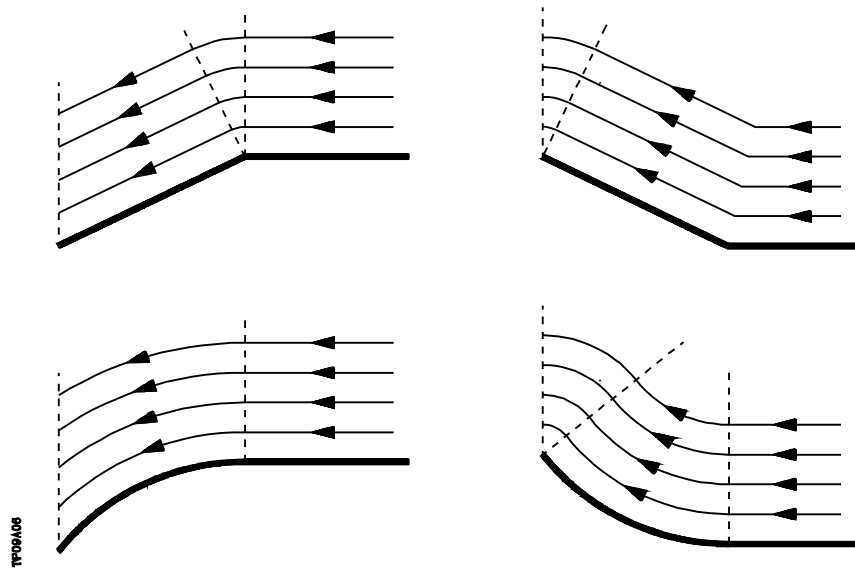
CNC analyzuje naprogramovanou konturu a vypočte novou konturu pro oblasti, které nejsou pro daný nástroj přístupné.



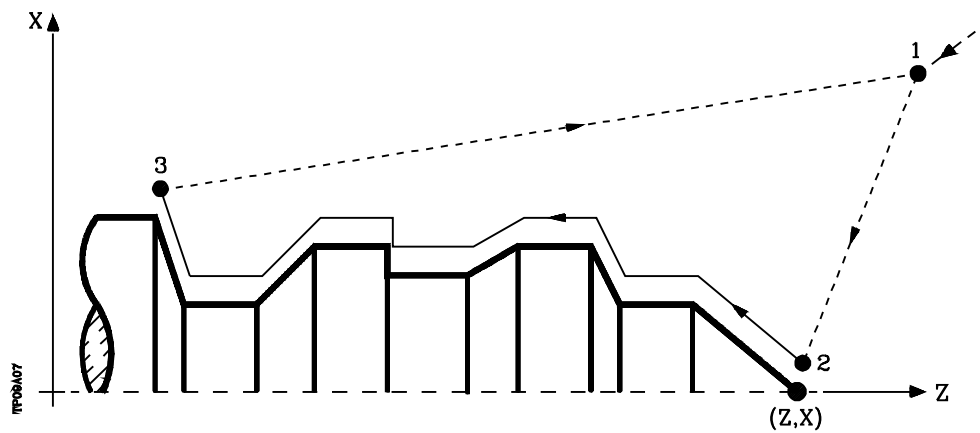
- * Po výpočtu vytvářené kontury CNC vypočte průřehy, aby odstranil naprogramovaný přesah (I).

Celé obrábění se provede v režimu G05 nebo G07, který je aktivní při vyvolání cyklu a se stejným přístavením.

Jestliže Parametr "M" není naprogramován, provedou se přístavení vždy se stejným přístavením "C". Jestliže poslední oddíl kontury je oblouk nebo šikmice, vypočte CNC kromě toho jednotlivé průchody tak, aby naprogramované maximální polohy nebyly překročeny.

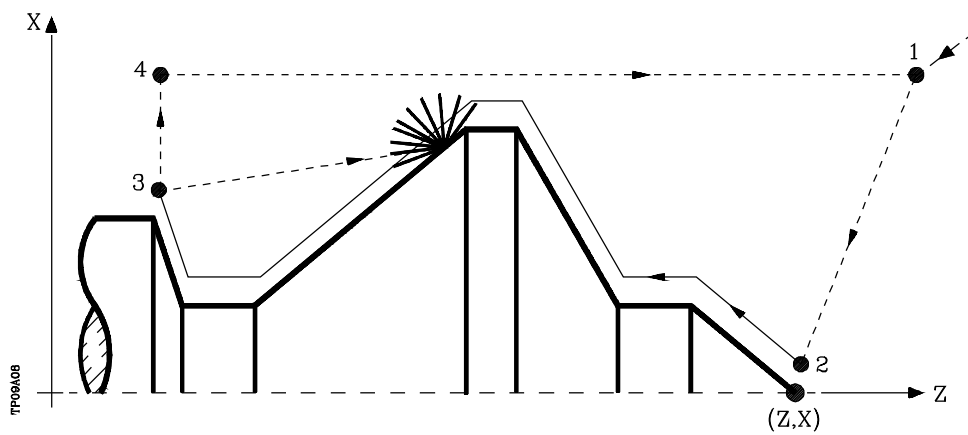


* Průchody se provedou takto:



- Pohyb přístavení 1 - 2 se provede rychloposuvem (G00).
- Pohyb přístavení 2 - 3 se provede naprogramovanou rychlostí posuvu (F).
- Odstavení 3 - 1 se provede rychloposuvem (G00)

Jestliže je možná kolize, provede se tento pohyb pojezdu ve dvou krocích a v G00:3 - 4 a 4 - 1, jak je patrné v následujícím obrázku.



* Pevné cykly končí v bodě, kde byly vyvolány.

Syntax pro programování kontury

Při definování profilu výchozí bod nemusí být stanoven, protože je určen již cyklem, pro který jsou definovány parametry X a Z.

První a poslední věta definice kontury musí být vždy opatřeny číslem etikety. Tato čísla etiket označují začátek a konec definice geometrie pro pevný cyklus.

Syntaxe pro programování kontury musí odpovídat následujícím pravidlům:

- 1.- Kontura může být naprogramována v hodnotách míry absolutní nebo krokové a z jednoduchých geometrických prvků, jako jsou přímky a křivky, zaoblení a zkosení. Ty jsou naprogramovány dle svých pravidel syntaxe.
- 2.- Popis kontury nesmí obsahovat: zrcadlení os, modifikaci faktoru měřítka, soustružení dle vzorku a posunutí nulového bodu.
- 3.- Syntaxe nesmí obsahovat žádné věty kultivovaného jazyka a příkazy skoku., vyvolávání podprogramu, parametrické programování a pod.
- 4.- Cyklus nesmí vyvolávat žádné jiné pevné cykly.

V definicích kontury smí být obsaženy jen tyto funkce F:

G00 Polohování rychloposuvem
G01 Lineární polohování
G02 Kruhová interpolace ve směru otáčení hodinových ručiček
G03 Kruhová interpolace proti směru otáčení hodinových ručiček
G06 Programování středu oblouku v absolutních souřadnicích
G08 Oblouk tangenciální vůči předchozí dráze
G09 Oblouk definovaný třemi body
G36 Řízené zaoblování rohu (přechod poloměru)
G39 Kosení
G53 Programování vzhledem k nulovému bodu stroje
G70 Programování v palcích
G71 Metrické programování
G90 Programování v absolutní míře
G91 Programování v krokové míře
G93 Standardní nastavení výchozího bodu polárních souřadnic

Následující funkce mohou sice být programovány, ale v pevném cyklu jsou ignorovány.

G05 Zaoblení rohu
G07 Rohové zpoždění
G50 Řízené zaoblování rohu

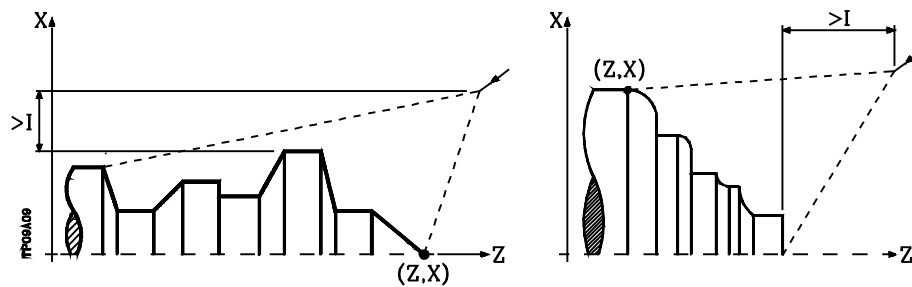
Naprogramované funkce F, S, T, D a M budou ignorovány při pevných cyklech.

Chapter: 9 CANNED CYCLES	Section: PATTERN REPEAT CANNED CYCLE (G66)	Page 7
------------------------------------	--	------------------

Upozornění

Podmínky obrábění (rychlost posuvu, otáčky vřetene atd.) musí být naprogramovány před vyvoláním pevného cyklu.

Poloha, ve které je pevný cyklus vyvolán, se musí nacházet ve větší vzdálenosti od obrobku, než je přesah (I).



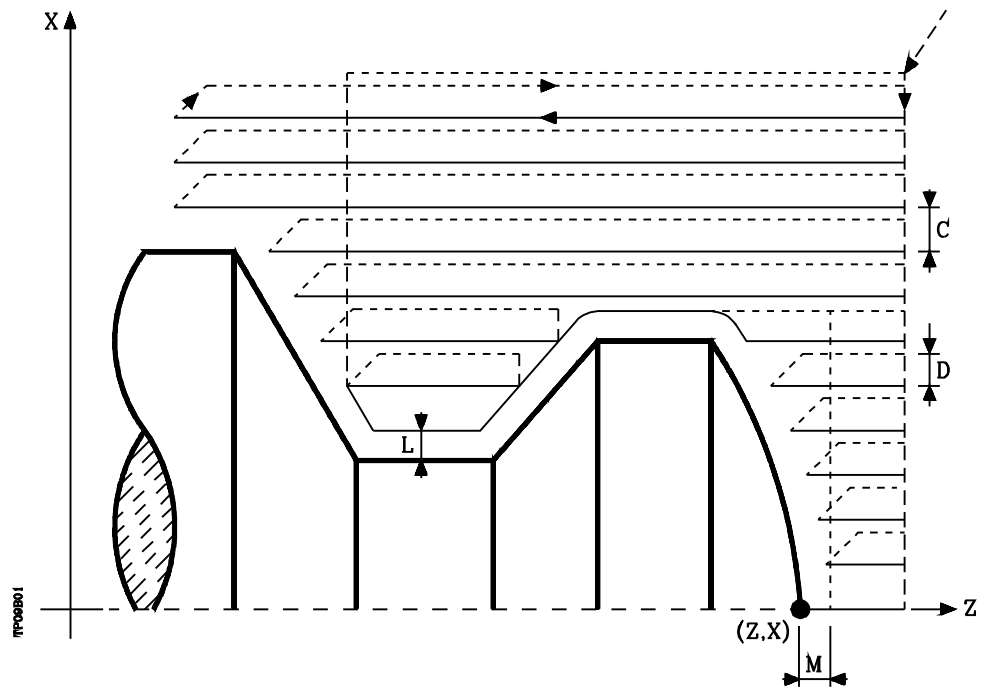
Jestliže nástroj nestojí v jedné z poloh požadovaných pro cyklus, vydá CNC chybové hlášení.

V návaznosti na pevný cyklus je aktivní naposledy naprogramovaná rychlost posuvu, tj. ta, která byla použita pro hrubování (F) nebo k hlazení (H). CNC přejde do funkcí G00, G40 a G90.

9.2 G68. PŘEDHRUBOVÁNÍ V OSE X

U tohoto cyklu se naprogramovaná kontura vytváří ve více průchodech stejného druhu.

Základní struktura věty zní: **G68 X Z C D L M K F H S E Q**

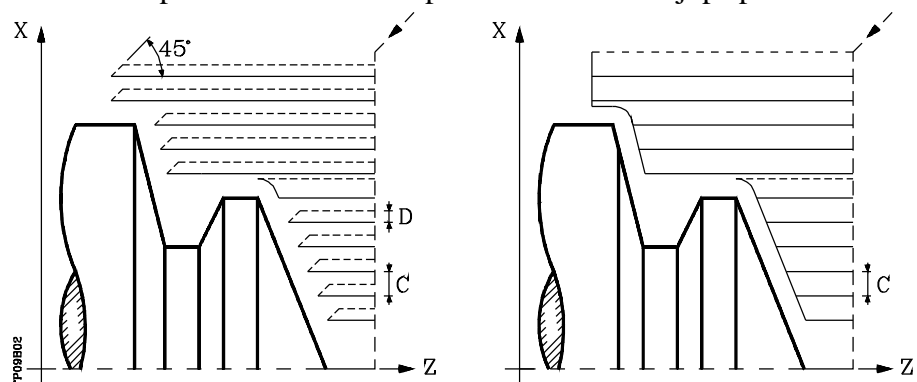


X±5.5 Definice souřadnice X výchozího bodu kontury. Programování se musí provést v absolutních hodnotách a v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).

Z±5.5 Definice souřadnice Z výchozího bodu kontury. Programování se musí provést v absolutních hodnotách.

C5.5 Definice přístavení. Hodnota se musí naprogramovat jako pozitivní. Při programování s hodnotou 0 CNC spustí chybové hlášení. Veškeré průchody obrábění se provedou s touto hodnotou vyjma posledního průchodu. V něm se odstraní zbytek materiálu.

D 5.5 Definice bezpečnostní vzdálenosti pro Odstavení nástroje po průchodu.



Při programování "D" s jinou hodnotou než 0 se nástroj odstaví pod úhlem 45° až do bezpečnostní vzdálenosti (levý obrázek).

Při programování "D" s hodnotou 0 je dráha Odstavení stejná jako dráha přistavení. To může být užitečné u vybrusovačky válců při vpichování se složitými konturami

Jestliže "D" není naprogramováno, provede se Odstavení nástroje dle kontury vytvořené až po poslední průchod.

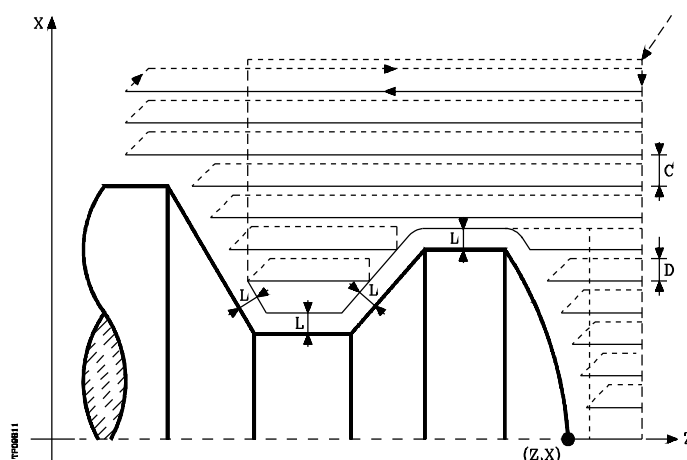
Důležité je, aby při nenaprogramování "D" se délka cyklu zvýšila, odstraňování materiálu při průchodu přídávkem je však nižší.

L±5.5 Definice přistavení načisto v X. Hodnota se programuje jako hodnota poloměru. Jestliže chybí, přijme se hodnota 0.

M±5.5 Definování přídávku v Z.

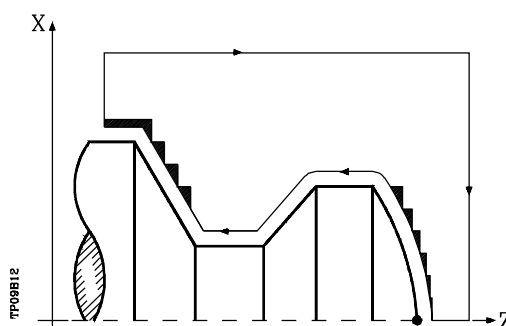
Jestliže "L" nebo "M" jsou negativní, provede se průchod načisto se zaoblením rohů (G05). Jestliže jsou obě hodnoty pozitivní, provede se průchod načisto s rohovým zpožděním (G07).

Jestliže "M" není naprogramováno, odpovídají přídávky X a Z hodnotě uvedené v parametru "L". Tato hodnota platí také pro průchody hrubování. platí také pro proces hrubování, přičemž se v průchodech dodrží míra "C".



K5.5 Definuje rychlost vpichování pro "valleys". Jestliže není naprogramována nebo je nastavena hodnota "0", pak rychlost obrábění byla naprogramována před vyvoláním cyklu.

F5.5 Definování rychlosti posuvu pro proces před dokončením. Jestliže příkaz není naprogramován nebo vykazuje hodnotu 0, znamená to, že se nekoná žádný průchod před dokončením.

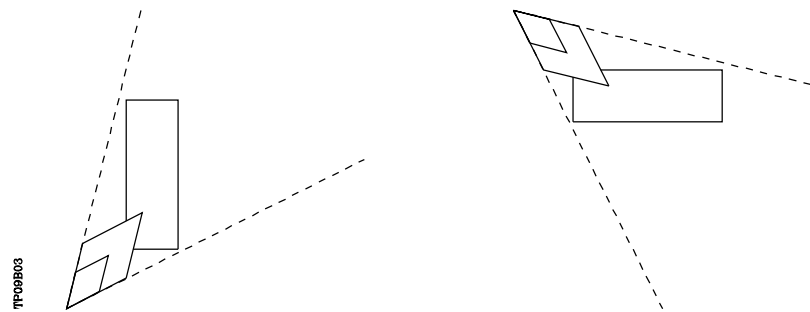


- H5.5** Definice rychlosti posuvu pro závěrečný průchod na čisto. Jestliže hodnota není naprogramována nebo vykazuje velikost 0, nedojde k žádnému průchodu na čisto.
- S4** Definice čísla etikety pro první větu popisu geometrie kontury
- E4** Definice čísla kontury pro poslední větu popisu geometrie kontury.
- Q6** Definování čísla programu s geometrickým popisem profilu. Parametr je volba; jestliže není zvolen, v CNC se předpokládá, že profil již byl definován v programu, ve kterém je cyklus obsažen.

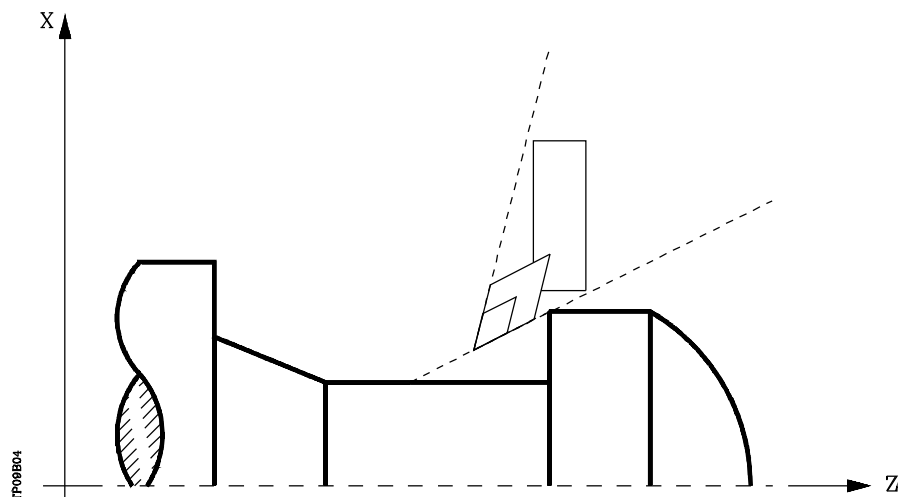
Základní způsob funkce:

- * Kontura se vytvoří po analýze naprogramované kontury a v závislosti na nástroji. Jestliže to není možné, vytvoří se kontura, která je naprogramované nejbližší.

K tomu musí nástroj provést pojezd v úhlu odpovídajícímu úhlu řezání, aniž by kolidoval s obrobkem.



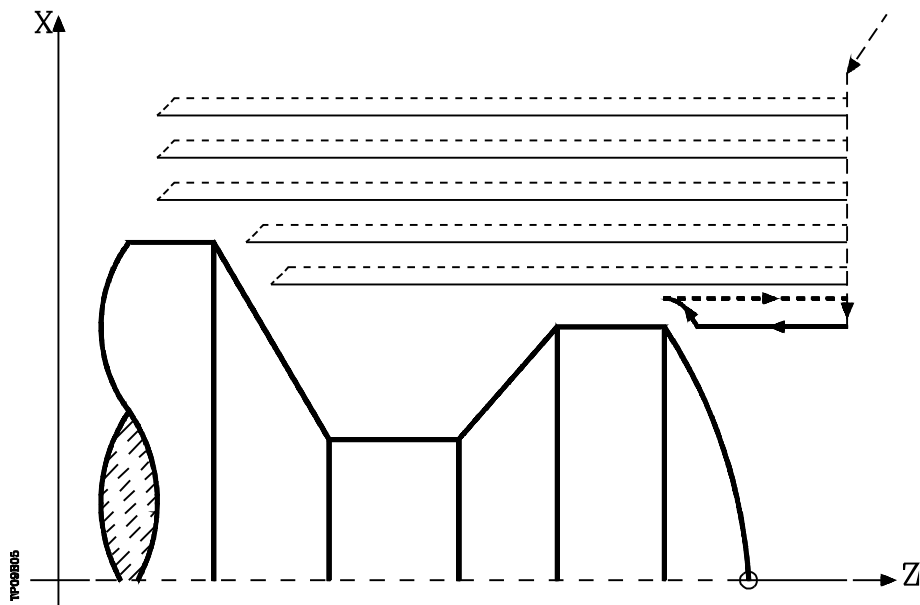
CNC analyzuje naprogramovanou konturu a vypočte novou konturu pro oblasti, které nejsou pro daný nástroj přístupné.



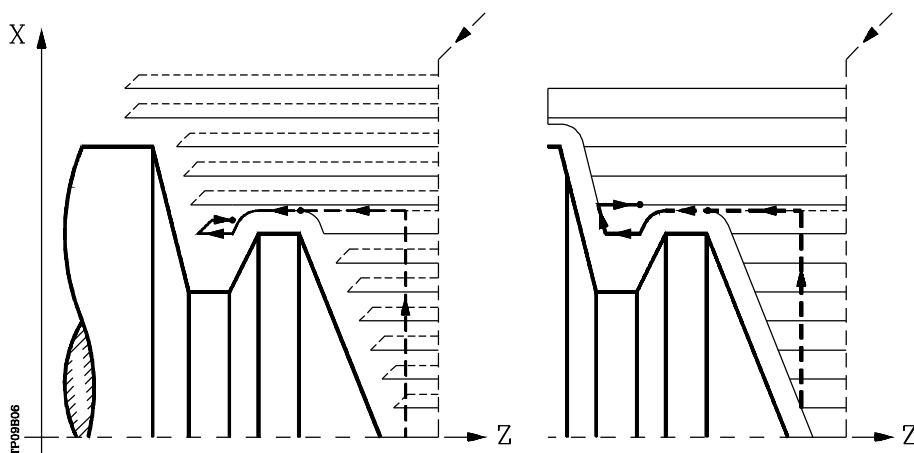
- * Po výpočtu požadovaných průchodů hrubování CNC vytvoří výslednou konturu.

Veškeré obrábění se provádí v režimu G05 nebo G07, který je aktivní při vyvolání a s stejným přístavením.

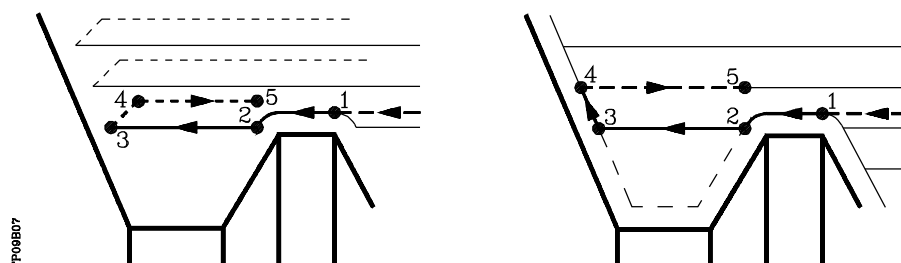
- * Jestliže při hrubování se má vytvořit vyhloubení, CNC pokračuje s operací pod přechodem vyhloubení.



- * Kontura může vykazovat libovolný počet vyhloubení.
- * Jakmile se obrobí zbývající kontura, jsou obrobena vyhloubení.



K tomu se stroj vrátí v G00 do bodu, ve kterém bylo obrábění kontury přerušeno (1).



Z tohoto bodu stroj sleduje naprogramovanou konturu při zachování přídatku na dokončení, dokud není dosaženo přístavení "C" (úsek 1 - 2).

Nový průchod vrubování se provede takto:

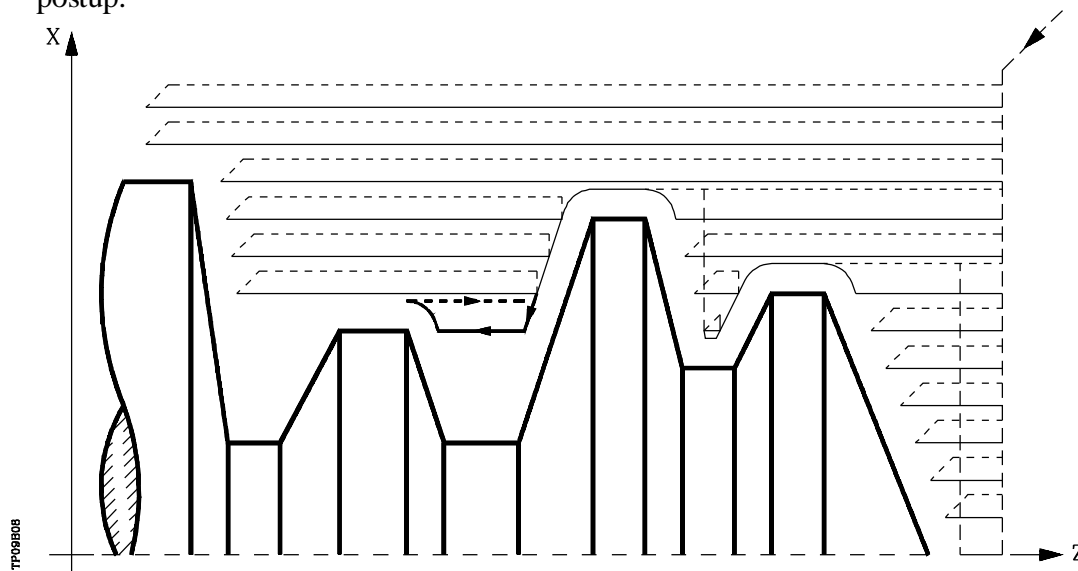
- Pojezd 2 - 3 v G01 s naprogramovanou rychlostí posuvu (F)."

- Jestliže je naprogramováno "D", provede se pohyb pojezdu 3 - 4 v rychloposuvu (G00).

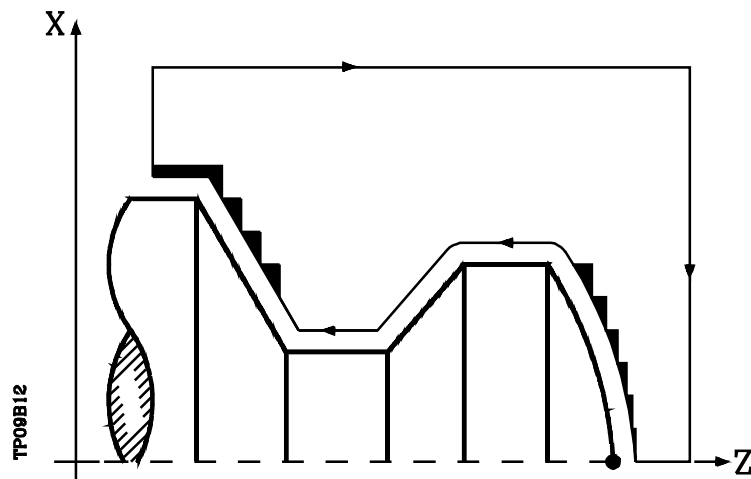
Jestliže "D" není naprogramováno, provede se pohyb pojezdu 3 - 4 v G01 podél kontury s naprogramovanou rychlostí posuvu (F).

- Odstavení 4 - 5 v rychloposuvu (G00).

* Jestliže se při obrábění vyhloubení v těchto vyskytují další, aplikuje se výše popsaný postup.

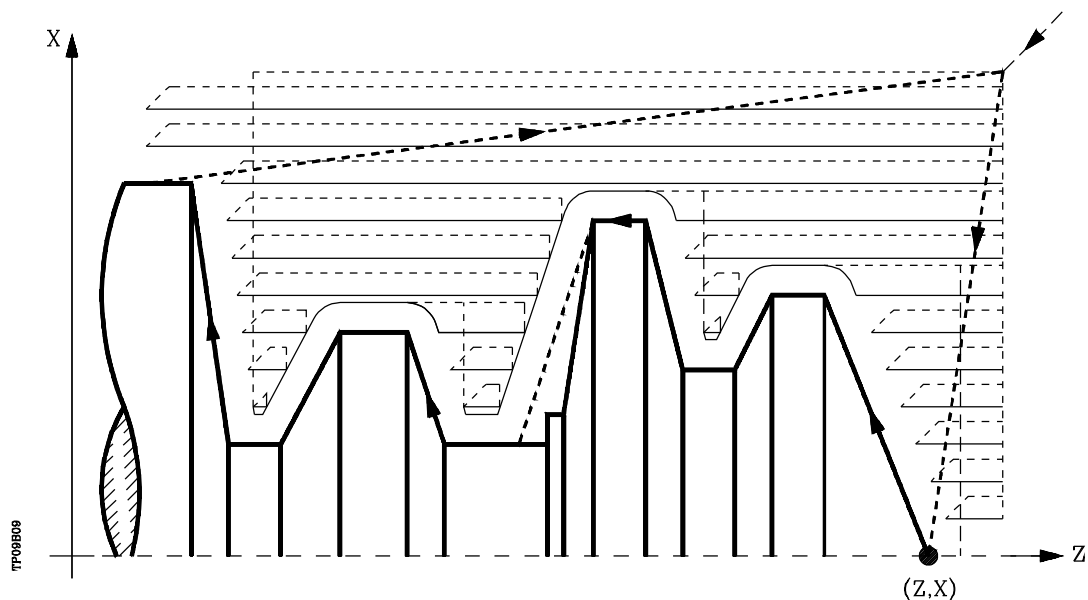


- * Jestliže je naprogramován průchod před dokončením, CNC provede průchod paralelně k profilu s přídatkem nástroje "L" při zadané rychlosti posuvu "F".



- * Po ukončení operace hrubování se nástroj vrátí do bodu, ve kterém byl cyklus vyvolán.
- * Jestliže byl definován průchod hrubování, je proveden s kompenzací poloměru nástroje a s naprogramovanou rychlostí posuvu "H".

Kontura přitom není nutně totožná s naprogramovanou, jestliže příslušný nástroj nemá k dispozici přístupné oblasti.



Po ukončení dokončovací operace se nástroj vrátí do bodu, ve kterém byl cyklus vyvolán.

Syntax pro programování kontury

Při definování profilu výchozí bod nemusí být stanoven, protože je určen již cyklem, pro který jsou definovány parametry X a Z.

První a poslední věta definice kontury musí být vždy opatřeny číslem etikety. Tato čísla etiket označují začátek a konec definice geometrie pro pevný cyklus.

Syntaxe pro programování kontury musí odpovídat následujícím pravidlům:

- 1.- Kontura může být naprogramována v hodnotách míry absolutní nebo krokové a z jednoduchých geometrických prvků, jako jsou přímky a křivky, zaoblení a zkosení. Ty jsou naprogramovány podle svých pravidel syntaxe.
- 2.- Popis kontury nesmí obsahovat: zrcadlení os, modifikaci faktoru měřítka, soustružení dle vzorku a posunutí nulového bodu.
- 3.- Syntaxe nesmí obsahovat žádné věty kultivovaného jazyka a příkazy skoku., vyvolávání podprogramu, parametrické programování a pod.
- 4.- Cyklus nesmí vyvolávat žádné jiné pevné cykly.

V definicích kontury smí být obsaženy jen tyto funkce F:

G00 Polohování rychloposuvem
G01 Lineární polohování
G02 Kruhová interpolace ve směru otáčení hodinových ručiček
G03 Kruhová interpolace proti směru otáčení hodinových ručiček
G06 Programování středu oblouku v absolutních souřadnicích
G08 Oblouk tangenciální vůči předchozí dráze
G09 Oblouk definovaný třemi body
G36 Řízené zaoblování rohu (přechod poloměru)
G39 Kosení
G53 Programování vzhledem k nulovému bodu stroje
G70 Programování v palcích
G71 Metrické programování
G90 Programování v absolutní míře
G91 Programování v krokové míře
G93 Standardní nastavení výchozího bodu polárních souřadnic

Následující funkce mohou sice být programovány, ale v pevném cyklu jsou ignorovány.

G05 Zaoblení rohu
G07 Rohové zpoždění
G50 Řízené zaoblování rohu

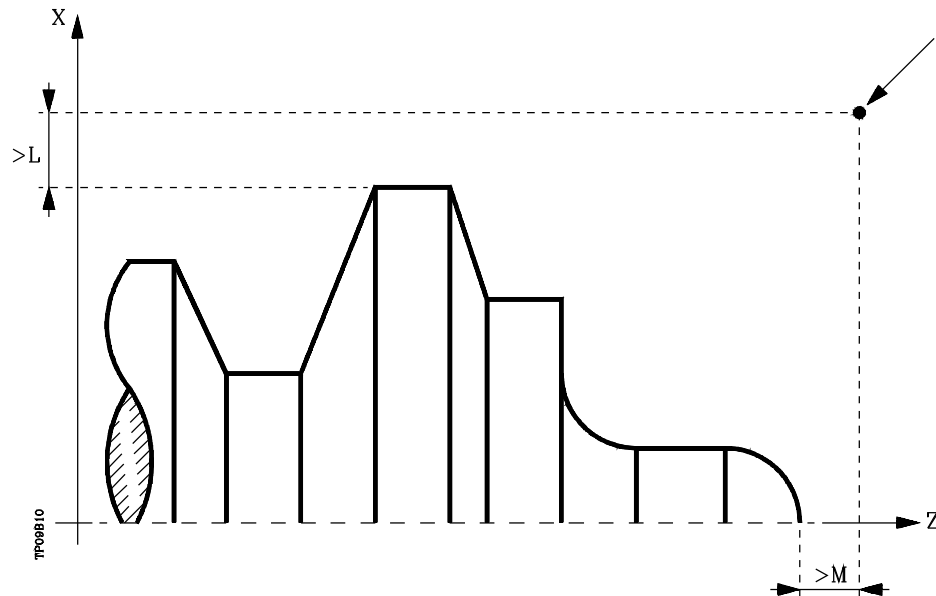
Naprogramované funkce F, S, T, D a M budou ignorovány při pevných cyklech.

Chapter: 9 CANNED CYCLES	Section: STOCK REMOVAL CYCLE ALONG X AXIS (G68)	Page 15
------------------------------------	---	-------------------

Upozornění

Podmínky obrábění (rychlost posuvu, otáčky vřetene atd.) musí být naprogramovány před vyvoláním pevného cyklu.

Poloha, ve které je pevný cyklus vyvolán, se musí nacházet ve větší vzdálenosti od obrobku, než odpovídá přídavku na dokončení (L, M) v osách X a Z.



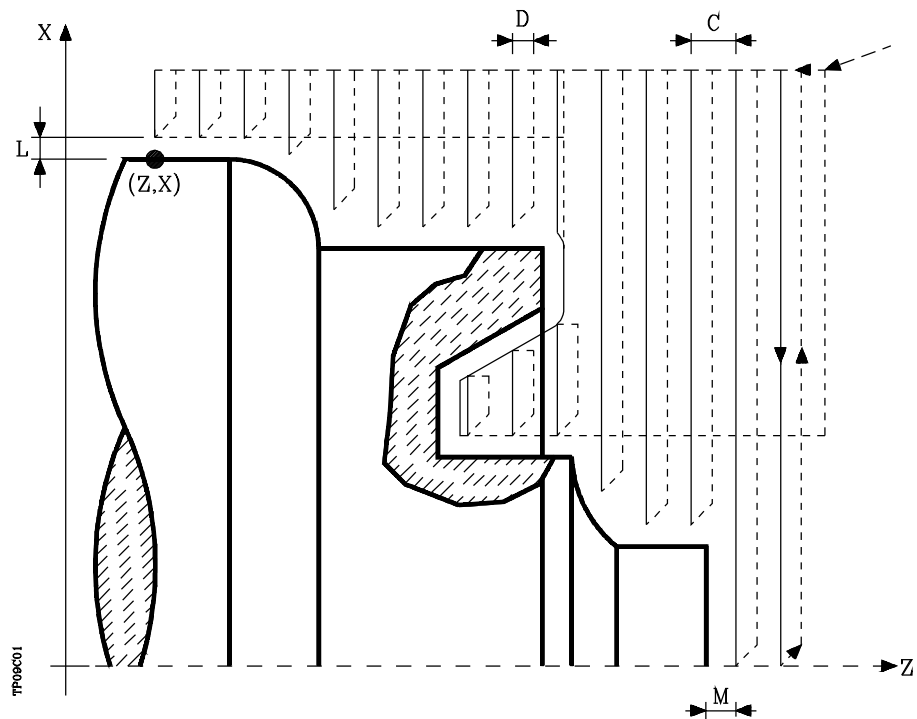
Jestliže nástroj nestojí v jedné z poloh požadovaných pro cyklus, vydá CNC chybové hlášení.

V návaznosti na pevný cyklus je aktivní naposledy naprogramovaná rychlost posuvu, tj. ta, která byla použita pro hrubování (F) nebo k hlazení (H). CNC přejde do funkcí G00, G40 a G90

9.3 G69. PŘEDHRUBOVÁNÍ V OSE Y

U tohoto cyklu se naprogramovaná kontura vytváří ve více průchodech stejného druhu.

Základní struktura věty zní: **G68 X Z C D L M K F H S E Q**



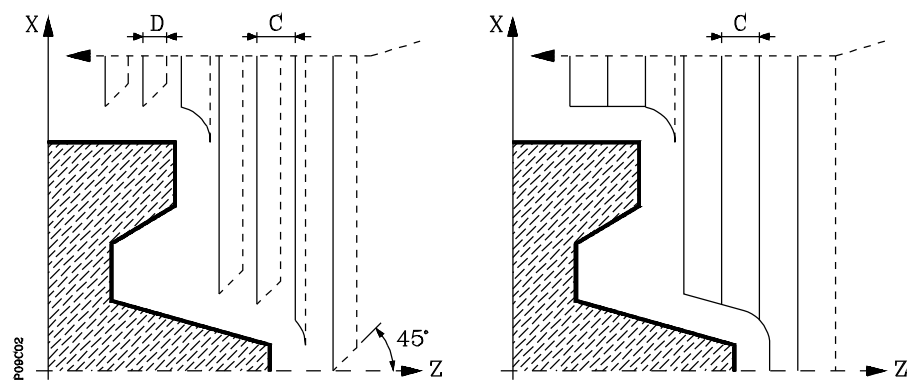
X±5.5 Definice souřadnice X výchozího bodu kontury. Programování se musí provést v absolutních hodnotách a v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).

Z±5.5 Definice souřadnice Z výchozího bodu kontury. Programování se musí provést v absolutních hodnotách.

C5.5 Definice přistavení. Hodnota se musí naprogramovat jako pozitivní. Při programování s hodnotou 0 CNC spustí chybové hlášení.

Veškeré průchody obrábění se provedou s touto hodnotou vyjma posledního průchodu. V něm se odstraní zbytek materiálu.

D 5.5 Definice bezpečnostní vzdálenosti pro Odstavení nástroje po průchodu.



Při programování "D" s jinou hodnotou než 0 se nástroj odstaví pod úhlem 45° až do bezpečnostní vzdálenosti (levý obrázek).

Při programování "D" s hodnotou "0", jsou shodné cesty vstupu a výstupu. To může být zajímavé pro řezání závitů kompletních profilů, při použití tohoto cyklu cylindrical grinders, atd.

Jestliže "D" není naprogramováno, provede se Odstavení nástroje dle kontury vytvořené až po poslední průchod.

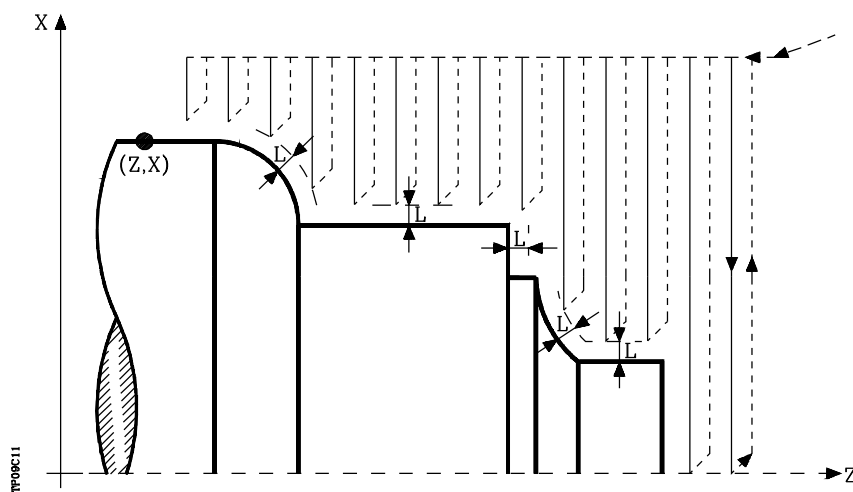
Důležité je, aby při nenaprogramování "D" se délka cyklu zvýšila, odstraňování materiálu při průchodu přídávkem je však nižší.

L±5.5 Definice přistavení načisto v X. Hodnota se programuje jako hodnota poloměru. Jestliže chybí, přijme se hodnota 0.

M±5.5 Definování přídávku v Z.

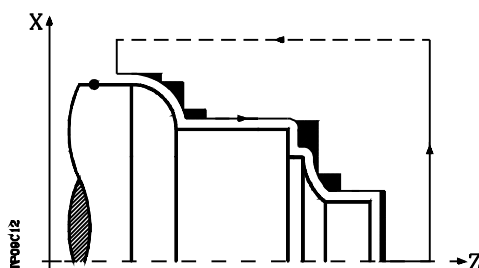
Jestliže "L" nebo "M" jsou negativní, provede se průchod načisto se zaoblením rohů (G05). Jestliže jsou obě hodnoty pozitivní, provede se průchod načisto s rohovým zpožděním (G07).

Jestliže "M" není naprogramováno, odpovídají přídávky X a Z hodnotě uvedené v parametru "L". Tato hodnota platí také pro průchody hrubování, platí také pro proces hrubování, přičemž se v průchodech dodrží míra "C".



K5.5 Definuje rychlost vpichování pro "valleys". Jestliže není naprogramována nebo je nastavena hodnota "0", pak rychlost obrábění byla naprogramována před vyvoláním cyklu.

F5.5 Definování rychlosti posuvu pro proces před dokončením. Jestliže příkaz není naprogramován nebo vykazuje hodnotu 0, znamená to, že se nekoná žádný průchod před dokončením.

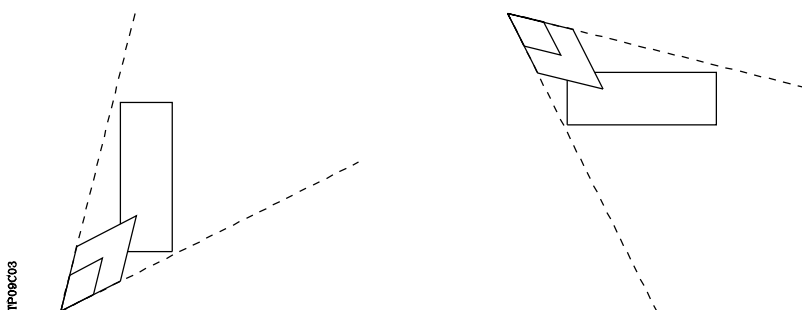


- H5.5** Definice rychlosti posuvu pro závěrečný průchod na čisto. Jestliže hodnota není naprogramována nebo vykazuje velikost 0, nedojde k žádnému průchodu na čisto.
- S4** Definice čísla etikety pro první větu popisu geometrie kontury.
- E4** Definice čísla kontury pro poslední větu popisu geometrie kontury.
- Q6** Definování čísla programu s geometrickým popisem profilu. Parametr je volba; jestliže není zvolen, v CNC se předpokládá, že profil již byl definován v programu, ve kterém je cyklus obsažen.

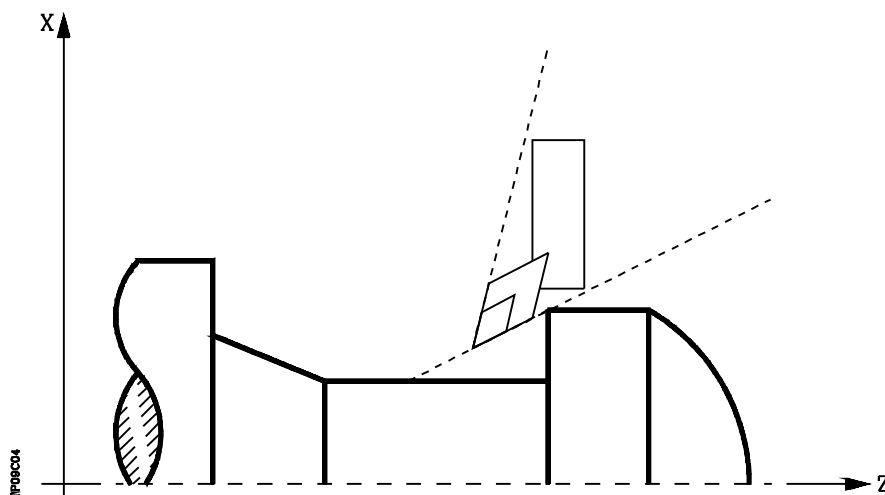
Základní způsob funkce:

- * Kontura se vytvoří po analýze naprogramované kontury a v závislosti na nástroji. Jestliže to není možné, vytvoří se kontura, která je naprogramované nejbližší.

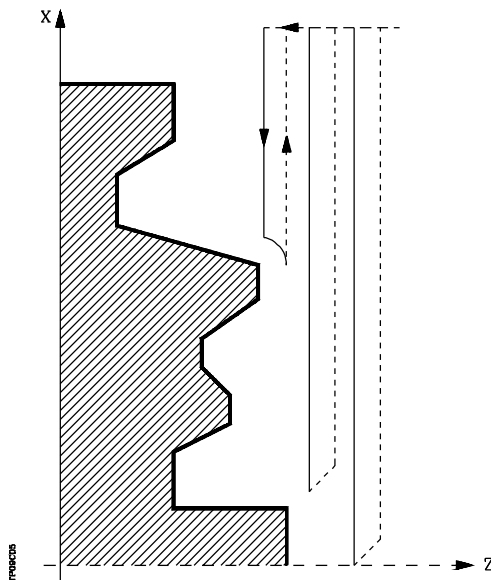
K tomu musí nástroj provést pojezd v úhlu odpovídajícímu úhlu řezání, aniž by kolidoval s obrobkem.



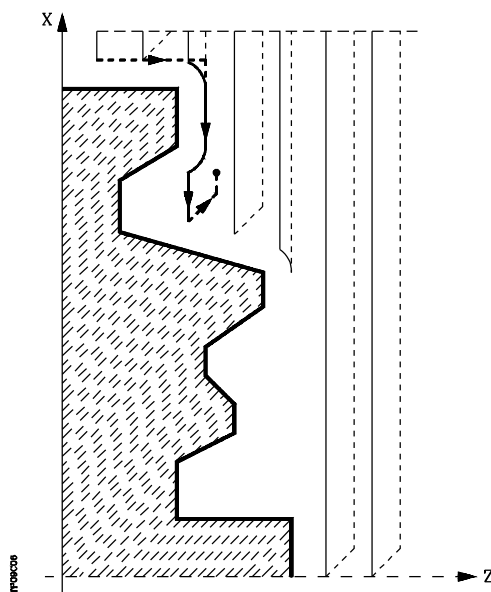
CNC analyzuje naprogramovanou konturu a vypočte novou konturu pro oblasti, které nejsou pro daný nástroj přístupné.



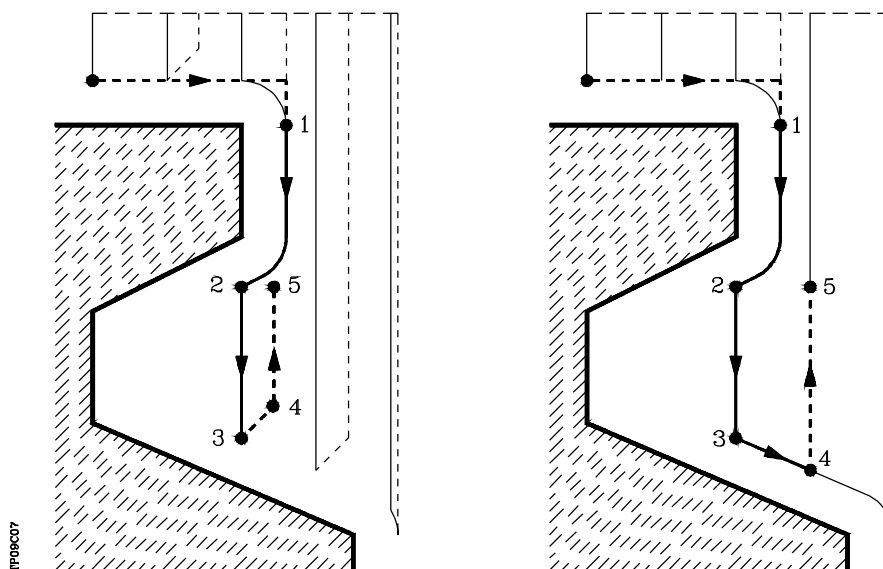
- * Po výpočtu požadovaných průchodů hrubování CNC vytvoří výslednou konturu.
- Veškeré obrábění se provádí v režimu G05 nebo G07, který je aktivní při vyvolání a se stejným přístavením.
- * Jestliže při hrubování se má vytvořit vyhloubení, CNC pokračuje s operací pod přechodem vybrání.



- * Kontura může vykazovat libovolný počet vyhloubení.
- * Jakmile se obrobí zbývající kontura, jsou obroběny vyhloubení.



K tomu se stroj vrátí v G00 do bodu, ve kterém bylo obrábění kontury přerušeno (1).



Z tohoto bodu stroj sleduje naprogramovanou konturu při zachování přídavku na dokončení, dokud není dosaženo přístavení "C" (úsek 1 - 2).

Nový průchod vrubování se provede takto:

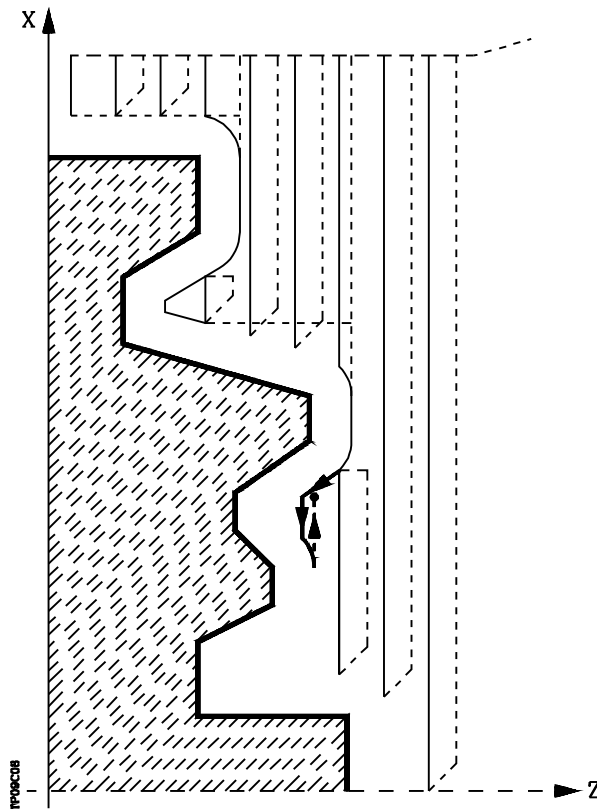
-Pojezd 2 - 3 v G01 s naprogramovanou rychlostí posuvu (F)."

-Jestliže je naprogramováno "D", provede se pohyb pojezdu 3 - 4 v rychloposuvu (G00).

Jestliže "D" není naprogramováno, provede se pohyb pojezdu 3 - 4 v G01 podél kontury s naprogramovanou rychlostí posuvu (F).

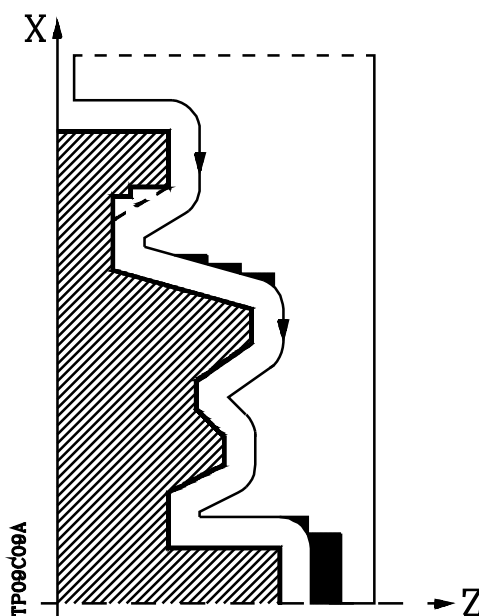
-Odstavení 4 - 5 v rychloposuvu (G00).

- * Jestliže se při obrábění vyhloubení v těchto vyskytují další, aplikuje se výše popsany postup.



- * Jestliže je naprogramován průchod před dokončením, CNC provede průchod paralelně k profilu s přidavkem nástroje "L" při zadané rychlosti posuvu "F".

U tohoto průchodu před dokončením jsou při hrubování odstraněny přebytečné rýhy.

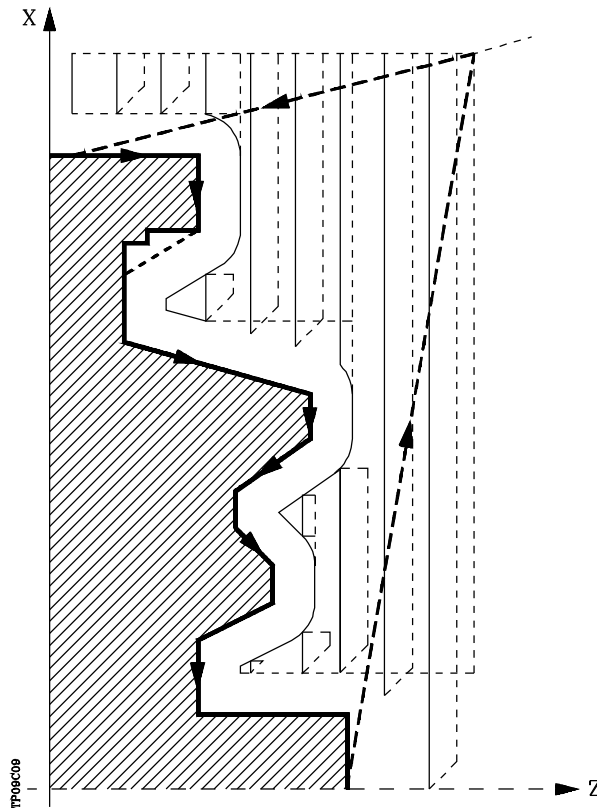


- * Po hrubování profilu se nástroje vrátí do bodu, ve kterém byl cyklus vyvolán.

Page 22	Chapter: 9 CANNED CYCLES	Section: STOCK REMOVAL CANNED CYCLE ALONG Z AXIS (G69)
------------	------------------------------------	--

- * Jestliže byl definován průchod hrubování, je proveden s kompenzací poloměru nástroje a s naprogramovanou rychlostí posuvu "H".

Kontura přitom není nutně totožná s naprogramovanou, jestliže příslušný nástroj nemá k dispozici přístupné oblasti.



Po ukončení dokončovací operace se nástroj vrátí do bodu, ve kterém byl cyklus vyvolán.

Syntax pro programování kontury

Při definování profilu výchozí bod nemusí být stanoven, protože je určen již cyklem, pro který jsou definovány parametry X a Z.

První a poslední věta definice kontury musí být vždy opatřeny číslem etikety. Tato čísla etiket označují začátek a konec definice geometrie pro pevný cyklus.

Syntaxe pro programování kontury musí odpovídat následujícím pravidlům:

- 1.- Kontura může být naprogramována v hodnotách míry absolutní nebo krokové a z jednoduchých geometrických prvků, jako jsou přímky a křivky, zaoblení a zkosení. Ty jsou naprogramovány podle svých pravidel syntaxe.
- 2.- Popis kontury nesmí obsahovat: zrcadlení os, modifikaci faktoru měřítka, soustružení dle vzorku a posunutí nulového bodu.
- 3.- Syntaxe nesmí obsahovat žádné věty kultivovaného jazyka a příkazy skoku., vyvolávání podprogramu, parametrické programování a pod.
- 4.- Cyklus nesmí vyvolávat žádné jiné pevné cykly.

V definicích kontury smí být obsaženy jen tyto funkce F:

G00	Polohování rychloposuvem
G01	Lineární polohování
G02	Kruhová interpolace ve směru otáčení hodinových ručiček
G03	Kruhová interpolace proti směru otáčení hodinových ručiček
G06	Programování středu oblouku v absolutních souřadnicích
G08	Oblouk tangenciální vůči předchozí dráze
G09	Oblouk definovaný třemi body
G36	Řízené zaoblování rohu (přechod poloměru)
G39	Kosení
G53	Programování vzhledem k nulovému bodu stroje
G70	Programování v palcích
G71	Metrické programování
G90	Programování v absolutní míře
G91	Programování v krokové míře
G93	Standardní nastavení výchozího bodu polárních souřadnic

Následující funkce mohou sice být programovány, ale v pevném cyklu jsou ignorovány.

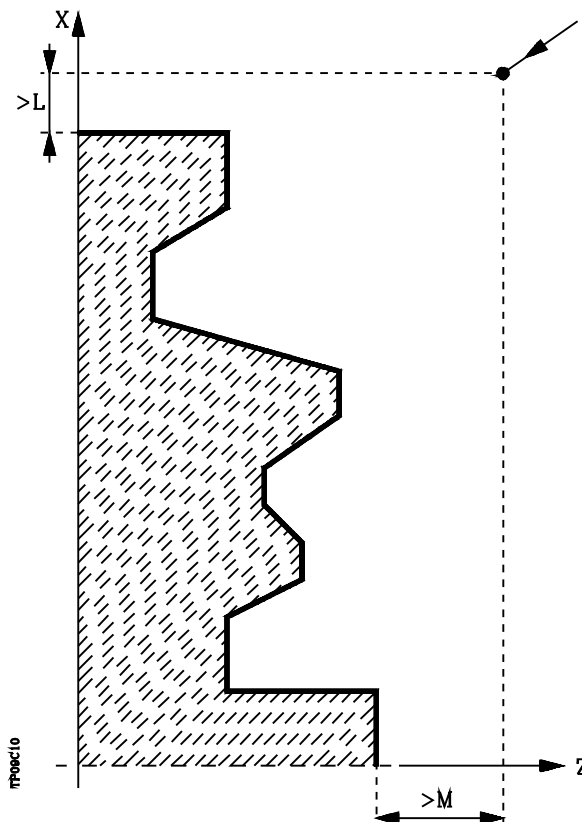
G05	Zaoblení rohu
G07	Rohové zpoždění
G50	Řízené zaoblování rohu

Naprogramované funkce F, S, T, D a M budou ignorovány při pevných cyklech.

Upozornění

Podmínky obrábění (rychlost posuvu, otáčky vřetene atd.) musí být naprogramovány před vyvoláním pevného cyklu.

Poloha, ve které je pevný cyklus vyvolán, se musí nacházet ve větší vzdálenosti od obrobku, než odpovídá přídavku na dokončení (L, M) v osách X a Z.



Jestliže nástroj nestojí v jedné z poloh požadovaných pro cyklus, vydá CNC chybové hlášení.

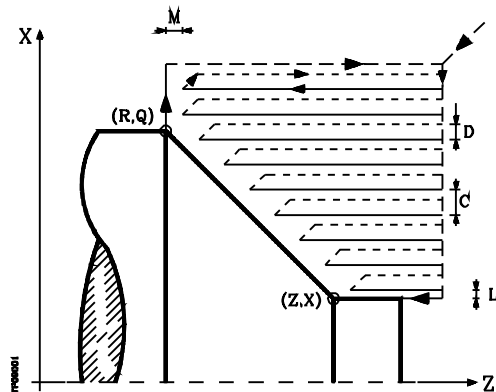
V návaznosti na pevný cyklus je aktivní naposledy naprogramovaná rychlost posuvu, tj. ta, která byla použita pro hrubování (F) nebo k hlazení (H). CNC přejde do funkcí G00, G40 a G90

9.4 G81. PODÉLNÉ SOUSTRUŽENÍ S ROVNÝMI ÚSEKY

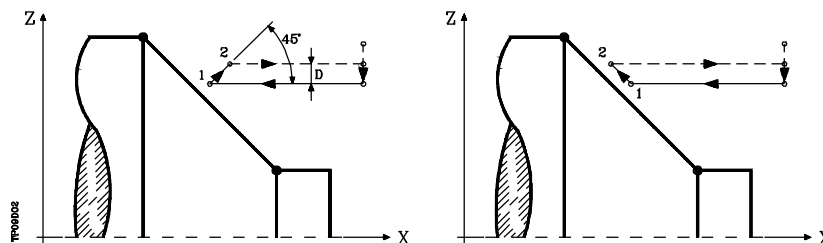
U tohoto cyklu se naprogramovaná kontura vytváří podélným soustružením ve více průchodech stejného druhu.

K ukončení naprogramované operace soustružení lze provést průchod dohotovení načisto.

Základní struktura věty zní: **G81 X Z Q R C D L M F H**



- X±5.5** Definice souřadnice X výchozího bodu kontury. Programování se musí provést v absolutních hodnotách a v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).
- Z±5.5** Definice souřadnice Z výchozího bodu kontury. Programování se musí provést v absolutních hodnotách.
- Q±5.5** Definice souřadnice X koncového bodu kontury. Programování se musí provést v absolutních hodnotách a v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).
- R±5.5** Definice souřadnice Z koncového bodu. Programování se musí provést v absolutních hodnotách.
- C5.5** Definice přistavení. Hodnota se musí naprogramovat jako pozitivní. Při programování s hodnotou 0 CNC spustí chybové hlášení. Veškeré průchody obrábění se provedou s touto hodnotou vyjma posledního průchodu. V něm se odstraní zbytek materiálu.
- D 5.5** Definice bezpečnostní vzdálenosti pro Odstavení nástroje po průchodu.



Při programování "D" s jinou hodnotou než 0 se nástroj odstaví pod úhlem 45° až do bezpečnostní vzdálenosti (levý obrázek).

Při programování "D" s hodnotou 0 je dráha Odstavení stejná jako dráha přistavení. To může být užitečné u vybrusovačky válců při vpichování se složitými konturami.

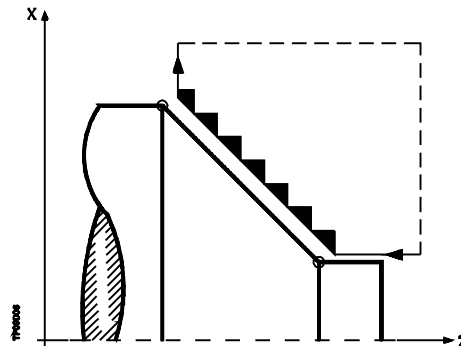
Jestliže parametr "D" není naprogramován, provede nástroj Odstavení podle kontury provedené až k poslednímu průchodu (pravý obrázek)

Důležité je, že se při nenaprogramování "D" se zvýšilo trvání cyklu, odstraňování materiálu při ukončovacím průchodu se však zmenší.

L5.5 Definice přídavku na dokončení v X. Je udána jako hodnota poloměru; jestliže není naprogramován, platí hodnota 0.

M5.5 Definice přídavku na dokončení v Z. Je udána jako hodnota poloměru; jestliže není naprogramován, platí hodnota 0.

F5.5 Definování rychlosti posuvu pro předdokončovací průchod. Jestliže není příkaz naprogramován nebo vykazuje hodnotu 0, znamená to, že se nekoná žádný předdokončovací průchod



H5.5 Definice rychlosti posuvu pro průchod načisto.

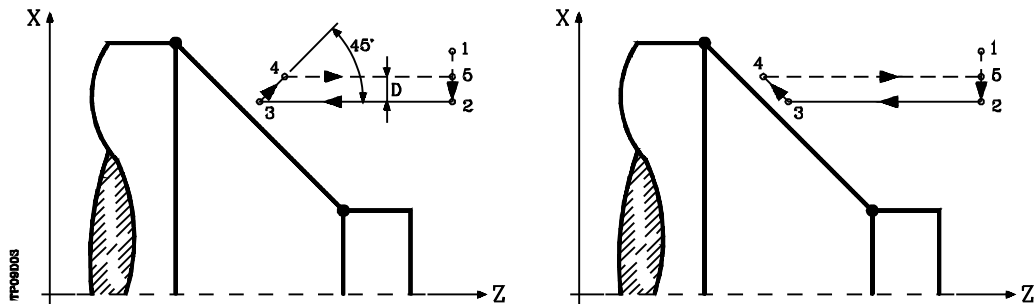
Jestliže hodnota není naprogramována nebo vykazuje velikost 0, neprovede se žádný průchod načisto

Základní způsob funkce:

Kontura se vytvoří po analýze naprogramované kontury a v závislosti na nástroji. Přitom je v případě potřeby provede podélná operace soustružení, aby se vytvořila naprogramovaná kontura.

Veškeré obrábění se provádí se stejným přistavením. To může být menší než naprogramované (C).

Průchody soustružení se provádějí dle obrázku:



- Pojezd 1 - 2 v rychloposuvu (G00).

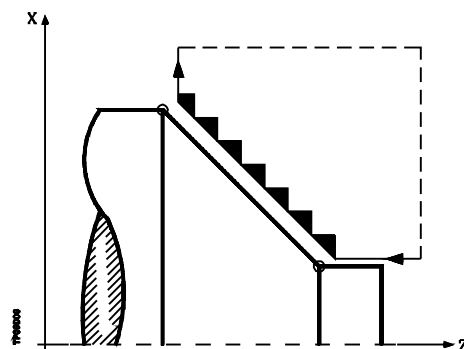
- Pojezd 2 - 3 v G01 s naprogramovanou rychlostí posuvu (F)."

- Jestliže je naprogramováno "D", provede se pohyb pojezdu 3 - 4 v rychloposuvu (G00).

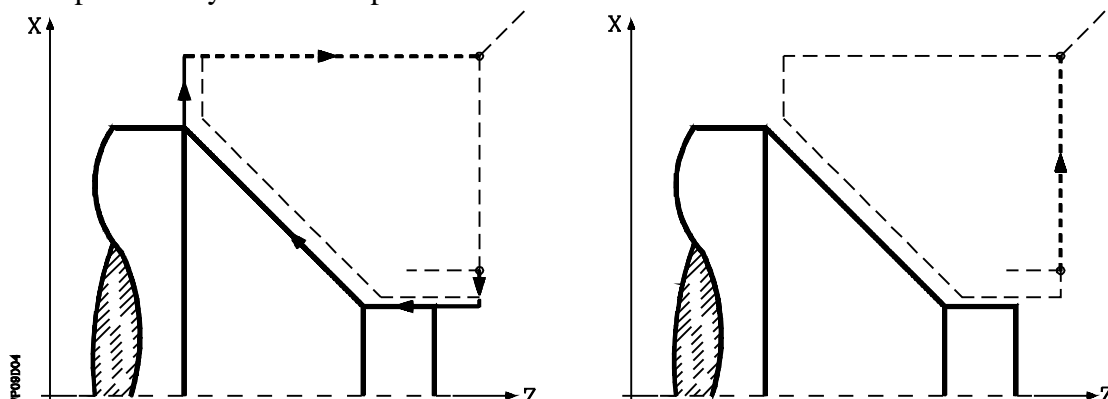
Jestliže "D" není naprogramováno, provede se pohyb pojezdu 3 - 4 v G01 podél kontury s naprogramovanou rychlostí posuvu (F).

- Odstavení 4 - 5 v rychloposuvu (G00).

Jestliže je naprogramován předdokončovací průchod, CNC provede průchod paralelně k profilu naprogramovanou rychlostí posuvu paralelně k profilu s ponecháním přídávku "L" a "M":



Po dokončení obrábění (s anebo bez konečného průchodu) při pevných cyklech, je operace vždy ukončena v počátečním bodě.



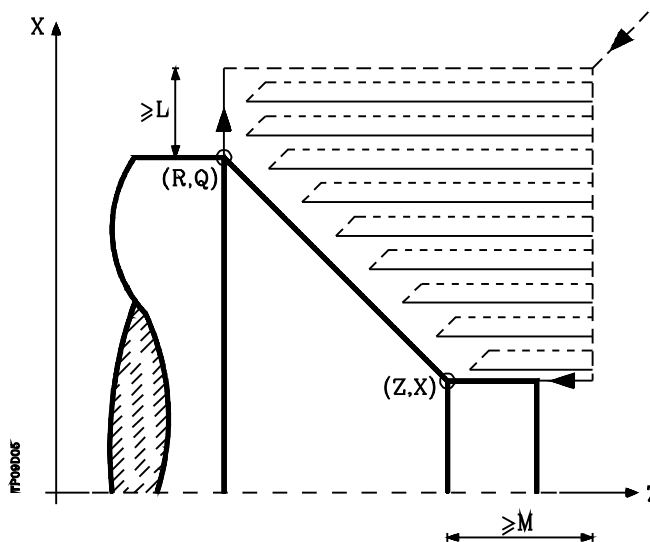
Upozornění

Podmínky obrábění (rychlost posuvu, otáčky vřetene atd.), včetně kompenzace poloměru nástroje (G41, G42) musí být naprogramovány před vyvoláním pevného cyklu.

V návaznosti na pevný cyklus je aktivní naposledy naprogramovaná rychlost posuvu F nebo G. Kompenzace poloměru nástroje je však deaktivována (G40), a to i tehdy, pokud byla předtím aktivní.

Vzdálenost mezi výchozím a cílovým bodem (R, Q) v ose X musí být minimálně tak velká jako L.

Vzdálenost mezi výchozím a cílovým bodem (Z, X) v ose Z musí být minimálně tak velká jako M.



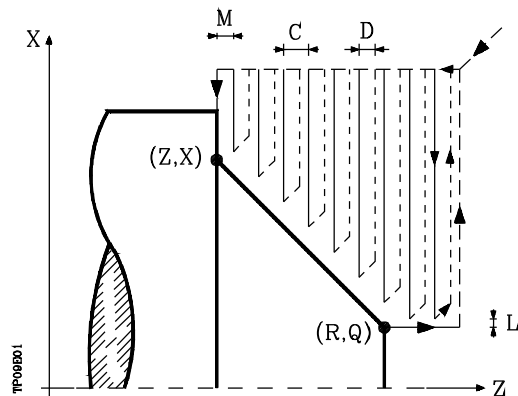
Jestliže poloha nástroje je k provedení cyklu chybná, spustí CNC chybové hlášení.

9.5 G82. ČELNÉ SOUSTRUŽENÍ S ROVNÝMI ÚSEKY

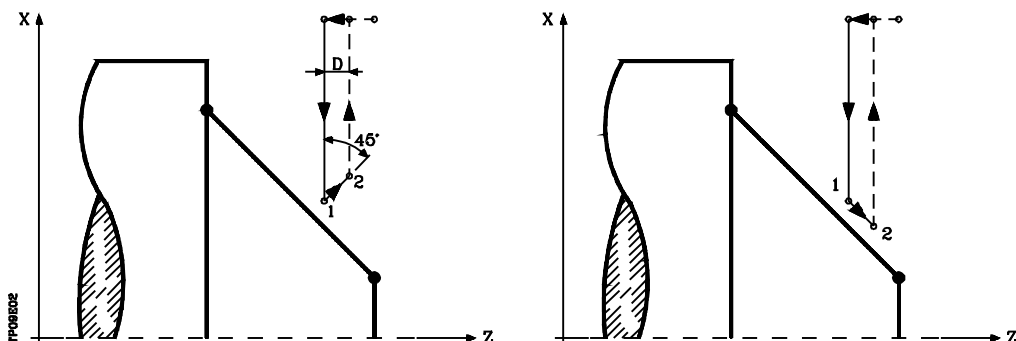
U tohoto cyklu se naprogramovaná kontura vytváří podélným soustružením ve více průchodech stejného druhu.

K ukončení naprogramované operace soustružení lze provést průchod dohotovení načisto.

Základní struktura věty zní: **G82 X Z Q R C D L M F H**



- X±5.5** Definice souřadnice X výchozího bodu kontury. Programování se musí provést v absolutních hodnotách a v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).
- Z±5.5** Definice souřadnice Z výchozího bodu kontury. Programování se musí provést v absolutních hodnotách.
- Q±5.5** Definice souřadnice X koncového bodu kontury. Programování se musí provést v absolutních hodnotách a v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).
- R±5.5** Definice souřadnice Z koncového bodu. Programování se musí provést v absolutních hodnotách.
- C5.5** Definice přístavení.
Veškerý průchod soustružení se provádí ve stejném přístavení, to se rovná "c" nebo je menší.
Při programování s hodnotou 0 CNC spustí chybové hlášení.
- D 5.5** Definice bezpečnostní vzdálenosti pro Odstavení nástroje po průchodu.



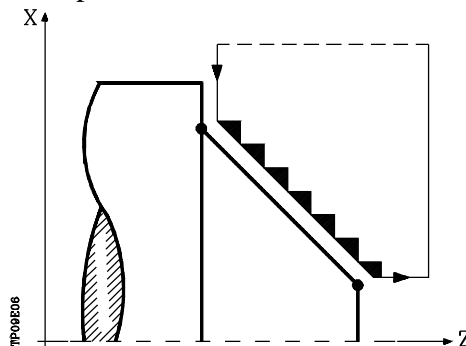
Při programování "D" s jinou hodnotou než 0 se nástroj odstaví pod úhlem 45° až do bezpečnostní vzdálenosti (levý obrázek).

U programování z "D" s hodnotou 0 je dráha Odstavení stejná jako dráha přistavení. To může při vpichování s komplikovanými konturami, pro vybrušovačku válků apod.

Jestliže parametr "D" není naprogramován, provede nástroj Odstavení podle kontury provedené až k poslednímu průchodu (pravý obrázek)

Důležité je, že se při nenaprogramování "D" se zvýšilo trvání cyklu, odstraňování materiálu při ukončovacím průchodu se však zmenší.

- L5.5** Definice přídavku na dokončení v X. Je udána jako hodnota poloměru; jestliže není naprogramován, platí hodnota 0..
- M5.5** Definování přídavku na dokončení v Z. Hodnota se programuje jako hodnota poloměru. Jestliže chybí, předpokládá se hodnota 0.
- F5.5** Definování rychlosti posuvu pro předdokončovací průchod. Jestliže není příkaz naprogramován nebo vykazuje hodnotu 0, znamená to, že se nekoná žádný předdokončovací průchod.



- H5.5** Definice rychlosti posuvu pro průchod načisto.

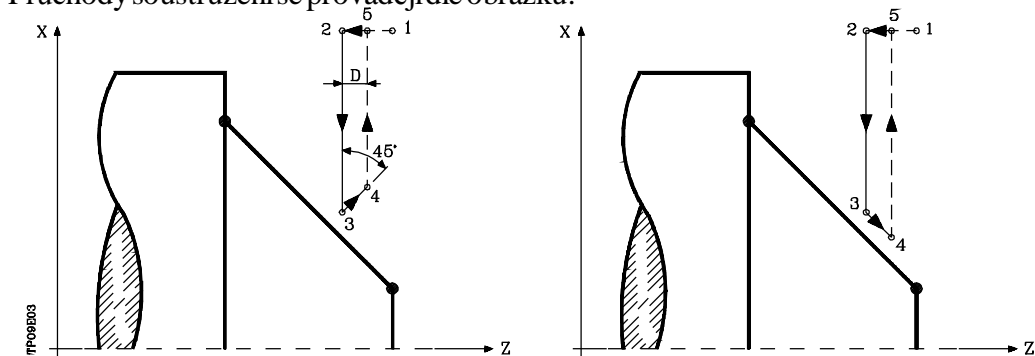
Jestliže hodnota není naprogramována nebo vykazuje velikost 0, neprovede se žádný průchod načisto.

Základní způsob funkce

Kontura se vytvoří po analýze naprogramované kontury a v závislosti na nástroji. Přitom je v případě potřeby provede podélná operace soustružení, aby se vytvořila naprogramovaná kontura.

Veškeré obrábění se provádí se stejným přistavením. To může být menší než naprogramované (C).

Průchody soustružení se provádějí dle obrázku:



- Pojezd 1 - 2 v rychloposuvu (G00).

- Pojezd 2 - 3 v G01 s naprogramovanou rychlostí posuvu (F)."

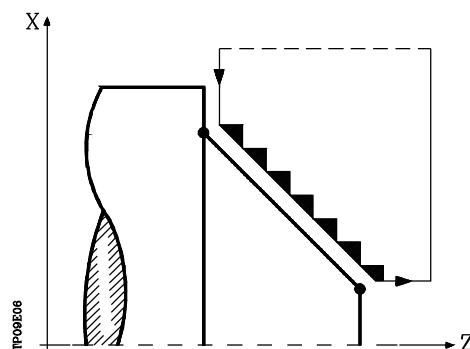
- Jestliže je naprogramováno "D", provede se pohyb pojezdu 3 - 4 v rychloposuvu (G00).

Jestliže "D" není naprogramováno, provede se pohyb pojezdu 3 - 4 v G01 podél kontury s naprogramovanou rychlostí posuvu (F).

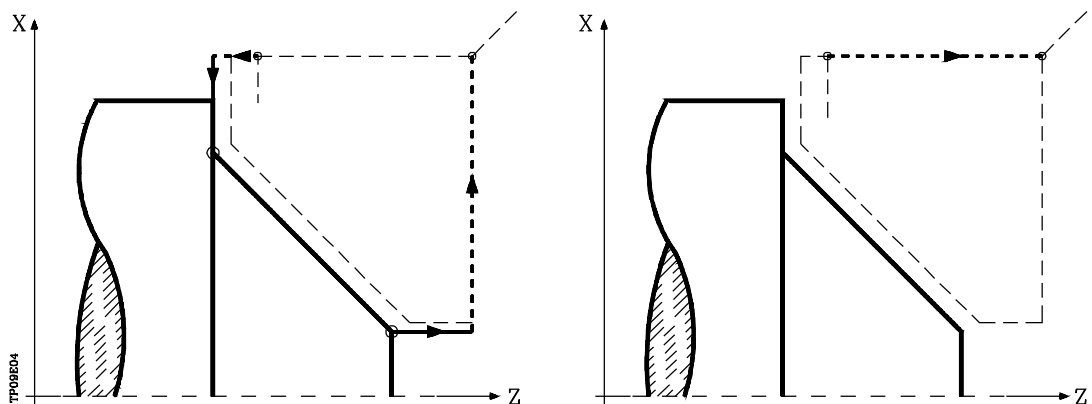
- Odstavení 4 - 5 v rychloposuvu (G00).

Jestliže je naprogramován předdokončovací průchod, CNC provede průchod paralelně k profilu naprogramovanou rychlostí posuvu paralelně k profilu s přídkem materiálu "L" a "M" při dané rychlosti posuvu "F".

V tomto předdokončovacím průchodu se odstraní zbývající rýhy po hrubování.



Po dokončení obrábění (s anebo bez konečného průchodu) při pevných cyklech, je operace vždy ukončena v počátečním bodě.



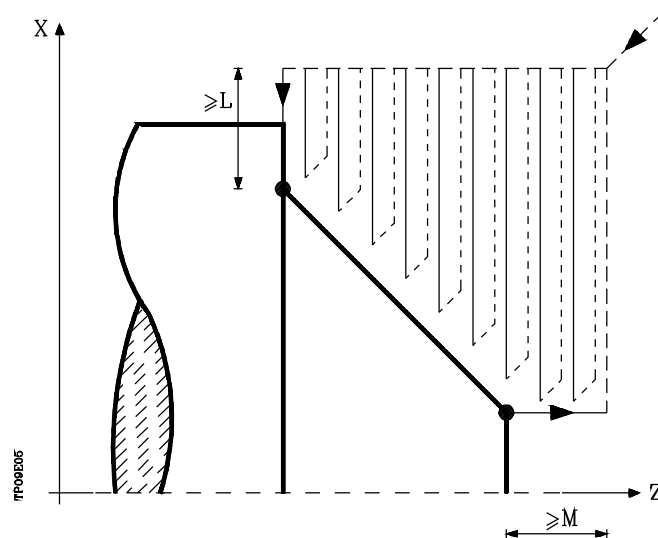
Upozornění

Podmínky obrábění (rychlost posuvu, otáčky vřetene atd.), včetně kompenzace poloměru nástroje (G41, G42) musí být naprogramovány před vyvoláním pevného cyklu.

V návaznosti na pevný cyklus je aktivní naposledy naprogramovaná rychlost posuvu F nebo G. Kompenzace poloměru nástroje je však deaktivována (G40), a to i tehdy, pokud byla předtím aktivní.

Vzdálenost mezi výchozím a cílovým bodem (Z, X) v ose X musí být minimálně tak velká jako L.

Vzdálenost mezi výchozím a cílovým bodem (R, Q) v ose Z musí být minimálně tak velká jako M.

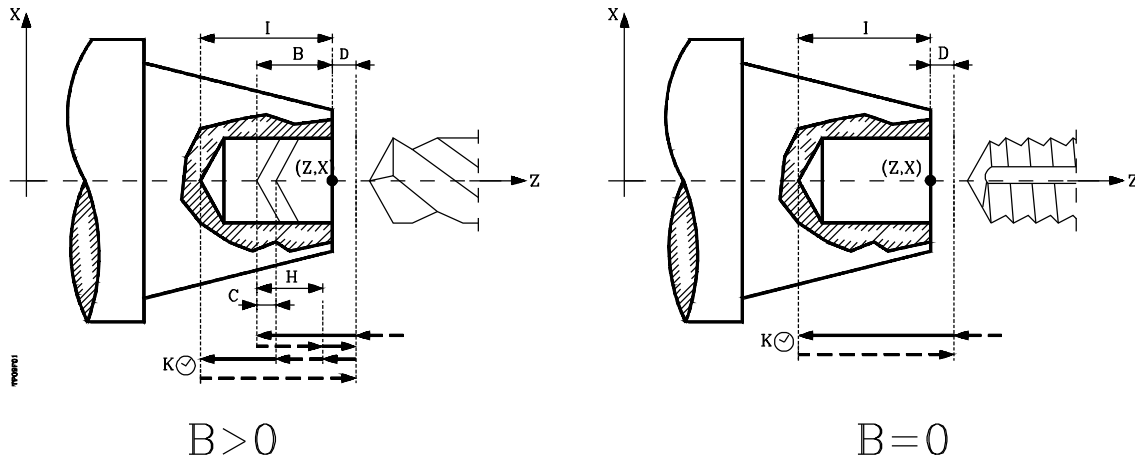


Jestliže poloha nástroj je k provedení cyklu chybná, spustí CNC chybové hlášení.

9.6 G83. PEVNÝ CYKLUS AXIÁLNÍHO VRTÁNÍ A ŘEZÁNÍ AXIÁLNÍHO ZÁVITU

Tímto cyklem lze provádět axiální vrtání a axiální vnitřní závity. Volba závisí na formátu programu.

Parametr pro rychlost se nastaví na "B=0" a pro axiální vrtání na "B>0".



Základní struktura věty zní:

Axiální vrtání **G83 X Z I B D K H C**
 Axiální řezání závitů: **G83 X Z I B0 D K**

- X±5.5** Definice souřadnice X polohy vrtání. Programování se musí provést v absolutních hodnotách a v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).
- Z±5.5** Definice souřadnice Z polohy vrtání. Programování se musí provést v absolutních hodnotách.
- I±5.5** Definice hloubky vrtání. Vztahuje se k výchozímu bodu vrtání a má proto pozitivní hodnotu při vrtání v negativním směru Z a naopak.
- Jestliže je naprogramována hodnota 0, spustí CNC chybové hlášení.
- B5.5** Definování prováděného procesu
 * Při B=0 provede CNC axiální vrtání
 * Při B>0 provede CNC axiální řezání; B označuje hloubku přistavení
- D5.5** Definice bezpečnostní vzdálenosti. Označuje vzdálenost polohy nástroje při přistavení. Není-li naprogramována, předpokládá se hodnota 0.
- K5** Definice trvání prodlevy na základě vrtání v setinách vteřiny. Jestliže není naprogramována, je jí přiřazena hodnota 0.
- H5.5** Definice Odstavení po jednotlivých krocích vrtání (v G00). Jestliže hodnota není naprogramována nebo má hodnotou 0, provede se Odstavení do bodu přistavení.

C5.5 Definice dráhy přistavení v Z mezi jedním krokem vrtání a dalším (G00).

Jestliže není naprogramována, předpokládá se hodnota 1 mm.

Základní funkce kroku vrtání

- 1.- Rychloposuv (v G00) k bodu přistavení ve vzdálenosti "D" od bodu vrtání
- 2.- První operace vrtání. Podélná osa provede pojezd v G1 s naprogramovanou rychlostí přistavení přes naprogramované kroky "D + B".
- 3.- Smyčka vrtání. Opakují se následující kroky až po dosažení naprogramované celkové hloubky "I".
 - 3.1.- Rychloodstavení (G00) přes dráhu "H" nebo až k bodu přistavení.
 - 3.2.- Rychlopřistavení (G00) přes dráhu "C" vztaženo vůči předchozímu kroku vrtání.
 - 3.3.- Nový krok vrtání. Pohyb pojezdu v G1 až k další krokové hloubce "B".
- 4.- Prodleva "K" v základu vrtání v setinách vteřiny, jestliže je naprogramována.
- 5.- Rychloodstavení (G00) k bodu přistavení.

Základní funkce řezání vnitřního závitu

- 1.- Rychloposuv (v G00) k bodu přistavení ve vzdálenosti "D" od výchozího bodu řezání vnitřního závitu..
- 2.- První operace řezání závitu.. Podélná osa provede pojezd po G01 až k naprogramované hloubce "I"
- 3.- Obrácení směru otáčení vřetene.

Jestliže je naprogramováno "K", zůstane nejprve vřeteno stát. Po naprogramované prodlevě s rozběhne s opačným smyslem otáčení.
- 4.- Rychloodstavení (G00) k bodu přistavení

Upozornění

Podmínky obrábění (rychlost posuvu, otáčky vřetene atd.) musí být naprogramovány před vyvoláním pevného cyklu.

V návaznosti na pevný cyklus je aktivní naposledy naprogramovaná rychlost přistavení F nebo G. Kompenzace poloměru nástroje je však deaktivována (G40) a to i tehdy, pokud působila předtím.

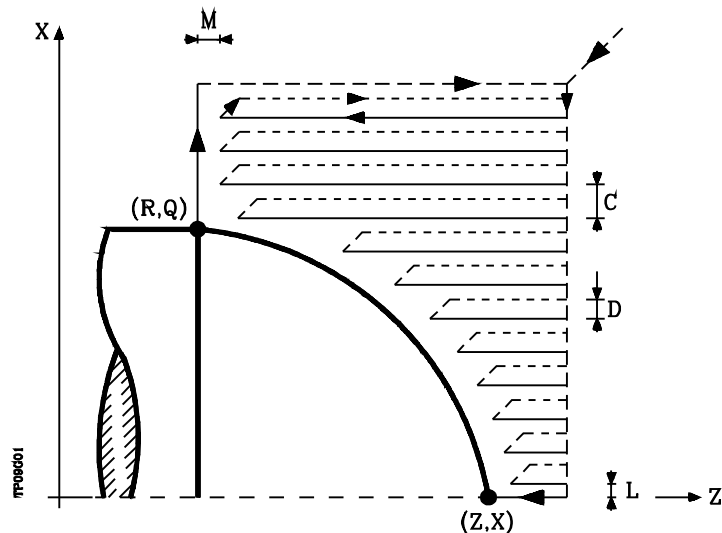
Chapter: 9 CANNED CYCLES	Section: DRILLING CANNED CYCLE (G83)	Page 35
------------------------------------	--	-------------------

9.7 G84. PODÉLNÉ SOUSTRUŽENÍ S OBLOUKOVÝMI ÚSEKY

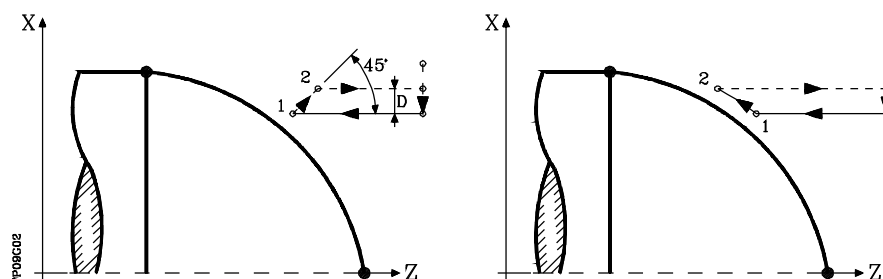
U tohoto cyklu se naprogramovaná kontura vytváří podélným soustružením ve více průchodech stejného druhu.

K ukončení naprogramované operace soustružení lze provést průchod dohotovení načisto.

Základní struktura věty zní: **G84 X Z Q R C D L M F H I K**



- X±5.5** D Definice souřadnice X výchozího bodu kontury. Programování se musí provést v absolutních hodnotách a v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).
- Z±5.5** Definice souřadnice Z výchozího bodu kontury. Programování se musí provést v absolutních hodnotách.
- Q±5.5** Definice souřadnice X koncového bodu kontury. Programování se musí provést v absolutních hodnotách a v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).
- R±5.5** Definice souřadnice Z koncového bodu. Programování se musí provést v absolutních hodnotách.
- C5.5** Definice přístavení. Hodnota se programuje jako pozitivní hodnota poloměru. Veškerý průchod soustružení se provádí ve stejném přístavení. to se rovná "C" nebo je menší.
Při programování s hodnotou 0 CNC spustí chybové hlášení.
- D 5.5** Definice bezpečnostní vzdálenosti pro Odstavení nástroje po průchodu.



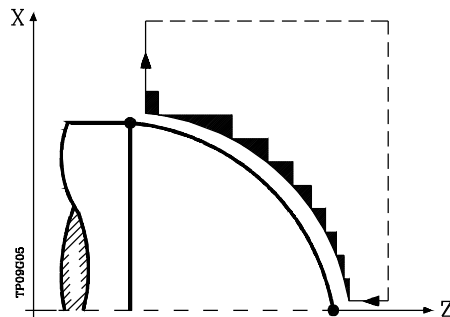
Při programování "D" s jinou hodnotou než 0 se nástroj odstaví pod úhlem 45° až do bezpečnostní vzdálenosti (levý obrázek).

U programování z "D" s hodnotou 0 je dráha Odstavení stejná jako dráha přistavení. To může při vpichování s komplikovanými konturami, pro vybrušovačku válků apod.

Jestliže parametr "D" není naprogramován, provede nástroj Odstavení podle kontury provedené až k poslednímu průchodu (pravý obrázek)

Důležité je, že se při nenaprogramování "D" se zvýšilo trvání cyklu, odstraňování materiálu při ukončovacím průchodu se však zmenší.

- L5.5** Definice přídavku na dokončení v X. Je udána jako hodnota poloměru; jestliže není naprogramován, platí hodnota 0.
- M5.5** Definování přídavku na dokončení v Z. Hodnota se programuje jako hodnota poloměru. Jestliže chybí, předpokládá se hodnota 0.
- F5.5** Definování rychlosti posuvu pro předdokončovací průchod. Jestliže není příkaz naprogramován nebo vykazuje hodnotu 0, znamená to, že se nekoná žádný předdokončovací průchod.



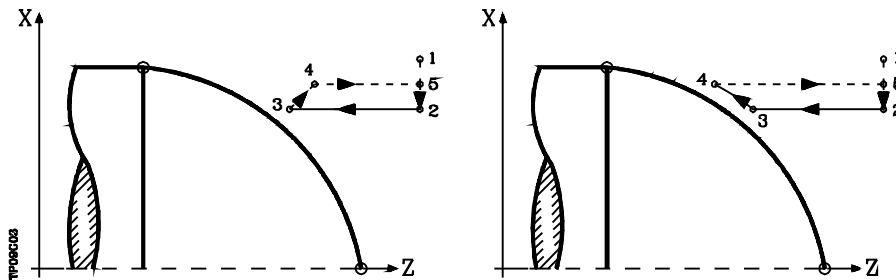
- H5.5** Definice rychlosti posuvu pro průchod načisto.
- Jestliže hodnota není naprogramována nebo vykazuje velikost 0, neprovede se žádný průchod načisto
- I±5.5** Definování vzdálenosti jako hodnota poloměru z výchozího bodu (X, Z) ke středu oblouku podél osy X. Programování se provádí jako kroková míra s ohledem na výchozí bod, jako u "I" pro kruhovou interpolaci (G02, G03).
- K±5.5** Definování vzdálenosti jako hodnota poloměru z výchozího bodu (X, Z) ke středu oblouku podél osy Z. Programování se provádí jako kroková míra s ohledem na výchozí bod, jako u "K" pro kruhovou interpolaci (G02, G03).

Základní způsob funkce

Kontura se vytvoří po analýze naprogramované kontury a v závislosti na nástroji. Přitom je v případě potřeby provede podélná operace soustružení, aby se vytvořila naprogramovaná kontura.

Veškeré obrábění se provádí se stejným přistavením. To může být menší než naprogramované (C).

Průchody soustružení se provádějí dle obrázku:



- Pojezd 1 - 2 v rychloposuvu (G00).

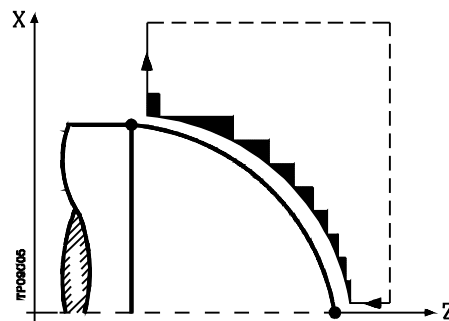
- Pojezd 2 - 3 v G01 s naprogramovanou rychlostí posuvu (F)."

- Jestliže je naprogramováno "D", provede se pohyb pojezdu 3 - 4 v rychloposuvu (G00). Jestliže "D" není naprogramováno, provede se pohyb pojezdu 3 - 4 v G01 podél kontury s naprogramovanou rychlostí posuvu (F).

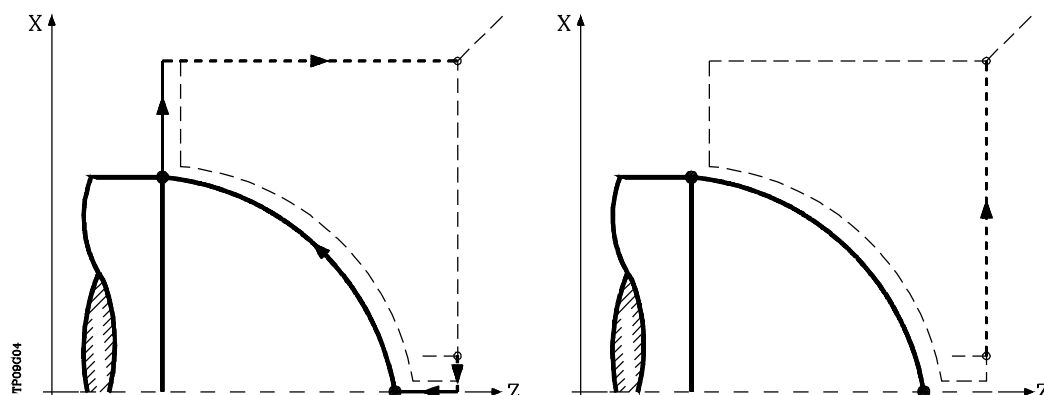
- Odstavení 4 - 5 v rychloposuvu (G00).

Jestliže je naprogramován předdokončovací průchod, CNC provede průchod paralelně k profilu naprogramovanou rychlostí posuvu paralelně k profilu s přídavkem materiálu "L" a "M" při dané rychlosti posuvu "F".

V tomto předdokončovacím průchodu se odstraní zbývající rýhy po hrubování.



Po dokončení obrábění (s anebo bez konečného průchodu) při pevných cyklech, je operace vždy ukončena v počátečním bodě.



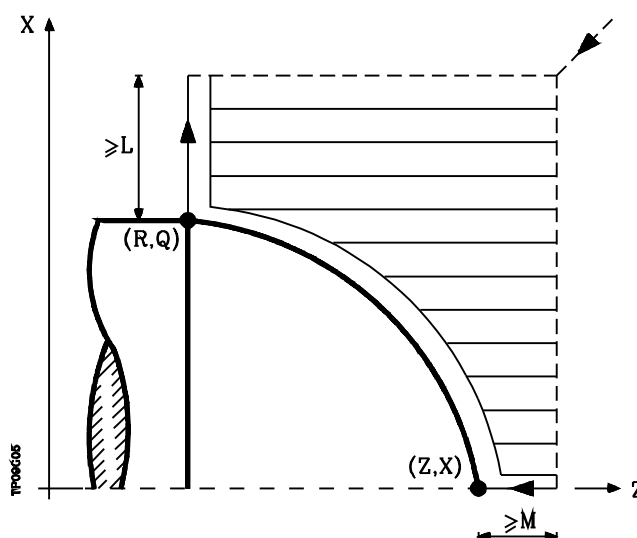
Upozornění

Podmínky obrábění (rychlost posuvu, otáčky vřetene atd.), včetně kompenzace poloměru nástroje (G41, G42) musí být naprogramovány před vyvoláním pevného cyklu.

V návaznosti na pevný cyklus je aktivní naposledy naprogramovaná rychlost posuvu F nebo G. Kompenzace poloměru nástroje je však deaktivována (G40), a to i tehdy, pokud byla předtím aktivní.

Vzdálenost mezi výchozím a cílovým bodem (R, Q) v ose X musí být minimálně tak velká jako L.

Vzdálenost mezi výchozím a cílovým bodem (Z, X) v ose Z musí být minimálně tak velká jako M.



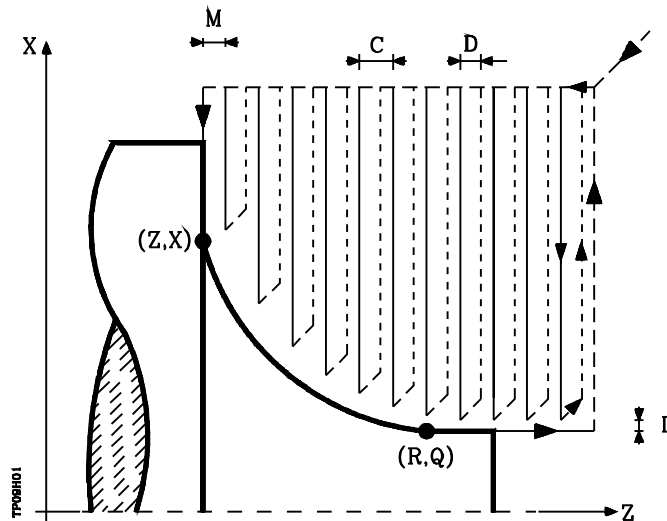
Jestliže poloha nástroj je k provedení cyklu chybná, spustí CNC chybové hlášení.

9.8 G85. ČELNÉ SOUSTRUŽENÍ S OBLOUKOVÝMI ÚSEKY

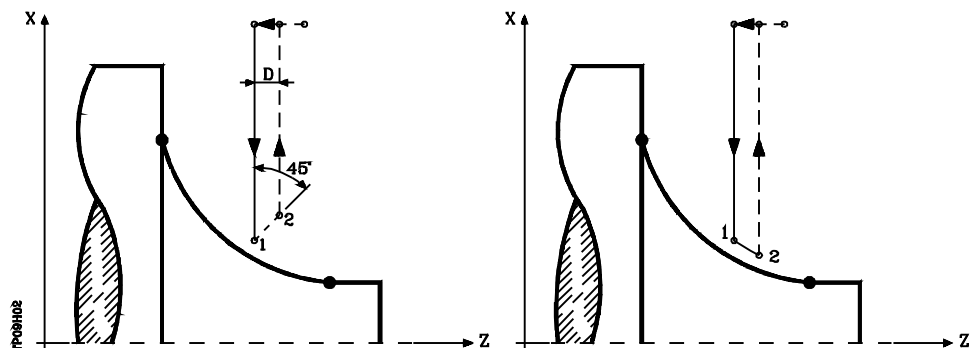
U tohoto cyklu se naprogramovaná kontura vytváří podélným soustružením ve více průchodech stejného druhu.

K ukončení naprogramované operace soustružení lze provést průchod dohotovení načisto.

Základní struktura věty zní: **G85 X Z Q R C D L M F H I K**



- X±5.5** Definice souřadnice X výchozího bodu kontury. Programování se musí provést v absolutních hodnotách a v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).
- Z±5.5** Definice souřadnice Z výchozího bodu kontury. Programování se musí provést v absolutních hodnotách.
- Q±5.5** Definice souřadnice X koncového bodu kontury. Programování se musí provést v absolutních hodnotách a v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).
- R±5.5** Definice souřadnice Z koncového bodu. Programování se musí provést v absolutních hodnotách.
- C5.5** Definice přístavení. Hodnota se programuje jako pozitivní hodnota poloměru. Veškerý průchod soustružení se provádí ve stejném přístavení, to se rovná "C" nebo je menší.
Při programování s hodnotou 0 CNC spustí chybové hlášení.
- D 5.5** Definice bezpečnostní vzdálenosti k Odstavení nástroje po jednom průchodu.



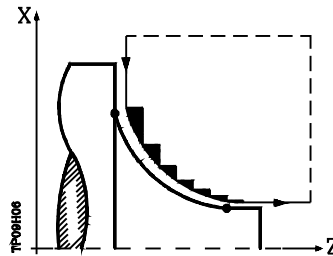
Při programování "D" s jinou hodnotou než 0 se nástroj odstaví pod úhlem 45° až do bezpečnostní vzdálenosti (levý obrázek).

U programování z "D" s hodnotou 0 je dráha Odstavení stejná jako dráha přistavení. To může při vpichování s komplikovanými konturami, pro vybrušovačku válků apod.

Jestliže parametr "D" není naprogramován, provede nástroj Odstavení podle kontury provedené až k poslednímu průchodu (pravý obrázek)

Důležité je, že se při nenaprogramování "D" se zvýšilo trvání cyklu, odstraňování materiálu při ukončovacím průchodu se však zmenší.

- L5.5** Definice přídavku na dokončení v X. Je udána jako hodnota poloměru; jestliže není naprogramován, platí hodnota 0.
- M5.5** Definování přídavku na dokončení v Z. Hodnota se programuje jako hodnota poloměru. Jestliže chybí, předpokládá se hodnota 0.
- F5.5** Definování rychlosti posuvu pro předdokončovací průchod. Jestliže není příkaz naprogramován nebo vykazuje hodnotu 0, znamená to, že se nekoná žádný předdokončovací průchod.



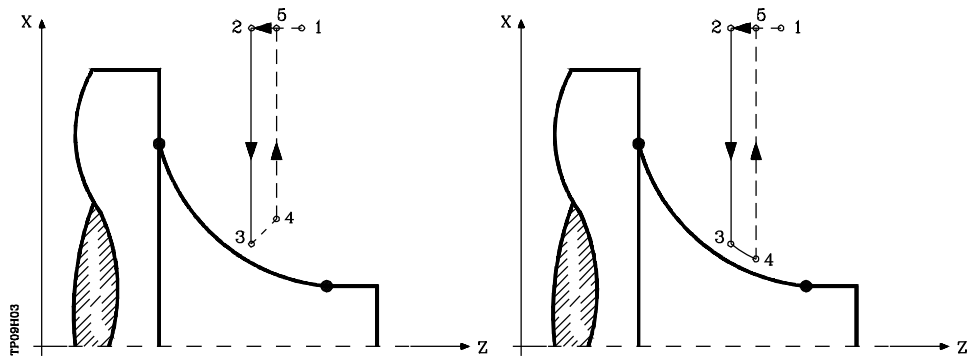
- H5.5** Definice rychlosti posuvu pro průchod načisto.
- Jestliže hodnota není naprogramována nebo vykazuje velikost 0, neprovede se žádný průchod načisto.
- I±5.5** Definování vzdálenosti jako hodnota poloměru z výchozího bodu (X, Z) ke středu oblouku podél osy X. Programování se provádí jako kroková míra s ohledem na výchozí bod, jako u "I" pro kruhovou interpolaci (G02, G03).
- K±5.5** Definování vzdálenosti jako hodnota poloměru z výchozího bodu (X, Z) ke středu oblouku podél osy Z. Programování se provádí jako kroková míra s ohledem na výchozí bod, jako u "K" pro kruhovou interpolaci (G02, G03).

Základní způsob funkce

Kontura se vytvoří po analýze naprogramované kontury a v závislosti na nástroji. Přitom je v případě potřeby provede podélná operace soustružení, aby se vytvořila naprogramovaná kontura.

Veškeré obrábění se provádí se stejným přístavením. To může být menší než naprogramované (C).

Průchody soustružení se provádějí dle obrázku:



- Pojezd 1 - 2 v rychloposuvu (G00).

- Pojezd 2 - 3 v G01 s naprogramovanou rychlostí posuvu (F)."

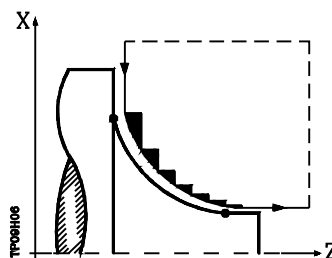
- Jestliže je naprogramováno "D", provede se pohyb pojezdu 3 - 4 v rychloposuvu (G00).

Jestliže "D" není naprogramováno, provede se pohyb pojezdu 3 - 4 v G01 podél kontury s naprogramovanou rychlostí posuvu (F).

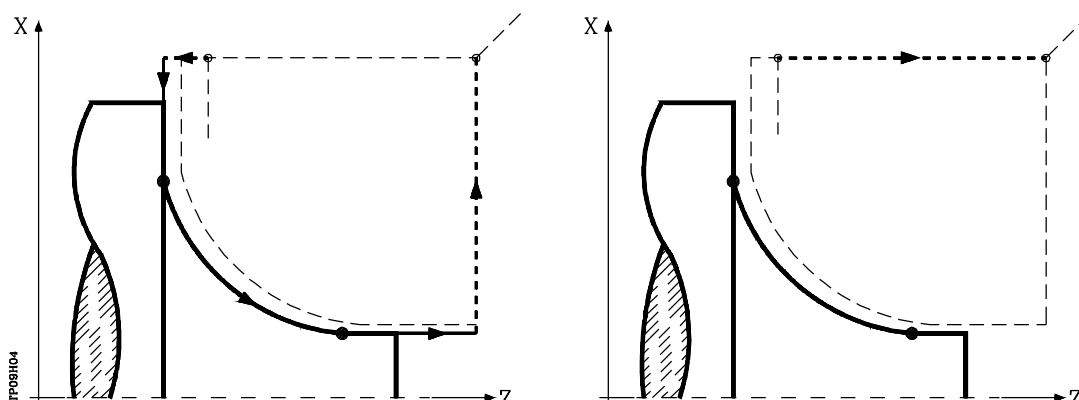
- Odstavení 4 - 5 v rychloposuvu (G00).

Jestliže je naprogramován předdokončovací průchod, CNC provede průchod paralelně k profilu naprogramovanou rychlostí posuvu paralelně k profilu s přídkem materiálu "L" a "M" při dané rychlosti posuvu "F".

V tomto předdokončovacím průchodu se odstraní zbývající rýhy po hrubování.



Po dokončení obrábění (s anebo bez konečného průchodu) při pevných cyklech, je operace vždy ukončena v počátečním bodě.



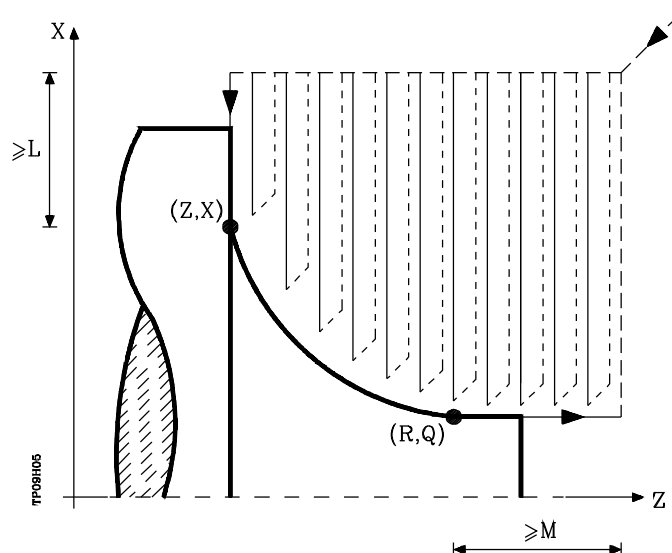
Upozornění

Podmínky obrábění (rychlost posuvu, otáčky vřetene atd.), včetně kompenzace poloměru nástroje (G41, G42) musí být naprogramovány před vyvoláním pevného cyklu.

V návaznosti na pevný cyklus je aktivní naposledy naprogramovaná rychlost posuvu F nebo G. Kompenzace poloměru nástroje je však deaktivována (G40), a to i tehdy, pokud byla předtím aktivní.

Vzdálenost mezi výchozím a cílovým bodem (R, Q) v ose X musí být minimálně tak velká jako L.

Vzdálenost mezi výchozím a cílovým bodem (Z, X) v ose Z musí být minimálně tak velká jako M.

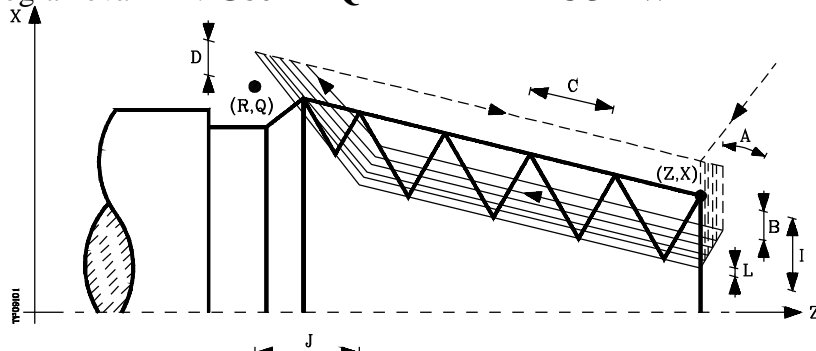


Jestliže poloha nástroje k provedení cyklu chybná, spustí CNC chybové hlášení.

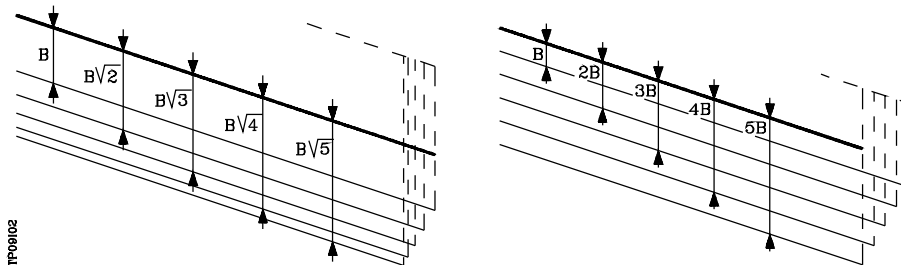
9.9 G86. ŘEZÁNÍ PARALELNÍCH ZÁVITŮ

Tímto cyklem lze provádět axiální vrtání a axiální vnitřní závity. Volba závisí na formátu programu.

Formát programování zní: **G86 X Z Q R K I B E D L C J A W**



- X±5.5** Definice souřadnice X výchozího bodu závitu. Programování se musí provést v absolutních hodnotách a v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).
- Z±5.5** Definice souřadnice Z výchozího bodu závitu. Programování se musí provést v absolutních hodnotách.
- Q±5.5** Definice souřadnice X koncového bodu závitu. Programování se musí provést v absolutních hodnotách a v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).
- R±5.5** Definice souřadnice Z koncového bodu závitu. Programování se musí provést v absolutních hodnotách.
- K±5.5** Volitelné. Používá se s parametrem "W" pro opravu závitu. Definuje souřadnici Z bodu závitu odkud bude měřen. Většinou je jím bod uprostřed závitu.
- I±5.5** Definice výšky závitu. Hodnota je pozitivní hodnotou poloměru pro vnější závity a negativní hodnotou poloměru pro vnitřní závity. Jestliže je naprogramována hodnota 0, spustí CNC chybové hlášení.
- B±5.5** Definování přístavení jednotlivých průchodů. Hodnota je naprogramována jako pozitivní hodnota poloměru.



- * Při pozitivní hodnotě závisí hloubka vpichu u jednotlivých průchodů na čísle příslušného průchodu

Tak hloubka vpichu v ose X je vždy:

$$B, B\sqrt{2}, B\sqrt{3}, B\sqrt{4}, \dots, B\sqrt{n}$$

- * U negativní hodnoty vykazuje hloubka vpichu vždy stejnou hodnotou naprogramovanou parametrem "B".

Tak je hloubka vpichu v ose je vždy:

$$B, 2B, 3B, 4B, \dots, nB$$

- * Při hodnotě 0 spustí CNC chybové hlášení.

E±5.5 Je podobný parametru "B".
Indikuje minimální hodnotu hloubky vpichu, když je parametr "B" naprogramován s pozitivní hodnotou.

Pokud není naprogramován, je mu přiřazena hodnota 0.

D±5.5 Definice bezpečnostní vzdálenosti v X a vzdálenosti výchozího bodu pro pohyb přistavení. Hodnota se programuje jako hodnota poloměru.

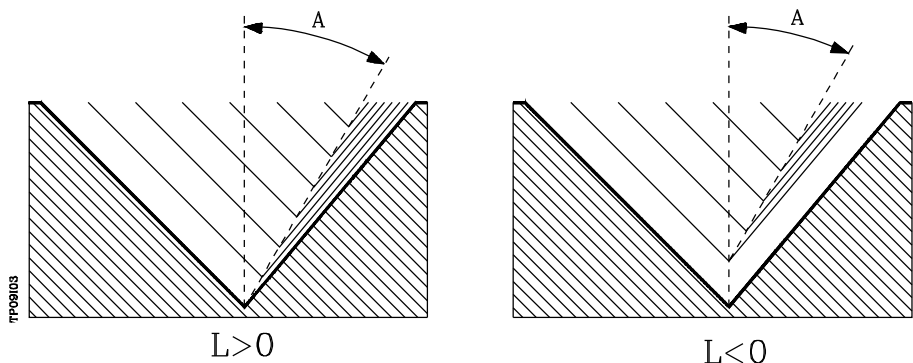
Po každém průchodu se nástroj vrací do tohoto bodu "D", aby se dodržela vzdálenost od naprogramovaného úseku.

Při pozitivní hodnotě se provede Odstavení s rohovým zaoblením (G05), při negativní hodnotě s rohovým zpožděním (G07).

Není-li naprogramována, předpokládá se hodnota 0,

L±5.5 Definice zakončovacího průchodu. Hodnota se programuje jako hodnota poloměru. Není-li naprogramována, předpokládá se hodnota 0.

- * Jestliže je naprogramováno 0, zopakuje se předcházející průchod.
- * Jestliže je naprogramována pozitivní hodnota, provede se koncový průchod se stejným úhlem nastavení "A" jako v ostatních průchodech.



- * Jestliže je naprogramována negativní hodnota, provede se koncový průchod s radiálním přistavením

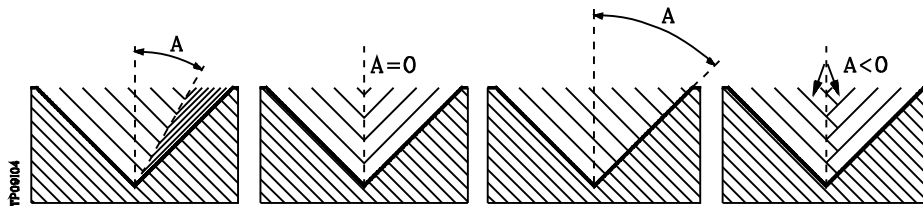
C5.5 Definice stoupání závitu. Pravotočivé nebo levotočivé závity jsou definovány stanovením smyslu otáčení vřetene pomocí M03 nebo M04.

Jestliže je naprogramováno 0, vydá CNC chybové hlášení.
Jestliže není naprogramována, předpokládá se hodnota 1 mm.

J5.5 Definice výběhu závitu, tj. vzdálenosti z cílového bodu (R, Q), u kterého začíná Odstavení nástroje v ose Z.

Není-li naprogramována, předpokládá se hodnota 0.

A±5.5 Definice úhlu vpichování nástroje. Úhel se vztahuje k ose X: Jestliže není naprogramována, předpokládá se hodnota 30°.



Při $A=0$ se provede vpich radiálně.

Jestliže hodnota parametru "A" odpovídá úhlu hrotu, provede se vpich paralelně k boku nástroje.

Jestliže "A" je naprogramováno s negativní hodnotou, provede se vpich střídavě jedním a druhým bokem nástroje.

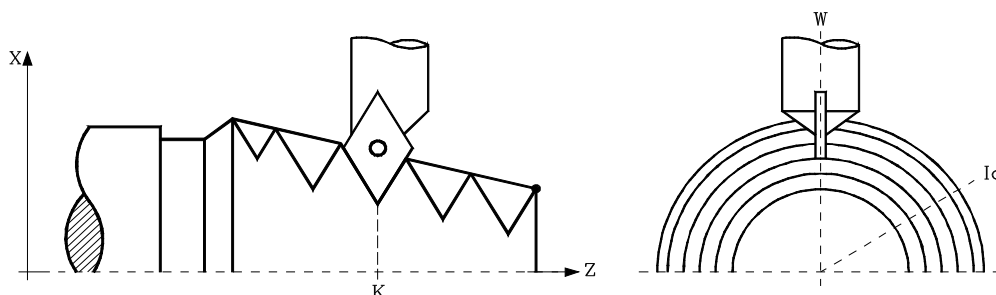
W±5.5 Volitelné. Je závislé na parametru "K".

Pokud parametr "K" nebyl definován, indikuje úhlovou pozici vřetene, v závislosti na počátečním bodu závitu. Díky tomu je možno dělat vícenásobné závity.

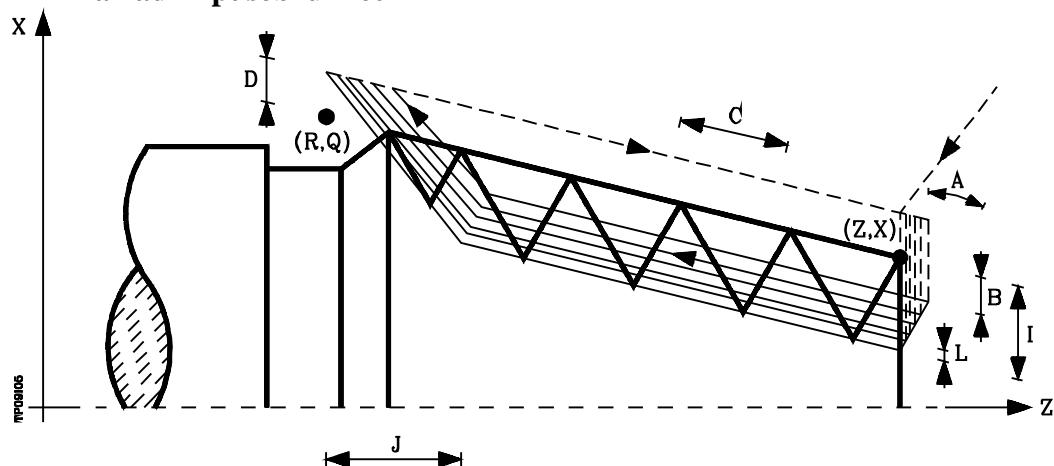
Následující příklad ukazuje jak se dělá trojnásobný závit. Je nutno naprogramovat 3 pevné cykly řezání závitů se stejnými hodnotami mimo parametru "W".

```
G86 X Z Q R K I B E D L C J A W0
G86 X Z Q R K I B E D L C J A W120
G86 X Z Q R K I B E D L C J A W240
```

Pokud je "K" definováno, pak je cyklus poravou závitu. Indikuje úhlovou pozici vřetene vzhledem k měřenému bodu závitu.



Základní způsob funkce



- 1.- Rychloposuv (v G00) k bodu přistavení v bezpečnostní vzdálenosti "D" od výchozího bodu (Z, X).
- 2.- Smyčka řezání závitu. Následující kroky se opakují až po dosažení naprogramované celkové hloubky "I" bez přidavku na dokončení "L".
 - 2.1.- Rychloposuv (G00) přes naprogramovanou hloubku vpichu.

Pohyb pojezdu se provede s úhlem vpichu (A) příslušného nástroje.
 - 2.2.- Řezání závitu v naprogramovaném úseku až po výběh "J". Při řezání závitu ne lze modifikovat ani rychlost posuvu "F" ani otáčky vřetene "S" pomocí příslušného interakčního tlačítka. Obě hodnoty jsou fixovány na 100%.
 - 2.3.- Rychloodstavení (G00) k výchozímu bodu.
- 3.- Hlazení závitu. Rychloposuv (G00) k naprogramované souřadnici hloubky "T".

Tento pohyb pojezdu se provede radiálně nebo pod úhlem vpichu "A" v souladu se znaménkem parametru "L".
- 4.- Řezání závitu v naprogramovaném úseku včetně výběhu "J".

Při řezání závitu ne lze modifikovat ani rychlost posuvu "F" ani otáčky vřetene "S" pomocí příslušného interakčního tlačítka. Obě hodnoty jsou fixovány na 100%.
- 5.- Rychloodstavení (G00) k bodu přistavení.

Upozornění

Podmínky obrábění (rychlost posuvu, otáčky vřetene atd.) musí být naprogramovány před vyvoláním pevného cyklu.

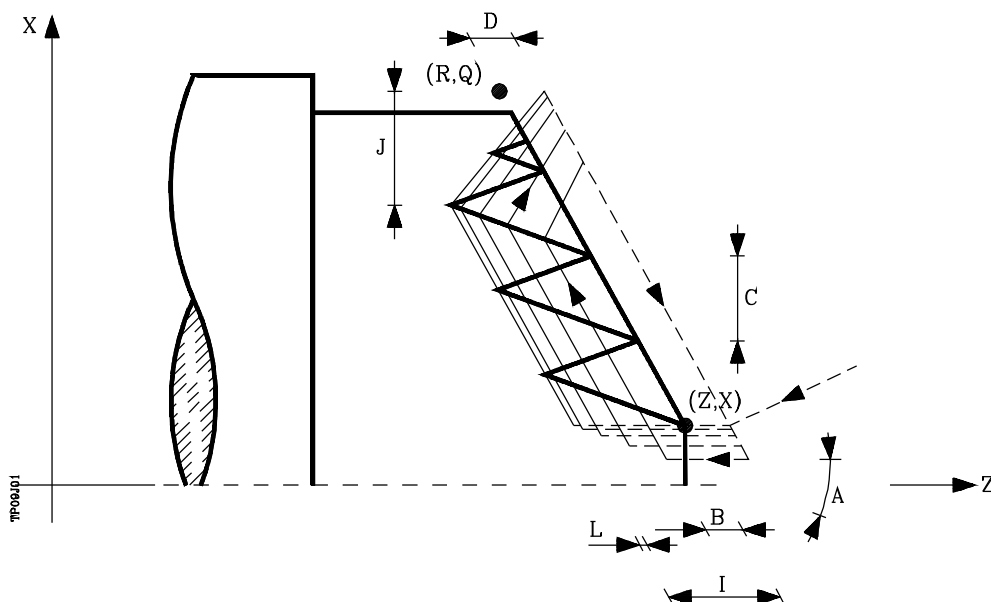
V návaznosti na pevný cyklus je aktivní naposledy naprogramovaná rychlost přistavení F nebo G. Kompenzace poloměru nástroje je však deaktivována (G40) a to i tehdy, pokud působila předtím.

Chapter: 9 CANNED CYCLES	Section: LONGITUDINAL THREADCUTTING (G86)	Page 47
------------------------------------	---	-------------------

9.10 G87. ČELNÍ ŘEZÁNÍ ZÁVITŮ

Tímto cyklem lze provádět čelní řezání vnějších a vnitřních závitů při konstantním stoupání.

Formát programování zní: **G87 X Z Q R K I B E D L C J A W**



X±5.5 Definice souřadnice X výchozího bodu závitu. Programování se musí provést v absolutních hodnotách a v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).

Z±5.5 Definice souřadnice Z výchozího bodu závitu. Programování se musí provést v absolutních hodnotách.

Q±5.5 Definice souřadnice X cílového bodu závitu. Programování se musí provést v absolutních hodnotách a v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).

R±5.5 Definice souřadnice Z cílového bodu závitu.

K±5.5 Volitelné. Používá se s parametrem "W" pro opravu závitu. Definuje souřadnici Z bodu závitu odkud bude měřen. Většinou je jím bod uprostřed závitu.

I±5.5 Definice výšky závitu. Hodnota je pozitivní hodnotou poloměru pro vnější závity a negativní hodnotou poloměru pro vnitřní závity.

Jestliže je naprogramována hodnota 0, spustí CNC chybové hlášení.

B±5.5 Definice přistavení jednotlivých průchodů. Hodnota je naprogramována jako pozitivní hodnota poloměru.

* Při pozitivní hodnotě závisí hloubka vpichu u jednotlivých průchodů na čísle příslušného průchodu.

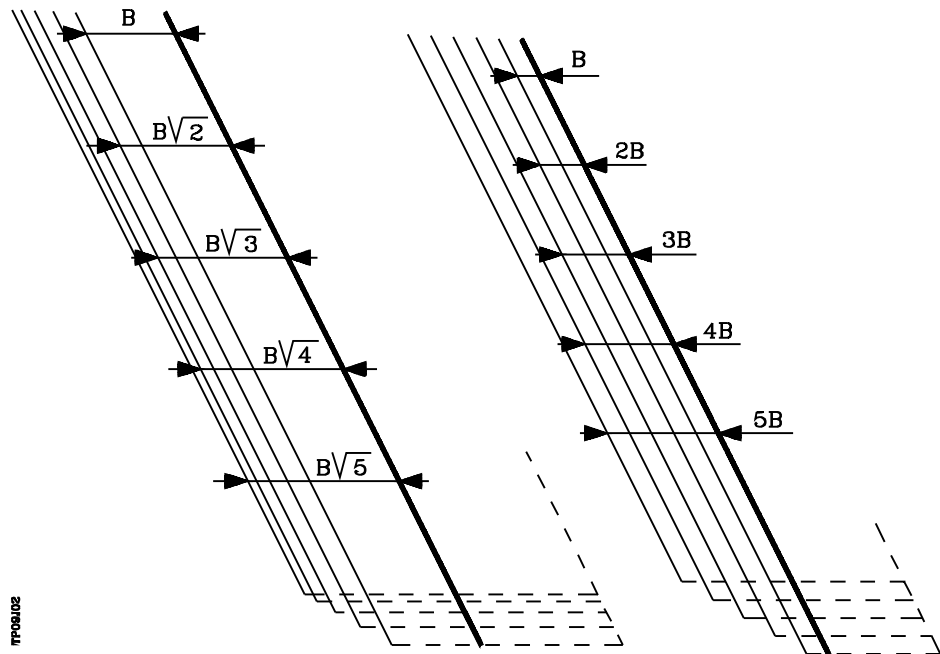
Tak hloubka vpichu v ose X je vždy:

$$B, B\sqrt{2}, B\sqrt{3}, B\sqrt{4}, \dots, B\sqrt{n}$$

* U negativní hodnoty vykazuje hloubka vpichu vždy stejnou hodnotou naprogramovanou parametrem "B".

Tak je hloubka vpichu v ose je vždy:

$B, 2B, 3B, 4B, \dots nB$



* Při hodnotě 0 spustí CNC chybové hlášení.

E±5.5 Je podobný parameteru "B".
Indikuje minimální hodnotu hloubky vpichu, když je parametr "B" naprogramován s pozitivní hodnotou.

Pokud není naprogramován, je mu přiřazena hodnota 0.

D±5.5 Definice bezpečnostní vzdálenosti v X a vzdálenosti výchozího bodu pro pohyb přístavení. Hodnota se programuje jako hodnota poloměru.

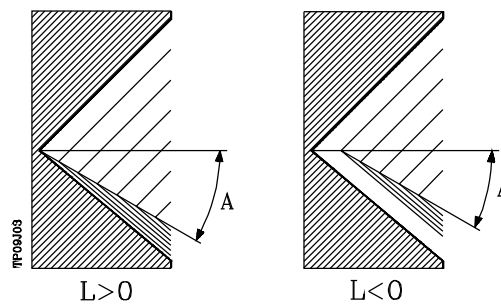
Po každém průchodu se nástroj vrací do tohoto bodu "D", aby se dodržela vzdálenost od naprogramovaného úseku.

Při pozitivní hodnotě se provede Odstavení s rohovým zaoblením (G05), při negativní hodnotě s rohovým zpožděním (G07).

Není-li naprogramována, předpokládá se hodnota 0,

L±5.5 Definice zakončovacího průchodu. Hodnota se programuje jako hodnota poloměru. Není-li naprogramována, předpokládá se hodnota 0.

- * Jestliže je naprogramováno 0, zopakuje se předcházející průchod.
- * Jestliže naprogramována pozitivní hodnota, provede se koncový průchod se stejným úhlem nastavení "A" jako v ostatních průchodech.
- * Jestliže je naprogramována negativní hodnota, provede se koncový průchod s radiálním přistavením



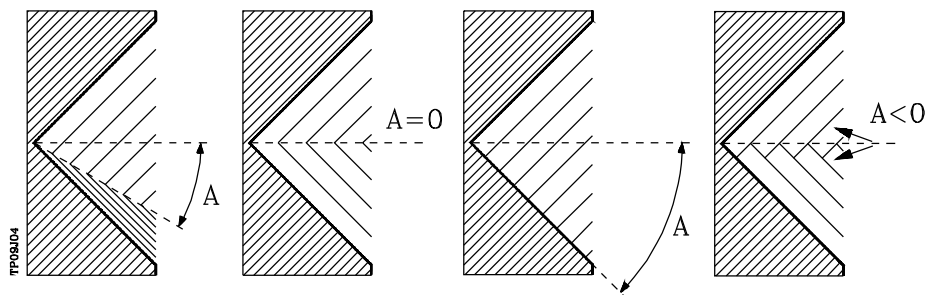
C5.5 Definice stoupání závitu. Pravotočivé nebo levotočivé závity jsou definovány stanovením smyslu otáčení vřetene pomocí M03 nebo M04.

Jestliže je naprogramováno 0, vydá CNC chybové hlášení.
Jestliže není naprogramována, předpokládá se hodnota 1 mm.

J5.5 Definice výběhu závitu, tj. vzdálenosti z cílového bodu (R, Q), u kterého začíná Odstavení nástroje v ose Z.

Není-li naprogramována, předpokládá se hodnota 0.

A±5.5 Definice úhlu vpichování nástroje. Úhel se vztahuje k ose X: Jestliže není naprogramována, předpokládá se hodnota 30°.



Při $A=0$ se provede vpich radiálně.

Jestliže hodnota parametru "A" odpovídá úhlu hrotu, provede se vpich paralelně k boku nástroje.

Jestliže "A" je naprogramováno s negativní hodnotou, provede se vpich střídavě jedním a druhým bokem nástroje.

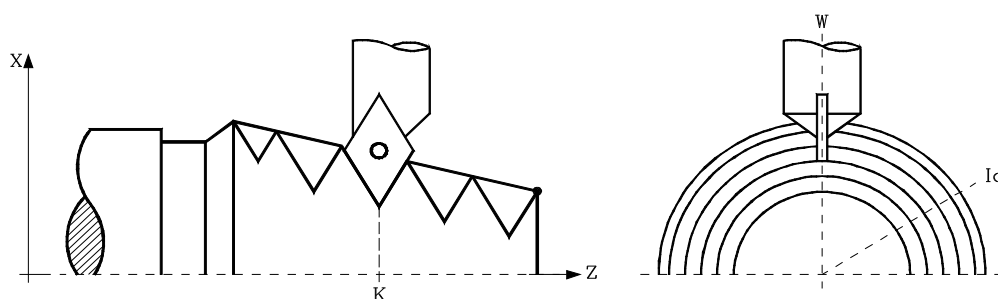
W±5.5 Volitelné. Je závislé na parametru "K".

Pokud parametr "K" nebyl definován, indikuje úhlovou pozici vřetene, v závislosti na počátečním bodu závitu. Díky tomu je možno dělat vícenásobné závity.

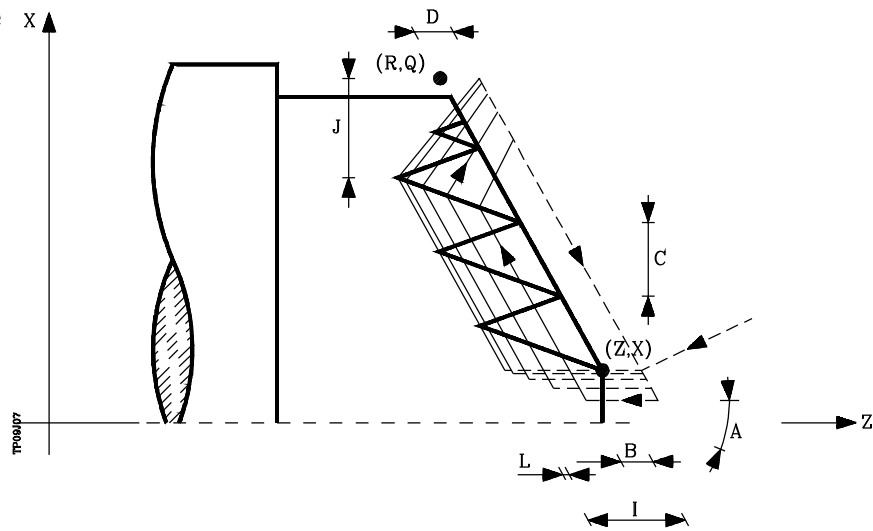
Následující příklad ukazuje jak se dělá trojnásobný závit. Je nutno naprogramovat 3 pevné cykly řezání závitů se stejnými hodnotami mimo parametru "W".

```
G86 X Z Q R K I B E D L C J A W0  
G86 X Z Q R K I B E D L C J A W120  
G86 X Z Q R K I B E D L C J A W240
```

Pokud je "K" definováno, pak je cyklus poravou závitu. Indikuje úhlovou pozici vřetene vzhledem k měřenému bodu závitu. position corresponding to the thread



Základní funkce



- 1.- Rychloposuv (v G00) k bodu přistavení v bezpečnostní vzdálenosti "D" od výchozího bodu (Z, X).
- 2.- Smyčka řezání závitu. Následující kroky se opakují až po dosažení naprogramované celkové hloubky "I" bez přídavku na dokončení "L".
 - 2.1.- Rychloposuv (G00) přes naprogramovanou hloubku vpichu.

Pohyb pojezdu se provede s úhlem vpichu (A) příslušného nástroje.
 - 2.2.- Řezání závitu v naprogramovaném úseku až po výběh "J". Při řezání závitu ne lze modifikovat ani rychlost posuvu "F" ani otáčky vřetene "S" pomocí příslušného interakčního tlačítka. Obě hodnoty jsou fixovány na 100%.
 - 2.3.- Rychloodstavení (G00) k výchozímu bodu.
- 3.- Hlazení závitu. Rychloposuv (G00) k naprogramované souřadnici hloubky "T".

Tento pohyb pojezdu se provede radiálně nebo pod úhlem vpichu "A" v souladu se znaménkem parametru "L".
- 4.- Řezání závitu v naprogramovaném úseku včetně výběhu "J".

Při řezání závitu ne lze modifikovat ani rychlost posuvu "F" ani otáčky vřetene "S" pomocí příslušného interakčního tlačítka. Obě hodnoty jsou fixovány na 100%.
- 5.- Rychloodstavení (G00) k bodu přistavení.

Upozornění

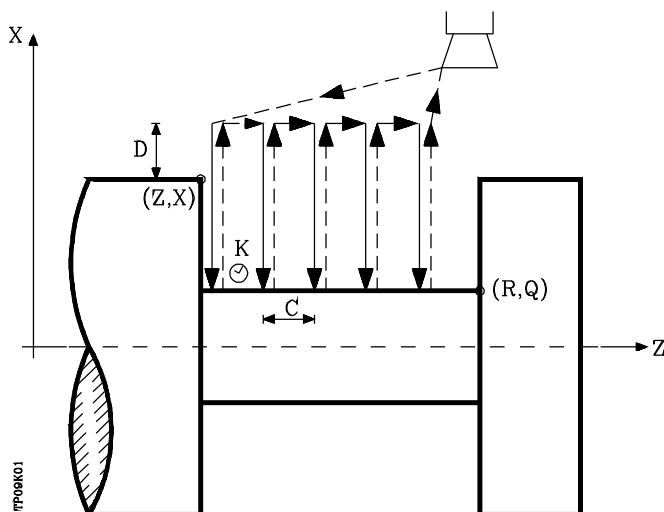
Podmínky obrábění (rychlost posuvu, otáčky vřetene atd.) musí být naprogramovány před vyvoláním pevného cyklu.

V návaznosti na pevný cyklus je aktivní naposledy naprogramovaná rychlost přistavení F nebo G. Kompenzace poloměru nástroje je však deaktivována (G40) a to i tehdy, pokud působila předtím.

9.11 G88. DRÁŽKOVÉ VPICHOVÁNÍ V OSE X

Tento cyklem vyvolá vytvoření radiálních vpichů podél osy X při dodržení stejné dráhy pojezdu v jednotlivých vpíchích se stejnou nebo menší drahou pojezdu.

Základní struktura věty zní: **G88 X Z Q R C D K**



- X±5.5** Definice souřadnice X výchozího bodu drážek. Programování se musí provést v absolutních hodnotách a v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).
- Z±5.5** Definice souřadnice Z výchozího bodu drážek. Programování se musí provést v absolutních hodnotách.
- Q±5.5** Definice souřadnice X cílového bodu drážek. Programování se musí provést v absolutních hodnotách a v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).
- R±5.5** Definice souřadnice Z cílového bodu drážek. Programování se musí provést v absolutních hodnotách.
- C5.5** Definování dráhy pojezdu.
- Jestliže není naprogramována, vychází CNC z šířky ostří (NOSEW) zvoleného nástroje. Při naprogramování hodnoty 0 CNC vydá chybové hlášení.
- D5.5** Definice bezpečnostní vzdálenosti pro Odstavení nástroje po jednom průchodu. Hodnota se programuje jako pozitivní hodnota poloměru.
- Není-li naprogramována, předpokládá se hodnota 0.
- K5** Definice trvání prodlevy po vpichu až po Odstavení v setinách vteřiny
- Není-li naprogramována, předpokládá se hodnota 0.

Základní způsob funkce

Operace drážkového vpichování se provádí s konstantním posuvem maximální šířky ostří "C".

Průchody se provádějí takto:

* Vpich se provede naprogramovanou rychlostí přistavení (F).

* Odstavení a pojezd k dalšímu bodu vpichu se provede rychloposuvem (G00).

Nakonec nástroje provede pojezd vždy k bodu, ve které byl cyklus vyvolán.

Upozornění

Podmínky obrábění (rychlost posuvu, otáčky vřetene atd.) musí být naprogramovány před vyvoláním pevného cyklu.

V návaznosti na pevný cyklus je aktivní naposledy naprogramovaná rychlost přistavení F nebo G. Kompenzace poloměru nástroje je však deaktivována (G40) a to i tehdy, pokud působila předtím.

Nástroj musí v X být umístěn ve vzdálenosti od obrobku, která je minimálně hodnotou naprogramovanou parametrem "D" (bezpečnostní vzdálenost).

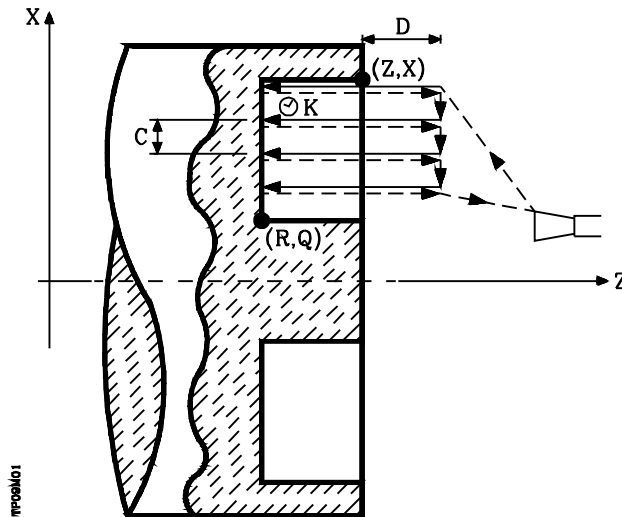
Jestliže hloubka drážky je naprogramována jako 0, CNC vydá chybové hlášení.

Jestliže je šířka drážky menší než ostří nástroje (NOSEW), vydá CNC chybové hlášení.

9.12 G89. ZAPICHOVÁNÍ V OSE Z

Tento cyklem vyvolá vytvoření radiálních vpichů podél osy X při dodržení stejné dráhy pojezdu v jednotlivých vpiších se stejnou nebo menší drahou pojezdu.

Základní struktura věty zní: **G89 X Z Q R C D K**



X±5.5 Definice souřadnice X výchozího bodu drážek. Programování se musí provést v absolutních hodnotách a v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).

Z±5.5 Definice souřadnice Z výchozího bodu drážek. Programování se musí provést v absolutních hodnotách.

Q±5.5 Definice souřadnice X cílového bodu drážek. Programování se musí provést v absolutních hodnotách a v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).

R±5.5 Definice souřadnice Z cílového bodu drážek. Programování se musí provést v absolutních hodnotách

C5.5 Definování dráhy pojezdu.

Jestliže není naprogramována, vychází CNC z šířky ostří (NOSEW) zvoleného nástroje. Při naprogramování hodnoty 0 CNC vydá chybové hlášení.

D5.5 Definice bezpečnostní vzdálenosti pro Odstavení nástroje po jednom průchodu. Hodnota se programuje jako pozitivní hodnota poloměru.

Není-li naprogramována, předpokládá se hodnota 0.

K5 Definice trvání prodlevy po vpichu až po Odstavení v setinách vteřiny

Není-li naprogramována, předpokládá se hodnota 0.

Chapter: 9 CANNED CYCLES	Section: CROOVING ALONG Z AXIS (G89)	Page 55
------------------------------------	--	-------------------

Základní způsob funkce

Operace drážkového vpichování se provádí s konstantním posuvem maximální šířky ostří "C".

Průchody se provádějí takto:

* Vpich se provede naprogramovanou rychlostí přistavení (F).

* Odstavení a pojezd k dalšímu bodu vpichu se provede rychloposuvem (G00).

Nakonec nástroje provede pojezd vždy k bodu, ve které byl cyklus vyvolán.

Upozornění

Podmínky obrábění (rychlost posuvu, otáčky vřetene atd.) musí být naprogramovány před vyvoláním pevného cyklu.

V návaznosti na pevný cyklus je aktivní naposledy naprogramovaná rychlost přistavení F nebo G. Kompenzace poloměru nástroje je však deaktivována (G40) a to i tehdy, pokud působila předtím.

Nástroj musí v X být umístěn ve vzdálenosti od obrobku, která je minimálně hodnotou naprogramovanou parametrem "D" (bezpečnostní vzdálenost).

Jestliže hloubka drážky je naprogramována jako 0, CNC vydá chybové hlášení.

Jestliže je šířka drážky menší než ostří nástroje (NOSEW), vydá CNC chybové hlášení.

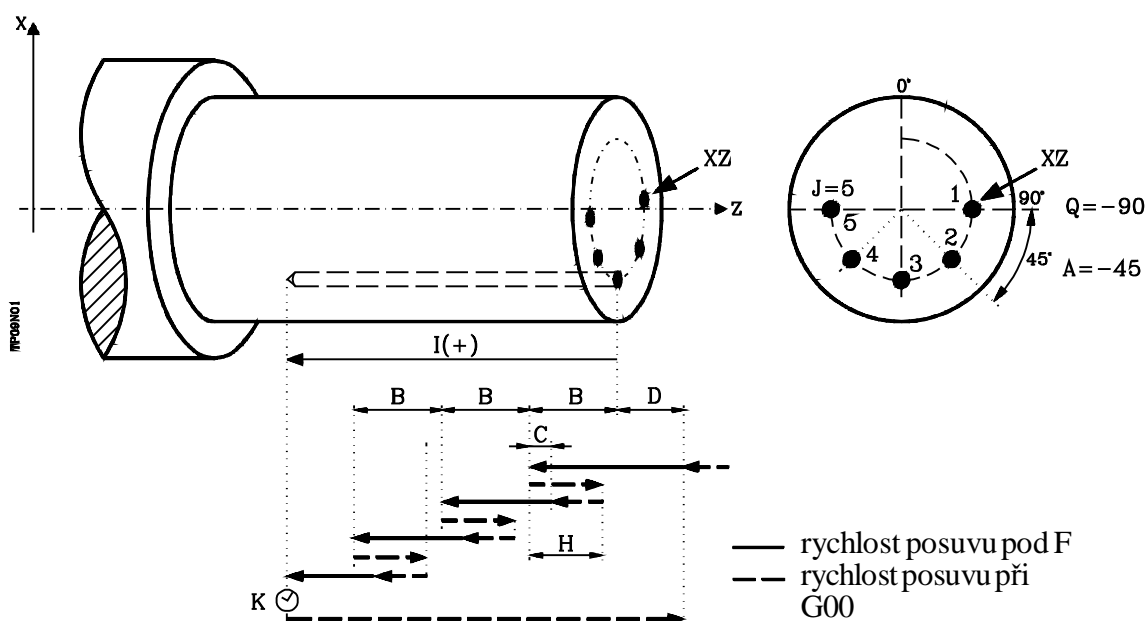
9.13 G60. AXIÁLNÍ VRTÁNÍ/AXIÁLNÍ ŘEZÁNÍ ZÁVITU

Tento cyklus je dostupný, pokud stroj má nástroj s vlastním pohonem.

K vrtání děr nebo k řezání vnitřních závitů se vřetenem zastaví nástroj se uvede do pohybu. Proto je možné obrábění na každém místě obrobku.

Volba procesu obrábění závisí na formátu programu.

Parametr pro řezání vnitřního závitu se nastaví na "B=0" a pro axiální vrtání na "B>0".



Základní struktura věty zní:

Axiální vrtání: **G60 X Z I B Q A J D K H C S**
 Axiální řezání závitů: **G60 X Z I B0 Q A J D S**

- X±5.5** Definice souřadnice X, na které cyklus probíhá. Programování se musí provést v absolutních hodnotách a v aktivním druhu měření jako hodnota poloměru nebo průměru.
- Z±5.5** Definice souřadnice Z na které cyklus probíhá. Programování se musí provést v absolutních hodnotách.
- I±5.5** Definice hloubky vrtání. Vztahuje se k výchozímu bodu (X, Z). Musí být pozitivní hodnotu, jestliže se vrtání a řezání závitu provádí v negativním směru Z a naopak. Jestliže je naprogramována hodnota 0, spustí CNC chybové hlášení.
- B5.5** Definování prováděného procesu
 * B=0 řezání vnitřního závitu
 * B>0 vrtání; B označuje hloubku přistavení
- Q±5.5** Definování první úhlové polohy k orientování vřeten pro první proces vrtání a řezání vnitřního závitu.

- A±5.5** Definování úhlové vzdálenosti mezi dvěma po sobě následujícími procesy. Programování ve stupních, pozitivní při průběhu proti směru otáčení hodinových ručiček.
- J4** Definování počtu vrtů včetně prvního vrtu. Při naprogramování 0 CNC spustí příslušné chybové hlášení.
- D5.5** Definice bezpečnostní vzdálenosti podél osy Z a vzdálenosti bodu přistavení mezi nástrojem a obrobkem po najetí výchozího bodu (X, Z). Není-li naprogramována, předpokládá se hodnota 0.
- K5** Definice trvání prodlevy na základu vrtání v setinách vteřiny. Není-li naprogramována, předpokládá se hodnota 0.
- Při řezání vnitřních závitů je tento parametr ignorován, takže ho není třeba programovat.
- H5.5** Definice dráhy rychloodstavení (v G00) podél osy Z po jednotlivých procesech vrtání. Jestliže hodnota není naprogramována nebo má hodnotou 0, provede se návrat do bodu přistavení.
- Při řezání vnitřních závitů je tento parametr ignorován, takže ho není třeba programovat.
- C5.5** Definice dráhy rychlopřistavení pro jednotlivá vrtání a dalším (G00). Jestliže není naprogramována, předpokládá se dráha 1 mm.
- Při řezání vnitřních závitů je tento parametr ignorován, takže ho není třeba programovat.
- S±5.5** Otáčky a smysl otáčení (znaménko) nástroje s vlastním pohonem.

Základní procesy vrtání

- 1.- Rychloposuv k bodu přistavení ve vzdálenosti "D" od prvního bodu vrtání.
- 2.- Zapnutí pohonu nástroje pomocí CNC s otáčkami a směrem otáčení dle parametru "S".
- 3.- Orientace vřetene na úhlovou polohu dle "Q". Jakmile se polohy dosáhne, vřeteno stojí.
- 4.- První vrtání. Osa vrtání vykonává pojezd pod G01 do naprogramované hloubky krokové míry "D + B".
- 5.- Cyklus vrtání. Opakují se následující kroky až po dosažení základu vrtání (I):
 - 5.1.- Rychloodstavení (G00) na vzdálenost "H" nebo až k bodu přistavení.

Page 58	Chapter: 9 CANNED CYCLES	Section: G60. AXIAL DRILLING /TAPPING
------------	-----------------------------	---

- 5.2.- Rychlopřistavení (G00) na vzdálenost "C" nebo do nejbližší pozice vrtání.
- 5.3.- Další proces vrtání na hloubku krokové míry (B).
- 6.- Prodleva "K" v základu vrtání v setinách vteřiny, jestliže je naprogramována.
- 7.- Rychloodstavení (G00) k bodu přistavení.
- 8.- Podle hodnoty "J" (počet vrtů)
 - 8.1.- Natočení vřetene do další polohy vrtání. Úhlový krok "A":
 - 8.2.- Opakování kroků 4, 5, 6 a 7.
- 9.- Odpojení pohonu nástroje.

Základní funkce řezání vnitřního závitu

- 1.- Rychloposuv (v G00) k bodu přistavení ve vzdálenosti "D" od výchozího bodu řezání vnitřního závitu..
- 2.- Zapnutí ohonu nástroje pomocí CNC s otáčkami a smysl otáčení dle parametru "S".
- 3.- Orientace vřetene na úhlovou polohu dle "Q". Jakmile se polohy dosáhne, vřeteno stojí.
- 4.- Pohyb až k základu vrtání "I". MFO, SSO, zastavení posuvu a zastavení cyklu jsou neúčinné.
- 5.- Obrácení směru otáčení vřetene.
- 6.- Rychloodstavení (G00) k bodu přistavení.
- 7.- Podle hodnoty "J" (počet vrtání)
 - 7.1.- Natočení vřetene do další polohy vrtání. Úhlový krok "A":
 - 7.2.- Opakování kroků 4, 5, 6 a 7.
- 8.- Odpojení polohou nástroje.

Další údaje

Podmínky obrábění (rychlost posuvu, otáčky vřetene atd.) musí být naprogramovány před vyvoláním pevného cyklu.

Po ukončení cyklu program pokračuje při novém vyvolání cyklu s rychlostí posuvu před vyvoláním cyklu F a s příslušnými funkcemi G. Jen kompenzace poloměru řezání je pak neúčinná; program probíhá dále pod G40.

Chapter: 9 CANNED CYCLES	Section: G60. AXIAL DRILLING /TAPPING	Page 59
------------------------------------	---	-------------------

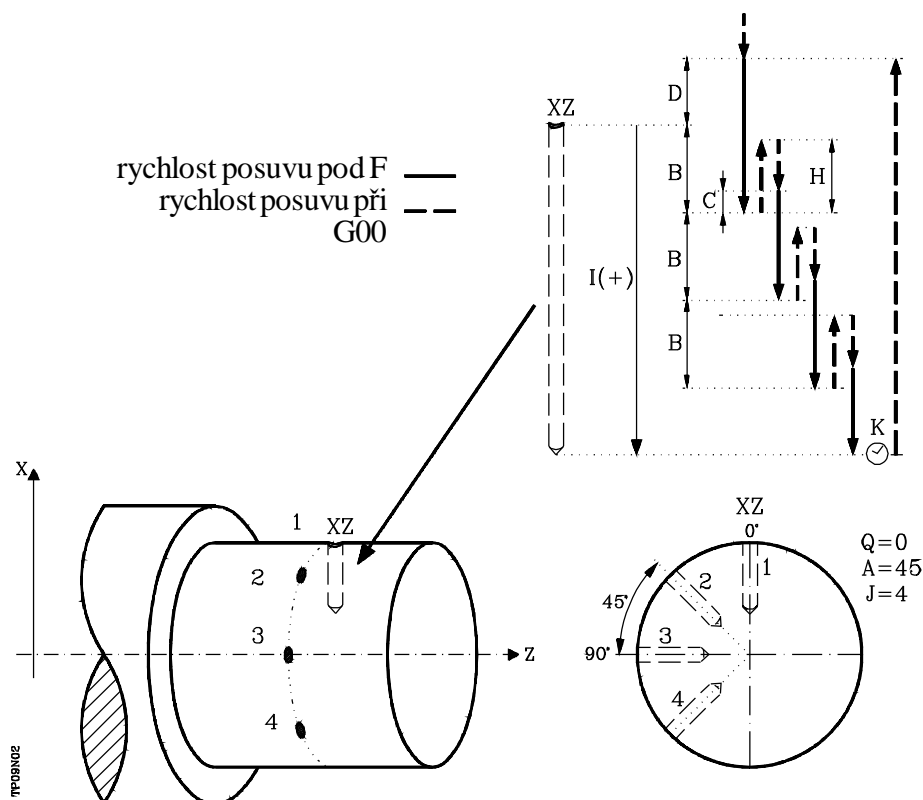
9.14 G61. RADIÁLNÍ VRTÁNÍ/RADIÁLNÍ ŘEZÁNÍ ZÁVITU

Tento cyklus je dostupný, pokud stroj má nástroj s vlastním pohonem.

K vrtání děr nebo k řezání vnitřních závitů se vřetenem zastaví nástroj se uvede do pohybu. Proto je možné obrábění na každém místě obrobku.

Volba procesu obrábění závisí na formátu programu.

Parametr pro řezání vnitřního závitu se nastaví na "B=0" a pro axiální vrtání na "B>0".



Základní struktura věty zní:

Vrtání: **G61 X Z I B Q A J D K H C S**
 Řezání závitů: **G61 X Z I B 0 Q A J D S**

- X±5.5** Definice souřadnice X, na které cyklus probíhá. Programování se musí provést v absolutních hodnotách a v aktivním druhu měření jako hodnota poloměru nebo průměru.
- Z±5.5** Definice souřadnice Z na které cyklus probíhá. Programování se musí provést v absolutních hodnotách.
- I±5.5** Definice hloubky vrtání. Vztahuje se k výchozímu bodu (X, Z). Musí být pozitivní hodnota, jestliže se vrtání a řezání závitu provádí v negativním směru Z a naopak.

Jestliže je naprogramována hodnota 0, spustí CNC chybové hlášení.

- B5.5** Definování prvního procesu
 * B=0: vrtání závitu
 * B>0: vrtání, B označuje přistavení
- Q±5.5** Definování první úhlové polohy k orientování vřeten pro první proces vrtání a řezání vnitřního závitu.
- A±5.5** Definování úhlové vzdálenosti mezi dvěma po sobě následujícími procesy. Programování ve stupních, pozitivní při průběhu proti směru otáčení hodinových ručiček.
- J4** Definování počtu vrtů včetně prvního vrtu.

 Při naprogramování 0 CNC spustí příslušné chybové hlášení.
- D5.5** Definice bezpečnostní vzdálenosti podél osy X a vzdálenosti bodu přistavení mezi nástrojem a obrobkem po najetí výchozího bodu (Z, X) není-li naprogramována, předpokládá se hodnota 0.
- K5** Definice trvání prodlevy na základu vrtání v setinách vteřiny. Není-li naprogramována, předpokládá se hodnota 0.

 Při řezání vnitřních závitů je tento parametr ignorován, takže ho není třeba programovat.
- H5.5** Definice dráhy rychloodstavení (v G00) podél osy X po jednotlivých procesech vrtání. Jestliže hodnota není naprogramována nebo má hodnotou 0, provede se návrat do bodu přistavení.

 Při řezání vnitřních závitů je tento parametr ignorován, takže ho není třeba programovat.
- C5.5** Definice dráhy rychlopřistavení pro jednotlivá vrtání.
 Jestliže není naprogramována, předpokládá se dráha 1 mm.

 Při řezání vnitřních závitů je tento parametr ignorován, takže ho není třeba programovat.
- S±5.5** Otáčky a smysl otáčení (znaménko) nástroje s vlastním pohonem.

Základní procesy vrtání

- 1.- Rychloposuv k bodu přistavení ve vzdálenosti "D" od prvního bodu vrtání.
- 2.- Zapnutí pohonu nástroje pomocí CNC s otáčkami a smyslem otáčení dle parametru "S".
- 3.- Orientace vřetene na úhlovou polohu dle "Q". Jakmile se polohy dosáhne, vřeteno stojí.
- 4.- První vrtání. Osa vrtání vykonává pojezd pod G01 do naprogramované hloubky krokové míry "D + B".
- 5.- Cyklus vrtání. Opakují se následující kroky až po dosažení základu vrtání (I):
 - 5.1 Rychloodstavení (G00) na vzdálenost "H" nebo až k bodu přistavení.
 - 5.2 Rychlopřistavení (G00) na vzdálenost "C" nebo do nejbližší pozice vrtání.
 - 5.3 Další proces vrtání na hloubku krokové míry (B).
- 6.- Prodleva "K" v základu vrtání v setinách vteřiny, jestliže je naprogramována.
- 7.- Rychloodstavení (G00) k bodu přistavení.
- 8.- Podle hodnoty "J" (počet vrtů)
 - 8.1 Natočení vřetene do další polohy vrtání. Úhlový krok "A":
 - 8.2 Opakování kroků 4, 5, 6 a 7.
- 9.- Odpojení pohonu nástroje.

Základní funkce řezání vnitřního závitu

- 1.- Rychloposuv (v G00) k bodu přistavení ve vzdálenosti "D" od výchozího bodu řezání vnitřního závitu..
- 2.- Zapnutí pohonu nástroje pomocí CNC s otáčkami a smyslem otáčení dle parametru "S".
- 3.- Orientace vřetene na úhlovou polohu dle "Q". Jakmile se polohy dosáhne, vřeteno stojí.
- 4.- Pohyb až k základu vrtání "I". MFO, SSO, zastavení posuvu a zastavení cyklu jsou neúčinné.
- 5.- Obrácení směru otáčení vřetene.

- 6.- Rychloodstavení (G00) k bodu přistavení.
- 7.- Podle hodnoty "J" (počet vrtání
 - 7.1 Natočení vřetene do další polohy vrtání. Úhlový krok "A":
 - 7.2 Opakování kroků 4, 5, 6 a 7.
- 8.- Odpojení polohou nástroje

Další údaje

Podmínky obrábění (rychlost posuvu, otáčky vřetene atd.) musí být naprogramovány před vyvoláním pevného cyklu.

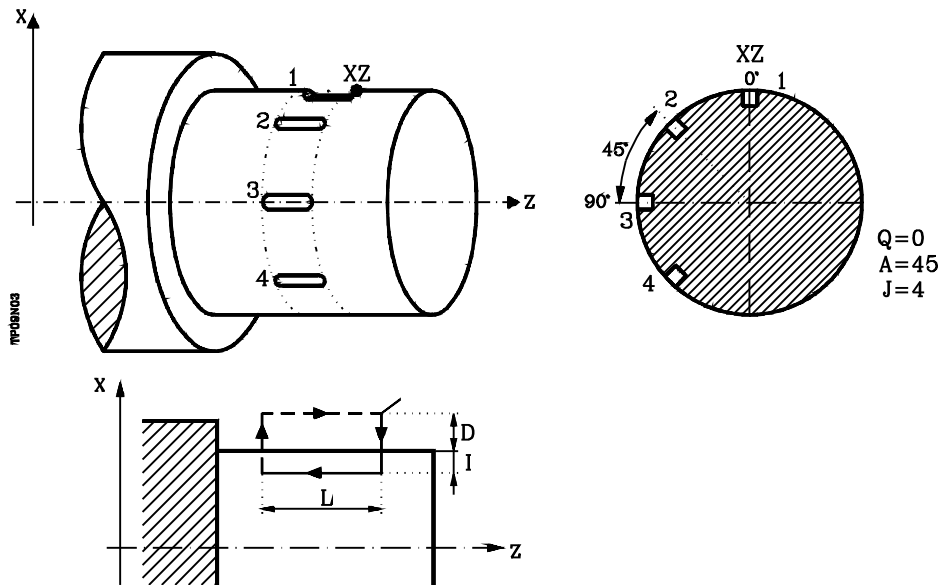
Po ukončení cyklu program pokračuje při novém vyvolání cyklu s rychlostí posuvu před vyvoláním cyklu F a s příslušnými funkcemi G. Jen kompenzace poloměru řezání je pak neúčinná; program probíhá dále pod G40.

Chapter: 9 CANNED CYCLES	Section: G61. RADIAL DRILLING / TAPPING	Page 63
------------------------------------	---	-------------------

9.15 G62. CYKLUS FRÉZOVÁNÍ PODÉLNÉHO ZÁŘEZU

Tento cyklus je dostupný, pokud stroj má nástroj s vlastním pohonem.

K frézování podélných zářezů se vřeteno zastaví a nástroj se uvede do pohybu. Proto je možné obrábění na každém místě obrobku.



Základní struktura věty zní: **G62 X Z L I Q A J D F S**

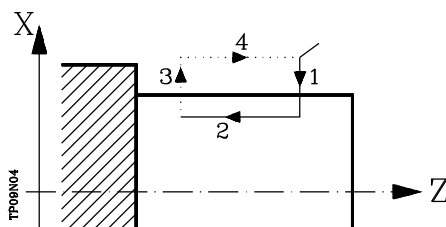
- X±5.5** Definice souřadnice X, na které cyklus probíhá. Programování se musí provést v absolutních hodnotách a v aktivním druhu měření jako hodnota poloměru nebo průměru.
- Z+5.5** Definice souřadnice Z na které cyklus probíhá. Programování se musí provést v absolutních hodnotách.
- I+5.5** Definice délky zářezu. Vztahuje se k výchozímu bodu (X, Z). Musí být pozitivní hodnota, jestliže frézování podélných zářezů se provádí v negativním směru Z a naopak (v horním příkladě "L(+)").
Jestliže je naprogramována hodnota 0, spustí CNC chybové hlášení.
- Q+5.5** Definování první úhlové polohy k orientování vřeteno pro první proces frézování drážky.
- A+5.5** Definování úhlové vzdálenosti mezi dvěma po sobě následujícími procesy. Programování ve stupních, pozitivní při průběhu proti směru otáčení hodinových ručiček.
- J4** Definování počtu vrtů včetně první drážky.
Při naprogramování 0 CNC spustí příslušné pohybové hlášení.
- D5.5** Definování bezpečnostní vzdálenosti (jako hodnota poloměru) podél osy X a vzdálenosti bodu přistavení mezi nástrojem a obrobkem po najetí z výchozího bodu (Z, X). Není-li naprogramováno, použije CNC hodnotu 0.

F5.5 Definování rychlosti posuvu při frézování zářezů.

S±5.5 Otáčky a smysl otáčení (znaménko) nástroje s vlastním pohonem.

Základní procesy

- 1.- Rychloposuv k bezpečnostnímu ve vzdálenosti "D" od prvního polohy frézování drážky.
- 2.- Zapnutí pohonu nástroje pomocí CNC s otáčkami a smyslotáčení dle parametru "S".
- 3.- Orientace vřetene na úhlovou polohu dle "Q". Jakmile se polohy dosáhne, vřeteno stojí.
- 4.- Frézování drážky v těchto krocích:

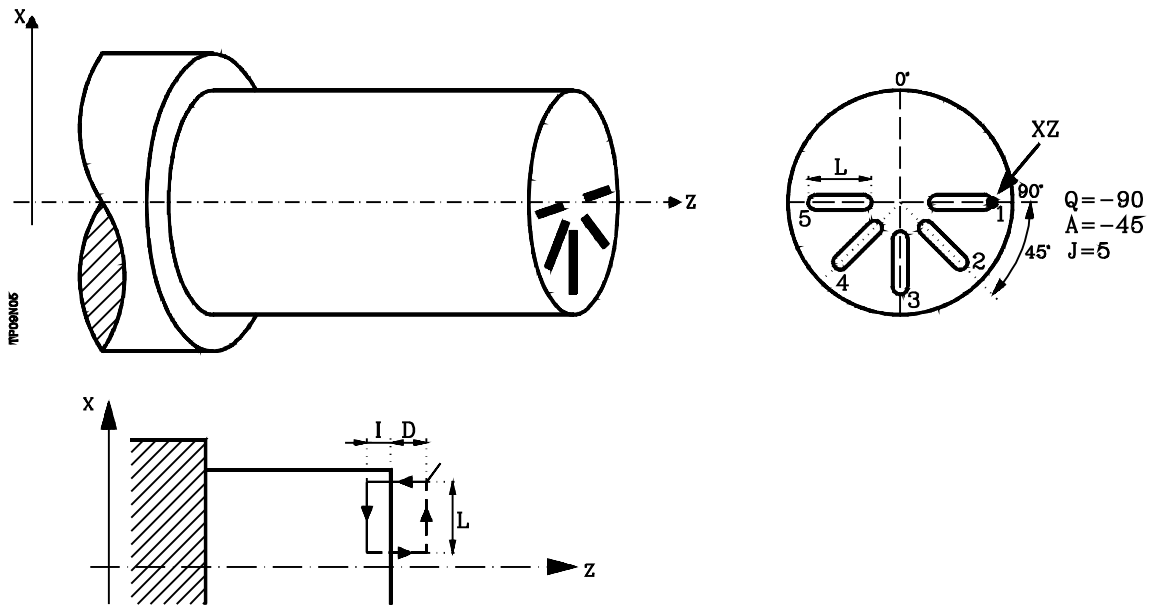


- 4.1- Přistavení rychlostí přistavení stanovenou před vyvoláním cyklu.
- 4.2- Frézování drážky provedením pojezdu osy Z s naprogramovanou rychlostí posuvu "F".
- 4.3- Rychloodstavení k referenčnímu bodu.
- 4.4- Rychloodstavení do výchozího bodu.
- 5.- Podle hodnoty "J" (počet drážek)
 - 5.1- Natočení vřetene do další polohy drážky. Úhlový krok "A".
 - 5.2- Opakování kroku 4.
- 6.- Odpojení pohonu nástroje.

Další údaje

Podmínky obrábění (rychlost posuvu, otáčky vřetene atd.) musí být naprogramovány před vyvoláním pevného cyklu.

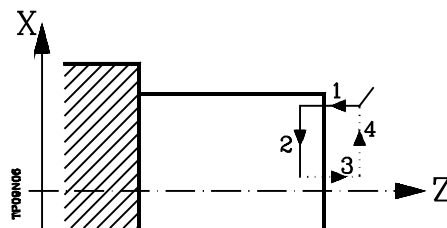
Po ukončení cyklu program pokračuje při novém vyvolání cyklu s rychlostí posuvu před vyvoláním cyklu F a s příslušnými funkcemi G. Jen kompenzace poloměru řezání je pak neúčinná; program probíhá dále pod G40.



9.16 G63. CYKLUS FRÉZOVÁNÍ RADIÁLNÍHO ZÁŘEZU

Tento cyklus je dostupný, pokud stroj má nástroj s vlastním pohonem.

K frézování radiálních zářezů se vřeteno zastaví a nástroj se uvede do pohybu. Proto je možné obrábění na každém místě obrobku.



Základní struktura věty zní: **G63 X Z L I Q A J D F S**

- X+5.5** Definice souřadnice X, na které cyklus probíhá. Programování se musí provést v absolutních hodnotách a v aktivním druhu měření jako hodnota poloměru nebo průměru.
- Z+5.5** Definice souřadnice Z na které cyklus probíhá. Programování se musí provést v absolutních hodnotách.
- I+5.5** Definice délky zářezu. Vztahuje se k výchozímu bodu (X, Z). Musí být pozitivní hodnotu, jestliže frézování podélných zářezů se provádí v negativním směru Z a naopak (v horním příkladě "L(+)").
Jestliže je naprogramována hodnota 0, spustí CNC chybové hlášení.
- Q+5.5** Definování první úhlové polohy (ve stupních) k orientaci vřetene pro první frézování drážky.
- A+5.5** Definování úhlové vzdálenosti mezi dvěma po sobě následujícími drážkami. Programování ve stupních, pozitivní při průběhu proti směru otáčení hodinových ručiček.
- J4** Definování počtu vrtů včetně první drážky.
Při naprogramování 0 CNC spustí příslušné chybové hlášení.
- D5.5** Definování bezpečnostní vzdálenosti (jako hodnota poloměru) podél osy X a vzdálenosti bodu přistavení mezi nástrojem a obrobkem po najetí z výchozího bodu (Z, X). Není-li naprogramováno, použije CNC hodnotou 0.

10. ČIDLO

CNC FAGOR 8050 má dva vstupy čidla, jeden pro signály TTL (5 V) jeden pro signál 24 V. Možnosti připojení pro různá čidla k těmto vstupům jsou patrný v příručce pro instalaci a spuštění.

Prostřednictvím čidel může CNC provádět následující operace.

- * Programování pohybů pojezdu čidel prostřednictvím G75.
- * Provádění cyklů kalibrování nástrojů a měření obrobků prostřednictvím programování v kultivované řeči.

10.1 ŘÍZENÍ ČIDLA (G75, G76)

Funkce **G75** dovoluje programovat takové pohyby pojezdu, které se ukončí při vstupu signálu čidla.

Funkce **G76** dovoluje programovat takových pohybů pojezdu, které se ukončí při odpojení signálu přicházejícího z čidla.

Formát programu zní:

G75 X..C ± 5.5
G76 X..C ± 5.5

Za G75 nebo G76 se programují příslušné osy spolu se souřadnicemi pro definování cílových bodů pro osy.

Stroj provede pojezd po naprogramované dráze až po vstup signálu čidla (G75) nebo do odpojení signálu čidla (G76). Pak platí příslušná věta jako provedená, přičemž skutečná poloha v daném okamžiku se považuje za požadovanou polohu.

Jestliže osy dojdou do naprogramované polohy před vstupem (G75) nebo před odpojením (G76) signálu, CNC osy nastaví.

Tento druh pohybu pojezdu s větami pro čidlo je velmi nápomocný, jestliže se provádějí měření nebo se mají zkušebně zpracovat programy pro kontrolu nástrojů a obrobků.

Funkce G57 a G76 nejsou modální, a musí proto být při požadavky naprogramovány vždy znovu.

Není možné modifikovat interakci pro posuvu, pokud jsou aktivní G75 nebo G76. Nachází se stále na 100%.

Funkce nejsou kompatibilní s funkcemi G00, G02, G03, G33, G41 a G42. Kromě toho přejde CNC po provedení funkcí do G01 a G40.

Chapter: 10 PROBING	Section: PROBING (G75)	Page 1
-------------------------------	----------------------------------	------------------

10.2 PEVNÉ CYKLY ČIDLA

S CNC FAGOR 8050 lze provádět tyto pevné cykly čidla:

1. pevný cyklus kalibrování nástroje
2. pevný cyklus kalibrování čidla
3. pevný cyklus korektury měření obrobku a nástroje v ose X.
4. pevný cyklus korektury měření obrobku a nástroje v ose Z.

Pohyby pojezdu při provádění takovýchto pevných cyklech se provádějí v výlučně osách X a Z.

Pevné cykly jsou naprogramovány ve zkušebních příkazech kultivovaného řeči s následujícím formátem:

(PROBE(výraz),(pokyn k přiřazení),...)

Pokyn vyvolá cyklus pomocí čísla nebo výrazu, který vede k číslu. Parametr pro cykly mohou být inicializovány také pomocí příslušných hodnot v pokynech pro přiřazení.

Všeobecná upozornění

Pevné cykly čidla nejsou modální; musí být proto vždy k provedení naprogramovány znova.

Při provádění takových cyklů lze použít tato čidla:

- * čidlo v pevné poloze na stroji, ke kalibrování nástrojů
- * čidlo na vřetení; považují se za nástroje a používají se u pevných cyklů měření.

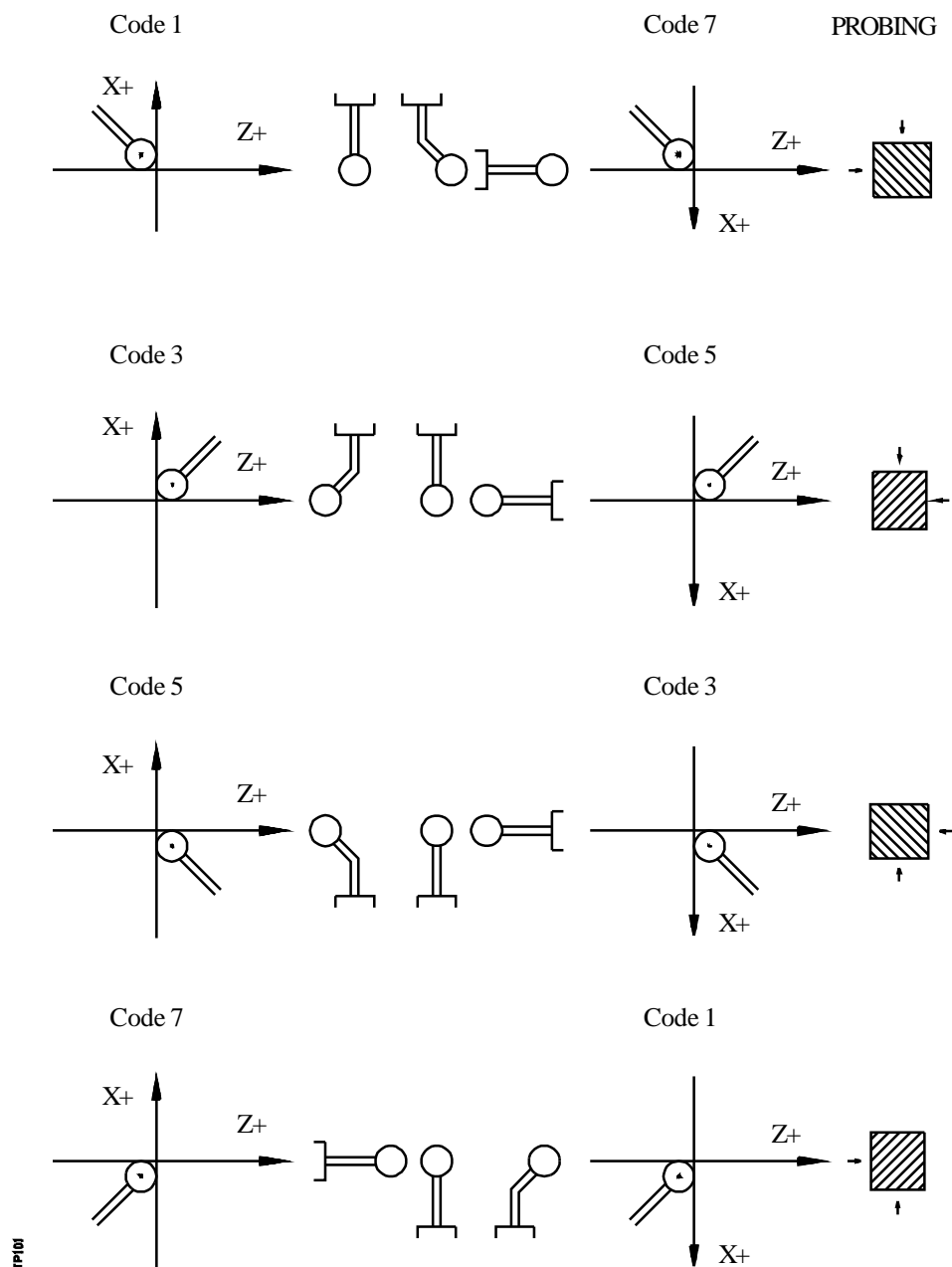
Provádění pevných cyklů nevede k dodatečným modifikacím předcházejících funkcí G, vyjma funkcí kompenzace poloměru nástroje G41 a G42.

10.3 KALIBROVÁNÍ NÁSTROJE

Tento pevný cyklus slouží ke kalibrování nástrojů nebo čidel na vřetenu (držák nástroje). Na závěr každého cyklu se aktualizují hodnoty X a Z v příslušné tabulce korektur a hodnoty I a K se resetují na nulu.

Při první kalibrování nástroje nebo čidla se doporučuje zapsat do tabulky korektur nástrojů přibližné hodnoty pro délky (X, Z) a kódy místa (F) a poloměr (R).

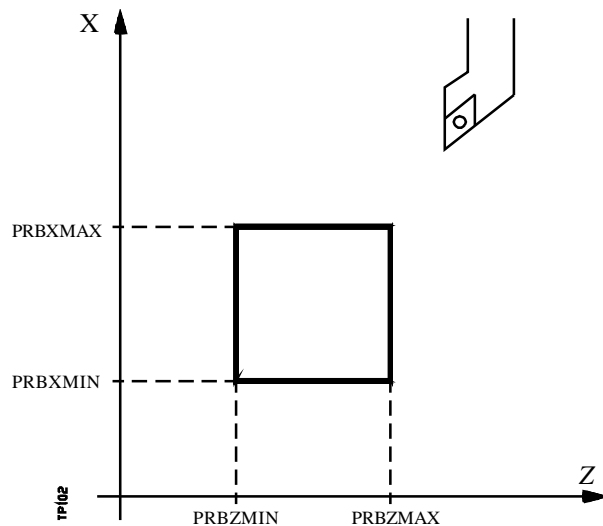
U sond hodnota R odpovídá poloměru koule na tyčince čidla a kódu místa strany použité ke kalibrování



K provedení tohoto cyklu musí být k dispozici čidlo nad hlavou?? v pevné poloze se stranami paralelně probíhajícími k osám X a Z.

Jeho poloha se uvádí v hodnotách absolutních souřadnic vzhledem k nulovému bodu stroje, a to v následujících obecných parametrech stroje:

PRBXMIN	souřadnice minima X čidla
PRBXMAX	souřadnice maxima X čidla
PRBZMIN	souřadnice minima Z čidla
PRBZMAX	souřadnice maxima Z čidla



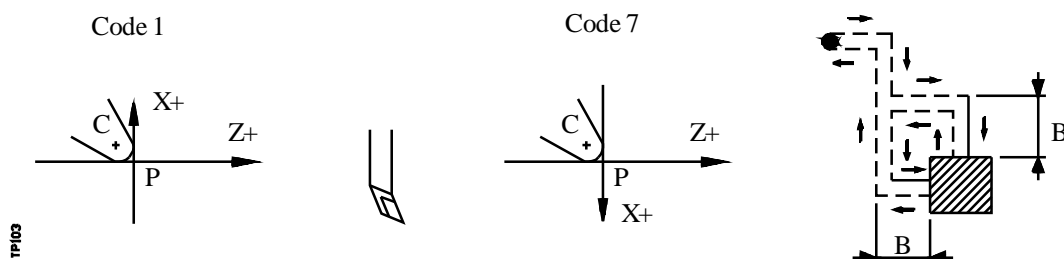
Formát programování zní:

(PROBE 1, B, F)

B5.5 Definice bezpečnostní vzdálenosti s pozitivní hodnotu poloměru. Při programování s hodnotou 0 CNC vydá chybové hlášení.

F5.5 Definice rychlosti pojezdu čidla v mm/min nebo palec/min.

Základní způsob funkce



1.- Hrubé přistavení

Pohyb rychloposuvu (G00) z bodu vyvolání cyklu k místu přistavení.

Bod se nachází před bokem příslušného čidla v obustranné bezpečnostní vzdálenosti (B).

Hrubé přistavení se děje ve dvou krocích:

- a.- pojezd v ose Z
- b.- pojezd v ose X

2.- Jemné přistavení

Podle kódu místa přiřazeného nástroji se pro kalibrování provedou až po dvou snímacích procesech. Ty se provedou v těchto krocích:

a.- Hrubé přistavení

Rychloposuv (G00) a k bodu přistavení ve vzdálenosti B před snímanou stranou.

b.- Jemné přistavení

Pojezd čidla naprogramovanou rychlostí pojezdu F až po vstup signálu čidla.

Maximální délka dráhy absolvované ke snímání je 2B. Jestliže CNC po absolvování dráhy nezískalo žádný signál čidla, vydá chybové hlášení a osy zastaví.

c.- Odstavení

Rychloposuv (G00) čidla z posledního místa dotyku zpět do místa přistavení.

3.- Odstavení

Rychloposuv (G00) z místa přistavení k bodu vyvolání cyklu.

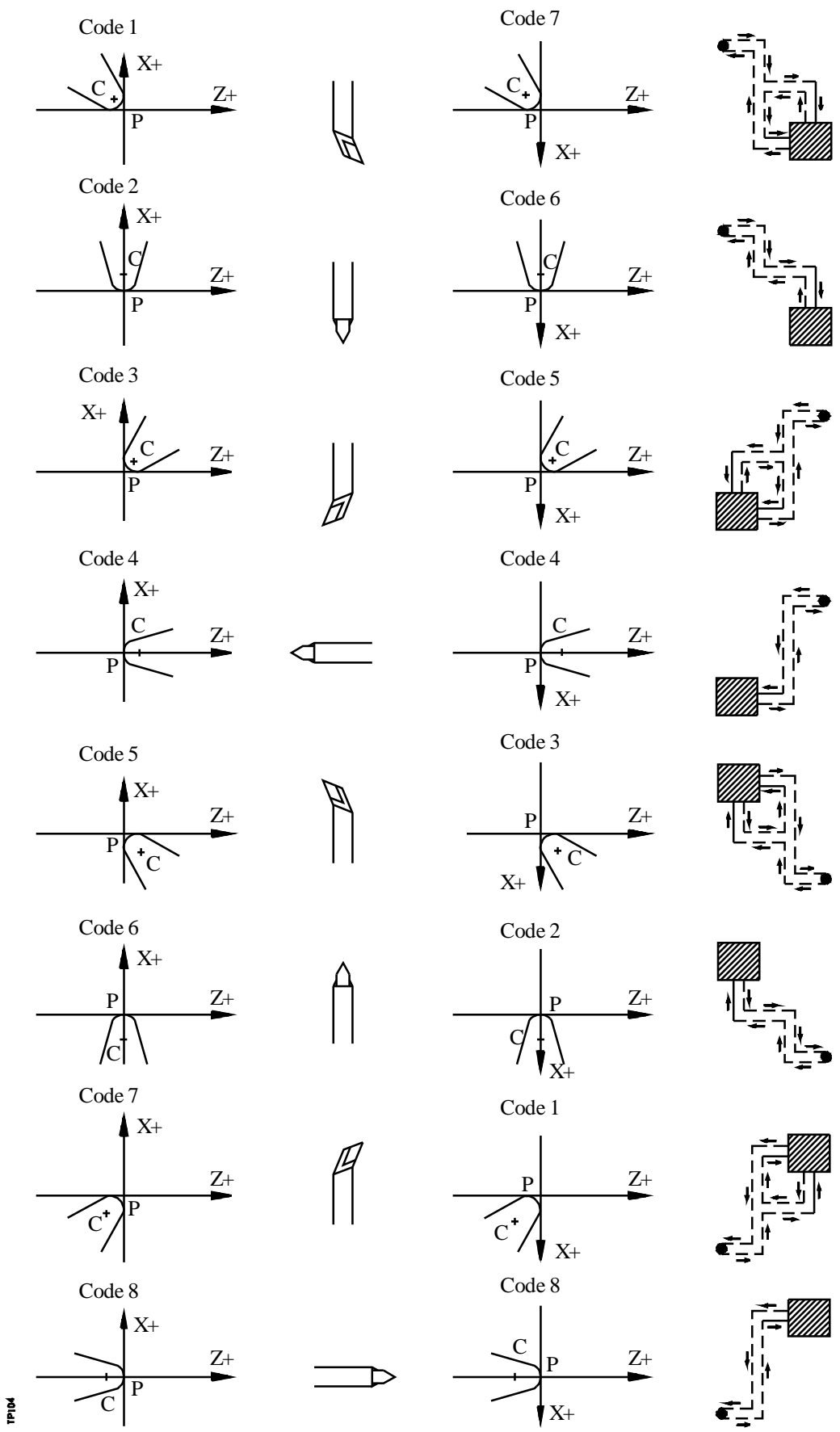
Odstavení se děje ve dvou krocích:

a.- pojezd v ose Z

b.- pojezd v ose X

Na závěr každého cyklu se aktualizují hodnoty X a Z v příslušné tabulce korektur a hodnoty I a K se resetují na nulu.

Page 6	Chapter: 10 PROBING	Section: TOOLCALIBRATION
------------------	-------------------------------	------------------------------------



TP104

Kromě toho CNC předává chybové hodnoty do následujících globálních aritmetických parametrů:

P298 Chyba v ose X. Rozdíl mezi skutečnou délkou nástroje a hodnotou uvedenou v tabulce korektury nástrojů pro délku nástroje X. Hodnota se uvádí v souladu s příslušným aktivním režimem (poloměr nebo průměr).

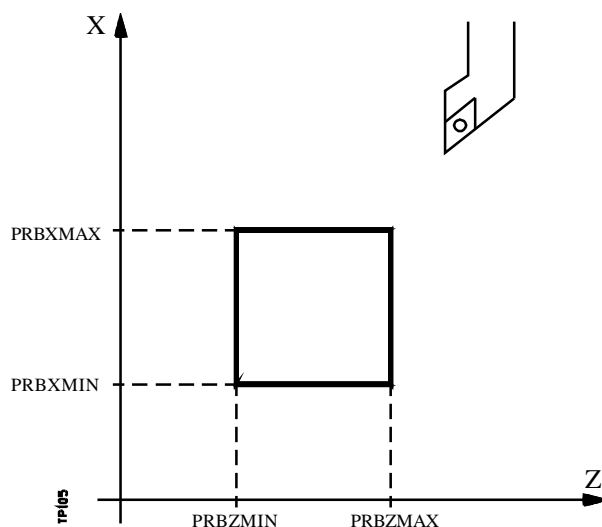
P299 Chyba v ose Z. Rozdíl mezi skutečnou délkou nástroje a hodnotu uvedenou v tabulce korektur nástrojů pro délku nástroje X.

10.4 KALIBROVÁNÍ ČIDLA

Tento pevný cyklus slouží ke kalibrování u ebekopfv pevné poloze na stroji a paralelně k osám X a Z umístěných čidel.

Příslušné čidlo se později použije ke kalibrování nástrojů. Jeho přibližná poloha musí být uvedena v hodnotách absolutních souřadnic vzhledem k nulovému bodu stroje, ve následujících obecných parametrech stroje:

PRBXMIN	souřadnice minima X čidla
PRBXMAX	souřadnice maxima X čidla
PRBZMIN	souřadnice minima Z čidla
PRBZMAX	souřadnice maxima Z čidla



K provedení cyklu je nezbytný referenční nástroj známých rozměrů, jehož příslušné hodnoty již byly zapsány do tabulky korektury nástroje.

Protože čidlo se musí kalibrovat jak v ose X tak v ose Y, musí kód místa F pro příslušný referenční nástroj znít F1, F2 F5 nebo F7.

Formát programování zní:

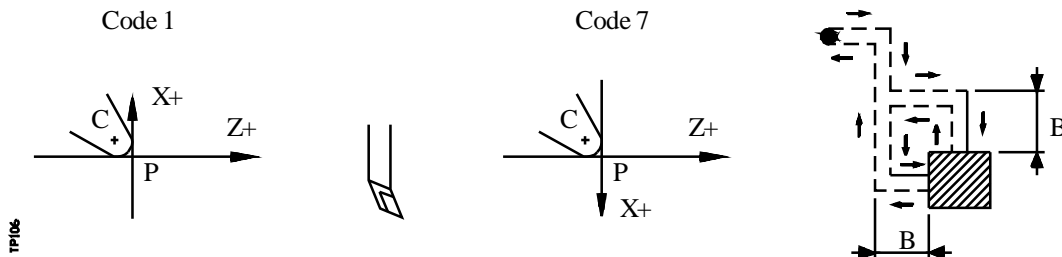
(PROBE 2, B, F)

B5.5 Definice bezpečnostní vzdálenosti s pozitivní hodnotu poloměru.

Při programování s hodnotou 0 CNC vydá chybové hlášení.

F5.5 Definice rychlosti pojezdu čidla v mm/min nebo palec/min.

Základní způsob funkce



1.- Hrubé přistavení

Pohyb rychloposuvu (G00) z bodu vyvolání cyklu k místu přistavení.

Bod se nachází před bokem příslušného čidla v obustranné bezpečnostní vzdálenosti (B).

Hrubé přistavení se děje ve dvou krocích:

- a.- pojezd v ose Z
- b.- pojezd v ose X

2.- Jemné přistavení

Podle kódu místa přiřazeného nástroji se pro kalibrování provedou až po dvou snímacích procesech. Ty se provedou v těchto krocích:

a.- Hrubé přistavení

Rychloposuv (G00) a k bodu přistavení ve vzdálenosti B před snímanou stranou.

b.- Jemné přistavení

Pojezd čidla naprogramovanou rychlostí pojezdu F až po vstup signálu čidla.

Maximální délka dráhy absolvované ke snímání je 2B. Jestliže CNC po absolvování dráhy nezískalo žádný signál čidla, vydá chybové hlášení a osy zastaví.

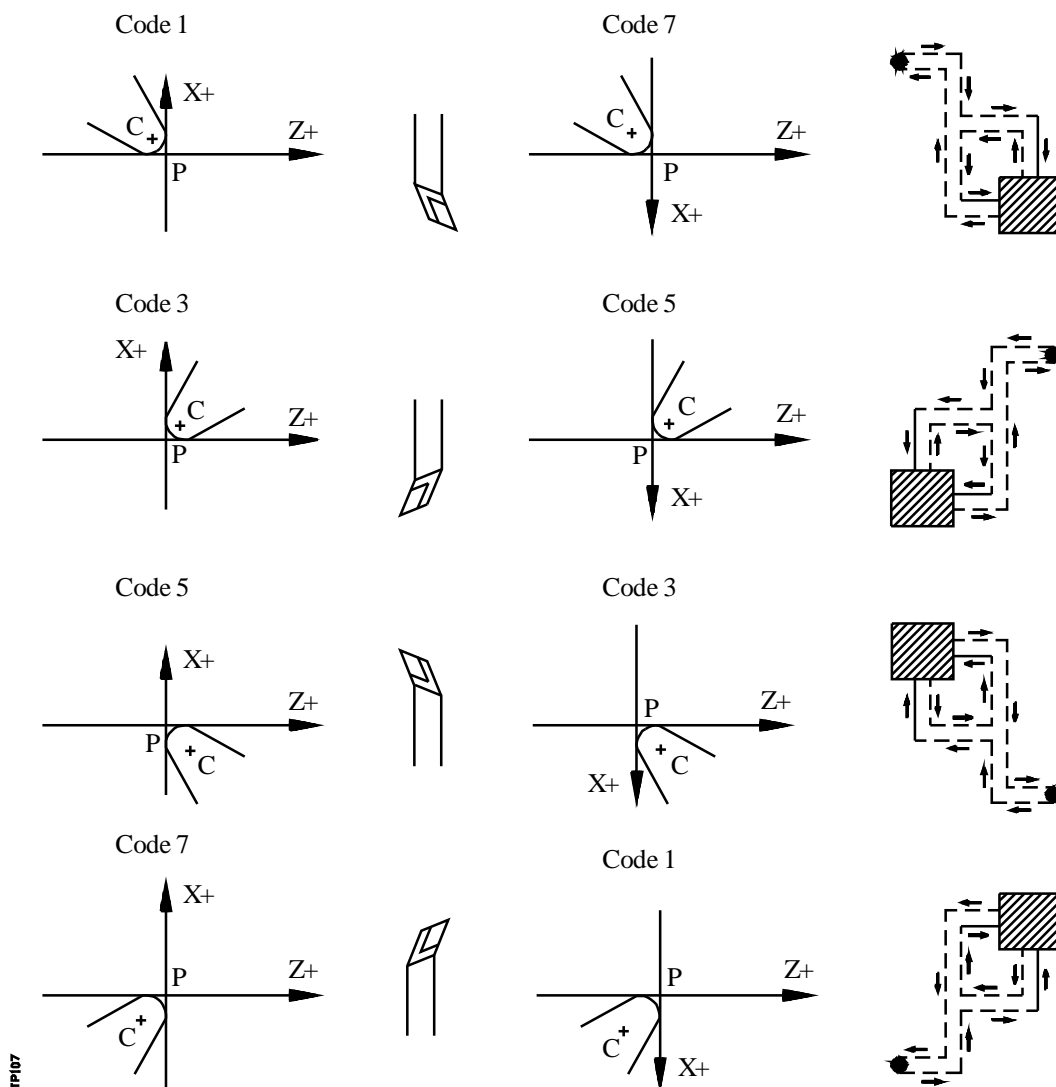
c.- Odstavení

Rychloposuv (G00) čidla z posledního místa dotyku zpět do místa přistavení.

- 3.- Odstavení
Rychloposuv (G00) z místa přistavení k bodu vyvolání cyklu.
Odstavení se děje ve dvou krocích:

- a.- pojezd v ose Z
b.- pojezd v ose X

Na závěr každého cyklu se aktualizují hodnoty X a Z v příslušné tabulce korektur a hodnoty I a K se resetují na nulu.



Kromě toho CNC předává naměřené hodnoty do následujících globálních aritmetických parametrů:

P298 Skutečná souřadnice osy X. Hodnota se uvádí jako absolutní hodnota vzhledem k nulovému bodu stroje a jako hodnota poloměru.

P299 Skutečná souřadnice osy Z. Hodnota se uvádí jako absolutní hodnota vzhledem k nulovému bodu stroje a jako hodnota poloměru.

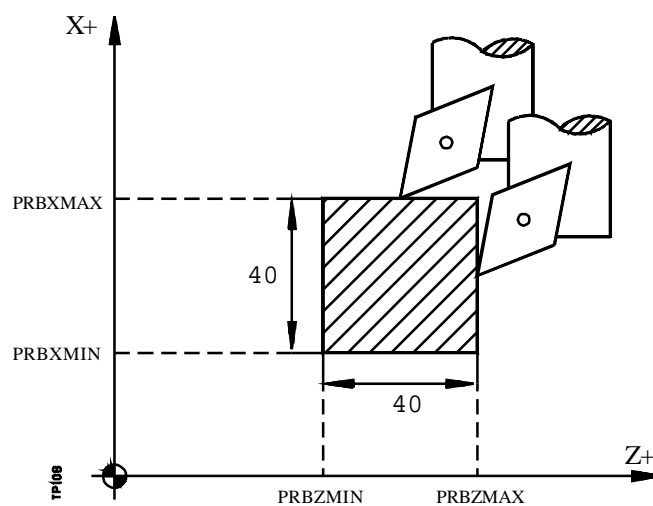
Chapter: 10 PROBING	Section: PROBECALIBRATION	Page 11
-------------------------------	-------------------------------------	------------

Pomocí této hodnoty a rozměrů čidla lze po výpočtu hodnoty polohy pro ostatní strany čidla aktualizovat následující obecné parametry stroje:

PRBXMIN	souřadnice minima X čidla
PRBXMAX	souřadnice maxima X čidla
PRBZMIN	souřadnice minima Z čidla
PRBZMAX	souřadnice maxima Z čidla

Příklad:

Jestliže použitý nástroj vykazuje kód místa F3 a čidlo má prst ve tvaru kostky s délkou 40 mm, přiřadí se parametrům tyto hodnoty:



PRBXMIN	= P298 - 40mm
PRBXMAX	= P298
PRBZMIN	= P299 - 40 mm
PRBZMAX	= P299

10.5 VYMĚŘOVÁNÍ DÍLU A KOREKTURA NÁSTROJE V OSE X

Zde se použije dříve kalibrované do vřetene (držák nástroje) vsazené čidlo (dle výše popsaného cyklu)

Cyklus umožňuje nejenom vyměření v ose X, nýbrž také i modifikace korektury pro příslušný nástroj k obrábění obrobku. Modifikace se převezeme jen tehdy, když je naměřená chyba větší než dříve stanovená hodnota.

Formát programování zní:

(PROBE 3, X, Z, B, F, L, D)

X+5.5 Definice požadované souřadnice X pro bod měření. Programování se musí provést v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).

Z+5.5 Definice souřadnice Z měřicího bodu.

B5.5 Definice bezpečnostní vzdálenosti s pozitivní hodnotu poloměru.

Při programování s hodnotou 0 CNC vydá chybové hlášení.

F5.5 Definice rychlosti pojezdu čidla v mm/min nebo palec/min.

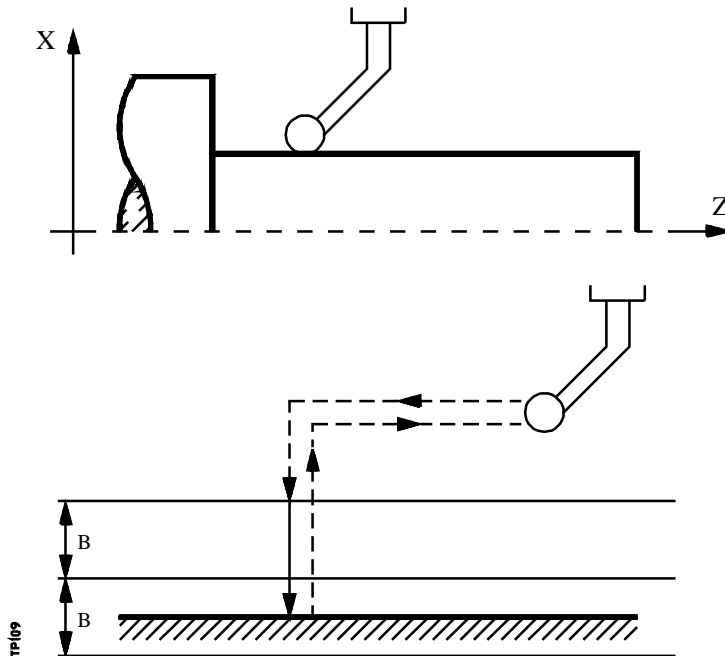
L5.5 Definice tolerance měření jako hodnota poloměru. Modifikace se provede jen tehdy, když je chyba větší než tato hodnota.

Jestliže není naprogramována, předpokládá se hodnota 0.

D4 Definice čísla korektury měněné při ukončení měřicího cyklu.

Jestliže není naprogramována nebo s hodnotou 0, neprovede se žádná modifikace.

Základní způsob funkce



1.- Hrubé přistavení

Pohyb rychloposuvu (G00) z bodu vyvolání cyklu k místu přistavení.

Bod se nachází před bokem příslušného čidla v obustranné bezpečnostní vzdálenosti (B).

Hrubé přistavení se děje ve dvou krocích:

- a. pojezd v ose Z
- b. pojezd v ose X

2.- Jemné přistavení

Pojezd čidla naprogramovanou rychlostí pojezdu F až po vstup signálu čidla.

Maximální délka dráhy absolvované ke snímání je 2B. Jestliže CNC po absolvování dráhy nezískalo žádný signál čidla, vydá chybové hlášení a osy zastaví.

Při ukončení snímání převezme CNC skutečnou polohu v okamžiku vstupu jako požadovanou polohu.

3.- Odstavení

Rychloposuv (G00) z místa přistavení k bodu vyvolání cyklu.

Odstavení se děje ve dvou krocích:

- a. pojezd v ose Z
- b. pojezd v ose X

Při ukončení podá CNC skutečnou hodnotu měření do následujících globálních aritmetických parametrů:

P298 Skutečná hodnota měřeného bodu v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).

P299 Chyba. Rozdíl mezi skutečnou hodnotou souřadnice a naprogramovanou požadovanou hodnotou v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).

Jestliže číslo korektury nástroje D bylo zadáno, CNC modifikuje hodnotou I, pokud naměřená chyba je minimálně tak velká jako přípustná tolerance L.

Chapter: 10 PROBING	Section: TOOLOFFSET CORRECTIONXAXIS	Page 15
-------------------------------	---	-------------------

10.6 VYMĚŘOVÁNÍ DÍLU A KOREKTURA NÁSTROJE V OSE Z

Zde se použije dříve kalibrované do vřetene (držák nástroje) vsazené čidlo (dle výše popsaného cyklu)

Cyklus umožňuje nejenom vyměření v ose Z, nýbrž také i modifikace korektury pro příslušný nástroj k obrábění obrobku. Modifikace se převezeme jen tehdy, když je naměřená chyba větší než dříve stanovená hodnota.

Formát programování zní:

(PROBE 4, X, Z, B, F, L, D)

X+5.5 Definice požadované souřadnice X pro bod měření. Programování se musí provést v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).

Z+5.5 Definice souřadnice Z měřeného bodu.

B5.5 Definice bezpečnostní vzdálenosti s pozitivní hodnotu poloměru.

Při programování s hodnotou 0 CNC vydá chybové hlášení.

F5.5 Definice rychlosti pojezdu čidla v mm/min nebo palec/min.

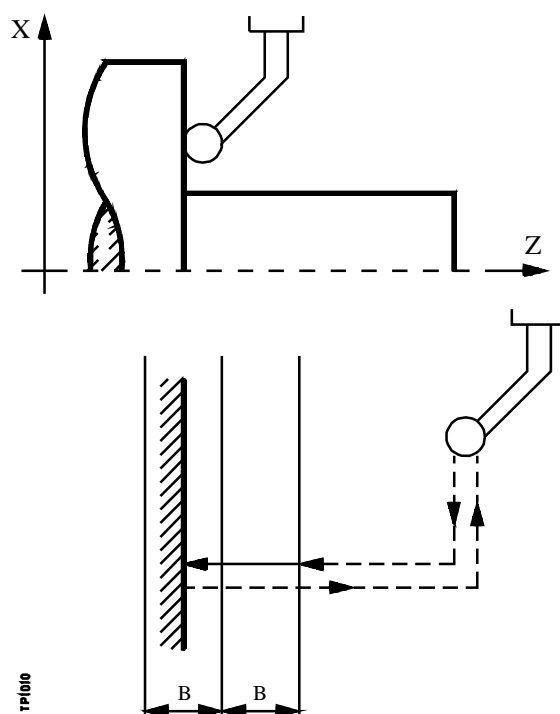
L5.5 Definice tolerance měření jako hodnota poloměru. Modifikace se provede jen tehdy, když je chyba větší než tato hodnota.

Jestliže není naprogramována, předpokládá se hodnota 0.

D4 Definice čísla korektury měněné při ukončení měřicího cyklu.

Jestliže není naprogramována nebo s hodnotou 0, neprovede se žádná modifikace.

Základní způsob funkce



1.- Hrubé přistavení

Pohyb rychloposuvu (G00) z bodu vyvolání cyklu k místu přistavení. Bod se nachází před bokem příslušného čidla v obustranné bezpečnostní vzdálenosti (B).

Hrubé přistavení se děje ve dvou krocích:

- a. pojezd v ose Z
- b. pojezd v ose X

2.- Jemné přistavení

Pojezd čidla naprogramovanou rychlostí pojezdu F až po vstup signálu čidla.

Maximální délka dráhy absolvované ke snímání je 2B. Jestliže CNC po absolvování dráhy nezískalo žádný signál čidla, vydá chybové hlášení a osy zastaví.

Při ukončení snímání převezme CNC skutečnou polohu v okamžiku vstupu jako požadovanou polohu.

3.- Odstavení

Rychloposuv (G00) z místa přistavení k bodu vyvolání cyklu.

Odstavení se děje ve dvou krocích:

- a. pojezd v ose Z
- b. pojezd v ose X

Při ukončení podá CNC skutečnou hodnotu měření do následujících globálních aritmetických parametrů:

P298 Skutečná hodnota měřeného bodu v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).

P299 Chyba. Rozdíl mezi skutečnou hodnotu souřadnice a naprogramovanou požadovanou hodnotou v aktivním režimu (programování poloměru nebo průměru).

Jestliže číslo korektury nástroje D bylo zadáno, CNC modifikuje hodnotou I, pokud naměřená chyba je minimálně tak velká jako přípustná tolerance L.

Page 18	Chapter: 10 PROBING	Section: TOOLOFFSET CORRECTIONZAXIS
------------	-------------------------------	---

11. PROGRAMMING IN HIGH-LEVEL LANGUAGE

The FAGOR 8050 CNC has a series of internal variables which can be accessed from the user program, from the PLC program or through DNC.

Access to these variables from the user program is gained with high-level commands.

Each of the system variables which can be accessed will be referred to by means of its mnemonic, and will be separated, according to their use, into read-only variables and read-write variables.

11.1 LEXICAL DESCRIPTION

All the words which form the high-level language of the numerical control must be written in capital letters except for associated texts which may be written in upper and lower case letters.

The following elements are available for high-level programming:

- Reserved words.
- Numerical constants
- Symbols

Chapter: 11 PROGRAMMING IN HIGH-LEVEL LANGUAGE	Section: LEXICAL DESCRIPTION	Page 1
--	--	------------------

11.1.1 RESERVED WORDS

The set of words which the CNC uses in high-level programming for naming system variables, operators, control mnemonics, etc. are as follows:

ABS	ACOS	AND	ARG	ASIN	ATAN	
ANAI_n	ANAO_n	BLKN	CALL	CALLP	CLOCK	
CNCERR	CNCFRO	CNCSSO	CYTIME	DATE	DEFLEX	
DEFLEY	DEFLEZ	DFHOLD	DIGIT	DIST(X-C)	DNCERR	
DNCF	DNCFPR	DNCFRO	DNCS	DNCSL	DNCSSO	
DPOS(X-C)	DSBLK	DSTOP	DW	EFHOLD	ERROR	
ESBLK	ESTOP	EXEC	FEED			
FIRST	FLWE(X-C)	FLWES	FOZLO(X-C)	FOZONE	FOZUP(X-C)	
FPREV	FRO	FZLO(X-C)	FZONE	FZUP(X-C)	GGSA	
GGSB	GGSC	GGSD	GMS	GOTO	GS_n	
GUP_n	IB	IF	INPUT	KEY	KEYSRC	
LONGAX	LUP (a,b)	MCALL	MDOFF	MIRROR	MP(X-C)_n	
MPAS_n	MPG_n	MPLC_n	MPS_n	MPSS_n	MSG	
MS_n	NBTOOL	NXTOD	NXTOOL	ODW	OPEN	
OPMODA	OPMODB	OPMODC	OPMODE	ORG(X-C)	ORG(X-C)_n	
ORGROA	ORGROB	ORGROC	ORGROQ	ORGROR	ORGROS	
ORGROT	ORGROX	ORGROY	ORGROZ	PAGE	PARTC	
PCALL	PLANE	PLCC_n	PLCERR	PLCF	PLCFPR	
PLCFRO	PLCI_n	PLCM_n	PLCMG	PLCOF(X-C)	PLCON	
PLCR_n	PLCS	PLCSL	PLCSSO	PLCT_n	PORGF	
PORGS	POS(X-C)	POSS	PPOS(X-C)	PRBST	PRGF	
PRGFIN	PRGFPR	PRGFRO	PRGN	PRGS	PRGSL	
PRGSSO	PROBE	REPOS	RET	ROTPF	ROTPS	
RPOSS	RPT	RTPOSS	SCALE	SCALE(X-C)	SCNCSSO	
SDNCS	SDNCSL	SDNCSSO	SFLWES	SK	SLIMIT	
SPEED	SPLCS	SPLCSL	SPLCSO	SPOSS	SPRGS	
SPRGS	SPRGSO	SREAL	SRPOSS	SRTPOS	SSLIMI	
SSO	SSPEED	SSREAL	SSSO	STPOSS	SUB	
SYMBOL	SYSTEM	SZLO(X-C)	SZONE	SZUP(X-C)	TIME	
TIMER	TLFD_n	TLFF_n	TLFN_n	TLFR_n	TMZP_n	
TMZT_n	TOD	TOI_n	TOK_n	TOL_n	TOOL	
TOOROF	TOOROS	TOR_n	TPOS(X-C)	TPOSS	TRACE	
TZLO(X-C)	TZONE	TZUP(X-C)	WBUF	WBUF	WKEY	
WRITE						

Words ending in (X-C) indicate a set of 9 elements formed by the corresponding root followed by X, Y, Z, U, V, W, A, B and C.

ORG(X-C)-->ORGX, ORGY, ORGZ, ORGU, ORGV, ORGW, ORGA, ORGB, ORGC

All the letters of the alphabet A-Z are also reserved words, as they can make up a high-level language word when used alone.

11.1.2 NUMERICAL CONSTANTS

The blocks programmed in high-level language allow numbers in decimal format which do not exceed the format #6.5 and numbers in hexadecimal format, in which case they must be preceded by the \$ sign, with a maximum of 8 digits.

The assignment to a variable of a constant higher than the format #6,5 will be made by means of arithmetic parameters, by means of arithmetic expressions or by means of constants expressed in hexadecimal format.

Example: To assign the value 100000000 to the variable "TIMER", It can be done in one of the following ways:

```
(TIMER = $5F5E100)
(TIMER = 10000 * 10000)
(P100 = 10000 * 10000)
(TIMER = P100)
```

When the CNC is working in metric system (mm) resolution is in tenths of a micron, and figures are programmed in the format #5.4 (positive or negative, with 5 integers and 4 decimals), and if the CNC is operating in inches, resolution is in 0.00001 inches, figures being programmed with the format #4.5 (positive or negative, with 4 integers and 5 decimals).

For the convenience of the programmer, this control always allows the format #5.5 (positive or negative, with 5 integers and 5 decimals), adjusting each number appropriately to the working units every time they are used.

11.1.3 SYMBOLS

The symbols used in high-level language are:

() " = + - * / ,

Chapter: 11 PROGRAMMING IN HIGH-LEVEL LANGUAGE	Section: LEXICAL DESCRIPTION	Page 3
--	--	------------------

11.2 VARIABLES

The internal CNC variables which can be accessed by high-level language are grouped in tables and can be read-only or read-write variables.

There is a group of mnemonics for showing the different fields of the table of variables. In this way, if it is required to access an element from one of these tables, the required field will be indicated by means of the corresponding mnemonic (for example TOR) and then the required element (TOR3).

The variables available at the FAGOR 8050 CNC can be classified in the following way:

- General purpose parameters or variables
- Variables associated with tools.
- Variables associated with zero offsets.
- Variables associated with machine parameters
- Variables associated with work zones
- Variables associated with feedrates
- Variables associated with position coordinates
- Variables associated with the spindle
- Variables associated with the PLC
- Variables associated with local parameters
- Other variables

Variables which access to real values of the CNC interrupt the preparation of blocks and the CNC waits for each command to be performed before restarting block preparation.

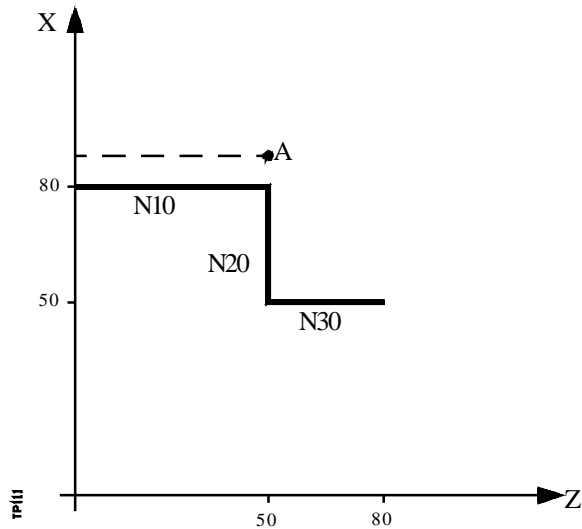
Thus, precaution must be taken when using this type of variable, as should they be placed between machining blocks which are working with compensation, undesired profiles may be obtained.

Example:

The following program blocks are performed in a section with G41 compensation.

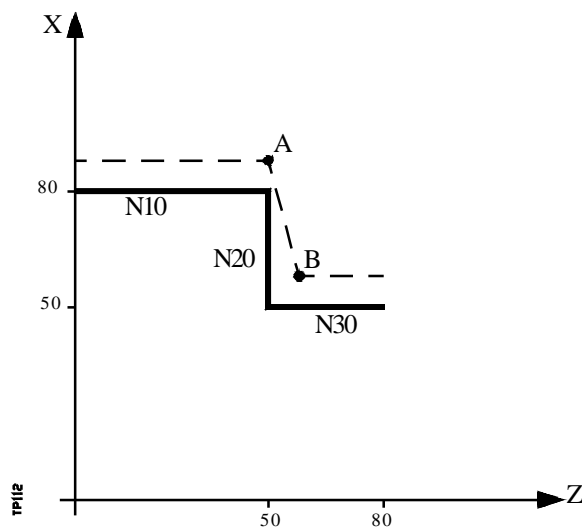
```
.....  
.....  
N10 X80 Z50  
N15 (P100=POSX); Assigns the value of the real coordinate in X to parameter P100  
N20 X50 Z50  
N30 X50 Z80  
.....  
.....
```

Block N15 interrupts block preparation and the execution of block N10 will finish at point A.



Once the execution of block N15 has ended, the CNC will continue block preparation from block N20 on.

As the next point corresponding to the compensated path is point “B”, the CNC will move the tool to this point, executing path “A-B”.



As can be observed, the resulting path is not the desired one, and therefore it is recommended to avoid the use of this type of variable in sections requiring tool compensation.

Local parameters used in high-level language may be defined using the above format or by using the letter A-Z, except for N, so that A is equal to P0 and Z to P25.

The following example shows these two methods of definition:

```
(IF((P0+P1) * P2/P3 EQ P4) GOTO N100)
(IF((A+B) * C/D EQ E) GOTO N100)
```

When using a parameter name (letter) for assigning a value to it (A instead of P0, for example), if the arithmetic expression is a constant, the statement can be abbreviated as follows:

$(P0 = 13.7) \rightarrow (A = 13.7) \rightarrow (A13.7)$

Be careful when using parenthesis since M30 is not the same as (M30). The CNC interprets (M30) as a high level statement meaning $(P12 = 30)$ and not the execution of the miscellaneous M30 function.

The global parameter (P100-P299) can be used throughout the program by any block, irrespective of the nesting level.

Machining canned cycles (G81 thru G89) use the next local parameter nesting level when active.

11.2.2 VARIABLES ASSOCIATED WITH TOOLS

These variables are associated with the tool offset table, tool table and tool magazine table, so the values which are assigned to or read from these fields will comply with the formats established for these tables.

Tool offset table:

X, Z, R, I, K	Given in the active units: If G70, in inches. Max. ± 3937.00787 If G71, in millimeters. Max. ± 99999.9999 If rotary, in degrees. Max. ± 99999.9999
F	Integer value between 0 and 9.

Tool table

Tool offset number	0...NT OFFSET (maximum 255)
Family code	If normal tool, $0 < n < 200$ If special tool, $200 < n < 255$
Nominal life	0...65535 minutes or operations.
Real life	0.99999.99 minutes or 99999 operations
Cutter angle	In degrees. Max. 359.9999
Cutter width	Given in the active units: If G70, in inches. Max. ± 3937.00787 If G71, in millimeters. Max. ± 99999.9999 If rotary, in degrees. Max. ± 99999.9999
Cutting angle	In degrees. Max. 359.9999

Tool magazine table

Contents of each magazine position	Tool number 1 ..NTOOL (maximum 255)
	0 Empty
	-1 Cancelled
Position of tool in magazine	Position number 1 ..NPOCKET (maximum 255)
	0 On spindle
	-1 Not found
	-2 In change position

Read-only variables

TOOL:	Returns the active tool number (P00 = TOOL); assigns the number of the active tool to P100
TOD:	Returns the active tool offset number
NXTOOL:	Returns the next tool number, selected but is awaiting the execution of M06 to be active.
NXTOD:	Returns the number of the tool offset corresponding to the next tool, selected but is awaiting the execution of M06 to be active.

TMZPn: Returns the position occupied in the tool magazine by the indicated tool (n).

Read-write variables

TOXn: This variable allows reading or modifying the tool length value along the X axis assigned to the selected tool (n) in the offset table.

(P100 = TOX3); Assigns the X value of tool offset 3 to Parameter P100).

(TOR3 = P101); Assigns the value of parameter P101 to X of tool offset 3).

TOZn: This variable allows reading or modifying the tool length value along the Z axis assigned to the selected tool (n) in the offset table.

TOFn: This variable allows reading or modifying the value assigned to the location code of the selected tool (n) in the offset table.

TORn: This variable allows reading or modifying the value assigned to the Radius of the indicated tool offset (n) in the tool offset table.

TOIn: This variable allows reading or modifying the value assigned to the tool length wear along the X axis (I) of the indicated tool (n) in the tool offset table.

TOKn: This variable allows reading or modifying the value assigned to the tool length wear along the Z axis (K) of the indicated tool (n) in the tool offset table.

TLFDn: This variable allows the tool offset number of the indicated tool (n) to be read or modified on the tool table.

TLFFn: This variable allows the family code of the indicated tool (n) to be read or modified on the tool table.

TLFNn: This variable allows the value assigned as the nominal life of the indicated tool (n) to be read or modified on the tool table.

TLFRn: This variable allows the value corresponding to the real life of the indicated tool (n) to be read or modified on the tool table.

TMZTn: This variable allows the contents of the indicated position (n) to be read or modified on the tool magazine table.

NOSEAn: This variable allows reading or modifying the cutter angle value assigned to the indicated tool (n) in the tool offset table.

NOSEWn: This variable allows reading or modifying the cutter width value assigned to the indicated tool (n) in the tool offset table.

CUTAn: This variable allows reading or modifying the cutting angle value assigned to the indicated tool (n) in the tool offset table.

11.2.3 VARIABLES ASSOCIATED WITH ZERO OFFSETS

These variables are associated with the tool offset table, tool table and tool magazine table, so the values which are assigned to or read from these fields will comply with the formats established for these tables.

The zero offsets which are possible in addition to the additive offset indicated by the PLC, are G54, G55, G56, G57, G58 and G59.

The values for each axis are given in the active units:

If G70, in inches. Max. ± 3937.00787
If G71, in millimeters. Max. ± 99999.9999
If rotary, in degrees. Max. ± 99999.9999

Although there are variables which refer to each axis, the CNC only allows those referring to the selected axes in the CNC. Thus, if the CNC controls axes X, Y, Z, U and B, it only allows the variables ORGX, ORGY, ORGZ, ORGU and ORGB in the case of ORG(X-C).

Read-only variables

ORG(X-C): Returns the value of the active zero offset in the selected axis. The value of the additive offset indicated by the PLC is not included in this value.

(P100 = ORGX); assigns to P100 the X value of the part zero active for the X axis. This value could have been set either by means of function G92 or by the variable "**ORG(X-C)n**".

PORGF: Returns the abscissa value of the polar origin with respect to the cartesian origin.

This coordinate value will be given in radius or diameter according to the setting of axis machine parameter "**DFORMAT**".

PORGS: Returns the ordinate value of the polar origin with respect to the cartesian origin.

This coordinate value will be given in radius or diameter according to the setting of axis machine parameter "**DFORMAT**".

Read-write variables

ORG(X-C)n: This variable allows the value of the selected axis to be read or modified on the table corresponding to the indicated zero offset (n).

(P110=ORGX55); Assigns the value of X to parameter P110 on the table corresponding to zero offset G55.

(ORGY 54=P111); Assigns the value of parameter P111 to the Y axis on the table corresponding to G54 zero offset.

PLCOF(X-C): This variable allows the value of the selected axis to be read or modified on the additive zero offset table indicated by the PLC.

If any of the PLCOF(X-C) variables are accessed, **block preparation is interrupted** and the CNC waits for this command to be executed to begin block preparation again.

11.2.4 VARIABLES ASSOCIATED WITH MACHINE PARAMETERS

Variables associated with machine parameters are read-only variables.

In order to become familiar with the values returned it is advisable to consult the installation and start-up manual.

Values 1/0 correspond to the parameters which are defined with **YES/NO**, **+/-** and **ON/OFF**.

The coordinates and feedrate values are given in the active units:

If G70, in inches. Max. ± 3937.00787

If G71, in millimeters. Max. ± 99999.9999

If rotary, in degrees. Max. ± 99999.9999

Read-only variables

MPGn:	Returns the value assigned to the general machine parameter (n). (P110=MPG 8); assigns the value of the general machine parameter "INCHES" to parameter P110, if millimeters P110=0 and if inches P110=1.
MP(X-C)n	Returns the value which was assigned to the machine parameter (n) of the indicated axes. (P110=MPY 1); assigns the value of the machine parameter P1 to arithmetic parameter P110 of the Y axis "DFORMAT", which indicates the format used in its display.
MPSn:	Returns the value which was assigned to the main spindle machine parameter (n).
MPSSn:	Returns the value which was assigned to the secondary spindle machine parameter (n).
MPASn:	Returns the value of the machine parameter (n) for the auxiliary spindle.
MPLCn:	Returns the value which was assigned to the PLC machine parameter (n)

11.2.5 VARIABLES ASSOCIATED WITH WORK ZONES

Variables associated with work zones are read-only variables.

The values for each axis are given in the active units:

If G70, in inches. Max. ± 3937.00787
If G71, in millimeters. Max. ± 99999.9999
If rotary, in degrees. Max. ± 99999.9999

The status of the work zones are defined according to the following code:

0 = Disabled.
1 = Enabled as no-entry zone.
2 = Enabled as no-exit zone.

Read-only variables

FZONE:	Returns the status of work zone 1. (P100=FZONE); assigns to parameter P100 the status of work zone 1.
FZLO(X-C)	Returns the value of the lower limit of Zone 1 according to the selected axis (X-C).
FZUP(X-C)	Returns the value of the upper limit of Zone 1 according to the selected axis (X-C).
SZONE:	Returns the status of work zone 2.
SZLO(X-C)	Returns the value of the lower limit of Zone 2 according to the selected axis (X-C).
SZUP(X-C)	Returns the value of the upper limit of Zone 2 according to the selected axis (X-C).
TZONE:	Returns the status of work zone 3.
TZLO(X-C)	Returns the value of the lower limit of Zone 3 according to the selected axis (X-C).
TZUP(X-C)	Returns the value of the upper limit of Zone 3 according to the selected axis (X-C).
FOZONE:	Returns the status of work zone 4.
FOZLO(X-C)	Returns the value of the lower limit of Zone 4 according to the selected axis (X-C).
FOZUP(X-C)	Returns the value of the upper limit of Zone 4 according to the selected axis (X-C).

11.2.6 VARIABLES ASSOCIATED WITH FEEDRATES

Read-only variables associated with real feedrate

FREAL: Returns the real feedrate of the CNC in mm/min. or inches/min.
(P100 = FREAL); Assigns the real feedrate value of the CNC to parameter P100

Read-only variables associated with function G94

FEED: Returns the feedrate selected in the CNC by means of the G94 function. This will be in mm/minute or inches/minute.

This feedrate can be indicated by program, by the PLC or DNC, and the CNC selects one of these, the one with the highest priority being that indicated by DNC and the one with the lowest priority that indicated by program.

DNCF: Returns the feedrate, in mm/minute or inches/minute, selected by DNC. If this has a value of 0 it means that it is not selected.

PLCF: Returns the feedrate, in mm/minute or inches/minute, selected by PLC. If this has a value of 0 it means that it is not selected.

PRGF: Returns the feedrate, in mm/minute or inches/minute, selected by program.

Read-only variables associated with function G95

FPREV: Returns the feedrate selected in the CNC by means of the G95 function. This will be in mm/rev. or inches/rev.

This advance can be indicated by program, by the PLC or DNC, and the CNC selects one of these, the one with the highest priority being that indicated by DNC and the one with the lowest priority that indicated by program.

DNCFPR: Returns the feedrate, in mm/rev. or inches/rev., selected by DNC. If this has a value of 0 it means that it is not selected.

PLCFPR: Returns the feedrate, in mm/rev. or inches/rev., selected by PLC. If this has a value of 0 it means that it is not selected.

PRGFPR: Returns the feedrate, in mm/rev. or inches/rev., selected by program.

Read-only variables associated with function G32

PRGFIN: Returns the feedrate, in 1/min selected by program.

Also, the CNC variable FEED associated with G94 will show the resulting feedrate in mm/min or inches/min.

Read-only variables associated with Feedrate Override

- FRO:** Returns the Feedrate Override (%) selected at the CNC. This will be given by an integer between 0 and “MAXFOVR” (maximum 255).
This feedrate percentage may be indicated by the PLC, by DNC or from the front panel, and the CNC will select one of them, the order of priority (from highest to lowest) being: by program, by DNC, by PLC and from the switch.
- DNCFRO:** Returns the Feedrate Override % selected by DNC. If this has a value of 0 it means that it is not selected.
- PLCFRO:** Returns the Feedrate Override % selected by PLC. If this has a value of 0 it means that it is not selected.
- CNCFRO:** Returns the Feedrate Override % selected from the switch at the CNC Operator Panel.

Read-write variables

- PRGFRO:** This variable allows the feedrate percentage selected by program to be read or modified. This will be given by an integer between 0 and “MAXFOVR” (maximum 255). If it has a value of 0 this means that it is not selected.
- (P110 = PRGFRO); assigns to P110 the % of feedrate override selected by program
- (PFRGFRO = P111); sets the feedrate override % selected by program to the value of P111.

11.2.7 VARIABLES ASSOCIATED WITH COORDINATES

The values for each axis are given in the active units:

If G70, in inches. Max. ± 3937.00787
If G71, in millimeters. Max. ± 99999.9999
If rotary, in degrees. Max. ± 99999.9999

Read-only variables

- PPOS(X-C):** Returns the programmed theoretical coordinate of the selected axis.
(P100) = PPOSX); assigns to P100 the programmed theoretical position of the X axis.
- POS(X-C)** Returns the real coordinate of the selected axis referred to machine reference zero (home).
- TPOS(X-C)** Returns the theoretical coordinate (real + following error) of the selected axis referred to machine reference zero (home).
- FLWE(X-C)** Returns the amount of following error of the selected axis.

The coordinate values returned by PPOS(X-C), POS(X-C) and TPOS(X-C) will be expressed in the active units (radius or diameter) set by axis machine parameter "DFORMAT".

When accessing one of these variables (POS(X-C), TPOS(X-C) and FLWE(X-C)), **block preparation is interrupted** and the CNC waits for that command to be executed before resuming block preparation.

Read-write variables

- DIST(X-C):** These variables allow the distance travelled by the selected axis to be read or modified. This value is accumulative, is expressed in format 5.5 and is very useful when it is required to perform an operation which depends on the distance travelled by the axes, for example: in their lubrication.
- (P100= DISTX): assigns to P100 the distance travelled by the X axis
- (DISTZ= P111); presets the variable indicating the distance travelled by the Z axis with the value of arithmetic parameter P111.

If any of the DIST(X-C) variables are accessed, **block preparation is interrupted** and the CNC waits for this command to be executed to resume block preparation.

11.2.8 VARIABLES ASSOCIATED WITH THE MAIN SPINDLE

In these variables associated with the main spindle, their values are given in revolutions/min and Override values for the main spindle are given in integers from 0 to 255.

Read-only variables

- SREAL:** Returns the real spindle turning speed in revolutions per minute.
(P100 = SREAL); assigns to P100 the real turning speed of the spindle.
If this variable is accessed, **block preparation is interrupted** and the CNC waits for this command to be executed to resume block preparation.
- SPEED:** Returns the spindle speed in revolutions per minute selected at the CNC.
This turning speed can be indicated by program, by the PLC or DNC, and the CNC selects one of these, the one with the highest priority being that indicated by DNC and the one with the lowest priority that indicated by program.
- DNCS:** Returns the turning speed in revolutions per minute, selected by DNC. If this has a value of 0 it means that it is not selected.
- PLCS:** Returns the turning speed in revolutions per minute selected by PLC. If this has a value of 0 it means that it is not selected.
- PRGS:** Returns the turning speed in revolutions per minute, selected by program.
- CSS:** Returns the Constant Surface Speed selected at the CNC. Its value is given in the active units (m/min. or feet/min.).
This C.S.S. may be indicated by the PLC or via DNC. The CNC will select one of them being the DNC the one with highest priority and the program the one with the lowest priority.
- DNCCSS:** Returns the Constant Surface Speed selected via DNC. Its value is given in m/min. or feet/min. A value of 0 means that no speed is selected.
- PLCCSS:** Returns the Constant Surface Speed selected via PLC. Its value is given in m/min. or feet/min. A value of 0 means that no speed is selected.
- PRGCSS:** Returns the Constant Surface Speed selected by program. Its value is given in m/min. or feet/min.

- SSO:** Returns the Override (%) of the spindle speed selected at the CNC. This will be given by an integer between 0 and “MAXSOVR” (maximum 255).
- This spindle speed percentage may be indicated by the PLC, by DNC or from the front panel, and the CNC will select one of them, the order of priority (from highest to lowest) being: by program, by DNC, by PLC and from the front panel.
- DNCSO:** Returns the spindle speed percentage selected by DNC. If this has a value of 0 it means that it is not selected.
- PLCSO:** Returns the spindle speed percentage selected by PLC. If this has a value of 0 it means that it is not selected.
- CNCSO:** Returns spindle speed percentage selected from the front panel.
- SLIMIT:** Returns the value established for the spindle speed limit, in revolutions per minute, selected at the CNC.
- This limit can be indicated by program, by the PLC or DNC, and the CNC selects one of these, the one with the highest priority being that indicated by DNC and the one with the lowest priority that indicated by program.
- DNCSL:** Returns the spindle speed limit in revolutions per minute, selected by DNC. If this has a value of 0 it means that it is not selected.
- PLCSL:** Returns the spindle speed limit in revolutions per minute selected by PLC. If this has a value of 0 it means that it is not selected.
- PRGSL:** Returns the spindle speed limit in revolutions per minute, selected by program.
- POSS:** Returns in degrees (max. ± 99999.9999) the real spindle position coordinate.
- RPOSS:** Returns in degrees (between 0° and 360°) the real spindle position coordinate.
- TPOSS:** Returns in degrees (max. ± 99999.9999) the theoretical spindle position coordinate (real + following error).
- RTPOSS:** Returns in degrees (between 0° and 360°) the theoretical spindle position coordinate (real + following error).

FLWES Returns in degrees (max. $\pm 99999.9999\text{s}$) the amount of following error of the spindle when it is in closed loop (M19).

When accessing one of these variables (POSS, RPOSS, TPOSS, RTPOSS or FLWES), **block preparation is interrupted** and the CNC waits for that command to be executed before resuming block preparation.

Read-write variables

PRGSSO: This variable allows the percentage of the spindle speed selected by program to be read or modified. This will be given by an integer between 0 and "MAXSOVR" (maximum 255). If this has a value of 0 it means that it is not selected.

(P110 = PRGSSO); assigns to P110 the % of spindle speed selected by program.

(PRGSSO = P111); sets the value indicating spindle speed % selected by program to the value of arithmetic parameter P111.

11.2.9 VARIABLES ASSOCIATED WITH THE SECOND SPINDLE

In these variables associated with the second spindle, their values are given in revolutions/min and Override values for the second spindle are given in integers from 0 to 255.

Read-only variables

- SSREAL:** Returns the real spindle turning speed in revolutions per minute.
(P100 = SSREAL); assigns to P100 the real turning speed of the spindle.
If this variable is accessed, **block preparation is interrupted** and the CNC waits for this command to be executed to resume block preparation.
- SSPEED:** Returns the spindle speed in revolutions per minute selected at the CNC.
This turning speed can be indicated by program, by the PLC or DNC, and the CNC selects one of these, the one with the highest priority being that indicated by DNC and the one with the lowest priority that indicated by program.
- SDNCS:** Returns the turning speed in revolutions per minute, selected by DNC. If this has a value of 0 it means that it is not selected.
- SPLCS:** Returns the turning speed in revolutions per minute selected by PLC. If this has a value of 0 it means that it is not selected.
- SPRGS:** Returns the turning speed in revolutions per minute, selected by program.
- SCSS:** Returns the Constant Surface Speed selected at the CNC. Its value is given in the active units (m/min. or feet/min.).
This C.S.S. may be indicated by the PLC or via DNC. The CNC will select one of them being the DNC the one with highest priority and the program the one with the lowest priority.
- SDNCCS:** Returns the Constant Surface Speed selected via DNC. Its value is given in m/min. or feet/min. A value of 0 means that no speed is selected.
- SPLCCS:** Returns the Constant Surface Speed selected via PLC. Its value is given in m/min. or feet/min. A value of 0 means that no speed is selected.
- SPRGCS:** Returns the Constant Surface Speed selected by program. Its value is given in m/min. or feet/min.

- SSSO:** Returns the Override (%) of the spindle speed selected at the CNC. This will be given by an integer between 0 and “MAXSOVR” (maximum 255).
- This spindle speed percentage may be indicated by the PLC, by DNC or from the front panel, and the CNC will select one of them, the order of priority (from highest to lowest) being: by program, by DNC, by PLC and from the front panel.
- SDNC SO:** Returns the spindle speed percentage selected by DNC. If this has a value of 0 it means that it is not selected.
- SPLCSO:** Returns the spindle speed percentage selected by PLC. If this has a value of 0 it means that it is not selected.
- SCNC SO:** Returns spindle speed percentage selected from the front panel.
- SSLIMI:** Returns the value established for the spindle speed limit, in revolutions per minute, selected at the CNC.
- This limit can be indicated by program, by the PLC or DNC, and the CNC selects one of these, the one with the highest priority being that indicated by DNC and the one with the lowest priority that indicated by program.
- SDNC SL:** Returns the spindle speed limit in revolutions per minute, selected by DNC. If this has a value of 0 it means that it is not selected.
- SPLCSL:** Returns the spindle speed limit in revolutions per minute selected by PLC. If this has a value of 0 it means that it is not selected.
- SPRGS L:** Returns the spindle speed limit in revolutions per minute, selected by program.
- SPOSS:** Returns in degrees (max. $\pm 99999.9999\text{s}$) the real spindle position coordinate.
- SRPOSS:** Returns in degrees (between 0s and 360s) the real spindle position coordinate.
- STPOSS:** Returns in degrees (max. $\pm 99999.9999\text{s}$) the theoretical spindle position coordinate (real + following error).
- SRTPOS:** Returns in degrees (between 0s and 360s) the theoretical spindle position coordinate (real + following error).

SFLWES Returns in degrees (max. ± 99999.9999) the amount of following error of the spindle.

When accessing one of these variables (SPOSS, SRPOSS, STPOSS, SRTPOS or SFLWES), **block preparation is interrupted** and the CNC waits for that command to be executed before resuming block preparation.

Read-write variables

SPRGSO: This variable allows the percentage of the spindle speed selected by program to be read or modified. This will be given by an integer between 0 and "MAXSOVR" (maximum 255). If this has a value of 0 it means that it is not selected.

(P110 = SPRGSO); assigns to P110 the % of spindle speed selected by program.

(SPRGSO = P111); sets the value indicating spindle speed % selected by program to the value of arithmetic parameter P111.

11.2.10 VARIABLES ASSOCIATED WITH THE PLC

It should be borne in mind that the PLC has:

Inputs(I1 thru I256)
 Outputs(O1 thru O256)
 Marks(M1 thru M5957)
 Registers(R1 thru R256) of 32 bits each.
 Timers(T1 thru T256) with a timer count in 32 bits.
 Counters(C1 thru C256) with a counter count in 32 bits.

If any variable is accessed which allows the status of a PLC variable to be read or modified (I,O,M,R,T,C), **block preparation is interrupted** and the CNC waits for this command to be executed in order to restart block preparation.

Read-only variables

PLCMSG: Returns the number of the active PLC message with the highest priority and will coincide with the number displayed on screen (1...128). If there is none, it returns 0.

(P100 = PLCMSG); assigns to P100 the number of the active PLC message with the highest priority.

Read-write variables

PLCIn: This variable allows 32 PLC inputs to be read or modified starting with the one indicated (n).

The value of the inputs which are used by the electrical cabinet cannot be modified as their values are determined by it. Nevertheless, the status of the remaining inputs can be modified.

PLCOn: This variable allows 32 PLC outputs to be read or modified starting from the one indicated (n).

(P110=PLC022); Assigns to P110 the value of PLC outputs 022 thru 053 (32 outputs).

(PLC22=SF); Sets outputs 022 thru 025 to 1 and outputs 026 thru 053 to 0.

Bit	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	6	5	4	3	2	1	0	
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	1	1	1	1
Output	53	52	51	50	49	48	47	46	45	44	43	42	28	27	26	25	24	23	22	

- PLCMn:** This variable allows 32 PLC marks to be read or modified starting from the one indicated (n).
- PLCRn:** This variable allows the status of 32 register bits to be read or modified starting from the one indicated (n).
- PLCTn:** This variable allows the timer count to be read or modified starting from the one indicated (n).
- PLCCn:** This variable allows the counter count to be read or modified starting from the one indicated (n).

11.2.11 VARIABLES ASSOCIATED WITH LOCAL PARAMETERS

The CNC allows 26 local parameters (P0-P25) to be assigned to a subroutine, by using mnemonics PCALL and MCALL.

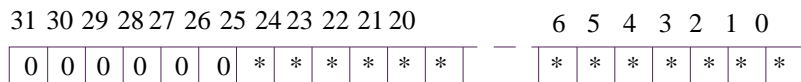
In addition to performing the required subroutine these mnemonics allow local parameters to be initialized.

Read-only variables

CALLP: Allows us to know which local parameters have been defined and which have not, in the call to the subroutine by means of the PCALL or MCALL mnemonic.

The information will be given in the 26 least significant bits (bits 0..25), each of these corresponding to the local parameter of the same number, as well as bit 12 corresponding to P12.

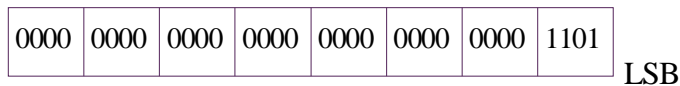
Each bit will indicate if the corresponding local parameter has been defined (=1) or not (=0).



Example:

```
(PCALL 20, P0=20, P2=3, P3=5) ; Call to subroutine 20.
....
....
(SUB 20) ; Beginning of subroutine 20
(P100=CALLP)
....
....
```

In parameter P100 the following will be obtained:



11.2.12 OTHER VARIABLES

Read-only variables

OPMODE: Returns the code corresponding to the selected operating Mode.

- 0 = Main menu.
- 10 = Automatic execution.
- 11 = Single block execution.
- 12 = MDI in EXECUTION
- 13 = Tool inspection

- 20 = Theoretical path movement simulation
- 21 = G functions simulation
- 22 = G, M, S and T functions simulation
- 23 = Simulation with movement on main plane
- 24 = Simulation with rapid movement

- 30 = Normal editing
- 31 = User editing
- 32 = TEACH-IN editing
- 33 = Interactive editor
- 34 = Profile editor

- 40 = Movement in continuous JOG
- 41 = Movement in incremental JOG
- 42 = Movement with electronic handwheel
- 43 = HOME search in JOG
- 44 = Position preset in JOG
- 45 = Tool calibration
- 46 = MDI in JOG
- 47 = JOG user operation

- 50 = Zero offset table
- 51 = Tool Offset table
- 52 = Tool table
- 53 = Tool magazine table
- 54 = Global parameter table
- 55 = Local parameter table

- 60 = Utilities

- 70 = DNC

- 80 = Editing PLC files
- 81 = Compiling PLC program
- 82 = PLC monitoring
- 83 = Active PLC messages
- 84 = Active PLC pages (screens)
- 85 = Save PLC program
- 86 = Restore PLC program
- 87 = "PLC resources in use" mode
- 88 = PLC statistics

- 90 = Graphic Editor
- 100 = General machine parameter table
- 101 = Axis machine parameter tables
- 102 = Spindle machine parameter tables
- 103 = Serial port machine parameter tables
- 104 = PLC machine parameter table
- 105 = M function table
- 106 = Spindle and cross compensation table
- 110 = Diagnosis: configuration
- 111 = Diagnosis: hardware test
- 112 = Diagnosis: RAM memory test
- 113 = Diagnosis: EPROM memory test (checksums)
- 114 = User diagnosis

OPMODA Indicates the operating mode currently selected when working with the main channel.

Use the OPMODE variable to know at any time the selected operating mode (main channel, user channel, PLC channel).

This information is given at the least significant bits with a "1" when active and with a "0" when not active or when it is not available in the current version.

- bit 0 Program in execution.
- bit 1 Program in simulation.
- bit 2 Block in execution via MDI, JOG
- bit 3 Repositioning in progress.
- bit 4 Program interrupted, by CYCLE STOP
- bit 5 MDI, JOG Block interrupted
- bit 6 Repositioning interrupted
- bit 7 In tool inspection
- bit 8 Block in execution via CNCEX1
- bit 9 Block via CNCEX1 interrupted
- bit 10 CNC ready to accept JOG movements: jog, handwheel, teach-in, inspection.
- bit 11 CNC ready to receive the CYCLE START command: execution, simulation and MDI modes.
- bit 12 The CNC is not ready to execute anything involving axis or spindle movement.

OPMODB Indicates the type of simulation currently selected. This information is given at the least significant bits with a "1" indicating the currently selected one.

- bit 0 Theoretical path
- bit 1 G functions
- bit 2 G M S T functions
- bit 3 Main plane
- bit 4 Rapid

Chapter: 11 PROGRAMMING IN HIGH-LEVEL LANGUAGE	Section: OTHER VARIABLES	Page 27
--	------------------------------------	-------------------

OPMODC Indicates the axes selected by Handwheel. This information is given at the least significant bits indicating with a "1" the one currently selected.

bit 0 Axis 1
bit 1 Axis 2
bit 2 Axis 3
bit 3 Axis 4
bit 4 Axis 5

NBTOOL Indicates the tool number being managed.

Example: There is a manual tool changer. Tool T1 is currently selected and the operator requests tool T5.

The subroutine associated with the tools may contain the following instructions:

```
(P103 = NBTOOL)  
(MSG "SELECT T?P103 AND PRESS CYCLE START")
```

Instruction (P103 = NBTOOL) assigns the number of the tool currently being managed to parameter P103. Therefore, P103=5

The message displayed by the CNC will be ""SELECT T5 AND PRESS CYCLE START".

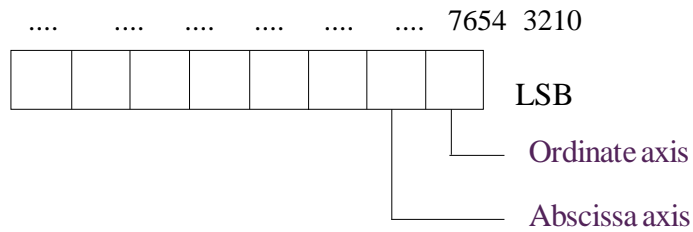
PRGN: Returns the program number being executed. Should none be selected, a value of -1 is returned.

BLKN: Returns the label number of the last block executed.

GSn: Returns the status of the G function indicated (n). 1 if it is active and 0 if not.
(P120=GS17); assigns the value 1 to parameter P120 if the G17 function is active and 0 if not.

MSn: Returns the status of the M function indicated (n). 1 if it is active and 0 if not.
This variable provides the status of M00, M01, M02, M03, M04, M05, M06, M08, M09, M19, M30, M41, M42, M43, M44 and M45 functions.

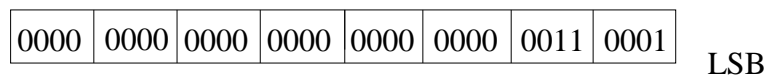
PLANE: Returns data on the abscissa axis (bits 4 to 7) and the ordinate axis (bits 0 to 3) of the active plane in 32 bits and in binary.



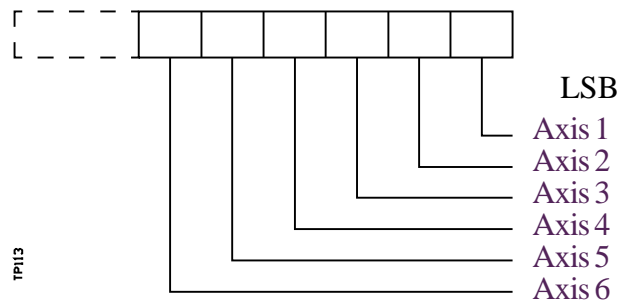
The axes are coded in 4 bits and indicate the axis number (from 1 to 6) according to the programming order.

Example: If the CNC controls the X, Y, Z, U, B, C axes and is selected in the ZX plane (G18).

(P122 = PLANE) assigns value \$31 to parameter P122.



MIRROR Returns in the 6 least significant bits in a group of 32 bits, the status of the mirror image of each axis, 1 in the case of being active and 0 if not.



The name of the axis corresponds to the number (1 to 6) according to their programming order.

Example: If the CNC controls axes X, Y, Z, U, B, C Axis 1=X, Axis2=Y, Axis3=Z, Axis4=U, Axis5=B, Axis6=C.

- SCALE:** Returns the general scaling factor being applied.
- SCALE(X-C):** Returns the indicated specific scaling factor of the axis (X-C).
- PRBST:** Returns the status of the probe.
- 0 = The probe is not touching the part.
1 = The probe is touching the part.
- CLOCK:** Returns in seconds the time indicated by the system clock. Possible values 0...4294967295
- If this variable is accessed, **block preparation is interrupted** and the CNC waits for this command to be executed to resume block preparation.
- TIME:** Returns the time in hours-minutes-seconds format.
- (P150=TIME); assigns hh-mm-ss to P150. For example if the time is 18h 22m 34 sec., P150 will contain 182234.
- If this variable is accessed, **block preparation is interrupted** and the CNC waits for this command to be executed to resume block preparation.
- DATE:** Returns the date in year-month-day format.
- (P151=DATE); assigns year-month-day to P151. For example if the date is April 25th 1992, P151 will contain 920425.
- If this variable is accessed, **block preparation is interrupted** and the CNC waits for this command to be executed to resume block preparation.
- CYTIME:** Returns in hundredths of a second the time it has taken to make the part. Possible values 0...4294967295
- If this variable is accessed, **block preparation is interrupted** and the CNC waits for this command to be executed to resume block preparation.
- FIRST:** Indicates whether it is the first time that a program has been run. It returns a value of 1 if it is the first time and 0 for the remainder of times.
- A first-time execution is considered as being one made:
- After turning on the CNC.
 - After pressing the “Shift-Reset” keys.
 - Every time a new program is selected.

ANAI_n: Returns in volts and in #1.4 format (values #5 Volts), the status of the analog input indicated (n), it being possible to select one among eight (1...8) analog inputs.

If this variable is accessed, **block preparation is interrupted** and the CNC waits for this command to be executed to resume block preparation.

Read-write variables

TIMER: This variable allows time, in seconds, indicated by the clock enabled by the PLC to be read or modified. Possible values 0...4294967295

If this variable is accessed, **block preparation is interrupted** and the CNC waits for this command to be executed to resume block preparation.

PARTC: The CNC has a part counter whose count increases every time M30 or M02 is executed and this variable allows its value to be read or modified, which will be given by a number between 0 and 4294967295

If this variable is accessed, **block preparation is interrupted** and the CNC waits for this command to be executed to resume block preparation.

KEY: Returns the code of the last key accepted.

If this variable is accessed, **block preparation is interrupted** and the CNC waits for this command to be executed to resume block preparation.

KEYSRC: This variable allows the origin of keys to be read or modified, possible values being:

- 0 = Keyboard
- 1 = PLC
- 2 = DNC

The CNC only allows modification of this variable if this is at 0.

ANA_{On}: This variable allows the required analog output (n) to be modified. The value assigned will be expressed in volts and in the ± 2.4 format (± 10 Volts).

The analog outputs which are free among the eight (1..8) available at the CNC may be modified, the corresponding error being displayed if an attempt is made to write in an occupied one.

If this variable is accessed, **block preparation is interrupted** and the CNC waits for this command to be executed to resume block preparation.

11.3 CONSTANTS

Constants are defined as being all those fixed values which cannot be altered by a program. The following are considered as constants:

- Numbers expressed in the decimal system.
- Hexadecimal numbers.
- PI (π) constant.
- Read-only tables and variables as their value cannot be altered with a program.

11.4 OPERATORS

An operator is a symbol which indicates mathematical or logic manipulations which must be made. The 8051 has arithmetic, relational, logic, binary, trigonometric operators and special operators.

Arithmetic operators

+	: add.	P1 = 3 + 4	—> P1 = 7
-	: subtraction, also to indicate a negative number	P2 = 5 - 2	—> P2 = 3
*	: multiplication	P3 = -(2 * 3)	—> P3 = -6
/	: division	P4 = 2 * 3	--> P4 = 6
MOD	: module (remainder of a division)	P5 = 9 / 2	—> P5 = 4.5
EXP	: exponential	P6 = 7 MOD 4	—> P6 = 3
		P7 = 2 EXP 3	—> P7 = 8

Relational operators

EQ	: equal
NE	: different
GT	: greater than
GE	: greater than or equal to
LT	: less than
LE	: less than or equal to

Logic or binary operators

NOT, OR, AND, XOR: act as logic operators between conditions and as binary operators between variables and constants.

```
IF (FIRST AND GS1 EQ 1) GOTO N100
P5 = (P1 AND (NOT P2 OR P3))
```

Trigonometric functions

SIN : sine	P1 = SIN 30	—> P1 = 0.5
COS : cosine	P2 = COS 30	—> P2 = 0.8660
TAN : tangent	P3 = TAN 30	—> P3 = 0.5773
ASIN : arc sine	P4 = ASIN 1	—> P4 = 90
ACOS : arc cosine	P5 = ACOS 1	—> P5 = 0
ATAN : arc tangent	P6 = ATAN 1	—> P6 = 45
ARG : ARG(x,y) arc tangent y/x	P7 = ARG (-1,-2)	—> P7 = 243.4349

There are two functions for calculating the arc tangent: ATAN which returns the result between $\pm 90^\circ$ and ARG given between 0 and 360° .

Other functions

ABS : absolute value	P1 = ABS -8	—> P1 = 8
LOG : decimal logarithm	P2 = LOG 100	—> P2 = 2
SQRT : square root	P3 = SQRT 16	—> P3 = 4
ROUND : rounding up a number	P4 = ROUND 5.83	—> P4 = 6
FIX : integer	P5 = FIX 5.423	—> P5 = 5
FUP : if integer takes integer if not, takes entire part + 1	P6 = FUP 7	—> P6 = 7
	P6 = FUP 5.423	—> P6 = 6
BCD : converts given number to BCD	P7 = BCD 234	—> P7 = 564

0010	0011	0100
------	------	------

BIN : converts given number to binary	P8 = BIN \$AB	—> P8 = 171
--	----------------------	-------------

1010	1011
------	------

Conversions to binary and BCD are made in 32 bits, it being possible to represent the number 156 in the following formats:

Decimal	156
Hexadecimal	9C
Binary	0000 0000 0000 0000 0000 0000 1001 1100
BCD	0000 0000 0000 0000 0000 0001 0101 0110

11.5 EXPRESSIONS

An expression is any valid combination between operators, constants and variables.

All expressions must be placed between brackets, but if the expression is reduced to an integer, the brackets can be removed.

11.5.1 ARITHMETIC EXPRESSIONS

These are formed by combining functions and arithmetic, binary and trigonometric operators with the constants and variables of the language.

The way to operate with these expressions is established by operator priorities and their associativity:

Priority from highest to lowest	Associativity
NOT, functions, - (negative)	from right to left
EXP, MOD	from left to right
*, /	from left to right
+, - (add, subtract)	from left to right
relational operators	from left to right
AND, XOR	from left to right
OR	from left to right

It is advisable to use brackets to clarify the order in which the evaluation of the expression is done.

$$(P3 = P4/P5 - P6 * P7 - P8/P9)$$

$$(P3 = (P4/P5)-(P6 * P7)-(P8/P9))$$

The use of repetitive or additional brackets will not produce errors nor will they slow down execution.

In functions, brackets must be used except when these are applied to a numerical constant, in which case they are optional.

(SIN 45) (SIN (45))	both are valid and equivalent.
(SIN 10+5)	the same as ((SIN 10)+5).

Expressions can be used also to reference parameters and tables:

(P100 = P9)	
(P100 = P(P7))	
(P100 = P(P8 + SIN (P8 * 20)))	
(P100 = ORGX 55)	
(P100 = ORGX (12+P9))	
(PLCM5008 = PLCM5008 OR 1); selects Single Block execution	(M5008=1)
(PLCM5010 = PLCM5010 AND \$FFFFFFE); Frees feedrate Override	(M5010=0)

11.5.2 RELATIONAL EXPRESSIONS

These are arithmetic expressions joined by relational operators

(IF (P8 EQ 12.8) ... ; Analyzes if the value of P8 is equal to 12.8
(IF (ABS(SIN(P24)) GT SPEED) ... ; Analyzes if the sine is greater than the spindle speed.
(IF (CLOCK LT(P9*10.99))... ; Analyzes if the clock count is less than (P9*10.99)

At the same time these conditions can be joined by means of logic operators.

(IF((P8EQ12.8) OR(ABS(SIN(P24))GT SPEED)) AND (CLOCK LT(PT*10.99)) ...

The result of these expressions is true or false.